Sfinţii 40 de mucenici din Sevastia Armeniei († 320)

(s.v. 9 martie / s.n. 22 martie)

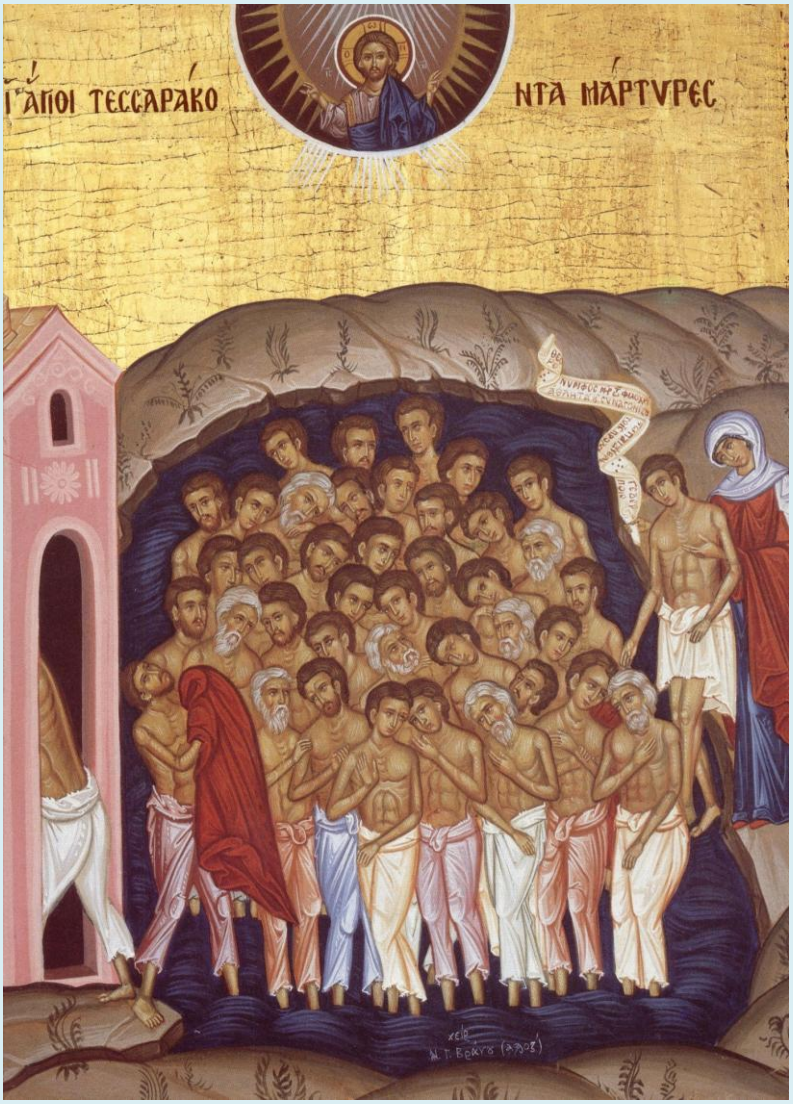

Materiale despre Sfinţii 40 de mucenici din Sevastia Armeniei:

https://independent.academia.edu/emystea/Sf.%2040%20de%20mucenici

https://archive.org/details/@steaemy?query=40+de+mucenici+din+Sevastia

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=40+de+mucenici

****

Sfinţii 40 de mucenici din Sevastia au fost un grup de patruzeci de ostaşi romani care au pătimit în timpul persecuţiilor împotriva creştinilor, primind martiriul în anul 320. Şi pentru că aceşti Sfinţi 40 de mucenici nu au rămas în anonimat şi numele lor au fost cunoscute, îi pomenim şi noi cu evlavia celor două secole de

viaţă creştină: Chirion, Candid, Domnos (Domnus), Isihie, Iraclie, Smaragd, Evnoic (Evnichie), Valent, Vivian, Claudiu (Claudie), Prisc (Prist), Teodul, Eutihie, Ioan, Xantie, Ilian, Sisinie, Aghie, Aetie (Actie), Flavie (Flavian), Acachie, Ecdichie (Eodit), Lisimah, Alexandru, Ilie, Gorgonie (Grigorie), Teofil, Dometian, Caius (Gaius), Leontie, Atanasie, Chiril, Sacherdon (Sacherdie), Nicolae, Valerie, Filoctimon, Severian, Hudion (Hudim), Meliton şi Aglaie. Iar moaştele lor, câte au rămas din foc, au fost înmormântate la Sevastia, apoi s-au împărţit în toată lumea creştină.

Index

Evanghelia şi Apostolul zilei 4
În această lună a noua - Sfinţii patruzeci de mucenici care s-au muncit în iezerul Sevastiei (Minei) 7
Canon de rugăciune către Sfinţii 40 de mucenici din Sevastia (1) 33
Canon de rugăciune către Sfinţii 40 de mucenici din Sevastia (2) 41
Acatistul Sfinţilor 40 de mucenici 50
Acatistul Sfinţilor patruzeci de mucenici 61
Rugăciune către Sfinții 40 mucenici din Sevasta 71
Imnografie 72
Comentarii patristice - Sfinții 40 de mucenici din Sevastia 73
Vieţile Sfinţilor - Pătimirea Sfinţilor patruzeci de mucenici din Sevastia Armeniei 81
Sfinții 40 de mucenici din Sevastia - drumul spre sfințenie 90
Sinaxar - Pomenirea Sfinţilor patruzeci (40) de mucenici, cei ce au mărturisit şi au fost chinuiţi în cetatea Sevastiei 92
Sinaxar - Sfinții 40 de mucenici din Sevastia - 9 martie 94
Arhid. Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Sfinţii 40 de mucenici din Sevastia 97
Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Sfinţii 40 de mucenici din Sevastia .. 98
Proloage - Pomenirea Sfinţilor patruzeci de mucenici care au mărturisit în cetatea Sevastiei († 320) 100
Testamentul Sfinţilor şi slăviţilor 40 de mucenici ai lui Hristos care s-au săvârşit în Sevastia (9 martie 320) 105
Moaştele Sfinţilor 40 de mucenici din Sevastia 109
Predici şi editoriale la Sfinţii 40 de mucenici 112
Părintele Ilie Cleopa - Predică la Sfinţii 40 de mucenici 113
Sfântul Vasile cel mare – Omilie despre Sfinţii 40 de mucenici 118
Sfântul Ioan Gură de Aur - Predică la sărbătoarea Sfinţilor 40 de mucenici din Sevastia 126

Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - Pomenirea celor 40 de mucenici din Sevastia Armeniei 131
Cântare de laudă la Sfinţii 40 de mucenici 133
Mitropolitul Augustin de Florina - Sfinţii 40 de mucenici 135
Sfântul Asterie al Amasiei - Cuvânt de laudă la Sfinţii mucenici 139
Înaltpreasfinţitul Panteleimon, mitropolit de Antinoe - Cuvânt la Sfinţii 40 de mucenici 150
Arhimandritul Iustin Pârvu - Fermentul muceniciei 153
Singhel Ioan Buliga - Despre iubirea acestei lumi 155
Pr. David Popescu - Predică la prăznuirea Sfinților 40 de mucenci din Sevastia 157
Sfinţii 40 de mucenici: Timpul s-a scurtat! Acum este prilejul de pocăinţă! 161
Ioan Bucur - Fermentul muceniciei 163
Ora de religie - Sfinţii 40 de mucenici 165
O minune a Sfinţilor patruzeci de mucenici în satul Gomati – Halkidiki ... 167
Cum l-au salvat de la moarte Sfinții 40 de mucenici pe un mitropolit 169
Pr. Ciprian Florin Apetrei - Sfinţii 40 de mucenici, călăuzitori spre Împărăţia cerurilor 171
Pr. Ciprian Florin Apetrei - Colaci în forma cifrei opt pentru Sfinţii 40 de mucenici 175
Sfinţii 40 de mucenici din Sevastia 177
Cătălin Acasandrei - Testamentul Sfinților 40 de mucenici - unul dintre cele mai impresionante documente din epoca persecuțiilor 180
Cătălin Acasandrei - Închinăm 40 de pahare sau ne rugăm Sfinților 40 de mucenici? 183
Icoane 185

Evanghelia şi Apostolul zilei

Evanghelia

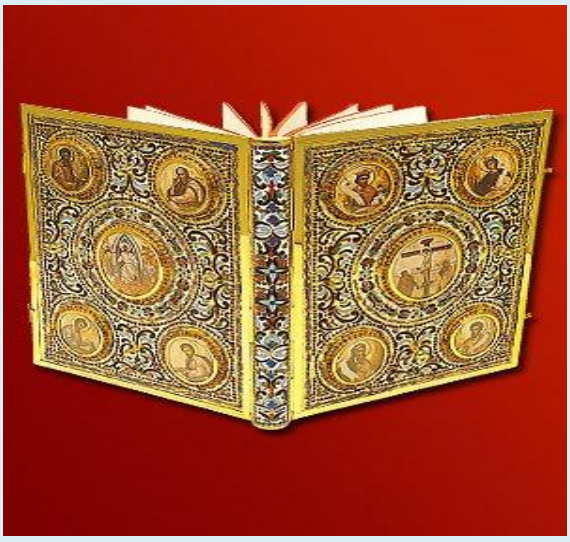

Matei 20, 1-16

1. Căci Împărăţia Cerurilor este asemenea unui om stăpân de casă, care a ieşit dis de dimineaţă să tocmească lucrători pentru via sa.
2. Şi învoindu-se cu lucrătorii cu un dinar pe zi, i-a trimis în via sa.
3. Şi ieşind pe la ceasul al treilea, a văzut pe alţii stând în piaţă fără lucru.
4. Şi le-a zis acelora: Mergeţi şi voi în vie, şi ce va fi cu dreptul, vă voi da.
5. Iar ei s-au dus. Ieşind iarăşi pe la ceasul al şaselea şi al nouălea, a făcut tot aşa.

6. Ieşind pe la ceasul al unsprezecelea, a găsit pe alţii, stând fără lucru şi le-a zis: De ce aţi stat aici toată ziua fără lucru?
7. Zis-au lui: Fiindcă nimeni nu ne-a tocmit. Zis-a lor: Duceţi-vă şi voi în vie şi ce va fi cu dreptul veţi lua.
8. Făcându-se seară, stăpânul viei a zis către îngrijitorul său: Cheamă pe lucrători şi dă-le plata, începând de cei din urmă până la cei dintâi.
9. Venind cei din ceasul al unsprezecelea, au luat câte un dinar.
10. Şi venind cei dintâi, au socotit că vor lua mai mult, dar au luat şi ei tot câte un dinar.
11. Şi după ce au luat, cârteau împotriva stăpânului casei,
12. Zicând: Aceştia de pe urmă au făcut un ceas şi i-ai pus deopotrivă cu noi, care am dus greutatea zilei şi arşiţa.
13. Iar el, răspunzând, a zis unuia dintre ei: Prietene, nu-ţi fac nedreptate. Oare nu te-ai învoit cu mine un dinar?
14. Ia ce este al tău şi pleacă. Voiesc să dau acestuia de pe urmă ca şi ţie.
15. Au nu mi se cuvine mie să fac ce voiesc cu ale mele? Sau ochiul tău este rău, pentru că eu sunt bun?
16. Astfel vor fi cei de pe urmă întâi şi cei dintâi pe urmă, că mulţi sunt chemaţi, dar puţini aleşi.

Apostol

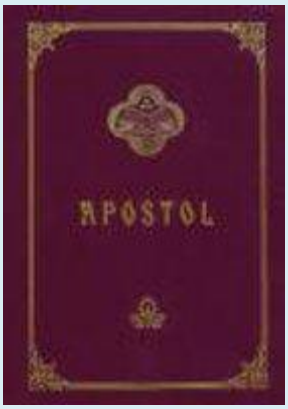

Epistola către Evrei a Sfântului apostol Pavel

Evrei 12, 1-10

1. De aceea şi noi, având împrejurul nostru atâta nor de mărturii, să lepădăm orice povară şi păcatul ce grabnic ne împresoară şi să alergăm cu stăruinţă în lupta care ne stă înainte.
2. Cu ochii aţintiţi asupra lui Iisus, începătorul şi plinitorul credinţei, Care, pentru bucuria pusă înainte-I, a suferit crucea, n-a ţinut seama de ocara ei şi a şezut de-a dreapta tronului lui Dumnezeu.

3. Luaţi aminte, dar, la Cel ce a răbdat de la păcătoşi, asupra Sa, o atât de mare împotrivire, ca să nu vă lăsaţi osteniţi, slăbind în sufletele voastre.
4. În lupta voastră cu păcatul, nu v-aţi împotrivit încă până la sânge.
5. Şi aţi uitat îndemnul care vă grăieşte ca unor fii: "Fiul meu, nu dispreţui certarea Domnului, nici nu te descuraja, când eşti mustrat de El.
6. Căci pe cine îl iubeşte Domnul îl ceartă şi biciuieşte pe tot fiul pe care îl primeşte".
7. Răbdaţi spre înţelepţire, Dumnezeu se poartă cu voi ca faţă de fii. Căci care este fiul pe care tatăl său nu-l pedepseşte?
8. Iar dacă sunteţi fără de certare, de care toţi au parte, atunci sunteţi fii nelegitimi şi nu fii adevăraţi.
9. Apoi dacă am avut pe părinţii noştri după trup, care să ne certe şi ne sfiam de ei, oare nu ne vom supune cu atât mai vârtos Tatălui duhurilor, ca să avem viaţă?
10. Pentru că ei, precum găseau cu cale, ne pedepseau pentru puţine zile, iar Acesta, spre folosul nostru, ca să ne împărtăşim de sfinţenia Lui.

În această lună a noua - Sfinţii patruzeci de mucenici care s-au muncit în iezerul Sevastiei (Minei)

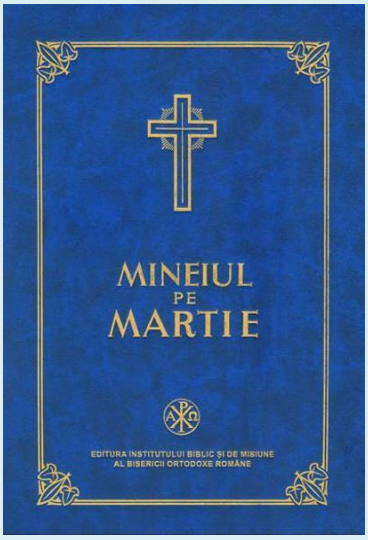

Se cuvine a şti, că de se vor întâmpla mucenicii în vreo Duminică de ale postului, atunci se cântă întâi stihirile învierii, apoi ale sfinţilor. Iar în duminica crucii să cântă: întâi ale învierii, apoi ale crucii şi ale sfinţilor. Însă mai pe larg să se caute în Triod Tipicul.

La Vecernie

La Doamne strigat-am…(De se slujeşte Liturghie). Punem stihirile pe 10 şi cântăm samoglasnica zilei de două ori şi mucenicina, apoi 3 Podobnice ale Triodului, după aceea ale sfinţilor pe 4, glas 2, ale lui Ioan Monahul. Şi se cântă însuşi glasul.

Stihirile sfinţilor:

Răbdând ceste de aici vitejeşte, bucurându-se de cele nădăjduite, unul către altul au grăit sfinţii mucenici. Nu de haină ne dezbrăcăm, ci pe omul cel vechi lepădăm. Iute este iarna, dar dulce este Raiul. Cu durere este gheaţa, dar dulce este desfătarea. Deci să nu ne ferim, o, împreună ostaşilor! Puţin să răbdăm ca să ne încununăm cu cununi de biruinţă de la Hristos Dumnezeu şi Mântuitorul sufletelor noastre.

Lepădând îmbrăcămințile toate, intrând fără frică în iezer, unul către altul au grăit sfinții mucenici: Pentru Raiul care am pierdut, hainele cele stricăcioase astăzi să nu le purtăm; cei ce prin şarpele cel făcător de stricăciune oarecând ne-am îmbrăcat, să ne dezbrăcăm acum pentru învierea tuturor. Să nu băgăm seama de gheaţa ceea ce se topeşte şi trupul să-l urâm, ca să ne încununăm cu cununi de biruință, de la Hristos Dumnezeul, şi Mântuitorul sufletelor noastre.

Văzând muncile ca nişte desfătări, alergând la iezerul cel rece, ca la o căldură au grăit sfinţii mucenici: Să nu ne înfricoşăm de ceasul iernii, ca să scăpăm de înfricoşat focul gheenei. Să ardă piciorul, ca să dănţuiască în veci. Şi mâna să se rupă, ca să se înalţe către Domnul. Şi să nu ne fie milă de firea cea muritoare. Ci să alegem moarte, ca să ne încununăm cu cununi de biruinţă, de la Hristos Dumnezeu şi Mântuitorul sufletelor noastre.

Slavă… glas 2. Stihira cea dintâi: Răbdând ceste de aici… ***Şi acum… a Născătoarei, învierii.***

Trecut-a umbra legii şi darul a venit. Că precum rugul n-a ars fiind aprins, aşa Fecioară ai născut şi Fecioară ai rămas. În locul stâlpului celui de foc, a răsărit Soarele dreptăţii. În locul lui Moise, Hristos mântuirea sufletelor noastre.

Vohod: Lumină lină a sfintei slave a Tatălui ceresc, Celui fără de moarte, a Sfântului, Fericitului, Iisuse Hristoase, venind la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară, lăudăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu; vrednic eşti în toată vremea a fi lăudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce dai viaţă, pentru aceasta lumea Te slăveşte.

Prochimenul zilei şi paremiile zilei, şi ale mucenicilor trei.

Din proorocia lui Isaia citire:

Cap. 43, 9.

Acestea zice Domnul: Toate neamurile s-au adunat împreună, şi se vor aduna boierii dintru ei. Cine le va vesti acestea întru dânşii ? Sau cele din început cine auzite le va face vouă ? Aducă-şi mărturiile sale şi să se îndrepteze şi să asculte şi să zică adevărul, fiţi mie mărturii şi eu sunt martor, grăieşte Domnul Dumnezeu, şi pruncul care am ales. Ca să ştiţi şi să credeţi şi să cunoaşteţi că eu sunt, mai-nainte de mine n-a fost alt Dumnezeu şi după mine nu va fi. Eu sunt Dumnezeu, şi nu este afară de mine mântuitor, eu am vestit, şi am mântuit şi am defăimat, şi nu am fost întru voi străin. Voi mie mărturii şi eu martor Domnului Dumnezeu. Încă din început eu sunt şi nu este cine să scoată din mâinile mele. Face-voi, şi cine va întoarce aceasta. Aşa zice Domnul Dumnezeu, cel ce mântuieşte pe noi sfântul lui Israil.

De la înţelepciunea lui Solomon citire:

Cap. 3, 10.

Sufletele drepţilor sunt în mâna lui Dumnezeu, şi nu se va atinge de dânsele munca, părutu-s-a întru ochii celor nepricepuţi a muri, şi s-a socotit pedepsire ieşirea lor, şi mergerea de la noi sfărâmare, iar ei sunt în pace. Că înaintea feţei

oamenilor de vor lua şi muncă, nădejdea lor este plină de nemurire. Şi întru puţine fiind pedepsiţi, cu mari bunătăţi se vor dărui, căci Dumnezeu i-a ispitit pe dânşii şi i-a aflat luişi vrednici. Ca aurul în ulcea i-a lămurit pe ei şi ca o jertfă de ardere întreagă i-a primit, şi în vremea cercetării sale vor străluci şi vor fugi ca scânteile pe paie. Judeca-vor limbi şi vor stăpâni noroade şi va împărăţi într-înşii Domnul în veci. Cei ce nădăjduiesc spre dânsul vor înţelege adevărul. Şi credincioşi în dragoste vor petrece cu dânsul, că dar şi milă este întru sfinţii lui şi cercetare întru aleşii lui.

De la înţelepciunea lui Solomon citire:

Cap. 5, 16.

Drepţii în veci vor fi vii, şi de la Domnul plata lor şi purtarea de grijă pentru dânşii de la Cel Preaînalt. Drept aceea vor lua împărăţia podoabei şi stema frumuseţii din mâna Domnului. Că cu dreapta sa va acoperi pe ei şi cu braţul său îi va apăra. Lua-va toată arma dragostea lui, şi va întări făptura cu arme spre izbânda vrăjmaşilor. Îmbrăca-va în loc de platoşă dreptatea, şi-şi va pune luişi coif judecata cea nefăţarnică. Lua-va pavăză nebiruită bunătatea, şi va ascuţi cumplită mânie întru sabie, şi va ridica război împreună cu dânsul lumea, asupra celor fără de minte. Merge-vor drept nimeritoare săgeţile fulgerelor şi ca dintr-un arc bine încordat al norilor, la ţintă vor lovi. Şi din praştia mâniei cea zvârlitoare de pietre pline vor cădea grindine. Înfierbântase-va asupra lor apa mării şi apele cele mari repede vor curge. Stava împotriva lor Duhul puterii şi ca un vifor va vântura pe ei. Şi va pustii tot pământul fărădelegea şi răutatea va răsturna scaunele puternicilor. Ascultaţi dar împăraţi şi înţelegeţi, învăţaţi-vă judecătorii marginilor pământului. Luaţi în urechi cei ce stăpâniţi mulţimi şi cei ce vă trufiţi întru noroadele limbilor. Că de la Domnul s-a dat vouă stăpânirea şi puterea de la Cel Prea Înalt.

Şi cealaltă slujbă a celei mai-nainte sfinţite. Iar de nu se face Liturghia celei mai-nainte sfinţite, punem stihoavna, samoglasnica zilei, a Triodului de 2 ori şi mucenicina. Deci:

Slavă… a sfinţilor, glas 6:

În glasuri de cântări să lăudăm credincioşii, pe purtătorii de chinuri patruzeci de mucenici, şi către dânşii cu dulce cântare să strigăm, zicând:
Bucurați-vă, mucenici ai lui Hristos: Isihie, Melitone, Iraclie, Smaragde şi Domne, Evnike, Vale şi Viviane, Klaudie şi Priske.
Bucurați-vă, Teodule, Eutihie şi Ioane, Xantie, Iliane, Sisinie, Kirione, Anghie, Aetie şi Flavie.
Bucurați-vă, Accachie, Ekdikie, Lysimahe, Alexandre, Ilie şi Candide, Teofile, Dometiane şi dumnezeiescule Gaie şi Gorgonie.

Bucuraţi-vă, Eutihie şi Atanasie, Kirile şi Sacherdone, Nicolae şi Valerie, Filoctimone, Severiane, Hudione şi Aglaie.

Ca cei ce aveţi îndrăzneală către Hristos Dumnezeul nostru, mucenici prea slăviţi. Aceluia cu osârdie rugaţi-vă, să mântuiască pe cei ce cu credinţă săvârşesc prea cinstită pomenirea voastră.

Şi acum… a Născătoarei

Născătoare de Dumnezeu, tu eşti viţa cea adevărată, care ai odrăslit rodul vieţii, ţie ne rugăm, roagă-te Stăpână cu sfinţii mucenici, să se miluiască sufletele noastre.

Acum slobozeşte pe robul Tău, Stăpâne, după cuvântul Tău, în pace, că văzură ochii mei mântuirea Ta, pe care ai gătit-o înaintea feţei tuturor popoarelor; lumină spre descoperirea neamurilor şi slava poporului Tău Israel.

Şi după ***Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.***

Troparul, glas 1: Pentru durerile sfinţilor tăi, care pentru tine au pătimit, fii milostiv Doamne, şi toate durerile noastre le vindecă, Iubitorule de oameni, rugămu-ne ţie.

Sau acesta, glas acelaşi,

Purtători de chinuri cinstiţi patruzeci ostaşi într-armaţi ai lui Hristos, prin foc şi prin apă aţi trecut, şi v-aţi arătat împreună locuitori cu îngerii, cu care rugaţi-vă lui Hristos pentru cei ce cu credinţă vă laudă pe voi. Slavă celui ce a dat vouă tărie, slavă celui ce v-a încununat pe voi, slavă celui ce a dăruit prin voi tuturor tămăduiri.

Slavă… Şi acum… a Născătoarei

Gavriil zicându-ţi ţie Fecioară bucură-te, împreună cu glasul s-a întrupat Stăpânul tuturor, întru tine sicriul cel sfânt, precum a zis dreptul David: Arătatu-te-ai mai desfătată decât cerurile, ceea ce ai purtat pe Ziditorul tău. Slavă Celui ce s-a sălăşluit întru tine, slavă Celui ce a ieşit din tine, slavă Celui ce ne-a slobozit pe noi prin naşterea ta.

Ectenia, şi 3 Metanii mari, şi se face Otpustul.

La Utrenie

La Dumnezeu este Domnul… Troparele amândouă şi a Născătoarei.

După întâia şi a doua Catismă: Sedelnele Triodului, iar ecteniile cele mici nu se zic. Iar după a treia Catismă, zice preotul ectenia cea mică.

Şi aceste **sedelne**, glas 4:

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

Cinstită tăria Bisericii, ca nişte stele prea mari o luminaţi pururea, şi celor credincioşi străluciţi, dumnezeieştilor mucenici ai lui Hristos cei patruzeci.

Slavă…

Altă **sedealnă**, glas 4:

Podobie: Cel ce Te-ai înălţat pe Cruce de bunăvoie, poporului Tău celui nou, numit cu numele Tău, îndurările Tale dăruieşte-i, Hristoase Dumnezeule. Veseleşte cu puterea Ta pe binecredincioşii creştini, dăruindu-le lor biruinţă asupra celui potrivnic, având ajutorul Tău armă de pace, nebiruită biruinţă.

Cu prea vitejesc gând trecând mucenicia, minunaţilor purtători de patimi prin foc şi prin apă aţi trecut şi aţi ieşit la lărgimea mântuirii, moştenire luând Împărăţia Cerurilor. Şi împreună cu îngerii înaintea Împăratului tuturor neîncetat staţi cu veselie.

Şi acum… a Născătoarei, asemenea:

Ca să cânte cu mulţumire din inimă şi să ceară cu dinadinsul, Născătoare de Dumnezeu, milele tale dăruieşte-le robilor tăi, celor ce strigă şi zic: Preasfântă Fecioară grăbeşte de ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii cei nevăzuţi şi văzuţi, şi de toată îngrozirea, că tu eşti folositoarea noastră.

Iar de va fi Sâmbătă, afară de Sâmbăta Sfântului Teodor, După întâia Catismă:

Sedealna: Cinstită tăria Bisericii, ca nişte stele prea mari o luminaţi pururea, şi celor credincioşi străluciţi, dumnezeieştilor mucenici ai lui Hristos cei patruzeci. (de 2 ori)

Slavă… Şi acum..., a Născătoarei

Preacurată Fecioară, primeşte rugăciune de la noi cei ce alergăm la acoperă-mântul tău. Şi nu înceta rugând pe Iubitorul de oameni, să mântuiască pe robii tăi.

După a doua Catismă.

Sedealna: Cu prea vitejesc gând trecând mucenicia, minunaţilor purtători de patimi prin foc şi prin apă aţi trecut şi aţi ieşit la lărgimea mântuirii, moştenire luând Împărăţia Cerurilor. Şi împreună cu îngerii înaintea Împăratului tuturor neîncetat staţi cu veselie. (de 2 ori)

Slavă… Şi acum..., a Născătoarei

Ca să cânte cu mulţumire din inimă şi să ceară cu dinadinsul, Născătoare de Dumnezeu, milele tale dăruieşte-le robilor tăi, celor ce strigă şi zic: Preasfântă Fecioară grăbeşte de ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii cei nevăzuţi şi văzuţi, şi de toată îngrozirea, că tu eşti folositoarea noastră.

După Polieleu, **Sedealna**, glas 5:

Podobie: Cuvântul cel împreună…

Podoaba sfinţilor mucenici aceasta împătrit luminată şi de Dumnezeu adunată mulţimea acelor patruzeci de ostaşi cu adevărat, prin ger şi prin foc lămurindu-se înţelepţii, s-au arătat ostaşi ai lui Hristos, Împăratului tuturor, căruia se şi roagă să mântuiască sufletele noastre. (de 2 ori)

Slavă… Şi acum… a Născătoarei

Pe mine mai-nainte de judecată acum mă plâng, cugetând la faptele mele cele viclene şi rele şi la adâncul greşalelor care au crescut împreună cu mine din tinereţe, şi mi-am înecat mintea, Curată. Ci cu folosirea ta dă-mi iertare şi mă învredniceşte să dobândesc mântuire.

Antifonul dintâi al glasului al patrulea.

Prochimen, glas 4: Trecut-am prin foc şi prin apă, şi ne-ai scos pe noi întru repaus.

Stih: Cu foc ne-ai lămurit pe noi precum se lămureşte argintul.

Evanghelia de la Luca, începerea… Zis-a Domnul ucenicilor săi: Păziți-vă de oameni…

Psalmul 50

Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta, şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea, şi de păcatul meu mă curăţeşte. Că fărădelegea mea eu o cunosc, şi păcatul meu înaintea mea este pururea. Ţie Unuia am greşit, şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea. Că iată adevărul ai iubit, cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi, spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite. Întoarce faţa Ta de către păcatele mele, şi toate fărădelegile mele şterge-le. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi Duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele. Nu mă lepăda de la faţa Ta, şi Duhul Tau cel Sfânt nu-L lua de la mine. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale, şi cu Duh stăpânitor mă întăreşte. Învăţa-voi pe cei fără de lege căile Tale, şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta. Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta. Că de-ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi. Jertfa lui Dumnezeu, duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi. Fă bine, Doamne, întru bunăvoirea Ta, Sionului, şi să se zidească zidurile Ierusalimului. Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

Slavă… glas 2

Pentru rugăciunile Sfinţilor tăi mucenici patruzeci, Milostive, curăţeşte mulţimea greşalelor noastre.

Şi acum…

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Milostive, curăţeşte mulţimea greşalelor noastre.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule după mare mila ta şi după mulţimea îndurărilor Tale curăţeşte fărădelegea mea.***

Şi **Stihira**, glas 2: Proorocind, a strigat David în psalmi: Trecut-am prin foc şi prin apă, şi ne-ai scos pe noi întru repaus. Iar voi mucenicii lui Hristos, prin singure faptele cuvântul plinind, aţi trecut prin foc şi prin apă, şi aţi intrat întru Împărăţia Cerurilor. Pentru aceasta rugaţi-vă patruzeci de mucenici, să mântuiască sufletele noastre.

Canoane

Două ale Sfinţilor mucenici şi ale Triodului după rânduiala lor.

Canonul cel dintâi

A lui Ioan monahul

Cântarea 1-a

Irmos: Veniţi noroadelor să cântăm cântare lui Hristos Dumnezeu, celui ce a despărţit marea, şi a trecut pe poporul, pe care l-a slobozit din robia egiptenilor, că s-a proslăvit.

Ceata cea de Dumnezeu încununată a mucenicilor lui Hristos o laud cu cântări de Dumnezeu insuflate, pomenirea cea de peste an a acelor patruzeci luminat prăznuind, că s-a proslăvit.

Pe pământ de toată numirea lepădându-se cei patruzeci, şi-au ales numire pe numele lui Hristos. Prin care întru cele de sus acum vieţuiesc.

Pentru Hristos trupul şi lumea urând, de omul cel vechi v-aţi dezbrăcat, împreună cu haina cea vremelnică, şi în haina nestricăciunii v-aţi îmbrăcat.

A Născătoarei

Cine poate să spună după vrednicie a ta zămislire cea mai presus de cuvânt. Că pe Dumnezeu ai născut cu trup Preasfântă, pe Mântuitorul nostru tuturor cel ce s-a arătat nouă.

Alt Canon

facere a lui kir Teofan

Cântarea 1-a

Pe Dumnezeu nouă patruzeci de mucenici, prin rugăciunile voastre să-l faceți acum spre bună schimbare, celor ce vă chemăm pe voi cu curată dragoste a inimii.

Cei ce v-ați luminat în ceruri cu razele strălucirii celei în trei sori patruzeci de mucenici, acoperiţi-ne pe noi cei ce suntem îngheţaţi pe pământ de iarna năpastelor, şi vă lăudăm pe voi.

Slavă…

Apărători nebiruiţi ai bunei credinţe şi stâlpi nemişcaţi ai Bisericii, chemarea cea de Dumnezeu numită de patruzeci, alinați-mă pe mine cel ce cumplit mă tulbur acum.

Şi acum… a Născătoarei

Pe Ziditorul şi Domnul cel ce este mai presus de firea tuturor, l-ai născut. Carele s-a făcut trup pentru noi oamenii, maica lui Dumnezeu Fecioară neispitită de bărbat.

Catavasie: Deschide-voi gura mea…

Canonul cel dintâi

Cântarea a 3-a

Irmos: Întăreşte-ne pe noi întru tine Doamne, cela ce prin lemn ai omorât păcatul, şi frica ta o sădeşte în inimile noastre, celor ce te lăudăm pe tine.

Oastea şi viaţa şi frumuseţea trupului şi bogăţia, întru nimica socotindu-le cei patruzeci, cu preaslăvire pe Hristos în locul a toate au moştenit.

Cu pietre fără de milă cei patruzeci prin porunca tiranului fiind împroşcaţi, zvârliturile împotriva poruncilor prin Duhul se întorceau.

Grăit-a şarpele prin buzele tiranilor hule asupra ta Ziditorule. Ci gura acelora, cea luptătoare împotriva lui Dumnezeu, cu pietrele cele aruncate asupra mucenicilor, se sfărâmă.

A Născătoarei

Nenuntită, una pururea Fecioară, care te-ai făcut cădelniţă de aur, a dumnezeiescului cărbune, umple de bun miros inima mea cea împuţită.

Alt Canon

Cântarea a 3-a

Irmos: Întăreşte-ne pe noi întru tine Doamne, cela ce prin lemn ai omorât păcatul, şi frica ta o sădeşte în inimile noastre, celor ce te lăudăm pe tine.

Oaste a mucenicilor şi ceată însoţită de mucenici purtători de cununi, stând înaintea Stăpânului, mântuiţi pe cei ce pururea vă laudă pe voi.

Cu iezerul patimilor şi cu valul năpastelor fiind înviforaţi, către voi cei patruzeci de ostaşi ai lui Hristos alergăm.

Slavă…

Cei ce vă încălziţi în sânurile lui Avraam, şi vă împodobiţi cu haina cea slăvită, rugaţi-vă ca să se dezlege cei legaţi cu gerul înconjurării.

Şi acum… a Născătoarei

Fii întărire şi scăpare şi acoperământ, Fecioară mireasă a lui Dumnezeu, celor ce cu credinţă aleargă către tine, şi te mărturisesc Maică a lui Dumnezeu.

Sedealna, glas 8:

Podobie: Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Mucenicește făcându-vă ostaşi lui Hristos şi vitejeşte surpând pe vrăjmaşul, prin fapte aţi plinit cuvintele proorocului, că prin foc şi prin apă bărbăteşte aţi trecut, repaus aflând viaţa cea veşnică. Pentru aceasta şi cununi din cer luând, cu cetele celor fără de trupuri împreună vă veseliţi fericiţilor, de chinuri purtători prea lăudaţi patruzeci de mucenici. Rugaţi-vă lui Hristos Dumnezeu, iertare de greşale să dăruiască, celor ce prăznuiesc cu dragoste sfântă pomenirea voastră.

Slavă… Şi acum… a Născătoarei

Gândesc la judecată şi mă tem de întrebarea cea înfricoşată, mă cutremur de răspunsul Judecătorului, mă spăimântez şi de muncă mă îngrozesc şi de durerea

focului, de întunericul tartarului, de scrâșnirea dinţilor, de viermele cel nea-dormit. Vai mie! Ce voi face, când se vor pune scaunele şi cărţile se vor deschide şi faptele se vor mustra şi cele ascunse se vor vădi ? Atuncea Stăpână ajutătoare mie să-mi fi şi folositoare prea fierbinte, că pe tine te am nădejde eu netrebnicul robul tău.

Canonul cel dintâi

Cântarea a 4-a

Irmos: Auzit-am Doamne auzul rânduielii tale, şi te-am proslăvit pe tine Unule Iubitorule de oameni.

Vă stricaţi mintea, zis-au pătimitorii, punându-ne înainte pricinuitori de pagubă, voi cei prea fără de Dumnezeu.

Săbii ascuţite şi fiare şi foc şi cruce sfinţilor, gonitorii lui Hristos au tins.

Înfricoşat este nouă focul gheenei, zis-au pătimitorii, iar de cel de acum ca de un rob împreună cu noi nu ne temem.

Să se deznoade mâna, să se ardă piciorul, sfinţii au strigat, că nestricăcioase acestea iar le vom lua.

A Născătoarei

Rugămu-te Preacurată, pe tine ceea ce ai zămislit pe Dumnezeu fără sămânță, ca să te rogi pururea pentru robii tăi.

Alt Canon

Cântarea a 4-a

Irmos: Auzit-am Doamne auzul rânduielii tale, şi te-am proslăvit pe tine Unule Iubitorule de oameni.

Îmbrăcându-vă întru strălucirea cea fără umbră, v-aţi făcut nouă luminare de la Dumnezeu mucenicilor.

Adunarea cea de Dumnezeu aleasă a mucenicilor celor purtători de cununi, roagă-te să se izbăvească de primejdii cei ce te laudă pe tine.

Învrednicindu-vă a vedea lumina cea neapropiată a lui Hristos sfinților, învredniciţi a se lumina cei ce sunt întru întuneric.

Slavă…

Strălucind cu îndreptarea luminii celei cugetătoare de Hristos, povăţuiţi-ne pe noi către luceafărul cel dumnezeiesc slăviților.

Şi acum… a Născătoarei

Lăudând cu cântări pe cel ce s-a întrupat din pântecele tău prea curată, te cuvântăm pe tine ca pe o Maică a lui Dumnezeu.

Canonul cel dintâi

Cântarea a 5-a

Irmos: Dătătorule de lumină şi Făcătorul veacurilor, Domnul întru lumina poruncilor tale povătuieşte-ne pe noi, că afară de tine pe alt Dumnezeu nu ştim.

De nebunia cea fără de minte a gonacilor, pătimitorii afară la ger a petrece toată noaptea osândiţi fiind, au cântat lui Dumnezeu cântare de mulţumire.

Bucurându-se cei patruzeci de mucenici ai lui Hristos, au răbdat gerul cel cu durere, în iezer stând şi cu nădejdea dumnezeieştilor cununi întăriţi fiind.

De râs s-au făcut înaintea celor patruzeci de mucenici ai lui Hristos, înecat fiind şarpele cel ce se încuibase mai-nainte în ape. Că de tăria cea făcătoare de pierzare s-a lipsit.

A Născătoarei

Ţie ceea ce ai născut pe Hristos, Făcătorul tuturor strigăm: Bucură-te, Preacurată; Bucură-te, ceea ce ne-ai răsărit nouă lumină; Bucură-te, ceea ce ai încăput pe Dumnezeu cel neîncăput.

Alt Canon

Cântarea a 5-a

Irmos: Dătătorule de lumină şi Făcătorul veacurilor, Domnul întru lumina poruncilor tale povătuieşte-ne pe noi, că afară de tine pe alt Dumnezeu nu ştim.

De nebunia ereticilor cea de acum, cinstită biserica lui Hristos izbăviți-o, întru care născându-vă la atâta vrednicie şi slavă ați ajuns.

Arătâdu-se nouă ca nişte luminători, cei văzători de foc patruzeci de mucenici ai lui Hristos, cei străluciți de Dumnezeu, luminează credincioşilor calea cea mântuitoare a bunei credinţe.

Slavă…

Mutându-vă de pe pământ la cortul cel ceresc, unde stând înaintea lui Hristos puitorului de nevoinţe, învredniciţi-mă mucenicilor, ca să dobândesc dumnezeiască bucurie.

Şi acum… a Născătoarei

Taina naşterii tale celei dumnezeieşti Doamnă, este mai presus de gând, neajunsă, şi cu anevoie de văzut fiecăruia Stăpână, că ai născut nouă pe cel ce este cu adevărat Dumnezeu.

Canonul cel dintâi

Cântarea a 6-a

Irmos: Întru adâncul greşalelor fiind înconjurat, chem adâncul milostivirii tale cel neurmat, din stricăciune Dumnezeule scoate-mă.

Bucurându-se începătorul răutăţii, a răpit ca şi dintre cei doisprezece pe Iuda ticălosul, şi din Eden pe om, aşa şi dintre cei patruzeci pe cel ce a căzut.

Fără ruşine fiind tiranul, în deşert se întărâta, că precum pentru tâlharul şi pentru Malsia mai întâi aşa şi acum pentru chemarea celui ce păzea baia, se ruşinează.

Deşert la minte și vrednic de plângere este cel ce s-a lipsit de amândouă viețile. Că de foc s-a topit, şi la focul cel nestins s-a dus.

A Născătoarei

Neştiind de bărbat Fecioară, ai născut şi în veci rămâi Fecioară, arătând chipurile adevăratei dumnezeirii Fiului şi Dumnezeului tău.

Alt Canon

Cântarea a 6-a

Irmos: Întru adâncul greşalelor fiind înconjurat, chem adâncul milostivirii tale cel neurmat, din stricăciune Dumnezeule scoate-mă.

Arătându-vă păzitori priveghelnici şi treji ai neamului omenesc şi rugători rugăciunilor v-aţi pus şi ajutor celor din scârbe.

Strălucind în Biserica lui Hristos cu frumuseţile cele neapropiate prea lăudaţilor, izbăviţi de ispite pe cei ce cu dragoste vă cinstesc pe voi.

Slavă…

Cei ce aţi fost odinioară surpători prea aleşi înşelăciunii muncitorilor celor ce se nebuneau, fiţi şi nouă acum zid şi ajutor grabnic.

Şi acum… a Născătoarei

Spre tine am pus nădejdea mântuirii mele Maică pururea Fecioară, şi pe tine te-am pus tare şi neclintită folositoare vieţii mele.

Condac, glas 6:

Podobie: Plinind rânduiala…

Toată oştirea lumii lăsându-o, de Stăpânul cel din ceruri v-aţi lipit, purtători de chinuri ai Domnului cei patruzeci. Că prin foc şi prin apă trecând fericiţilor, după vrednicie aţi luat slavă din ceruri şi mulţime de cununi.

Icos: Celui ce şade pe scaunul cel neapropiat, celui ce a întins cerul ca o piele şi pământul a întărit, şi a adunat apele întru adunările lor; Celui ce a făcut toate din cele ce nu au fost ca să fie şi tuturor le-a dat suflare şi viaţă; Celui ce primeşte cântare de la arhangheli şi de îngeri este lăudat şi de toţi închinat, lui Hristos Atotţiitorului, Făcătorului şi Dumnezeului nostru îi cad înainte eu nevrednicul, aducând rugăciunea mea şi darul cuvântului cerşind, ca să pot lăuda cu bună credinţă şi eu pe sfinţii care însuşi i-a arătat biruitori, dăruindu-le lor slavă din ceruri şi mulţime de cununi.

Sinaxar

Întru această lună în 9 zile Pomenirea Sfinţilor patruzeci de mucenici, cei ce au mărturisit şi s-au muncit în cetatea Sevastiei.

Stih: Plinind lipsa patimii tale Mântuitorule.
Noi cei patruzeci zdrobindu-ni-se fluierele.

Întru a noua zi fluierele s-au zdrobit,
A patruzeci de bărbaţi ce au pătimit.

Aceşti Sfinţi patruzeci de mucenici din osebite locuri fiind, au fost slujitori de oaste toţi la ceată, iar pentru mărturisirea în Hristos fiind prinşi şi aducându-i la întrebare şi neplecându-se a jertfi idolilor, întâi au fost bătuţi cu pietre peste feţe şi peste gură, iar loviturile nu mai mult pe dânşii îi băteau, decât pe cei ce îi loveau întorcându-se înapoi.

De aceea în vreme de iarnă au fost osândiţi a petrece toată noaptea la ger, băgaţi goi în mijlocul unui iezer ce era afară din cetatea Sevastiei, unde unul dintr-înşii iubindu-şi viaţa şi alergând într-o baie ce era aproape, cât a ajuns de căldură îndată s-a topit.

Iar unul din străjerii ce păzea şi străjuia pe sfinţi, îndată şi a intrat cu sfinţii de a plinit locul celuia ce a lipsit, văzând lumină noaptea împrejurul mucenicilor şi cununi pogorându-se la fiecare dintr-înşii.

Iar când s-a făcut ziuă sfinţii leşinaseră. Şi văzându-se că încă abia suflau, le-au frânt fluierele picioarelor şi şi-au luat cununa muceniciei. Aşadar s-a cunoscut că le-a fost plăcută moartea.

Căci unul dintr-înşii pentru vârsta tinereţilor şi pentru puterea trupului încă tot era cu suflet, de care tiranul gândea că-şi va schimba gândul. Iar maica lui stăruia la patima lor deşi vedea fiul, că acela era mai tânăr decât ceilalţi şi se temea ca nu cumva să-l sperie tinereţile sau dragostea vieţii şi să fie nevrednic de ceata şi de cinstea celor dimpreună ostaşi cu dânsul. Pentru aceasta sta uitându-se la dânsul încremenită, cu chipul şi cu vederea cât putea îmbărbătându-l şi tinzând mâinile spre dânsul şi zicând: Fiul meu cel dulce, de acum fiu al Tatălui ceresc vei fi, rabdă puţin ca să te faci deplin. Nu te speria de munci că iată că îţi stă întru ajutor Hristos Dumnezeu nu te va mai întâlni de acum înainte nici o scârbă, nici o trudă toate acelea au trecut, toate ai biruit cu vitejia ta, de acum înainte îţi va fi bucurie, dulceaţă, odihnă şi veselie, de care te vei îndulci împărăţind cu Hristos şi vei fi rugător către dânsul pentru mine, maica ta.

De aceea sfinţii zdrobindu-li-se fluierele picioarelor şi-au dat sufletele la Dumnezeu. Iar slujitorii au adus car şi au încărcat sfintele trupuri şi le-au dus pe ţărmurile râului ce era acolo aproape, însă văzând pe tinerelul acela, căruia îi era numele Meliton că încă sufla, l-au lăsat fiind ca să trăiască. Pe care văzându-l maică-sa că rămăsese singur, a socotit că aceasta era moartea şi a ei şi a fiului său. Călcând ea dar slăbiciunea cea femeiască şi uitând dorul cel de maică, l-a ridicat pe umerii săi şi l-a dus după care cu inimă tare, gândind că atunci va fi

viu l-ar vedea mai vârtos mort. De aceea ducându-l maică-sa pe umeri, el a răposat.

Atunci scăpând maică-sa de grijă bucurându-se foarte pentru sfârşitul lui, aducându-şi mort pe iubitul său fiu până la locul acela unde era trupurile sfinţilor, l-a pus peste dânşii şi s-a numărat cu ceilalţi, ca să nu se osebească nici trupul de trupuri, nevoindu-se ca şi sufletul lui să fie în număr cu acelea.

Deci făcând foc mare slugile acelea ale diavolului au ars trupurile sfinţilor. Apoi zavistuind pe creştini pentru moaşte, le-au aruncat în râu.

Ci însă din dumnezeiască rânduială, s-au strâns acolo la o surpătură şi luându-le nişte creştini ne-a dăruit nouă bogăţie nefurată. Şi se face soborul lor în prea sfânta lor mucenicie, ce este aproape de Halcotetrapilon.

Tot în această zi pomenirea Sfântului mucenic Urpasian.

Stih: Urpasian hlamida sa aruncând,
Pe păgânul împărat este ruşinând.

Împărăţind la răsărit păgânul împărat Maximian, stăpânea cu tiranie toate părţile cele de primprejurul Nicomidiei, fiindcă era cald slujitor al idolilor. Deci s-a aprins mânia lui şi a celorlalţi elini de un cuget cu el, ca un foc mare asupra creştinilor.

Şi pentru aceasta aducând odată el pe toţi sfetnicii şi boierii împărăţiei sale, a strigat către dânşii: Oricare din voi a căzut în prea reaua credinţa creştinilor şi nu vrea ca să se întoarcă către iubiţii dumnezeii noştri şi pe aceştia să-i îmblânzească cu pocăinţă, acesta să lepede brâul dregătoriei sale ce-l poartă şi să fugă din împărătescul palat şi din cetatea aceasta. Fiindcă cetatea aceasta cinsteşte pe marii dumnezei încă de la strămoşii săi şi nu pe unul Dumnezeul cel răstignit.

Dar atunci frică şi cutremur a căzut peste toţi cei ce credeau în Hristos. Şi atunci era a vedea cineva cu adevărat, cum se ispitea şi se cerceta ca nişte aur în foc, credinţa cea în Hristos şi blagocestia. Pentru că unii din creştini fugeau şi se ascundeau, iar alţii se dau pe sine la munci. Deci câţi aveau dragoste curată şi adevărată către Dumnezeu, aceştia defăimându-şi, trupurile sale şi pe tiranul batjocorindu-l aruncau brâiele înaintea lui şi fugeau.

Atuncea şi viteazul acesta Urpasian, cel cu sufletul de diamant, stând înaintea împăratului şi atot sângelitului, a aruncat hlamida sa şi brâul zicând: *Fiindcă eu împărate astăzi mă ostăşesc cerescului şi nemuritorului împărat Domnului meu*

Iisus Hristos, primeşte-ţi brâul şi cinstea şi slava. Căci acestea vremelnice sunt şi de nici un folos.

Aceste cuvinte a lui Urpasian fără de nădejde, auzindu-le Maximian, s-a prefăcut la minte şi la mult ceas a rămas fără de glas. După aceea întorcându-şi ochii săi şi căutând posomorât la ucenicul, a strigat ca o fiară sălbatică şi neîmblânzită şi a zis către cei ce stau de faţă: Spânzuraţi pe ticălosul acesta şi zdrobiţi-i trupul lui cu vine de bou.

Deci îndată făcându-se aceasta, îl bătură la mult ceas cu vine de bou pe viteazul nevoitor al lui Hristos, care căutând la cer, se rugă, fără să se mâhnească cât de puţin.

După aceasta pogorând pe sfântul de pe lemnul cel de muncă, a zis tiranul către slujitori, aruncându-l pe acesta în temniţă întunecoasă şi acolo să petreacă până voi socoti cu ce moarte să-l pierd.

Deci aflându-se mucenicul în temniţă, se bucura şi se veselea, dându-şi rugăciunile sale Domnului.

Iar păgânul împărat a aflat o măiestrie de muncă ca aceasta, adică: A făcut o cuşcă de fier. Deci după ce a scos pe sfântul din temniţă, a poruncit să-l bage în cuşcă şi să-l spânzure sus. Deci dar făcându-se aceasta, a spânzurat pe sfântul de amândouă mâinile şi l-a îmbrăcat peste tot trupul cu cuşca cea de fier. Apoi a poruncit tiranul să aprindă făclii şi cu acelea să-l ardă pe sfântul fără milă. Deci atâta a fost ars cu făclii pătimitorul, încât cărnurile lui s-au topit şi au curs pe pământ, ca cum ar fi fost ceară şi s-au amestecat cu ţărâna pământului ca oarecare praf subţire.

Aşa mucenicul lui Hristos rugându-se şi topindu-se, a umplut tot văzduhul de mireasmă bine mirositoare şi s-a suit ca o stea luminoasă către Domnul, ca să ia cununa biruinţei, după cum oarecari creştini s-au învrednicit a-l vedea suindu-se la cer cu asemenea strălucire.

Iar ticălosul şi păgânul Maximian rămânând încă în nebunia sa, a poruncit să adune cu sârguinţă pământul acela pe care au căzut cărnurile sfântului, asemenea oasele lui, şi acestea toate să le arunce în mare înaintea ochilor lui.

Tot în această zi, pomenirea Sfântului Chesarie, fratele Sfântului Grigorie de Dumnezeu cuvântătorul.

Stih: Cuvintele lui Grigorie cele către mortul Chesarie grăite,
Struneşte cuvintele limbii mele celei proaste.

Tot în această zi, Sfinţii mucenici Moşul, moaşa, tatăl, maica şi doi fii de sabie s-au săvârşit.

Stih: Neamul cel de o rudenie prin sabie s-au nevoit.
Moşul, moaşa, tatăl, maica cu fiii şi s-au săvârşit.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne miluieşte-ne pe noi, Amin.

Canonul cel dintâi

Cântarea a 7-a

Irmos: Chipul cel de aur în câmpul Deira cinstindu-se, cei trei tineri au defăimat porunca cea prea fără de Dumnezeu, şi fiind aruncaţi în mijlocul focului, răcorindu-se au cântat: Bine eşti cuvântat Dumnezeul părinţilor noştri.

Spăimântatu-s-a străjerul, văzând cununile celor patruzeci şi lepădând iubirea acestei vieţi s-a îndemnat din dragostea slavei tale celei ce s-a arătat, şi cu mucenicii a cântat: Bine eşti cuvântat Dumnezeul părinţilor noştri.

La baia cea stricătoare de suflet alergând, s-a omorât iubitorul de această viaţă. Iar iubitorul de Hristos răpitor de cele ce văzuse prea ales făcându-se, ca în baia nestricăciunii cu mucenicii a cântat: Bine eşti cuvântat Dumnezeul părinţilor noştri.

Focul cel înţelegător aprinzându-se în cugetele celor patruzeci, au ars nebunia cea cu mult vicleşug a celor necredincioşi, ca nişte ceară topindu-se; iar Ţie Hristoase au cântat: Bine eşti cuvântat Dumnezeul părinţilor noştri.

Cât este de minunată şi de cuvioasă puterea Crucii tale Hristoase, care din lucruri potrivnice cununi a împletit celor patruzeci de mucenici. Că prin apă şi prin foc trecând, întru nestricăciune strigă: Bine eşti cuvântat Dumnezeul părinţilor noştri.

A Născătoarei

Rug arzând cu foc în muntele Sinai Moise mai-nainte te-a văzut Preacurată, pe tine ceea ce ai purtat fără de ardere raza cea nesuferită a fiinţei celei negrăite, a Unuia din sfintele Ipostasuri celor dintr-însa ce s-a unit cu grosimea trupului.

Alt Canon

Cântarea a 7-a

Irmos: Chipul cel de aur în câmpul Deira cinstindu-se, cei trei tineri au defăimat porunca cea prea fără de Dumnezeu, şi fiind aruncaţi în mijlocul focului, răcorindu-se au cântat: Bine eşti cuvântat Dumnezeul părinţilor noştri.

Astăzi este luminată pomenirea voastră cea de peste an prea bogaţilor, care luminează cu lumina posturile cele departe strălucitoare, pe care prăznuindu-o cu credinţă, împreună cu voi strigăm: Bine eşti cuvântat Dumnezeul părinţilor noştri.

Dezlegătorii patimilor şi luminătorii cei de departe strălucitori, curăţitorii lumii, risipirea înşelăciunii, propovăduitorii cei cu mare glas ai adevărului şi izgonitorii rătăciri, tuturor v-aţi arătat strigând: Bine eşti cuvântat Dumnezeul părinţilor noştri.

Cu cuget luminat strălucind s-au arătat nouă mucenicii, mântuind pe cei înviforaţi şi îndreptând pe cei ce înoată în furtuna valurilor vieţii, lui Hristos cântând: Bine eşti cuvântat Dumnezeul părinţilor noştri.

Slavă…

Tabăra cea prea luminoasă şi de Dumnezeu insuflată, lui Dumnezeu plăcută şi îngerilor dorită, adunarea de Dumnezeu a celor patruzeci, într-armarea cea înfricoşată a lui Dumnezeu a strigat: Bine eşti cuvântat Dumnezeul părinţilor noştri.

Şi acum… a Născătoarei

Lumina lumii şi nor luminos şi loc de sfinţenie s-a arătat cea neispitită de nuntă, căci negrăit a primit pe cuvântul cel sfânt al sfinţilor, pe care lăudându-l strigăm: Bine eşti cuvântat Dumnezeul părinţilor noştri.

Canonul cel dintâi

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe Dumnezeu care s-a pogorât în cuptorul cel cu foc la tinerii evreieşti şi văpaia întru răcoreală o a prefăcut, ca pe Domnul lăudându-l lucrurile şi îl prea înălțați întru toți vecii.

Nebuneşte asupra nevoitorilor întărâtând vrăjmaşul toată făptura, de către toate se umple de ruşine, că cei patruzeci neîncetat laudă pe Domnul şi-l prea înalță întru toți vecii.

Fără milă mădularele trupului vostru pentru Hristos sfărâmându-se şi Dumnezeiască jertfă aducându-vă lui Dumnezeu, cu îngerii pururea dăinuiți mucenicilor, lăudând pe Hristos în veci.

Cu tăria cugetului pe cel ce l-a născut, pe umeri ridicându-l iubitoarea de Dumnezeu maică, rodul bunei credinţe a adus cu mucenicii pe mucenicul, jertfei lui Avraam urmând.

Spre viața cea neîncetată cu dreaptă curgere fă mergere o fiule, iubitoarea de Hristos maică, către iubitorul de Hristos fiu, a strigat: Nu sufăr să te arăți tu mai pe urmă înaintea lui Dumnezeu, puitorului de nevoințe.

A Născătoarei

Caută spre rugăciunea robilor tăi bună Născătoare de Dumnezeu şi năvălirile cele rele şi asuprelile ispitelor degrab le opreşte Stăpână, că te cinstim pe tine prea blagoslovită.

Alt Canon

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe Dumnezeu care s-a pogorât în cuptorul cel cu foc la tinerii evreieşti şi văpaia întru răcoreală o a prefăcut, ca pe Domnul lăudându-l lucrurile şi îl prea înălțați întru toți vecii.

Mutându-vă către viața cea adevărată şi de Hristos ascunsă, pe pământ aţi primit sfârşitul cel cu dureri, cerșind nouă mântuire şi iertare.

Ceata mucenicilor celor purtători de biruință ai Bisericii, mutându-se de pe pământ către cele cereşti, se roagă pentru noi, ca să ne izbăvim de nevoi, de patimi, de înconjurări şi să câştigăm mântuire.

Rupând Mântuitorul lanțurile morţii, a dăruit biruinţă pătimitorilor asupra morţii, că cei patruzeci încălzindu-se de ger, strigă, cerşind mântuire tuturor credincioşilor.

Binecuvântăm pe Tatăl, şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Dumnezeiască ceata purtătorilor de chinuri, din asuprelile năpastelor şi din năvălirea patimilor şi din ispita dracilor, arătat scoate cu rugăciunea, pe cei ce laudă pe Hristos în veci.

Şi acum… a Născătoarei

Pe cei omorâţi şi ajunşi către stricăciunea morţii, tu însăţi i-ai înviat, născând pe începătorul vieţii, pe Hristos Dumnezeul nostru, Stăpână Fecioară prea curată, Născătoare de Dumnezeu.

Canonul cel dintâi

Cântarea a 9-a

Irmos: Pe Dumnezeu Cuvântul cel din Dumnezeu, care cu negrăită înţelepciune a venit să înnoiască pe Adam cel căzut rău prin mâncare întru stricăciune, din Sfântă Fecioară negrăită întrupându-se pentru noi credincioşii, cu un gând întru laude îl mărim.

Pentru Hristos goniţi fiind şi cu pietre împroşcaţi, aţi răbdat frigul văzduhului şi îngheţarea apei şi sfărâmarea mădularelor şi cu foc arşi fiind, în repejunea râului aţi strălucit ca nişte făclii luminoase, mucenici patruzeci.

Toiagul dumnezeieştii puteri, Crucea câştigând, au strigat către Hristos mucenicii cei patruzeci: Stăpâne cu mâna ta cea atotputernică şi biruitoare să ne încununăm, ca toţi cu cântări neîncetat pe tine să te mărim.

Cât este cu durere gheaţa, cât este de cumplit gerul cel cu usturime care aţi răbdat, dar dulce este raiul. Că sânurile patriarhului Avraam vă încălzesc pe voi în lăcaşurile cele veşnice, mucenici patruzeci.

Cei ce aţi biruit cu chinurile şi cununi aţi luat din dumnezeiască dreapta Stăpânului, rugaţi-vă acum, ca să dăruiască pace lumii şi biruinţă iubitorilor de Hristos conducători şi nouă mântuire, mucenici patruzeci.

A Născătoarei

Bucură-te, izvorul nestricăciunii; Bucură-te, nor uşor; Bucură-te, Raiul lui Dumnezeu cel frumos; Bucură-te, izvorul tămăduirilor sufleteşti; Bucură-te, munte sfânt care l-a văzut proorocul Daniil; Bucură-te, Maică Fecioară; Bucură-te, Împărăteasa tuturor.

Alt Canon

Cântarea a 9-a

Irmos: Pe Dumnezeu Cuvântul cel din Dumnezeu, care cu negrăită înţelepciune a venit să înnoiască pe Adam cel căzut rău prin mâncare întru stricăciune, din Sfântă Fecioară negrăită întrupându-se pentru noi credincioşii, cu un gând întru laude îl mărim.

Învrednicindu-vă a câştiga lumina cea mai presus de fire şi bucurie negrăită şi slavă izbăviţi acum de năpaste şi de nevoi şi de înşelăciunea vrăjmaşului pe cei ce cu dragoste vă cinstesc pe voi, ca pe nişte viteji ai lui Hristos, patruzeci de mucenici.

Primind tărie şi dumnezeiască putere din cer, împreună locuitori cu Hristos, v-aţi arătat izgonitori înşelăciunii, gonind toată ceata cea nestatornică a idolilor şi luminând lumea patruzeci de mucenici.

Împodobindu-vă cu frumuseţea cinstitei mucenicii şi făcându-vă părtaşi firii celei dumnezeieşti, cu adevărat vă bucuraţi descoperindu-vi-se lumină prea luminoasă şi curată, viteji ai lui Hristos patruzeci de mucenici.

Slavă…

Stând acum înaintea lui Hristos cu îndrăzneala cea bine cuviincioasă, de unde şi strălucindu-vă cu lumina dumnezeirii slăviţilor, rugaţi-vă cu dinadinsul ca să se lumineze cu lumina cea în trei sori, cei ce vă laudă pe voi patruzeci de mucenici.

Şi acum… a Născătoarei

Sufletul meu cel întunecat Fecioară, cu arătarea luminii tale celei nematerialnice străluceşte-l, ca ceea ce eşti uşa dumnezeieştii lumini şi din focul cel veşnic învredniceşte-mă a mă izbăvi pe mine cel ce cu credinţă şi cu dragoste, cu cântări te măresc pe tine curată.

Luminânda

Podobie: Femei auziţi glas…

Ceata cea cu numărul de patruzeci, a celor patruzeci de mucenici a prea dumnezeieştii Treimi, cea cu bunătăţile împătrită, cea din patru stihii, din foc, din văzduh, din apă şi din pământ, cu cântări dumnezeieşti să se laude, ca cei ce au pătimit pentru Hristos, Stăpânul tuturor. (de 2 ori)

Slavă… Şi acum… a Născătoarei

Bucură-te, izbăvirea blestemului şi chemarea lui Adam, bucură-te, Născătoare de Dumnezeu prea curată, nădejdea şi acoperământul lumii. Bucură-te, prea cinstită Maica lui Dumnezeu; bucură-te, căruţă dumnezeiască. Bucură-te, scară şi uşă, bucură-te, nor uşor, bucură-te, dezlegarea Evei.

La Laude

Stihirile pe 6, glas 5:

Podobie: Bucură-te, cămara…

Veniţi fraţilor să lăudăm cu cântări tabăra cea mucenicească, care cu gerul ca cu nişte foc s-au ars şi frigul înşelăciunii cu râvnă arzătoare l-au ars, oastea cea prea vitează, prea sfinţita adunare şi sprijineala cea neînfrântă şi nebiruită, îngrădirile şi păzitorii credinţei, pe cei patruzeci de mucenici, ceata cea dumnezeiască pe rugătorii Bisericii, care cu tărie se roagă lui Hristos, să trimită sufletelor noastre pace şi mare milă.

Bucură-te, adunarea cea tare şi sfinţită şi tabără cea purtătoare de biruinţă. Turnurile bunei credinţe, ostaşii lui Hristos, vitejii cei tari şi nebiruiţi, cei la minte prea puternici şi la suflet prea bărbaţi, cei dumnezeieşti cu adevărat şi de Dumnezeu iubiţi. Ceata cea sfântă, adunarea cea de Dumnezeu aleasă, mucenici patruzeci, cei întocmai cu patima şi întocmai cu gândul şi întocmai şi cu cununi aţi luat, pe Hristos rugaţi să dăruiască sufletelor noastre mare milă.

Bucură-te, mulţime purtătoare de biruinţă, care întru războaie vitejeşte te-ai purtat; stelele ce le-aţi trecut prin foc şi prin ger şi îngheţarea apelor o aţi risipit şi pământul l-aţi făcut cer şi toate le-aţi luminat; care în sânurile lui Avraam acum vă încălziţi şi cu cetele îngereşti dănţuiţi, mucenici patruzeci, care mirosiţi bună mireasma duhovniceştii împărţiri cu adevărat, pe Hristos rugaţi-l să se dăruiască sufletelor noastre mare milă.

Alte **Stihiri**, glas 1, singur glasul:

Ceata cea cu patruzeci de străluciri, oastea toată cea de Dumnezeu aleasă, a strălucit postul cu cinstitele sale patimi, sfinţind şi luminând sufletele noastre.

Glas 2:

Ceata cea împătrit numărată a mucenicilor, căci cine nu o va lăuda ? Că în apa iezerului au intrat cu îndrăzneală şi fiind strânşi de ger, cântare au cântat Domnului: Au doară în râuri te vei mânia spre noi Doamne ? Au doară în râuri te vei mânia spre noi, Iubitorule de oameni? Uşurează greutatea şi amărăciunea

văzduhului, că cu sângele tău s-au roşit picioarele noastre şi ne du pe noi Dumnezeule în veşnicele tale lăcaşuri, ca să ne încălzească pe noi sânul patriarhului Avraam.

Cu paharul adevărului din sângiurile sale cei prin focul muncilor, şi prin înghețarea apei, pe credincioşi i-ai adăpat. Cei patruzeci cu numărul cântând cântare Mântuitorului. Că un cuget fiind la toţi şi în multe trupuri, s-au adus lui Hristos, şi dumnezeiasca mireasă maică pe fiul său cel iubitor de Hristos, luând pe umeri, a zis: Vino pătimitorule şi te chinuieşte împreună cu ceilalţi.

Slavă… glas 5, a lui Ioan Monahul

Purtători de chinuri ai lui Hristos, pe cinstitul post mai luminat l-aţi făcut cu pomenirea slăvitei voastre pătimiri. Că patruzeci fiind, aceste patruzeci de zile le sfinţiţi, patimii celei mântuitoare urmând cu chinuirea voastră cea pentru Hristos. Pentru aceasta îndrăzneală având, rugaţi-vă ca să ajungem noi cu pace, la învierea cea de-a treia zi a lui Dumnezeu şi Mântuitorului sufletelor noastre.

Şi acum… a Născătoarei

Fericimu-te pe tine de Dumnezeu Născătoare Fecioară şi te slăvim credincioşii după datorie, pe tine cetatea cea neclintită şi zidul cel nesurpat şi folositoarea cea tare şi scăparea sufletelor noastre.

Stihoavna din Triod. Samoglasnica zilei de 2 ori şi mucenicina.

Slavă… a sfinţilor, glas 2

Iezerul ca un Rai şi gerul ca un zăduf, mucenicii au socotit Hristoase Dumnezeule, înfricoşările tiranilor nu le-au îngrozit cugetele lor. Nu s-au temut vitejii de adaosurile muncilor, câştigând Crucea purtătoare de armă. Printr-însa pe vrăjmaşul ca nişte tari l-au biruit. De unde şi cununile darului au luat.

Şi acum… a Născătoarei

Ceea ce eşti uşă neumblată, cu taină pecetluită, binecuvântată Născătoare de Dumnezeu Fecioară. Primeşte rugăciunile noastre şi le du Fiului tău şi Dumnezeu, ca să mântuiască prin tine sufletele noastre.

Apoi: Bine este a ne mărturisi Domnului… După Sfinte Dumnezeule… şi după Tatăl nostru…Troparele Sfinţilor amândouă şi a Născătoarei şi 3 Metanii mari. Ceasul dintâi cu catisma sa. Iar la vremea sa se citeşte şi ceasul al treilea, al

şaselea şi al noulea după rânduiala lor cu catismele şi fericirile degrab şi celelalte; însă la fiecare ceas facem câte trei metanii mari.

Întru aceiaşi zi la Vecernie

După obişnuita Catismă la Doamne strigat-am… Punem stihirile pe 10 şi cântăm samoglasnica zilei de două ori şi mucenicina. Şi trei podobnice ale Triodului. Şi ale sfinţilor mucenici.

Stihiri, glas 2:

Răbdând ceste de aici vitejeşte, bucurându-se de cele nădăjduite, unul către altul au grăit sfinţii mucenici. Nu de haină ne dezbrăcăm, ci pe omul cel vechi lepădăm. Iute este iarna, dar dulce este Raiul. Cu durere este gheaţa, dar dulce este desfătarea. Deci să nu ne ferim, o, împreună ostaşilor ! Puţin să răbdăm ca să ne încununăm cu cununi de biruinţă de la Hristos Dumnezeu şi Mântuitorul sufletelor noastre. (de două ori.)

Lepădând îmbrăcămințile toate, intrând fără frică în iezer, unul către altul au grăit sfinții mucenici: Pentru Raiul care am pierdut, hainele cele stricăcioase astăzi să nu le purtăm; cei ce prin şarpele cel făcător de stricăciune oarecând neam îmbrăcat, să ne dezbrăcăm acum pentru învierea tuturor. Să nu băgăm seama de gheața ceea ce se topeşte şi trupul să-l urâm, ca să ne încununăm cu cununi de biruință, de la Hristos Dumnezeul, şi Mântuitorul sufletelor noastre.

Văzând muncile ca nişte desfătări, alergând la iezerul cel rece, ca la o căldură au grăit sfinții mucenici: Să nu ne înfricoşăm de ceasul iernii, ca să scăpăm de înfricoşat focul gheenei. Să ardă piciorul, ca să dănţuiască în veci. Şi mâna să se rupă, ca să se înalţe către Domnul. Şi să nu ne fie milă de firea cea muritoare. Ci să alegem moarte, ca să ne încununăm cu cununi de biruinţă, de la Hristos Dumnezeu şi Mântuitorul sufletelor noastre.

Slavă… glas 2

Proorocind a strigat David în psalmi, trecut-am prin foc şi prin apă şi ne-ai scos pe noi întru repaus. Iar voi mucenicii lui Hristos, prin singure faptele plinind cuvântul aţi trecut prin foc şi prin apă şi aţi intrat întru Împărăţia Cerurilor. Pentru aceasta rugaţi-vă patruzeci de mucenici, să se mântuiască sufletele noastre.

Şi acum… a Născătoarei

Toată nădejdea mea spre tine o pun, Maica lui Dumnezeu, păzeşte-mă sub acoperământul tău.

Vezi: De va fi spre Miercuri sau către Vineri, a Crucii a Născătoarei: Podobie: Când de pe lemn… Caută întru această lună în patrusprezece zile. Vohod cu Evanghelia, Lumină lină… Prochimenul zilei şi Paremiile Triodului. Apoi: Să se îndrepteze rugăciunea mea... şi 3 Metanii mari. Ectenia cea mică nu se zice, ci îndată :

Prochimen glas 5: Tu, Doamne ne vei păzi şi ne vei feri de neamul acesta şi în veac.

Stih: Mântuieşte-mă Doamne că a lipsit cel cuvios.

Apostolul către Evrei. Începe: Fraţilor având atâta nor de mărturii pus împrejurul nostru...Aliluia glas 4. Strigaţi Domnului tot pământul, cântaţi numelui lui. Stih: Că ne-ai cercat pe noi Dumnezeule, lămuritu-ne-ai pe noi precum se lămureşte argintul. Evanghelia de la Matei, începerea: Zis-a Domnul pilda aceasta: Asemenea este Împărăţia Cerurilor omului stăpân al casei, care a ieşit. Priceasna: Bucuraţi-vă dreptţilor întru Domnul...

În ştiinţa sa fie, vezi: De se vor întâmpla Sfinţii patruzeci de mucenici ori în ce zi din Marţea săptămânii întâi a postului, până în Lunea a şasea săptămână din post, că până acolo se suie. Pentru toate pricinile caută învăţătură pe glas la Triod, la slova aceasta (R).

Canon de rugăciune către Sfinţii 40 de mucenici din Sevastia (1)

a lui Ioan monahul

Troparul Sfinţilor 40 de mucenici din Sevastia, glasul 1: Pentru durerile pe care sfinţii le-au pătimit pentru Tine, Milostiv fii, Doamne şi te rugăm vindecă toate durerile noastre, Iubitorule de oameni.

Troparul Sfinţilor 40 de mucenici din Sevastia, glasul 1: Purtătorilor de chinuri, cinstiţi patruzeci de ostaşi ai lui Hristos, prin foc şi prin apă aţi trecut şi v-aţi arătat împreună locuitori cu îngerii. Cu care rugaţi-vă lui Hristos, pentru cei ce vă laudă pe voi cu credinţă. Slavă Celui ce v-a dat vouă tărie; Slavă Celui ce v-a încununat pe voi; Slavă Celui ce a dăruit prin voi tuturor tămăduiri!

Cântarea 1

Irmos: Veniţi, popoarelor, să cântăm cântare lui Hristos Dumnezeu, celui ce a despărţit marea şi a povăţuit pe poporul pe care l-a scos din robia egiptenilor, că S-a prea slăvit.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Ceata cea de Dumnezeu încununată a mucenicilor lui Hristos o laud în cântări de Dumnezeu insuflate, pomenirea cea de peste an a celor patruzeci prăznuind luminat, că prin ea S-a prea slăvit Hristos.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Toată numirea cea de pe pământ lepădând, cei patruzeci de mucenici au ales numirea cea după numele lui Hristos, prin care întru cele de sus acum vieţuiesc.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Cei ce întru Hristos trupul şi lumea aţi urât, v-aţi dezbrăcat de omul cel vechi, odată cu haina cea trecătoare şi v-aţi îmbrăcat în haina nestricăciunii.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Cine va putea să spună, după vrednicie, zămislirea ta cea mai presus de cuvânt? Că ai născut pe Dumnezeu cu Trup, Preasfântă, pe Mântuitorul nostru al tuturor, care s-a arătat nouă.

Cântarea a 3-a

Irmos: Întăreşte-ne pe noi întru Tine, Doamne, cel ce prin lemn ai omorât păcatul şi frica Ta sădeşte-o în inimile noastre, ale celor ce Te lăudăm pe Tine.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Neţinând socoteală nici de oaste, nici de viaţă, nici de frumuseţea trupurilor şi nici de bogăţie, cei patruzeci, în chip strălucit, în locul tuturor pe Hristos au ales.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu pietre, fără de milă, cei patruzeci fiind loviţi, din porunca tiranului, loviturile se întorceau, cu ajutorul Duhului, împotriva celor ce porunciseră ca ei să fie loviţi.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Prin buzele tiranilor, şarpele grăia hule împotriva Ta, Ziditorule. Dar gura lui cea împotriva lui Dumnezeu grăitoare a fost sfărâmată de pietrele cele aruncate asupra mucenicilor.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Cădelniţă de aur a cărbunelui celui dumnezeiesc făcându-te tu, cea nenuntită, ceea ce singură eşti Fecioară după naştere, umple de bun miros inima mea cea plină acum de întinăciune.

Cântarea a 4-a

Irmos: Auzit-am, Doamne, glasul iconomiei Tale şi Te-am prea slăvit pe Tine, Unule Iubitorule de oameni.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Darul cel pricinuitor de pagubă punându-ni-l înainte, vă arătaţi cu mintea de-şartă, nelegiuiţilor, ziceau pătimitorii.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Săbii ascuţite, fiare, foc şi Cruce puneau înaintea sfinţilor prigonitorii lui Hristos.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Înfricoşător este nouă focul gheenei, ziceau pătimitorii, iar de cel de acum, care este rob ca şi noi, nu ne temem.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Strălucind, prea măriţilor, de Lumina cea înţelegătoare a lui Hristos, către raza cea dumnezeiască m-aţi povăţuit.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Cu umilinţă te rugăm, Preacurată, ceea ce ai zămislit pe Dumnezeu fără de sămânţă, ca să te rogi pururea pentru robii tăi.

Cântarea a 5-a

Irmos: Dătătorule de lumină şi Făcătorule al veacurilor, Doamne, întru lumina poruncilor Tale povăţuieşte-ne pe noi, că, afară de Tine, pe alt dumnezeu nu cunoaştem.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

De turbarea cea nebună a prigonitorilor fiind osândiţi mucenicii să petreacă toată noaptea afară în ger, au cântat lui Dumnezeu cântare de mulţumire.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Cei patruzeci de mucenici ai lui Hristos, veselindu-se, au răbdat înghețul cel plin de durere, stând în lac, întăriţi fiind de nădejdea dumnezeieştilor cununi.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

De râs s-a făcut, înaintea celor patruzeci de mucenici ai lui Hristos, şarpele cel ce se încuibase mai înainte în ape, înecându-se, căci i s-a smuls tăria cea lucrătoare de pierzare.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Ţie, Celei ce ai născut pe Hristos, Ziditorul tuturor îţi strigăm: Bucură-te, Curată! Bucură-te, ceea ce ai răsărit nouă Lumina! Bucură-te, ceea ce ai încăput pe Dumnezeu cel Neîncăput.

Cântarea a 6-a

Irmos: De adâncul greşelilor fiind înconjurat, chem adâncul milostivirii Tale cel necurmat: din stricăciune, Dumnezeule, scoate-mă!

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Bucurându-se, începătorul răutăţii, diavolul, a voit să smulgă pe cel ce căzuse dintre cei patruzeci, ca şi pe Iuda ticălosul dintre cei doisprezece, ca şi din Eden pe om.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Fără de ruşine fiind tiranul, în zadar se întărâta; că, precum odinioară a fost ruşinat de chemarea tâlharului şi a lui Matia, tot aşa şi acum de a celuia ce păzea baia.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Deşert la minte şi vrednic de plângere este acela care a greşit cu privire la amândouă vieţile, căci de cea de aici este lipsit, topindu-se în foc şi în cea de dincolo merge în focul cel nestins.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Neispitită de bărbat ai născut, Fecioară şi Fecioară ai rămas în veci, arătând adevăratele mărturii ale Dumnezeirii Fiului şi Dumnezeului tău.

Condac, glasul al 6-lea:

Podobie: Plinind rânduiala cea pentru noi şi cele de pe pământ împreunându-le cu cele cereşti, Te-ai înălţat întru slavă, Hristoase, Dumnezeul nostru, nicidecum despărţindu-Te, ci rămânând nedeşertat şi strigând celor ce Te iubesc pe Tine: Eu sunt cu voi şi nimeni împotriva voastră.

Toată oştirea lumii părăsind-o, de Stăpânul Cel din ceruri v-aţi lipit, purtătorilor de biruinţă ai Domnului, sfinţilor patruzeci de mucenici. Că, prin foc şi prin apă trecând, fericiţilor, după vrednicie aţi primit mărire din ceruri şi mulţime de cununi.

Cântarea a 7-a

Irmos: Cei trei tineri ai Tăi au călcat porunca cea potrivnică lui Dumnezeu, de a se închina chipului de aur din câmpul Deira şi aruncaţi fiind în mijlocul focului, răcorindu-se, au cântat: Binecuvântat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri!

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Înspăimântatu-s-a străjerul, văzând cununile celor patruzeci şi neţinând seamă de iubirea acestei vieţi, s-a întraripat de dragostea Slavei Tale, Celei ce S-a arătat şi împreună cu mucenicii, a cântat: Binecuvântat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri!

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Către baia cea stricătoare de suflet alergând, iubitorul acestei vieţi a murit; iar iubitorul de Hristos, folosindu-se prea bine de cele văzute, ca dintr-o baie de nestricăciune, împreună cu mucenicii a strigat: Binecuvântat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri!

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Foc înţelegător aprinzându-se în cugetele celor patruzeci, nebunia cea plină de vicleşug a nelegiuiţilor a ars-o, topind-o întocmai ca pe ceară. Iar Ţie, Hristoase, au cântat: Binecuvântat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri!

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Cât de luminată şi cât de binefăcătoare este puterea Crucii Tale, Hristoase, care prin cele potrivnice a împletit cununi celor patruzeci de mucenici! Căci, trecând

prin apă şi prin foc, întru nestricăciune strigă: Binecuvântat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri!

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Moise mai înainte te-a văzut pe tine rug arzând cu foc în Muntele Sinai, Preacurată, ceea ce ai purtat fără de ardere raza cea de neatins a Fiinţei celei negrăite, care s-a unit cu firea trupului, una din cele două Ipostasuri dintru Ea.

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe Dumnezeu, care S-a pogorât în cuptorul cel cu foc la tinerii evrei şi văpaia întru răcoreală a prefăcut-o, ca pe Domnul lucrurile lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii!

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Nebuneşte întărâtând vrăjmaşul toată făptura asupra părtinitorilor, de toate a fost ruşinat. Căci cei patruzeci neîncetat strigă: lăudaţi şi prea înălţaţi pe Hristos întru toţi vecii!

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Fără de milă zdrobindu-vi-se mădularele trupurilor voastre pentru Hristos şi dumnezeiască jertfă aducându-vă lui Dumnezeu, vă bucuraţi împreună cu Cetele îngerilor, mucenicilor, lăudând pe Hristos întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu cugetul plin de tărie, luând pe umerii săi pe cel ce l-a născut, iubitoarea de Dumnezeu mamă îl aduce pe mucenic rod al dreptei credinţe împreună cu mucenicii, jertfei lui Avraam urmând.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Bine îndreptează-ţi calea, o, fiul meu, către viaţa cea fără de sfârşit, striga mama cea iubitoare de Dumnezeu fiului celui iubitor de Hristos; că nu pot răbda să te arăţi tu Singur mai pe urmă înaintea lui Dumnezeu, cel care a hotărât lupta ta.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Înţelegând, cu dreaptă credinţă, firea cea în Trei Sori cea una, Lumina cea în trei Ipostasuri una şi nedespărţită, lăudaţi lucruri pe Domnul şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii!

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Caută spre rugăciunea noastră, a robilor tăi, prea bună Născătoare de Dumnezeu şi potoleşte, degrab, Stăpână, năvălirea cea asupra noastră a celor rele şi valurile ispitelor, ca să te cinstim pe tine, prea binecuvântată.

Cântarea a 9-a

Irmos: Pe Dumnezeu Cuvântul cel din Dumnezeu, care cu negrăită înţelepciune a venit ca să înnoiască pe Adam, cel rău căzut din pricina mâncării întru stricăciune, din Sfânta Fecioară în chip de negrăit Întrupându-Se pentru noi credincioşii, cu un gând întru laude Îl slăvim.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Pentru Hristos fiind dezbrăcaţi şi cu pietre loviţi, aţi răbdat frigul aerului şi înghetul apei şi zdrobirea mădularelor; şi fiind arşi cu foc, în apele râului aţi strălucit ca nişte făclii luminoase, mucenicilor, patruzeci la număr.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Toiag al dumnezeieştii puteri Crucea dobândind, cei patruzeci de pătimitori au strigat lui Hristos: Stăpâne, să fim încununaţi de mâna Ta cea puternică şi biruitoare, ca toţi, cu cântări, pe Tine neîncetat să Te slăvim.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Cât de dureroasă a fost îngheţarea şi cât de cumplit cu totul a fost frigul pe care l-aţi suferit, dar cât de dulce este Raiul! Că sânurile patriarhului Avraam vă încălzesc pe voi, în corturile veşnice, mucenicilor, patruzeci la număr.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Biruind prin pătimirile voastre şi stând în faţa Preasfintei Treimi celei în Trei Ipostasuri, pătimitorilor, rugaţi-vă acum să se dăruiască pace lumii, iar bine credincioşilor creştini biruinţă şi mântuire, mucenicilor, patruzeci la număr.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Bucură-te, izvorul nestricăciunii! Bucură-te, nor uşor! Bucură-te, Raiul lui Dumnezeu cel plin de desfătare! Bucură-te, izvorul tămăduirilor sufleteşti! Bucură-te, muntele sfânt, pe care l-a văzut Daniel! Bucură-te, Maică Fecioară! Bucură-te, Împărăteasa tuturor!

Sedelna, glasul al 8-lea. **Podobie:** Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Mucenicește luptându-vă voi ca niște ostaşi ai lui Hristos şi vitejeşte biruind pe vrăjmaşul, prin fapte aţi împlinit cuvintele proorocului: că, prin foc şi prin apă, vitejeşte aţi trecut, odihnă aflând şi viaţa cea veşnică. Pentru aceasta şi cununi din cer luând, fericiţilor, vă bucuraţi laolaltă cu Cetele celor fără de trup. purtătorilor de biruinţă prea lăudaţi, rugaţi-vă lui Hristos Dumnezeu să dăruiască iertare de păcate celor ce prăznuiesc cu dragoste sfântă pomenirea voastră.

Sedelna Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 8-lea. **Podobie:** Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Gândesc la judecată şi mă tem, de cercetarea cea înfricoşătoare mă cutremur, de hotărârea Judecătorului mă înspăimântez şi mă îngrozesc de pedeapsă, de durerea focului, de întunericul iadului, de scrâşnirea dinţilor şi de viermele cel neadormit. Vai mie! Ce voi face când se vor aşeza Scaunele şi cărţile se vor deschide şi faptele se vor vădi şi cele ascunse se vor da pe faţă? Atunci, Stăpână, ajutătoare să-mi fii mie şi ocrotitoare fierbinte. Că pe tine te am nădejde, eu, netrebnicul robul tău.

Canon de rugăciune către Sfinţii 40 de mucenici din Sevastia (2)

facere a lui kir Teofan

Troparul Sfinţilor 40 de mucenici din Sevastia, glasul 1: Pentru durerile pe care sfinţii le-au pătimit pentru Tine, Milostiv fii, Doamne şi te rugăm vindecă toate durerile noastre, Iubitorule de oameni.

Troparul Sfinţilor 40 de mucenici din Sevastia, glasul 1: Purtătorilor de chinuri, cinstiţi patruzeci de ostaşi ai lui Hristos, prin foc şi prin apă aţi trecut şi v-aţi arătat împreună locuitori cu îngerii. Cu care rugaţi-vă lui Hristos, pentru cei ce vă laudă pe voi cu credinţă. Slavă Celui ce v-a dat vouă tărie; Slavă Celui ce v-a încununat pe voi; Slavă Celui ce a dăruit prin voi tuturor tămăduiri!

Cântarea 1

Irmos: Veniţi, popoarelor, să cântăm cântare lui Hristos Dumnezeu, celui ce a despărţit marea şi a povăţuit pe poporul pe care l-a scos din robia egiptenilor, că S-a prea slăvit.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe Dumnezeu, prin rugăciunile voastre, voi, patruzeci de mucenici, faceţi-L Milostiv nouă, celor ce vă chemăm pe voi, cu curata dragoste a inimilor noastre.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Cei ce v-aţi luminat în ceruri cu razele Strălucirii celei întreit luminătoare, mucenicilor, patruzeci la număr, acoperiţi-ne pe noi, cei ce suntem îngheţaţi pe pământ de iarna necazurilor, ca să vă lăudăm pe voi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Apărători nebiruiţi ai dreptei credinţe şi stâlpi nemişcaţi ai Bisericii, ceata cea de Dumnezeu chemată a celor patruzeci de mucenici, alinaţi-mă pe mine, cel ce cumplit sunt tulburat acum.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Pe Ziditorul şi Domnul, cel ce este mai presus de firea tuturor, L-ai născut; care a luat Trup pentru noi, oamenii, Maica lui Dumnezeu, Fecioară, neispitită de nuntă.

Catavasie: Deschide-voi gura mea şi se va umplea de Duhul şi cuvânt răspunde-voi Împărătesei Maice şi mă voi arăta luminat prăznuind şi voi cânta minunile ei, bucurându-mă.

Cântarea a 3-a

Irmos: Întăreşte-ne pe noi întru Tine, Doamne, cel ce prin lemn ai omorât păcatul şi frica Ta sădeşte-o în inimile noastre, ale celor ce Te lăudăm pe Tine.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Oaste şi ceată aleasă a mucenicilor purtători de cununi, stând înaintea Stăpânului, rugaţi-vă pentru cei ce pururea vă laudă pe voi.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

De lacul patimilor şi de valul necazurilor fiind învăluiţi, către voi, cei patruzeci de ostaşi ai lui Hristos, alergăm acum.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cei ce vă încălziţi la sânurile lui Avraam şi vă împodobiţi cu haina cea de mărire, rugaţi-vă să fie sloboziţi cei ce sunt prinşi de îngheţul păcatelor.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Fii întărire şi scăpare şi acoperământ, Fecioară, Mireasă a lui Dumnezeu, celor ce aleargă la tine cu credinţă şi te mărturisesc pe tine, Maică a lui Dumnezeu.

Catavasie: Pe ai tăi cântăreţi, Născătoare de Dumnezeu, izvorul cel viu şi îndestulat, care s-au împreunat ceată duhovnicească, întăreşte-i întru dumnezeiască mărirea ta, cununilor măririi învrednicindu-i.

Cântarea a 4-a

Irmos: Auzit-am, Doamne, glasul iconomiei Tale şi Te-am prea slăvit pe Tine, Unule Iubitorule de oameni.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Îmbrăcându-vă întru strălucirea cea fără de umbră, v-aţi făcut luminare nouă de la Dumnezeu, mucenicilor.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Adunarea cea de Dumnezeu aleasă a mucenicilor celor purtători de cununi, Te roagă să se mântuiască de primejdii cei ce Te laudă pe Tine.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Învrednicindu-vă a vedea Lumina cea neapropiată a lui Hristos, sfinţilor, pe cei ce sunt întru întuneric învredniciţi-i a se lumina.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Strălucind cu povăţuirea Luminii celei de Hristos cugetătoare, îndreptaţi-ne pe noi către Luceafărul cel dumnezeiesc.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Lăudând cu cântări pe Cel ce S-a Întrupat din pântecele tău, prea curată, te mărim pe tine ca pe o Maică a lui Dumnezeu.

Catavasie: Sfatul cel neurmat şi dumnezeiesc al Întrupării Tale, celei de sus, celei din Fecioară, proorocul Avacum avându-l în minte, a strigat: Slavă puterii Tale, Doamne.

Cântarea a 5-a

Irmos: Dătătorule de lumină şi Făcătorule al veacurilor, Doamne, întru lumina poruncilor Tale povăţuieşte-ne pe noi, că, afară de Tine, pe alt dumnezeu nu cunoaştem.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

De nebunia ereticilor cea de acum, izbăviţi cinstita Biserică a lui Hristos, întru care v-aţi născut şi întru care la atâta vrednicie şi mărire aţi ajuns.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Arătându-se nouă ca nişte luminători, cei patruzeci de mucenici ai lui Hristos, văzători de lumină şi străluciţi de Dumnezeu, luminaţi-ne calea cea mântuitoare a dreptei credinţe.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Mutându-vă de pe pământ în Corturile cele cereşti, unde vă găsiţi înaintea lui Hristos, celui ce a îngăduit nevoinţele voastre, învredniciţi-mă, mucenicilor, ca să dobândesc dumnezeiasca Bucurie.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Taina naşterii tale celei dumnezeieşti, Fecioară, este mai presus de gând, neajunsă şi cu anevoie de înţeles de oameni, Stăpână. Că ai născut nouă pe Cel ce este cu adevărat Dumnezeu.

Catavasie: Spăimântatu-s-au toate de dumnezeiască mărirea ta; că tu, Fecioară neispitită de nuntă, ai avut în pântece pe Dumnezeu cel peste toate şi ai născut pe Fiul Cel fără de ani, cel ce dăruieşte pace tuturor celor ce te laudă pe tine.

Cântarea a 6-a

Irmos: De adâncul greşelilor fiind înconjurat, chem adâncul milostivirii Tale cel necurmat: din stricăciune, Dumnezeule, scoate-mă!

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Arătându-vă păzitori priveghelnici şi plini de grijă ai neamului omenesc, rugători pentru cei din necazuri şi ajutători ai lor v-aţi făcut.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Strălucind în Biserica lui Hristos, cu frumuseţile cele neapropiate, prea lăudaţilor, izbăviţi din ispite pe cei ce cu dragoste vă cinstesc pe voi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cei ce aţi fost odinioară surpători prea aleşi ai înşelăciunii chinuitorilor celor ce se năpusteau asupra voastră, fiţi şi nouă acum zid şi ajutor grabnic.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Spre tine am pus nădejdea mântuirii mele, Maică pururea Fecioară şi pe tine te-am pus tare şi neclintită ocrotitoare a vieţii mele.

Catavasie: Înţelepţii de Dumnezeu, care faceţi acest praznic dumnezeiesc şi cu totul cinstit, al Maicii lui Dumnezeu, veniţi să batem din palme, slăvind pe Dumnezeu, cel ce s-a născut dintr-însa.

Condac, glasul al 6-lea:

Podobie: Plinind rânduiala cea pentru noi şi cele de pe pământ împreunându-le cu cele cereşti, Te-ai înălţat întru slavă, Hristoase, Dumnezeul nostru, nicidecum despărţindu-Te, ci rămânând nedeşertat şi strigând celor ce Te iubesc pe Tine: Eu sunt cu voi şi nimeni împotriva voastră.

Toată oştirea lumii părăsind-o, de Stăpânul cel din ceruri v-aţi lipit, purtătorilor de biruinţă ai Domnului, Sfinţilor patruzeci de mucenici. Că, prin foc şi prin apă trecând, fericiţilor, după vrednicie aţi primit mărire din ceruri şi mulţime de cununi.

Cântarea a 7-a

Irmos: Cei trei tineri ai Tăi au călcat porunca cea potrivnică lui Dumnezeu, de a se închina chipului de aur din câmpul Deira şi aruncaţi fiind în mijlocul focului, răcorindu-se, au cântat: Binecuvântat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri!

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Astăzi este luminată pomenirea voastră cea de peste an, prea fericiţilor, care luminează cu lumină Postul care se apropie; pe care prăznuind-o cu credinţă, împreună cu voi strigăm: Binecuvântat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri!

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Dezlegători de patimi şi luminători de departe, plini de strălucire, curăţitori ai lumii şi risipitori ai înşelăciunii, propovăduitori cu mare glas ai adevărului şi izgonitori ai rătăcirii tuturor v-aţi arătat, strigând: Binecuvântat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri!

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu cuget luminat strălucind, s-au arătat nouă mucenicii, izbăvind pe cei înviforaţi şi îndreptând pe cei ce înoată în furtuna valurilor vieţii, cântând lui Hristos: Binecuvântat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri!

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Ceata cea prea luminoasă şi de Dumnezeu insuflată, lui Dumnezeu plăcută şi dorită de îngeri, adunarea cea de Dumnezeu a celor patruzeci de mucenici, întrarmarea cea înfricoşătoare a lui Dumnezeu, a strigat: Binecuvântat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri!

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Lumină a lumii, nor luminos şi loc de sfinţenie s-a arătat cea neispitită de nuntă; căci a primit negrăit pe Cuvântul cel Sfânt al sfinţilor, pe care lăudându-L, strigăm: Binecuvântat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri!

Catavasie: N-au slujit, făpturii înţelepţii lui Dumnezeu, fără numai Făcătorului; ci, groaza focului bărbăteşte călcând-o, se bucurau cântând: Prea lăudate, Dumnezeul părinţilor şi Doamne, bine eşti cuvântat!

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe Dumnezeu, care S-a pogorât în cuptorul cel cu foc la tinerii evrei şi văpaia întru răcoreală a prefăcut-o, ca pe Domnul lucrurile lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii!

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Mutându-vă către viaţa cea adevărată şi la Hristos ascunsă, pe pământ aţi primit sfârşitul cel plin de dureri, cerându-ne nouă mântuire şi iertare.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Ceata mucenicilor celor purtători de biruinţă ai Bisericii, mutându-se de pe pământ la cele cereşti, se roagă pentru noi, ca să ne izbăvim de nevoi, de patimi şi de necazuri şi să dobândim mântuire.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Lanţurile morţii rupându-le Mântuitorul, a dat biruinţă pătimitorilor asupra morţii; iar cei patruzeci de mucenici, încălzindu-se cu tot gerul, strigau, cerând mântuire tuturor credincioşilor.

Binecuvântăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Duhul Sfânt, Domnul.

Dumnezeiasca ceată a purtătorilor de biruinţă scoate, cu rugăciunile ei, din viforul necazurilor, din năvălirea patimilor şi din ispita demonilor, pe cei ce laudă pe Hristos în veci.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Pe cei omorâţi de păcat şi ajunşi în stricăciunea morţii, tu Însăţi i-ai înviat, născând pe Începătorul vieţii, pe Hristos, Dumnezeul nostru, Stăpână, Fecioară prea curată, Născătoare de Dumnezeu.

Catavasie:

Să lăudăm, să binecuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Pe tinerii cei bine credincioşi, în cuptor, naşterea Născătoarei de Dumnezeu i-a mântuit, atunci fiind închipuită, iar acum plinită, pe toată lumea ridică să-Ţi cânte Ţie: pe Domnul, lucrurile, lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Pe Dumnezeu Cuvântul cel din Dumnezeu, care cu negrăită înţelepciune a venit ca să înnoiască pe Adam, cel rău căzut din pricina mâncării întru stricăciune, din Sfânta Fecioară în chip de negrăit Întrupându-Se pentru noi credincioşii, cu un gând întru laude Îl slăvim.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Învrednicindu-vă să dobândiţi Lumina cea mai presus de fire, Bucuria cea negrăită şi strălucirea, scăpaţi acum de necazuri şi de nevoi şi de înşelăciunea vrăjmaşului pe cei ce cu dragoste vă cinstesc pe voi, ca pe nişte viteji ai lui Hristos, mucenicilor, patruzeci la număr.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Primind din cer tărie şi dumnezeiască putere, împreună locuitori cu Hristos v-aţi arătat şi învingători ai înşelăciunii, îndepărtând toată ceata cea şubredă a idolilor şi luminând lumea, mucenicilor, patruzeci la număr.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Împodobindu-vă cu frumuseţea cinstitei mucenicii şi părtaşi făcându-vă Firii celei dumnezeieşti, cu adevărat vă bucuraţi, că vi s-a descoperit vouă Lumina cea prea strălucitoare şi curată, viteji ai lui Hristos, mucenicilor, patruzeci la număr.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Stând acum înaintea lui Hristos, cu îndrăzneala cea plină de cuviinţă şi străluciţi fiind de la El cu Lumina Dumnezeirii, măriţilor, rugaţi-vă cu dinadinsul să se lumineze cu Lumina cea întreit strălucitoare cei ce vă laudă pe voi, mucenicilor, patruzeci la număr.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Sufletul meu cel întunecat, cu arătarea Luminii tale celei nematerialnice, luminează-l, Fecioară, ceea ce eşti uşa dumnezeieştii Lumini şi din focul cel veşnic învredniceşte-mă a mă mântui, pe mine, cel ce cu credinţă, cu dragoste şi cu cântări te măresc pe tine, curată.

Catavasie: Tot neamul pământesc să salte cu duhul, fiind luminat şi să prăznuiască firea minţilor celor fără de trup, cinstind sfânta prăznuire a Maicii lui Dumnezeu şi să strige: Bucură-te, prea fericită Născătoare de Dumnezeu, curată, pururea Fecioară.

Sedelna, glasul al 8-lea. **Podobie:** Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Mucenicește luptându-vă voi ca niște ostaşi ai lui Hristos şi vitejeşte biruind pe vrăjmaşul, prin fapte aţi împlinit cuvintele proorocului: că, prin foc şi prin apă, vitejeşte aţi trecut, odihnă aflând şi Viaţa cea veşnică. Pentru aceasta şi cununi din cer luând, fericiţilor, vă bucuraţi laolaltă cu Cetele celor fără de trup. Pur-

tătorilor de biruinţă prea lăudaţi, rugaţi-vă lui Hristos Dumnezeu să dăruiască iertare de păcate celor ce prăznuiesc cu dragoste sfântă pomenirea voastră.

Sedelna Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 8-lea. **Podobie:** Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Gândesc la judecată şi mă tem, de cercetarea cea înfricoşătoare mă cutremur, de hotărârea Judecătorului mă înspăimântez şi mă îngrozesc de pedeapsă, de durerea focului, de întunericul iadului, de scrâşnirea dinţilor şi de viermele cel neadormit. Vai mie! Ce voi face când se vor aşeza Scaunele şi cărţile se vor deschide şi faptele se vor vădi şi cele ascunse se vor da pe faţă? Atunci, Stăpână, ajutătoare să-mi fii mie şi ocrotitoare fierbinte. Că pe tine te am nădejde, eu, netrebnicul robul tău.

Acatistul Sfinţilor 40 de mucenici

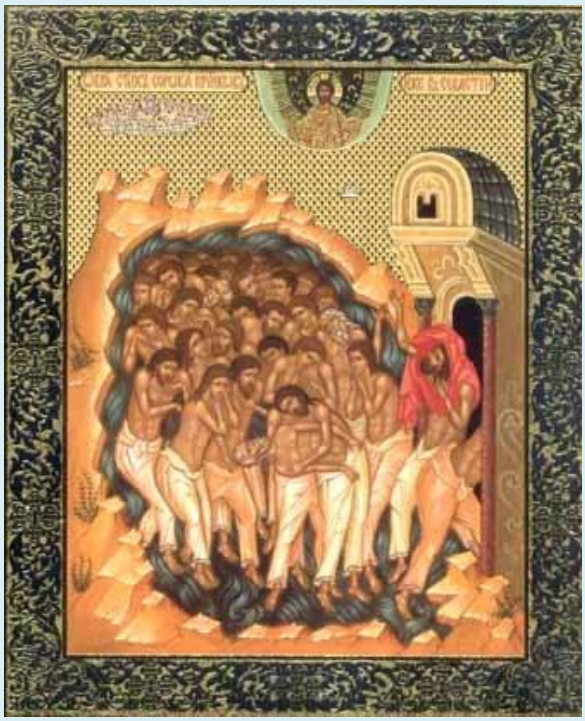

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat. Şi a înviat a treia zi după Scripturi .

Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

***

Acatistul Sf. 40 de mucenici din Sevastia - Vlad Roşu:
https://www.youtube.com/watch?v=UPWo7Y00Vrk

&&&

Condacul 1

Apărătoarei întruniri pentru credinţă, mucenicilor patruzeci, care în iezerul Sevastiei s-au aruncat de închinătorii la idoli, veniţi să prăznuim cu dragoste pomenirea lor. Că vrednici sunt a ne izbăvi de toată primejdia prin rugăciuni către Dumnezeu şi să cântăm: ***Bucură-te, ceată prea luminată a mucenicilor!***

Icosul 1

Îngerii din cer cu cununi de cinste s-au arătat sufletelor voastre cele neveştejite de durerea trupului, că suferind răbdaţi asprimea gerului, ca şi tinerii evrei care oarecând văpaia focului privind, cântau: pe Domnul lucrurile lăudaţi-L şi prea înălţaţi-L întru toţi vecii! Pentru aceasta şi noi cântăm aşa:
Bucură-te, turmă a adevăratului Păstor;
Bucură-te, că prin ale Lui învăţături ai aflat mântuirea;
Bucură-te, că printr-Însul ţi s-au deschis uşile Raiului;
Bucură-te, că ai dobândit viaţa cea nemuritoare;
Bucură-te, că ai defăimat făgăduinţele barbarilor;
Bucură-te, că te-ai lepădat de cinstea celor necredincioşi;
Bucură-te, în suferinţă cu totul nestrămutată;
Bucură-te, în biruinţă multora neasemănată;
Bucură-te, în lupte desăvârşit neruşinată;
Bucură-te, în ispite fără preget neaplecată;
Bucură-te, că în chinuri ai stat neîntristată;
Bucură-te, visteria lui Hristos cea nedeşartă;
Bucură-te, ceată prea luminată a mucenicilor!

Condacul al 2-lea

Voievodului ce vă îndemna din porunca împăratului să aduceţi jertfă capiştii idoleşti, cu un gând i-aţi răspuns, fără sfială: că dacă pentru împăratul cel pă-

mântesc, întru războaie aţi biruit pe vrăjmaşi, cu cât mai vârtos pentru Împăratul cel fără de moarte nevoindu-vă, veţi surpa şi veţi birui a lui răutate, cântând: ***Aliluia!***

Icosul al 2-lea

Graiurile acestea auzindu-le, Agricola a zis către Sfinţi: una din două stă înaintea voastră să alegeţi: ori zeilor să aduceţi jertfe şi să luaţi mari daruri, ori nesupunându-vă să fiţi din oaste izgoniţi şi pedepsiţi, către care ei au răspuns că "Domnul se îngrijeşte de noi în cele de folos"; pentru aceasta le cântăm:
Bucuraţi-vă, ostaşii lui Hristos;
Bucuraţi-vă, Sfinţilor mucenici;
Bucuraţi-vă, răbdători de chinuri;
Bucuraţi-vă, cei binecredincioşi şi înţelepţi;
Bucuraţi-vă, că aţi defăimat făgăduinţele netrebnice;
Bucuraţi-vă, că aţi ruşinat pe cei necredincioşi;
Bucuraţi-vă, că aţi luptat împotriva iernii;
Bucuraţi-vă, că aţi năzuit la puterea lui Dumnezeu;
Bucuraţi-vă, că aţi dobândit mila şi dragostea Lui;
Bucuraţi-vă, că s-au scris numele voastre în ceruri;
Bucuraţi-vă, că v-aţi învrednicit de asemenea dar;
Bucuraţi-vă, plinirea rânduielii sfinte;
Bucură-te, ceată prea luminată a mucenicilor!

Condacul al 3-lea

De vreme ce singur mărturiseşti, au zis sfinţii ostaşi voievodului, că în mâna noastră stă a dobândi dragostea sau ura ta, să nu ne iubeşti pe noi căci eşti fără de lege şi de întunericul rătăcirii cuprins; ci mila lui Dumnezeu cel atotputernic să fie cu noi, căci Lui Îi cântăm: ***Aliluia!***

Icosul al 3-lea

Mărturia sfinţilor umplând de mânie pe păgân, a poruncit ca să-i arunce în temniţă. Iar Sfântul Kyrion a zis către dânsul că de la împărat nu ai stăpânire a ne munci, fără numai a cerceta plecările noastre. După care cuvinte, el n-a mai îndrăznit a-i schingiui, însă îndată i-a întemniţat; iar noi, cu evlavie, cântăm aşa:
Bucură-te, Kyrion înţeleptule;
Bucură-te, al frăţiei apărătorule;
Bucură-te, al semeţiei învingătorule;
Bucură-te, nădejdea celor de o credinţă cu tine;
Bucură-te, lauda legii lui Hristos;
Bucură-te, stâlpul Bisericii Răsăritului;
Bucură-te, ocrotitorul cetei tale;
Bucură-te, risipitorul eresurilor;
Bucură-te, chinuire neclintită;

Bucură-te, vas ales spre mântuire;
Bucură-te, trâmbiţă insuflată de Duhul Sfânt;
Bucură-te, paza cetei tale;
Bucură-te, ceată prea luminată a mucenicilor!

Condacul al 4-lea

În temniţă şezând sfinţii, înţeleptul Kriton nu înceta a-i povăţui zicând că precum cu un suflet şi cu un gând am vieţuit, aşa şi mucenicia să o săvârşim împreună; şi precum am plăcut împăratului celui muritor, aşa şi Celui fără de moarte, Împăratului Hristos Dumnezeu, să ne sârguim a fi iubiţi şi să-I cântăm: ***Aliluia!***

Icosul al 4-lea

Petrecând ostaşii închişi şapte zile, a opta a venit Licie voievodul, de împăratul trimis, ca să-i judece cu Agricola dimpreună. Ei, însă, fără a se înfricoşa, mergând la înfăţişare, se rugau împreună citind psalmul lui David: "Dumnezeule, întru numele Tău mărturiseşte-ne şi întru puterea Ta ne judecă"; iar noi le cântăm acestea:
Bucură-te, turmă mică;
Bucură-te, ceată sfântă;
Bucură-te, că în cuget ai fost una râvnitoare;
Bucură-te, şi în trup cu un gând pătimitoare;
Bucură-te, în război ageră biruitoare;
Bucură-te, de vrăjmaşi vrednică învingătoare;
Bucură-te, a păgânilor stea luminătoare;
Bucură-te, la nevoi tuturor folositoare;
Bucură-te, că în munci ai putut fi răbdătoare;
Bucură-te, că de idoli n-ai vrut a fi pătimitoare;
Bucură-te, de eresuri straşnică prigonitoare;
Bucură-te, creştinilor veşnică apărătoare;
Bucură-te, ceată prea luminată a mucenicilor!

Condacul al 5-lea

Stând sfinţii înaintea lui Licie, acesta le-a grăit: voi poate mai mari dregătorii aşteptaţi de la împăratul? eu sunt trimis a vi le da vouă, de vă veţi supune legilor ţării ca să jertfiţi zeilor. Iar Sfântul Candidus i-a răspuns: Nu numai dregătoria nu voim cu asemenea cuvinte, dar şi trupurile noastre vă dăm spre a dobândi dragostea Mântuitorului nostru Hristos, căruia îi cântăm: ***Aliluia!***

Icosul al 5-lea

Îndată dar, voievodul a poruncit slujitorilor ce îi păzeau ca să-i lovească cu pietre spre a le astupa gurile; pietrele însă se răsfrângeau şi tot asupra celor ce le

azvârleau se întorceau, încăt se ucideau unii pe alţii. O, minune! strigau sfinţii, întărindu-se în credinţă; iar noi le cântăm:
Bucuraţi-vă, că aţi biruit pe satana;
Bucuraţi-vă, că aţi ruşinat pe Licie;
Bucuraţi-vă, că aţi uimit pe străjerii lui;
Bucuraţi-vă, că aţi îmbărbătat toată oştirea;
Bucuraţi-vă, pentru asemenea mare faptă;
Bucuraţi-vă, că aţi făcut a se minuna popoarele;
Bucuraţi-vă, că aţi luminat înţelegerea privitorilor;
Bucuraţi-vă, că aţi îngrozit pe închinătorii la idoli;
Bucuraţi-vă, că pentru voi s-a arătat puterea Duhului Sfânt;
Bucuraţi-vă, că întru voi a strălucit raza dumnezeirii;
Bucuraţi-vă, că prin voi s-au întors mulţi eretici la credinţă;
Bucuraţi-vă, cei întocmai astăzi cu îngerii;
Bucură-te, ceată prea luminată a mucenicilor!

Condacul al 6-lea

Voievodul ruşinat văzându-se şi neştiind ce să mai zică, striga către popor că vrăjitori sunt. Iar Sfântul Domnus i-a răspuns cu îndrăzneală, că Dumnezeu a voit ca feţele celor fără de ruşine ce hulesc pe Fiul Său, să se zdrobească, şi astfel să cunoască puterea lui Hristos şi să-I cânte: ***Aliluia!***

Icosul al 6-lea

Şi iarăşi ducându-i pe sfinţi la închisoare, ei se rugau cântând psalmul proorocului ce zice: "Precum sunt ochii slugilor la mâna stăpânilor, aşa sunt ochii noştri către Domnul...". Atunci glasul Domnului a grăit către dânşii zicând: "Cel ce crede întru Mine, de va muri, viu este"; pentru aceasta să-i cinstim şi să zicem aşa:
Bucuraţi-vă, întru Domnul, care a grăit către voi;
Bucuraţi-vă, cei ce v-aţi învrednicit de asemenea cinste;
Bucuraţi-vă, că v-aţi întărit prin putere de sus;
Bucuraţi-vă, că v-aţi socotit întocmai cu apostolii;
Bucuraţi-vă, că cuvântul lui Dumnezeu s-a rostit către voi;
Bucuraţi-vă, că Cel ce S-a suit pe Cruce, S-a pogorât şi în temniţă;
Bucuraţi-vă, că Fiul Fecioarei întru voi S-a sălăşluit;
Bucuraţi-vă, că biruitori v-aţi arătat cu puterea Crucii;
Bucuraţi-vă, că Mielul lui Dumnezeu v-a rânduit răbdarea Sa;
Bucuraţi-vă, cântăreţilor de cântări duhovniceşti;
Bucuraţi-vă, organe bine răsunătoare;
Bucuraţi-vă, strune cuvântătoare;
Bucură-te, ceată prea luminată a mucenicilor!

Condacul al 7-lea

După ce a strălucit ziua cea mult dorită de sfinţi, s-au dus ei din temniţă înaintea tiranilor, cărora le-au grăit aşa: Faceţi-ne nouă ce veţi voi, că suntem creştini şi nu ne vom închina zeilor voştri. Atunci au văzut ei pe diavolul lângă Agricola stând şi la urechi şoptind. După care, iarăşi cu credinţă au strigat: ***Aliluia!***

Icosul al 7-lea

Neputând a suferi mai mult Agricola şi Licie defăimarea ce le făceau sfinţii, au poruncit ostaşilor să-i lege şi să-i împingă ca pe o turmă de oi în iezerul de lângă cetatea Sevastiei, că era vifor mare şi nu credeau a răbda asprimea timpului, înconjurându-i cu ostaşi; ei însă cu faţă veselă au primit pedeapsa aceasta, pentru care le cântăm:

Bucuraţi-vă, că aţi ieşit din cetele păgâneşti;
Bucuraţi-vă, că intraţi în legiunile cereşti;
Bucuraţi-vă, că vă gonesc voievozii întunericului;
Bucuraţi-vă, că vă primesc începătorii luminii;
Bucuraţi-vă, că îngerii privindu-vă se veselesc;
Bucuraţi-vă, că diavolii plângând se tânguiesc;
Bucuraţi-vă, că heruvimii vă umbresc sub aripile lor;
Bucuraţi-vă, că puterea iadului se zdrobeşte de sfaturile voastre;
Bucuraţi-vă, că serafimii cântă şi prăznuiesc;
Bucuraţi-vă, că Agricola şi Licie se ocărăsc;
Bucuraţi-vă, că apele Sevastiei v-au spălat de păcate;
Bucuraţi-vă, că în ele aţi primit botezul;
Bucură-te, ceată prea luminată a mucenicilor!

Condacul al 8-lea

După ceasul întâi din noapte, gerul întărindu-se foarte cumplit, trupurile sfinţilor îngheţaseră încât se puteau frânge. Unul, însă, dîntr-înşii, nemaiputând răbda această asprime, fiind slab de credinţă, s-a despărţit de ceata cea sfântă şi a alergat la o baie pe care o făcuse voievodul înadins pe malul iezerului pentru cel care s-ar întoarce din credinţa sa, dar toţi ceilalţi cu un glas ziceau: ***Aliluia!***

Icosul al 8-lea

Punându-se sfinţii la rugăciune cu smerenie, spre a nu se putea răpi de puterea diavolului, către ceasul al treilea a strălucit peste ei o lumină mare de s-a încălzit văzduhul, gheaţa s-a topit şi apa s-a făcut priincioasă. Iar acel dintre ei care alergase la baie s-a desfăcut ca ceara de căldura focului; pentru care să cântăm sfinţilor acestea:

Bucuraţi-vă, că aţi îmblânzit stihiile;
Bucuraţi-vă, că iezerul de gheaţă s-a topit;
Bucuraţi-vă, că apele cele amare s-au făcut priincioase;
Bucuraţi-vă, că crivăţul şi-a schimbat puterea sa;
Bucuraţi-vă, că v-aţi izbăvit de iarna suferinţei;

Bucuraţi-vă, că aţi dobândit căldura Raiului;
Bucuraţi-vă, că din întuneric aţi ieşit la lumină;
Bucuraţi-vă, că lepra păcatelor s-a curăţit de pe voi;
Bucuraţi-vă, că Soarele dreptăţii v-a strălucit vouă;
Bucuraţi-vă, că dorinţa barbarilor a rămas ruşinată;
Bucuraţi-vă, că hotărârea voastră a stat nestrămutată;
Bucuraţi-vă, că aţi dobândit dumnezeiasca bunăvoinţă;
Bucură-te, ceată prea luminată a mucenicilor!

Condacul al 9-lea

În acea vreme mai marele temniţei, văzând lumina şi uitându-se la cer, a văzut treizeci şi nouă de cununi strălucite ca soarele, pogorându-se spre sfinţi şi înţelegând că a patruzecea lipsea pentru acel ce se îndoise, a strigat către străjeri aruncându-se în iezer: şi eu mărturisesc pe Hristos de adevăratul Dumnezeu şi îi cânt Lui: ***Aliluia!***

Icosul al 9-lea

Cu această urmare a temnicierului, numărul mucenicilor împlinindu-se după rânduiala de sus hotărâtă, diavolul nemaiputând răbda mărimea de suflet al lor, în chip de om se tânguia pe ţărmuri, zicând: Cum boierii de au lăsat nechinuiţi pe aceşti ostaşi semeţi până a nu-i da în apă; iar noi, pomenind numele lor, cântăm:
Bucură-te, Kyrion;
Bucură-te, Candidus;
Bucură-te, Domnus;
Bucură-te, Hesychius;
Bucură-te, Heraclie;
Bucură-te, Smaragdus;
Bucură-te, Evnoicus;
Bucură-te, Valens;
Bucură-te, Vivian;
Bucură-te, Claudiu;
Bucură-te, Priscus;
Bucură-te, Teodul;
Bucură-te, ceată prea luminată a mucenicilor!

Condacul al 10-lea

Iar a doua zi venind necuraţii tirani la iezer, au văzut pe sfinţi vii şi nevătămaţi de asprimea gerului cu temnicierul dimpreună, de care minunându-se mai ales, fiind cel mai credincios slujitor al lor, au întrebat pe ostaşi pricina şi ei le-au povestit ceea ce urmase după lumină, şi cum s-a aruncat în apă, mărturisind pe Hristos şi cântând: ***Aliluia!***

Icosul al 10-lea

Atunci tiranii de mânie umplându-se, au poruncit ca legându-i să-i tragă spre mal şi ducându-i la locul cel de muncă, au judecat ca să le sfărâme gleznele cu ciocane, care munca săvârşindu-se cu multă cruzime, maica unuia din sfinţi ce se numea Meliton şi era tânăr foarte, întâmplându-se de faţă, cu jale mare îl îmbărbăta, strigând către dânsul şi către ceilalţi:

Bucură-te, fiul meu cel iubit care astăzi te prea slăveşti;
Bucură-te, Ioane, mult răbdătorule;
Bucură-te, Eutihie, înţeleptule;
Bucură-te, Xanthius, îndreptătorule;
Bucură-te, Aelian, prea fericitule;
Bucură-te, Sisinnius, cel viteaz;
Bucură-te, Aggias, de Dumnezeu iubite;
Bucură-te, Meletie, primitorule de străini;
Bucură-te, Flaviu, cel cu nume mare;
Bucură-te, Acacius, fără de răutate;
Bucură-te, Ecdicius, învăţătorule;
Bucură-te, Lisimah, de vrăjmaşi risipitor;
Bucură-te, ceată prea luminată a mucenicilor!

Condacul al 11-lea

Când mucenicii erau chinuiţi de ostaşi, gura lor nu înceta a rosti rugăciunea aceasta: Sufletul nostru ca o pasăre s-a izbăvit din cursa vânătorilor; cursa s-a sfărâmat şi noi ne-am izbăvit; ajutorul nostru este întru numele Domnului; şi aşa grăind şi-au dat sufletul în mâinile lui Hristos cântând: ***Aliluia!***

Icosul al 11-lea

Dar după ce s-au săvârşit din viaţă ca nişte jertfe ale lui Hristos, voievozii întunericului au poruncit slugilor să pună trupurile sfinţilor în căruţe şi să le ducă la ardere, spre a nu rămâne creştinilor nici o nădejde de mângâiere, neştiind ce va urma. Noi însă, slăvindu-i, cântăm acestea:

Bucură-te, Alexandru, apărătorule;
Bucură-te, Ilie, cu Tezviteanul petrecătorule;
Bucură-te, Gorgonius, lauda Armeniei;
Bucură-te, Teofil, alesul lui Dumnezeu;
Bucură-te, Domitian, cuviosule;
Bucură-te, Gaius, prea fericitule;
Bucură-te, Leontie, mândria împăraţilor;
Bucură-te, Atanasie, dulceaţa preoţilor;
Bucură-te, Chiril, mângâietorule;
Bucură-te, Sacerdon, prea minunate;
Bucură-te, Nicolae, cel milostiv;
Bucură-te, Valeriu, stegarul credinţei;

Bucură-te, ceată prea luminată a mucenicilor!

Condacul al 12-lea

Şi după ce s-au săvârşit sfinţii, acel mai tânăr, Meliton, dând încă semne de viaţă, tiranii au poruncit să nu-l ducă la ardere, voind încă să-l mai muncească; maica sa, însă, ridicându-l pe umerii ei, l-a dus la ceilalţi, ca dimpreună să se topească trupurile lor; însă pe drum şi-a dat sufletul cântând: ***Aliluia!***

Icosul al 12-lea

Nici focul, nici apele n-au putut mistui Sfintele moaşte ale mucenicilor. Că, arzând lemnele, oasele lor au rămas nevătămate. Şi în apă aruncându-i, a treia zi s-au arătat episcopului Armeniei, anume Petru, la mijlocul nopţii, ca nişte lumini strălucind, de unde i-au scos şi i-au aşezat la locuri de cinste, cântând:
Bucură-te, Philoctemon, iubitorule de cinste;
Bucură-te, Severian, făcătorule de minuni;
Bucură-te, Chudion, mângâierea bolnavilor;
Bucură-te, Agalae, bucuria celor întristaţi;
Bucuraţi-vă, stele neapuse ale Armeniei;
Bucuraţi-vă, crini neveştejiţi ai Sevastiei;
Bucuraţi-vă, că numele voastre s-au scris în ceruri;
Bucuraţi-vă, că v-aţi încununat prin îngeri;
Bucuraţi-vă, că aţi surpat puterea idolească;
Bucuraţi-vă, că aţi sporit gloria creştinească;
Bucuraţi-vă, odraslele nemuritoare;
Bucuraţi-vă, oastea cea biruitoare;
Bucură-te, ceată prea luminată a mucenicilor!

Condacul al 13-lea (de trei ori)

O, de trei ori fericită şi prea nevinovată ceată a mucenicilor, ţie ne rugăm, grăbeşte de întăreşte credinţa noastră cu ajutorul tău cel sfânt, ca printr-însa să dobândim cele de folos, cu milă dumnezeiască, ferindu-ne de dureri, de boli, de primejdii şi de alte răutăţi, ca împreună cu tine să cântăm: ***Aliluia!***

Apoi:

Icosul 1

Îngerii din cer cu cununi de cinste s-au arătat sufletelor voastre cele neveştejite de durerea trupului, că suferind răbdaţi asprimea gerului, ca şi tinerii evrei care oarecând văpaia focului privind, cântau: pe Domnul lucrurile lăudaţi-L şi prea înălţaţi-L întru toţi vecii! Pentru aceasta şi noi cântăm aşa:
Bucură-te, turmă a adevăratului Păstor;
Bucură-te, că prin ale Lui învăţături ai aflat mântuirea;
Bucură-te, că printr-Însul ţi s-au deschis uşile Raiului;

Bucură-te, că ai dobândit viaţa cea nemuritoare;
Bucură-te, că ai defăimat făgăduinţele barbarilor;
Bucură-te, că te-ai lepădat de cinstea celor necredincioşi;
Bucură-te, în suferinţă cu totul nestrămutată;
Bucură-te, în biruinţă multora neasemănată;
Bucură-te, în lupte desăvârşit neruşinată;
Bucură-te, în ispite fără preget neaplecată;
Bucură-te, că în chinuri ai stat neîntristată;
Bucură-te, visteria lui Hristos cea nedeşartă;
Bucură-te, ceată prea luminată a mucenicilor!

Condacul 1

Apărătoarei întruniri pentru credinţă, mucenicilor patruzeci, care în iezerul Sevastiei s-au aruncat de inchinătorii la idoli, veniţi să prăznuim cu dragoste pomenirea lor. Că vrednici sunt a ne izbăvi de toată primejdia prin rugăciuni către Dumnezeu şi să cântăm: ***Bucură-te, ceată prea luminată a mucenicilor!***

Acatistul Sfinţilor patruzeci de mucenici

prăznuire la 9 martie

Sfinţii patruzeci de mucenici sunt cinstiţi cu mare evlavie. Mai ales de ziua prăznuirii se fac zişii „mucenici”, un fel de „papanaşi cu nucă”, în amintirea acestora. Sunt sfinţii „întăritori în răbdare şi credinţă”.

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.

Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri
Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat. Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

După obişnuitul început se zice Troparul din Minei, apoi:

Condacul 1

Cu sărbătorire de mare cinstire, pe vitejii şi răbdătorii adevăratei credinţe îi lăudăm, că prin dragostea cea mare pentru Hristos cu taina muceniciei s-au încununat: ***Bucuraţi-vă, adunarea de taină a celor patruzeci de mucenici!***

Icosul 1

Ostaşi neînfricaţi în cele pământeşti, tot aşa de râvnitori în dreapta credinţă creştină v-aţi arătat, că iscusiţi fiind în învăţătura Sfintei Scripturi, v-aţi făcut mari mărturisitori ai Evangheliei lui Hristos.
Bucuraţi-vă, ostaşi cu firea credincioasă;
Bucuraţi-vă, ai dreptei credinţe păzitori;
Bucuraţi-vă, viteji neînfricaţi;
Bucuraţi-vă, ceata de taină a celor patruzeci;
Bucuraţi-vă, cei uniţi în acelaşi cuget curat;
Bucuraţi-vă, suflete aprinse de Duhul Sfânt;
Bucuraţi-vă, slujitori de toată încrederea;
Bucuraţi-vă, că v-aţi făcut şi ostaşii lui Hristos;
Bucuraţi-vă, că veseli v-aţi ales şi taina Crucii;
Bucuraţi-vă, următorii chemării Evangheliei;
Bucuraţi-vă, ascultătorii cuvântului dumnezeiesc;
Bucuraţi-vă, adunarea de taină a celor patruzeci de mucenici!

Condacul al 2-lea

Mărturisindu-vă a fi ostaşii Împăratului Hristos, aţi mustrat rătăcirea păgânească, şi aşa împreună adunaţi aţi primit cu bucurie muncirile mucenicești, cântând: ***Aliluia!***

Icosul al 2-lea

Văzând voievodul Agricola neclintirea voastră în credinţa creştină, cu daruri v-a momit, dar plini de iubirea de Dumnezeu nimic altceva nu aţi mai băgat în seamă.
Bucuraţi-vă, mărturisitorii neînfricaţi ai lui Hristos;
Bucuraţi-vă, mustrătorii păgânătăţii idoleşti;
Bucuraţi-vă, biruitorii momelilor pământeşti;
Bucuraţi-vă, cei tari în nădejdea dumnezeiască;
Bucuraţi-vă, tărie cerească;
Bucuraţi-vă, că în puterea Crucii v-aţi înarmat;
Bucuraţi-vă, că muncile nu v-au înspăimântat;
Bucuraţi-vă, adeverirea biruinţei creştine;
Bucuraţi-vă, adunarea de chemare mucenicească;
Bucuraţi-vă, alegerea cea de taină;
Bucuraţi-vă, mergerea pe drumul Golgotei;
Bucuraţi-vă, adunarea de taină a celor patruzeci de mucenici!

Condacul al 3-lea
Zadarnic se ispiteau cei cu vicleşug să vă înşele cu jertfele idoleşti, şi aşa întemniţaţi fiind, mai mult v-aţi unit în marea mărturisire, cântând: ***Aliluia!***

Icosul al 3-lea
În temniţă, toată noaptea aţi privegheat, când Însuşi Domnul Hristos vi s-a arătat zicând: „Iubiţii mei ostaşi, cu răbdare să fiţi până la sfârşit”. Şi aşa întăriţi, la mucenicească lucrare aţi pornit.
Bucuraţi-vă, că temniţa Biserică aţi făcut;
Bucuraţi-vă, că cerând ajutorul de Sus l-aţi primit;
Bucuraţi-vă, că de dar mare v-aţi învrednicit;
Bucuraţi-vă, râvnitorii chinurilor pentru Hristos;
Bucuraţi-vă, doritorii patimilor Lui;
Bucuraţi-vă, că aţi lepădat cele lumeşti;
Bucuraţi-vă, că v-aţi arătat mai presus de trup;
Bucuraţi-vă, că prin puterea Duhului toate le-aţi suferit;
Bucuraţi-vă, că prin hrana Cuvântului slăbiciunea aţi biruit;
Bucuraţi-vă, că firea aţi prefăcut;
Bucuraţi-vă, că peste fire aţi devenit;
Bucuraţi-vă, adunarea de taină a celor patruzeci de mucenici!

Condacul al 4-lea
Scoţându-vă din temniţă, voievodul Agricola v-a muncit cumplit, iar Candid, cel mai cuvântător, păgânătatea i-a mustrat, iar voi cu toţii aţi cântat: ***Aliluia!***

Icosul al 4-lea

Vă ameninţa voievodul şi cu alte nenumărate munci, dar voi cu un glas şi mai tare pe Hristos mărturiseaţi, cu o bărbăţie ce pe muncitori i-a înspăimântat.
Bucuraţi-vă, râvnitorii tainei mucenicești;
Bucuraţi-vă, îndrăzneala mărturisirii;
Bucuraţi-vă, pietrele credinţei neclintite;
Bucuraţi-vă, stânci neurnite din loc;
Bucuraţi-vă, că muncile paşi spre Cer le-aţi făcut;
Bucuraţi-vă, că vărsarea sângelui Jertfa iubirii aţi considerat;
Bucuraţi-vă, că răutatea păgânească aşa aţi biruit;
Bucuraţi-vă, că aţi trecut „hotarul lumii vechi”;
Bucuraţi-vă, cei nou luminaţi;
Bucuraţi-vă, ceată de adunare sfântă;
Bucuraţi-vă, unire de Rai pe Pământ;
Bucuraţi-vă, adunarea de taină a celor patruzeci de mucenici!

Condacul al 5-lea
Unul pe altul vă îmbărbătaţi, ca într-un cuget să fiţi, să nu vă împuţinaţi cu slăbiciunea, ostaşii lui Hristos să fiţi cu adevărat, în cântarea de: ***Aliluia!***

Icosul al 5-lea
O, Sfinţilor mucenici, numele voastre de mare cinste ne sunt şi aşa cu închinarea lui Hristos şi noi vă pomenim.
Bucuraţi-vă, Aglaie, Aeţiu, Eutihie, Chirion, Candid şi Anghie;
Bucuraţi-vă, Gaie, Hudion, Heraclie, Ioan, Teofil şi Sisinie;
Bucuraţi-vă, Smaragd, Filoctimon, Gorgonie, Chiril şi Severian;
Bucuraţi-vă, Teodul, Nical, Flavie, Xantie, Isihie şi Domeţian;
Bucuraţi-vă, Domnos, Elian, Leontie, Evnichie, Valeriu şi Valent;
Bucuraţi-vă, Alexandru, Acachie, Vicratie, Prisc şi Sacherdon;
Bucuraţi-vă, Ecdichie, Atanasie, Lisimah, Claudie, Ilie şi Meliton;
Bucuraţi-vă, adunarea de taină dumnezeiască;
Bucuraţi-vă, fericiţilor de număr prea sfânt;
Bucuraţi-vă, numirea scrisă în Cartea nemuririi;
Bucuraţi-vă, şi pomenirea noastră neuitată;
Bucuraţi-vă, adunarea de taină a celor patruzeci de mucenici!

Condacul al 6-lea
Scoşi la aspră judecată de păgânii muncitori, toţi într-o cerească unire v-aţi arătat, de s-au mirat muncitorii de cântarea voastră de: ***Aliluia!***

Icosul al 6-lea
Multe făgăduinţe v-a făcut voievodul mincinos, dar voi muncile cele mai grele cereaţi, de se minunau idolatrii întunecaţi de tăria voastră cea de taină.
Bucuraţi-vă, bărbăţie de mucenicie;

Bucuraţi-vă, că momelile lumeşti aţi înfruntat;
Bucuraţi-vă, că mintea în sus v-aţi ridicat;
Bucuraţi-vă, că inima în adâncuri v-aţi îmbăiat;
Bucuraţi-vă, că peste cele trupeşti aţi trecut;
Bucuraţi-vă, că peste cele fireşti aţi sărit;
Bucuraţi-vă, fericiţi iubitori doar de Dumnezeu;
Bucuraţi-vă, fiii lumii şi cu chip îngeresc;
Bucuraţi-vă, fiii oamenilor, căutători de Dumnezeu;
Bucuraţi-vă, fiii oamenilor, ce au ajuns să vadă cele nevăzute;
Bucuraţi-vă, adunarea oamenilor în chipul lui Hristos;
Bucuraţi-vă, adunarea de taină a celor patruzeci de mucenici!

Condacul al 7-lea

Cu pietre v-au bătut şi pietrele se întorceau asupra muncitorilor, şi încă prin nenumărate chinuri v-au încercat credinţa, de nu mai ştiau cu ce să vă mai ameninţe, pe voi ce cântaţi: ***Aliluia!***

Icosul al 7-lea

Voi şi mai aprins mărturiseaţi pe Împăratul Hristos şi se ruşinau tot mai mult păgânii întunecaţi, şi dintre ei mulţi în taină la credinţă s-au întors.
Bucuraţi-vă, făcliile vii ale luminii creştine;
Bucuraţi-vă, sfeşnicele ridicate la înălţimi;
Bucuraţi-vă, cădelniţele tămâiei mucenicești;
Bucuraţi-vă, strigarea cutremurătoare a mărturisirii;
Bucuraţi-vă, glăsuirea pătrunzătoare a răbdării;
Bucuraţi-vă, diamantele nădejdii sfinte;
Bucuraţi-vă, comorile din ţarina păgână;
Bucuraţi-vă, mărgăritarele din pământul uscat;
Bucuraţi-vă, izvoarele de apă răcoritoare;
Bucuraţi-vă, limanurile noului Rai;
Bucuraţi-vă, mucenici prea fericiţi;
Bucuraţi-vă, adunarea de taină a celor patruzeci de mucenici!

Condacul al 8-lea

Rugăciunea voastră se ridica la Cer, când chinurile vă împresurau, şi ajutorul de sus venea să vă întărească, şi aşa se înspăimântau păgânii de cântarea de: ***Aliluia!***

Icosul al 8-lea

Plini de răni şi zdrobiţi, iarăşi în închisoare duşi, nu v-aţi împuţinat cu firea, şi aşa îmbărbătaţi, timpul parcă trecea ca un vânt ce vă apropia de izbăvirea odihnei din veşnicia lui Hristos.
Bucuraţi-vă, sfinţilor biruitori;

Bucuraţi-vă, mucenici ajunşi la limanul de sus;
Bucuraţi-vă, câştigătorii cununilor veşnice;
Bucuraţi-vă, primitorii de plata dumnezeiască;
Bucuraţi-vă, că aţi înmulţit şi mai mult „talanţii”;
Bucuraţi-vă, că şi noi din aceştia datoriile ne plătim;
Bucuraţi-vă, împlinitorii lucrării lui Hristos;
Bucuraţi-vă, frumuseţea Bisericii;
Bucuraţi-vă, lauda credincioşilor;
Bucuraţi-vă, cântarea rugăciunilor noastre;
Bucuraţi-vă, bucuria nădejdii noastre;
Bucuraţi-vă, adunarea de taină a celor patruzeci de mucenici!

Condacul al 9-lea

Nemaiştiind muncitorii ce să facă, au poruncit ca legaţi să vă arunce în „iezerul cel îngheţat”, alături punând o „baie caldă pentru cei ce se vor lepăda” de Hristos, dar voi aţi cântat: ***Aliluia!***

Icosul al 9-lea

Şi unul dintre voi, slăbind în răbdare şi credinţă, a „rupt numărul de taină de 40” şi s-a lepădat, dar imediat după ce în „baie a intrat”, ca un păgân imediat a şi murit.
Bucuraţi-vă, că focul credinţei prin frig vi s-a probat;
Bucuraţi-vă, că văpaia dragostei prin ger vi s-a trecut;
Bucuraţi-vă, că aţi învins „frigul necredinţei”;
Bucuraţi-vă, că aţi biruit gerul cumplit al înşelării;
Bucuraţi-vă, că v-aţi arătat iubitori de Hristos cu adevărat;
Bucuraţi-vă, că gheaţa cu dăruirea de Sine aţi topit;
Bucuraţi-vă, sfinţită mucenicie neabătută;
Bucuraţi-vă, că şi lacrimi pentru cel lepădat aţi vărsat;
Bucuraţi-vă, că v-aţi întristat de pierderea lui;
Bucuraţi-vă, că aţi cerut Domnului pe „altul” în locul lui;
Bucuraţi-vă, că prinosul întreg doreaţi să-l duceţi în Cer;
Bucuraţi-vă, adunarea de taină a celor patruzeci de mucenici!

Condacul al 10-lea

Străjerul Iezerului, deşi păgân, de răbdarea credinţei voastre s-a străpuns în inimă şi, văzând pe cel pierdut, deodată s-a aprins de credinţă şi în Iezer la voi a venit, şi aşa a refăcut numărul de 40, în cântarea de: ***Aliluia!***

Icosul al 10-lea

Noaptea părea grea şi înfricoşătoare cu gerul cumplit, dar lumina de sus a strălucit şi v-a întărit cu căldura cerească, ca o mângâiere a lui Hristos.
Bucuraţi-vă, taina celor 40 de cununi mucenicеşti;

Bucuraţi-vă, legătura nedespărţită a dăruirii voastre;
Bucuraţi-vă, că Domnul nu v-a lăsat rupţi de cel căzut;
Bucuraţi-vă, că v-a trimis pe un „alt ales”;
Bucuraţi-vă, viteji ce gerul păcatului aţi învins;
Bucuraţi-vă, bărbăţie vrednică de fiii lui Adam;
Bucuraţi-vă, că aţi ajuns la capătul alergării voastre;
Bucuraţi-vă, că v-aţi împlinit menirea pământească;
Bucuraţi-vă, că „îmbăiaţi” la Domnul aţi mers;
Bucuraţi-vă, că aşa, în faţa lui Dumnezeu puteaţi să staţi;
Bucuraţi-vă, de trei ori fericiţilor;
Bucuraţi-vă, adunarea de taină a celor patruzeci de mucenici!

Condacul al 11-lea

Aşa în mijlocul Iezerului ca într-o baie duhovnicească de toate necurăţiile v-aţi curăţat, şi prin aceasta şi dar de curăţire pentru lumea păcătoasă aţi primit, în cântarea de: ***Aliluia!***

Icosul al 11-lea

Aflând muncitorii păgâni de străjerul ce la credinţă a trecut, şi mai tare s-au mâniat, şi aşa cu ciocane de fier oasele v-au zdrobit şi pe jos v-au târât.
Bucuraţi-vă, că muncile de acum nu vă mai speriau;
Bucuraţi-vă, că furia păgână nu vă mai înspăimânta;
Bucuraţi-vă, că aţi împlinit lucrarea mucenicească;
Bucuraţi-vă, că aţi ajuns la limanul „altei vieţi”;
Bucuraţi-vă, că aţi prefăcut cele pământeşti în altă „plămadă”;
Bucuraţi-vă, că de acum în harul dumnezeiesc sunteţi;
Bucuraţi-vă, sfinţilor, ce nu ne uitaţi nici pe noi;
Bucuraţi-vă, sfinţilor, care pe cei credincioşi îi ajutaţi;
Bucuraţi-vă, sfinţilor, ce uniţi Pământul cu Cerul;
Bucuraţi-vă, sfinţilor, care doriţi adunarea întregii Lumi;
Bucuraţi-vă, râvnitorilor pentru unirea întregii Făpturi;
Bucuraţi-vă, adunarea de taină a celor patruzeci de mucenici!

Condacul al 12-lea

Zdrobiţi şi rupţi în bucăţi, aşa sufletele în mâinile lui Hristos v-aţi dat, ca în viaţa cea nepătimitoare să fiţi, în veşnica bucurie, cu: ***Aliluia!***

Icosul al 12-lea

Cel mai tânăr, Meliton, şi mai mult a fost încercat, că s-a văzut de voi despărţit, că rănile sale viaţa încă nu i-au curmat, dar rugăciunile voastre l-au întărit, să fiţi în veşnicie adunarea de taină a celor 40 de mucenici.
Bucuraţi-vă, adunare minunată;
Bucuraţi-vă, fiii scumpi ai Lumii;

Bucuraţi-vă, de acum locuitorii Cerului;
Bucuraţi-vă, de acum nepătimitori veşnici;
Bucuraţi-vă, că şi noi ne bucurăm de sfintele voastre moaşte;
Bucuraţi-vă, deşi trupurile vi s-au aruncat în foc;
Bucuraţi-vă, că multe relicve din ele ne-au rămas;
Bucuraţi-vă, fericiţilor, iubitori de Dumnezeu;
Bucuraţi-vă, şi ajutătorii noştri în toate nevoile;
Bucuraţi-vă, şi ascultătorii rugilor noastre înlăcrimate;
Bucuraţi-vă, cei vrednici de cinstirea de sus şi de jos;
Bucuraţi-vă, adunarea de taină a celor patruzeci de mucenici!

Condacul al 13-lea (de trei ori)
O, prea fericiţilor 40 de mucenici, ce pentru Hristos aţi pătimit, care acum staţi în faţa Dumnezeieşti Treimii, rugaţi-vă şi pentru noi, cei în multe nevoi, ca să cântăm cuvenita cinstire de: ***Aliluia!***

Se citesc apoi din nou:

Icosul 1
Ostaşi neînfricaţi în cele pământeşti, tot aşa de râvnitori în dreapta credinţă creştină v-aţi arătat, că iscusiţi fiind în învăţătura Sfintei Scripturi, v-aţi făcut mari mărturisitori ai Evangheliei lui Hristos.
Bucuraţi-vă, ostaşi cu firea credincioasă;
Bucuraţi-vă, ai dreptei credinţe păzitori;
Bucuraţi-vă, viteji neînfricaţi;
Bucuraţi-vă, ceata de taină a celor patruzeci;
Bucuraţi-vă, cei uniţi în acelaşi cuget curat;
Bucuraţi-vă, suflete aprinse de Duhul Sfânt;
Bucuraţi-vă, slujitori de toată încrederea;
Bucuraţi-vă, că v-aţi făcut şi ostaşii lui Hristos;
Bucuraţi-vă, că veseli v-aţi ales şi taina Crucii;
Bucuraţi-vă, următorii chemării Evangheliei;
Bucuraţi-vă, ascultătorii cuvântului dumnezeiesc;
Bucuraţi-vă, adunarea de taină a celor patruzeci de mucenici!

Condacul 1
Cu sărbătorire de mare cinstire, pe vitejii şi răbdătorii adevăratei credinţe îi lăudăm, că prin dragostea cea mare pentru Hristos cu taina muceniciei s-au încununat: ***Bucuraţi-vă, adunarea de taină a celor patruzeci de mucenici!***

(Extras din cartea: Ieromonah Ghelasie Gheorghe - Imnografie II Acatistier ediţie îngrijită şi adăugită de Ierom. Ghelasie şi Ierom. Valerian - Editura Platytera, Colecţia Isihasm)

Rugăciune către Sfinții 40 mucenici din Sevasta

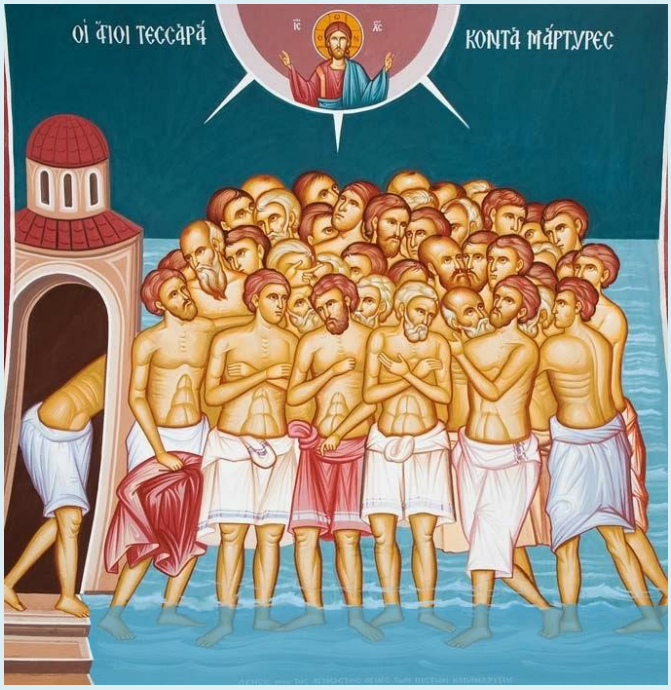

Veniți, popoare, să-i cinstim cu evlavie pe sfinții lui Dumnezeu, pe cei patruzeci de mucenici din Sevasta, care pentru lupta lor au dobândit cununi luminoase și nestricăcioase.

O, voi, care vă bucurați de cinstirea întregii Biserici, care ați dobândit de la Dumnezeu darul facerii de minuni prin moaștele voastre, fiți ocrotitorii noștri, ai celor ce vă cinstim pomenirea. Rugați-vă pentru noi, fericiților mucenici, ca să dobândim tărie în lupta cu patimile, răbdare în îndurarea necazurilor, credință nestrămutată în făgăduințele Domnului, smerenie adevărată și mântuirea sufletelor noastre. Nu ne lăsați pe noi să cădem fără de ridicare în adâncul deșertăciunii acestei lumi, nu ne lăsați să ni se împietrească de tot inimile în nepăsarea timpului în care trăim, nu lăsați să înghețe inimile în viforul acestui veac. Zid de apărare să fiți împrejurul nostru și loc de scăpare din cursele vrăjmașului.

O, prea cinstit sobor, tămăduiește neputințele noastre, ale credincioșilor slăbiți pe cale, ca să nu ne biruiască și să nu ne batjocorească necuratul vrăjmaș, care încearcă în tot chipul să ne abată de la lupta cea mântuitoare.

Voi, sfinților mucenici, care toate le-ați suferit cu îmbărbătarea Duhului Sfânt, în credință și rugăciune îndelungată, nu încetați să ne întăriți și pe noi, cei ce ne minunăm de tăria sufletelor voastre strigând Domnului: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, Preasfântă Treime, Cel ce Te proslăvești în sfinții Tăi, slavă Ție!

Imnografie

Troparul Sfinţilor 40 de mucenici din Sevastia: Pentru durerile pe care sfinţii le-au pătimit pentru Tine, milostiv fii, Doamne, şi Te rugăm, vindecă toate durerile noastre, Iubitorule de oameni.

Troparul Sfinţilor 40 de mucenici din Sevastia: Purtătorilor de chinuri, cinstiţi patruzeci de ostaşi ai lui Hristos, prin foc şi apă aţi trecut şi v-aţi arătat împreună locuitori cu îngerii. Cu care rugaţi-vă lui Hristos, pentru cei ce vă laudă pe voi cu credinţă. Slavă Celui ce v-a dat vouă tărie; slavă Celui ce v-a încununat pe voi; slavă Celui ce a dăruit prin voi tuturor tămăduiri.

Condacul Sfinţilor 40 de mucenici din Sevastia: Toată oştirea lumii părăsind-o, de Stăpânul cel din ceruri v-aţi lipit, purtătorilor de biruinţă ai Domnului, sfinţilor patruzeci. Că prin foc şi apă trecând, fericiţilor, după vrednicie aţi primit mărire din ceruri şi mulţime de cununi.

Comentarii patristice - Sfinții 40 de mucenici din Sevastia

(Ev. Matei 20, 1-16)

(Mt. 20, 1) Căci Împărăţia Cerurilor este asemenea unui om stăpân de casă, care a ieşit dis de dimineaţă să tocmească lucrători pentru via sa.

Stăpânul casei este Hristos, pentru care cerurile şi pământul sunt ca o casă, iar familia este reprezentată de mulțimea ființelor îngereşti şi pământeşti. Casa e ca una cu trei etaje: iadul, pământul şi Raiul; pentru că cei ce se luptă se află pe pământ, cei biruiți în iad, iar biruitorii în Rai. Şi noi, cei care ne aflăm la mijloc, trebuie să ne luptăm să nu coborâm la cei ce se află în iad, ci să ne înălțăm la cei ce sunt în cer. Iar în cazul în care cineva nu ştie care dintre cele două este de dorit şi după care trebuie să alerge, ne-a dăruit să gustăm câte un pic din amândouă în timp ce trăim între întuneric şi lumină: noaptea să gustăm din iad, iar ziua să gustăm din Rai.

(Opere incomplete la Matei, Omilia 34, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 20, 1) Căci Împărăţia Cerurilor este asemenea unui om stăpân de casă, care a ieşit dis de dimineaţă să tocmească lucrători pentru via sa.

Să tocmească lucrători pentru via sa. Ce simbolizează aici via? În primul rând, ea nu îi simbolizează pe oameni, pentru că oamenii sunt lucrătorii viei. Via reprezintă dreptatea, în ea crescând diferite virtuți precum cresc strugurii în vii; de pildă, blândețea, curăția, pacea, înțelepciunea şi alte nenumărate calități, care sunt numite toate la un loc, virtuți.

Să luăm aminte că trebuie să lucrăm via cea cerească din toată inima. Adam a fost așezat în Rai ca să-l lucreze și să-l îngrijească, însă pentru că l-a nesocotit, a fost alungat afară din el. Noi am fost așezați aici să lucrăm dreptatea și, dacă o vom ocoli, vom fi aruncați precum au fost aruncați evreii, despre care s-a scris: Adaugă fărădelege la fărădelegea lor şi să nu intre întru dreptatea Ta (Ps. 68, 31).

Căderea celor care au fost mai înainte trebuie să fie o pildă celor ce le urmează. Iar dacă decădem și noi, cei ce le-am urmat, cei dinaintea noastră care au căzut merită mai mult să fie iertați decât noi.

Lucrătorul tocmit pentru vie nu numai că-și va pierde plata dacă nu-și îndeplinește promisiunea, ci va fi și tras la răspundere pentru lepădarea sa. La fel și noi, dacă nesocotim dreptatea încredințată nouă, nu numai că nu ne vom primi plata, dar vom și pedepsiți pentru dreptatea părăsită. Pentru că via lui Dumnezeu nu este în afară noastră, ci a fost sădită înăuntrul nostru și oricine păcătuiește distruge dreptatea lui Dumnezeu din sine însuși, iar cel care face fapte bune lucrează dreptatea sa. Dreptatea lui Dumnezeu din tine, bine lucrată, aduce struguri, adică pe Hristos, pentru că cei care săvârșesc fapte bune nasc pe Hristos în ei, precum este scris: ***O, copiii mei, pentru care sufăr iarăși durerile nașterii, până ce Hristos va lua chip în voi! (Gal. 4, 19).***

Oricine încredințează cuiva via spre lucrare n-o face atât de mult pentru folosul celuilalt, cât pentru al său, însă Dumnezeu, oferindu-ne dreptatea după puterea minții noastre, nu ne-a dat-o spre folosul Său, ci pentru al nostru. Dumnezeu nu are nevoie de munca noastră, însă noi săvârșim fapte bune pentru ca prin ele să trăim. Stăpânul care-și încredințează via pentru folosul propriu se așteaptă s-o primească înapoi în starea în care a dat-o spre lucrare. Iar dacă este așa, oare nu și dreptatea va fi cerută înapoi imaculată, așa cum a sădit-o în noi, mai ales pentru că nu a dat-o pentru folosul său ci, pentru al nostru și pentru a noastră mântuire?

Luați aminte că am fost tocmiți ca lucrători și, dacă este așa, trebuie să cunoaștem ceea ce avem de îndeplinit, pentru că nu se poate ca un lucrător tocmit să nu aibă lucruri de îndeplinit. Misiunea noastră sunt faptele dreptății, nu să ne cultivăm câmpurile și viile; nu să ne agonisim bogății și să ne clădim podoabe, ci să fim în folosul aproapelui. Și, deși putem să arăm și să strângem fără a păcătui, ele nu reprezintă misiunea noastră, ci doar ocupațiile zilnice.

Pentru că, așa cum nimeni nu tocmește lucrător doar ca acesta să aibă ce mânca, la fel am fost și noi chemați de către Hristos, nu să facem doar ceea ce ne este nouă de folos, ci să facem și ceea ce se referă la slava lui Dumnezeu.

Lucrătorul care muncește doar ca să-și umple pântecele este ținut degeaba pe lângă casă. La fel și noi, dacă săvârșim doar ceea ce este în folosul nostru, viețuim degeaba pe acest pământ. La fel cum lucrătorul se uită mai întâi la munca și apoi la plata sa, pentru că noi suntem lucrătorii Domnului, mai întâi trebuie să privim la ceea ce are legătură cu slava lui Dumnezeu și la folosul aproapelui nostru. Milostenia și dragostea adevărată față de Dumnezeu nu caută ale sale (1 Cor. 13, 5), ci caută să îndeplinească toate pentru dorința celui iubit și abia după aceea, ceea ce ține de folosul propriu.

(Opere incomplete la Matei,Omilia 34, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 20, 2) Şi învoindu-se cu lucrătorii cu un dinar pe zi, i-a trimis în via sa.
Atunci, cum trebuie să interpretăm această pildă? Pentru că mai întâi de toate, aceasta trebuie făcută și apoi discutate celelalte lucruri. Prin vie, el se referă la poruncile lui Dumnezeu, iar vremea pentru lucrare este viața aceasta. Lucrători, cei chemați la diferite ceasuri: devreme, la ceasul al treilea, la al șaselea, la al nouălea, la al doisprezecelea, sunt cei care sunt născuți în diferite veacuri și au viețuit cu dreptate.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Evanghelia după Matei, Omilia 64, 3, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 20, 2) Şi învoindu-se cu lucrătorii cu un dinar pe zi, i-a trimis în via sa.

Tuturor le dă câte un dinar pe zi, dinar care reprezintă harul Sfântului Duh, care desăvârșește pe sfinți potrivit lui Dumnezeu, care imprimă adânc pe suflete lor pecetea cerească și care-i îndreaptă spre viață și nemurire.

(Sfântul Chiril Alexandrinul, Fragment 226, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 20, 3-5) Şi ieşind pe la ceasul al treilea, a văzut pe alţii stând în piaţă fără lucru şi le-a zis acelora: Mergeţi şi voi în vie, şi ce va fi cu dreptul, vă voi da.

Domnul vorbește despre un alt stăpân, El însuși fiind Stăpânul și legiuitorul Împărăției Cerurilor. Prin zi, se referă la întreaga viață, în timpul căreia și după căderea lui Adam cheamă la diferite ceasuri pe cei drepți la treabă, tocmindu-le pe loc și plată.

Și astfel, pe la ceasul întâi sunt chemați cei din timpul lui Adam și al lui Enoh; la ceasul al treilea sunt chemați cei din timpul lui Noe și al lui Sem, împreună cu drepții care s-au născut din ei, pentru că a doua oară mai este o chemare, când și

legile sunt diferite. Lucrătorii chemați în al șaselea ceas sunt cei din vremea lui Avraam, vremea instituirii tăierii împrejur, iar cei din al unsprezecelea ceas sunt cei de dinaintea venirii Domnului pe pământ.

Numai în vremea lor s-a pus și întrebarea: De ce aţi stat aici toată ziua fără lucru? pentru că ei n-aveau speranța lui Hristos. Ei au fost fără de Dumnezeu în lume și nelucrători în fiecare faptă bună; ei sunt ca cei care stau fără de lucru în piețe, fără a căuta ceva, ci doar trăindu-și viața fără nici un scop, iar Domnul îi mustră: De ce aţi stat aici toată ziua fără lucru? Ei răspund: Fiindcă nimeni nu ne-a tocmit; pentru că nici Moise și nici vreun alt sfânt nu a vorbit cu neamurile, ci numai cu Ierusalimul. Chiar și așa, Domnul îi trimite și pe ei în vie.

Sunt cinci chemări de lucrători pentru a se arăta că de fiecare dată au fost oameni atât ascultători de cuvânt, cât și surzi la auz, ca cele cinci fecioare înțelepte și cele cinci nebune, câte una în vremea sa (Mt. 25, 2). Unii au fost aflați vrednici, iar unii, în nebunia lor, au nesocotit viața viitoare.

La sfârșitul vieții, care va fi seara [căci timpul de după șederea lui Hristos pe acest pământ la sfârșitul veacurilor este vremea celui de-al unsprezecelea ceas, precum spune și Ioan: este ceasul de pe urmă (1 In. 2, 18)], stăpânul va porunci ca fiecăruia să-i fie dată plata sa, începând cu cel din urmă. Stăpân trebuie văzut Tatăl, care are ca administrator pe Fiul, nu ca un secund, ci ca un coleg; căci El poruncește și rânduiește toate ce le voiește prin Fiul.

(Sfântul Chiril al Alexandriei, Fragmentul 226, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 20, 6) Ieşind pe la ceasul al unsprezecelea, a găsit pe alţii, stând fără lucru, şi le-a zis: De ce aţi stat aici toată ziua fără lucru?

Precum lucrătorii tocmiți petrec întreaga zi în lucrarea stăpânului și numai un ceas în care se hrănesc, la fel trebuie să petrecem și noi fiecare ceas al vieții noastre, lucrând în slava lui Dumnezeu și numai o părticică în interesul pământesc. Dacă lucrătorului îi este rușine să între in casă și să ceară pâine într-o zi în care nu a muncit, oare voi cum nu vă veți rușina să intrați în biserică și să stați înaintea lui Dumnezeu când n-ați făcut nimic bun?

Hristos a ieșit dis de dimineață și a chemat pe Adam și pe cei care erau împreună cu el; în al treilea ceas, pe Noe și pe cei dimpreună cu el; în al șaselea ceas, pe Avraam și pe cei ce erau împreună cu el; în al nouălea ceas, pe Moise și pe cei care erau împreună cu el sau pe David și pe cei care erau împreună cu el (tendința de a împărți Vechiul Testament în diferite perioade de timp este din

veacul al doilea, unde se găsește deja la Irineu - n.tr.), căci la fiecare dintre aceștia le-a dat câte un testament.

În al unsprezecelea ceas, sunt chemate neamurile, căci aici ne aflăm chiar la sfârșitul lumii, precum adevereşte și Ioan în epistola sa, spunând: Copii, este ceasul de pe urmă (1 In. 2, 18). Conform apostolului, o anumită parte din al doisprezecelea ceas deja a trecut, căci el spune: mântuirea este mai aproape de noi, decât atunci când am crezut (Rom. 13, 11). Acesta a fost al unsprezecelea ceas. Acum, în vremea noastră, cel de-al doisprezecelea nu este tocmai gata, însă fără îndoială, nu a mai rămas prea mult timp.

(Opere incomplete la Matei, Omilia 34, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 20, 7-8) Zis-au lui: „Fiindcă nimeni nu ne-a tocmit". Zis-a lor: „Duceţi-vă şi voi în vie şi ce va fi cu dreptul veţi lua". Făcându-se seară, stăpânul viei a zis către îngrijitorul său: Cheamă pe lucrători şi dă-le plata, începând de la cei din urmă până la cei dintâi.

Cei de pe urmă, având parte de generozitatea Stăpânului în locul chinurilor, sunt primii care-și primesc răsplata, pentru că după venirea Domnului, prin botez și prin primirea Duhului, suntem părtași ai naturii lui Dumnezeu și suntem numiți fii ai Săi. Pentru că și proorocii au devenit părtași în Duhul, însă nu în același fel ca credincioșii, pentru că Sfântul Duh este, într-un anume fel, ca o drojdie pentru sufletele credincioșilor și schimbă întreaga persoană la un nou chip de viețuire. Și astfel, am devenit părtași ai naturii lui Dumnezeu și strigăm cu tărie Avva Părinte.

Oamenii din vechime nu au primit același har, de aceea Pavel spune că: Pentru că n-aţi primit iarăşi un duh al robiei, spre temere, ci aţi primit Duhul înfierii, prin care strigăm: Avva! Părinte! (Rom. 8, 15). Cei din vechime au primit un duh al robiei, fără a avea cinstea înfierii. De vreme ce noi suntem chiar primii care primim un dinar, trebuie neapărat să recunoaștem că suntem onorați cu o cinste mai mare decât ceilalți.

(Sfântul Chiril al Alexandriei, Fragmentul 226, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 20, 9) Venind cei din ceasul al unsprezecelea, au luat câte un dinar.

Deci, care este scopul acestei pilde și ce urmărește Hristos să ne facă să îndeplinim? Pilda este menită să facă pe cei care se schimbă, înaintând în vârstă,

să fie mai zeloși, mai încredințați, mai buni, fără să creadă că au mai puțin decât ceilalți.

Hristos îi pomenește pe cei înfuriați pentru răsplata acestora nu ca să-i arate că sunt roși de mânie, departe de aceasta, ci ca să arate că cinstea de care se pot bucura aceștia în vârstă poate cauza pizmă în unii.

Același lucru îl facem și noi adesea când spunem: Tovarășul meu m-a judecat pentru că am crezut că ești vrednic de o asemenea cinste, când de fapt noi n-am fost judecați și nici nu dorim să abuzăm de el, ci doar să-i arătăm de ce mare dar s-a învrednicit celălalt.

Însă, oare de ce nu i-a tocmit pe toți în același timp? În privința Sa, i-a tocmit pe toți, însă pentru că ei n-au ascultat toți în același timp, diferența de timp a fost cauzată de felul de a fi al celor chemați. Și astfel, unii sunt chemați mai devreme, unii în al treilea ceas, unii în al șaselea, unii în al nouălea și unii al unsprezecelea, când au fost gata să asculte și să se supună.

Pavel afirmă același lucru când spune: a binevoit Dumnezeu, care m-a ales din pântecele mamei mele (Gal. 1, 15; cf. Ier. 1, 5). Când a binevoit? Când Pavel a fost gata să asculte. Dumnezeu a vrut chiar de la început, însă Pavel nu s-a supus. Apoi, a binevoit când și el a fost gata să asculte.

În același fel a chemat Hristos și pe tâlhar, deși l-ar fi putut chema și mai devreme, însă el nu ar fi fost gata să se supună (Lc. 23, 40-43). Căci, dacă Pavel la început nu s-a supus, oare s-ar fi supus tâlharul mai mult decât el?

Unii vor spune: nimeni nu ne-a tocmit. Precum am spus, nu trebuie să ne ocupăm cu fiecare detaliu din pildă, însă aici nu este stăpânul casei cel care a spus aceasta, ci acei lucrători; nu-i contrazice ca să-i zăpăcească, ci ca să-i aducă mai aproape de El. Pentru aceasta i-a chemat pe toți, de la primul până la ultimul, căci chiar și parabola spune aceasta: a ieşit dis de dimineaţă să tocmească lucrători pentru via sa.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Evanghelia după Matei, Omilia 64.3, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 20, 14) Ia ce este al tău şi pleacă. Voiesc să dau acestuia de pe urmă ca şi ţie.

Cu ce trebuie să rămânem din această pildă? Putem să rămânem cu ceva cu care am putea să rămânem și din altele. Fiul cel drept vedem că a suferit din aceeași cauză când a văzut pe fratele său risipitor bucurându-se de o așa de mare cinste,

chiar mai mare decât avusese el vreodată (Lc. 15, 28-30). Aşadar, precum cei dintâi au primit o mare răsplată pentru că au fost primii care să primească, la fel şi cei mai de pe urmă au fost cinstiţi printr-o abundenţă de daruri; şi pentru aceştia aduce mărturie fiul cel drept.

Ce putem spune noi despre acestea? Spunem că în Împărăţia Cerurilor nu este cu putinţă ca cineva să se îndreptăţească pe sine sau să osândească pe ceilalţi în chipul acesta; să piară de la voi gândul acesta! Raiul este pur şi nu-şi află loc în el nici pizma şi nici gelozia. Pentru că, dacă sfinţii îşi dau viaţa pentru păcătoşi cât sunt pe acest pământ, cu cât mai mult nu se vor ferici ei când îi vor vedea pe aceştia bucurându-se de răsplata împărăţiei.

Atunci, de ce foloseşte Hristos această figură de stil? Hristos spune o pildă, iar într-o pildă, nu trebuie cercetat totul până la literă, ci atunci când am aflat ideea sa în întregime trebuie să culegem roadele şi să nu ne pierdem în amănunte.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Evanghelia după Matei, Omilia 64.3, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 20, 15) Oare nu mi se cuvine mie să fac ce voiesc cu ale mele? Sau ochiul tău este rău, pentru că eu sunt bun?

Stăpânul casei le-a spus voiesc să dau acestuia de pe urmă ca şi ţie şi, pentru că dobândirea acestei împărăţii se face din bunăvoinţa Sa, adaugă pe drept: Oare nu mi se cuvine mie să fac ce voiesc cu ale mele? Aşadar, e o nebunie să punem la îndoială bunătatea lui Dumnezeu. Ar putea exista motiv de nemulţumire numai dacă nu ne-ar fi dat ceea ce ne datora, dar nu şi dacă ne dă ceea ce nu datorează şi de aceea adaugă sau ochiul tău este rău, pentru că eu sunt bun?

Nimeni să nu se laude cu munca sau cu timpul său când aude Adevărul spunând: cei de pe urmă întâi şi cei dintâi pe urmă. Cunoaştem lucrurile bune pe care le-am săvârşit, împreună cu numărul lor, însă nu ştim cu ce acrivie le va cerceta Judecătorul nostru. Ce trebuie să facem este să ne bucurăm cu toţii, chiar şi dacă suntem ultimii din Împărăţia Cerurilor.

(Sfântul Grigorie cel Mare, Patruzeci de Omilii la Evanghelii 19.4, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 20, 16) Astfel vor fi cei de pe urmă întâi şi cei dintâi pe urmă, că mulţi sunt chemaţi, dar puţini aleşi.

Însă ceea ce urmează după aceasta este înspăimântător. Căci mulți sunt chemați, dar puțini sunt aleși; mulți vin la credință, însă numai puțini sunt aduși în Împărăția Cerurilor.

Priviți cât de mulți s-au adunat la slujba de astăzi; s-a umplut biserica! Însă nu cunoaștem cât de mulți dintre aceștia vor face parte din turma celor aleși de Dumnezeu. Toți strigă Hristoase, dar nu o fac și viețile lor. Mulți urmează cu gura pe Dumnezeu, însă fug de El când vine vorba de a-L urma și prin fapte. Sfântul apostol Pavel spune: Ei mărturisesc că Îl cunosc pe Dumnezeu, dar cu faptele lor Îl tăgăduiesc (Tit. 1, 16); iar Iacov: credința fără de fapte moartă este; iar Domnul, prin psalmistul, spune: Multe ai făcut Tu, Doamne, Dumnezeul meu, minunile Tale, şi nu este cine să se asemene gândurilor Tale; Vestit-am şi am grăit: înmulţitu-s-au peste număr (Ps. 39, 6).

La chemarea Domnului, numărul credincioșilor a crescut mai mult decât putea să numere, pentru că vin la credință și cei care nu se numără printre cei aleși. În această lume, stau amestecați cu cei credincioși, mărturisind aceeași credință, însă în cea viitoare nu se vor mai învrednici să fie numărați printre cei credincioși din cauza vieții lor păcătoase.

Țarcul sfintei noastre Biserici primește și pe țapi și pe miei, însă după cele spuse de Evanghelie, atunci când Judecătorul va veni, El va despărți răul de bine precum desparte păstorul oile de capre. Cei supuși plăcerilor trupului nu vor mai putea fi numărați printre oi atunci. Căci judecătorul va scoate dintre cei smeriți pe cei ce acum se mândresc. Cei ce în această viață s-au făcut părtași credinței cerești, însă au căutat cele pământești din toată inima lor, nu vor dobândi Împărăția Cerurilor.

(Sfântul Grigorie cel mare, Patruzeci de Omilii la Evanghelii 19.5, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

Vieţile Sfinţilor - Pătimirea Sfinţilor patruzeci de mucenici din Sevastia Armeniei

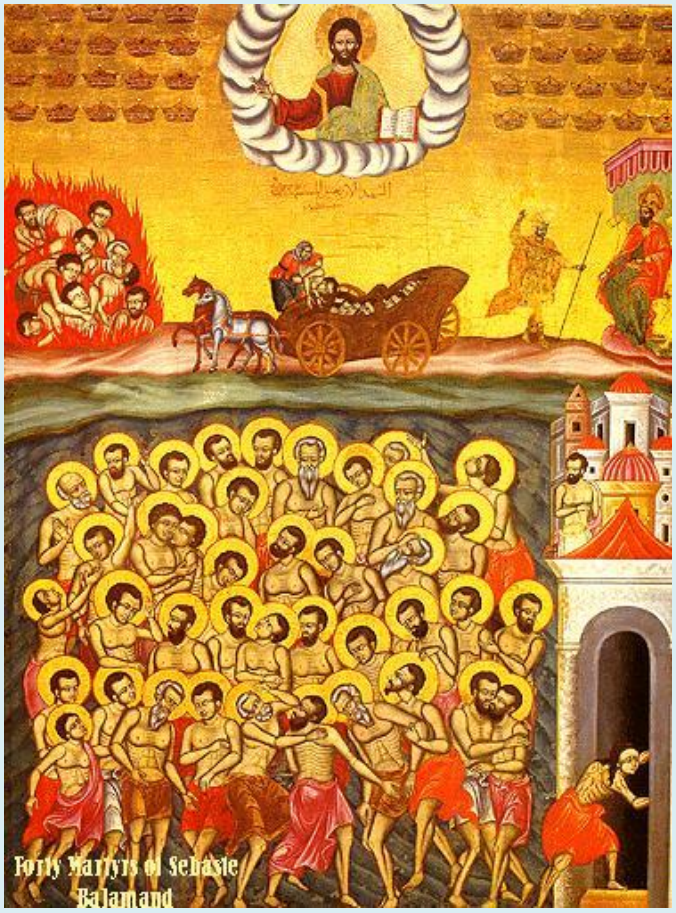

Pe vremea împărăţiei necredinciosului împărat Liciniu (308-324), fiind mare prigoană împotriva creştinilor şi pe toţi credincioşii silindu-i spre jertfirea idolilor, era în Sevastia, cetatea Armeniei, un voievod cu oaste, anume Agricolae, pierzător, sălbatic şi isteţ spre slujba idolească. Într-acel timp li se poruncea creştinilor, care se aflau în cetele ostăşeşti, să aducă jertfă diavolilor. ***Şi erau în ceata lui Agricolae, în părţile Capadociei, nişte ostaşi, patruzeci la număr, care, de asemenea, slujeau într-o dregătorie ostăşească şi aveau dreapta credinţă în Hristos Dumnezeu, fiind bărbaţi tari şi nebiruiţi în războaie, iar în dumnezeieştile Scripturi foarte iscusiţi.***

Înştiinţându-se voievodul despre trei dintre aceştia, Chirion, Candid şi Domnos cât şi despre însoţitorii lor cum că sunt creştini, i-au prins şi i-au silit spre închinarea la idoli; că zicea către dânşii voievodul astfel: *"Precum în războaie aţi fost cu un suflet şi cu un cuget şi v-aţi arătat vitejia voastră, tot aşa şi acum, cu un cuget şi un suflet, să arătaţi supunerea voastră la împărăteştile legi şi să jertfiţi zeilor de voie, mai înainte până a nu vă sili cu muncile".*

La aceste cuvinte Sfinţii ostaşi, răspunzând tiranului, au zis: "Dacă pentru împăratul cel pământesc ne-am luptat în războaie şi am biruit pe vrăjmaşi, precum singur mărturiseşti, ticălosule, cu atât mai vârtos ne vom nevoi pentru Împăratul cel fără de moarte şi vom birui a ta răutate şi al tău vicleşug".

Atunci a zis voievodul Agricolae: *"Una din două stă înaintea voastră: ori zeilor să aduceţi jertfă şi să luaţi mai mari daruri, ori, nesupunîndu-vă, să fiţi necinstiţi şi izgoniţi din dregătoria ostăşească. Gândiţi-vă şi alegeţi ceea ce vi se pare vouă că este mai de folos".*

Sfinţii ostaşi au zis: ***"Despre ceea ce ne este nouă de folos, se îngrijeşte Domnul".***

Zis-a voievodul: *"Nu grăiţi multe, ci, lăsând vorbele cele mincinoase, pregătiţi-vă să jertfiţi de dimineaţă zeilor".*

Acestea zicându-le Agricolae, a poruncit să-i ducă în temniţă, unde, intrând sfinţii, şi-au plecat genunchii la rugăciune şi ziceau către Dumnezeu: ***"Scoate-ne pe noi, Doamne, din ispită şi din smintelile celor ce lucrează fărădelegea".*** Iar după ce a înserat, au început a cânta psalmul acesta: ***Cel ce locuieşte în ajutorul Celui Preaînalt, întru acoperământul Dumnezeului cerului se va sălăşlui*** - zicând şi cealaltă parte a psalmului aceluia, până la sfârşit. Iar după cântare se rugau şi iarăşi cântau după rugăciune. Deci astfel au petrecut fără somn, până la miezul nopţii.

În cântare începea stihurile Sfântul Chirion, iar Sfinţii Candid şi Domnos, împreună cu ceilalţi, cântând după Chirion, repetau acele stihuri. ***Iar la miezul nopţii li s-a arătat Domnul, zicându-le: "Bun este începutul nevoinţei voastre, dar cel ce va răbda până în sfârşit, acela se va mântui".***
Acel glas al Domnului toţi l-au auzit şi s-au înspăimântat, apoi s-au bucurat şi n-au dormit până a doua zi.
Iar Agricolae voievodul adunând prietenii şi sfetnicii săi, le-a poruncit să aducă din temniţă înaintea sa pe sfinţii patruzeci de ostaşi, către care a zis: *"Acestea ce voi zice către voi, nu cu înşelăciune, nici cu vicleşug le voi zice, ci însuşi adevărul voi grăi. Câţi ostaşi are împăratul vostru, nu sunt asemenea vouă întru nimic, nici întru înţelepciune, nici întru tărie, nici întru frumuseţe, nici aşa de iubiţi nu-mi sunt mie ca voi. Aşadar, a mea dragoste să nu voiţi a o întoarce spre ură, că în a voastră putere stă că ori dragostea mea, ori ura să le aveţi".*

A răspuns Sfântul Candid: "Numele tău, Agricolae, se potriveşte cu obiceiul, pentru că eşti înşelător şi sălbatic".

Zis-a voievodul: *"Au nu v-am spus că întru a voastră stăpânire este ori spre dragoste către voi, ori spre ură să mă porniţi?"*

Iar Sfântul Candid a zis: ***"De vreme ce, precum singur grăieşti, este întru a noastră stăpânire, de aceea vrem că spre ură către noi să te pornim. Că şi noi te urâm pe tine şi numai de la Dumnezeul nostru căutăm milă şi dragoste. Tu, cel sălbatic şi fără de omenie, vrăjmaşule al Dumnezeului nostru, să nu ne iubeşti pe noi, fiind în fărădelege şi zavistnic şi cuprins de întunericul rătăcirii, iar numele tău cel sălbatic fiind asemenea cu obiceiurile cele de fiară".***

De aceste cuvinte ale sfântului minunându-se voievodul şi scrâşnind din dinţi ca un leu, a poruncit să-i arunce pe sfinţi în legături şi în temniţă.

Iar Sfântul Chirion a zis către dânsul: "Nu ai de la împăratul stăpânire ca să ne munceşti, ci numai ca să ne întrebi".

Temându-se, voievodul a poruncit ca, lăsându-i liberi, să-i bage în temniţă şi să nu-i pună în legături; însă a poruncit străjerului temniţei ca să-i păzească cu grijă, căci aştepta venirea voievodului Lisie.

Deci, şezând sfinţii în temniţă, în toate zilele şi nopţile învăţau de la Sfântul Chirion, pentru că le zicea: ***"Cu purtarea de grijă a lui Dumnezeu ni s-a întâmplat aceasta, o, fraţilor, căci ne-am întovărăşit întru cea vremelnică oaste. Pentru aceasta să ne sârguim a nu ne despărţi în veci. Ci, precum am vieţuit cu un suflet şi cu un cuget, astfel şi mucenicia s-o săvârşim împreună şi, precum am plăcut împăratului celui muritor, astfel şi Celui fără de moarte, Împăratului Hristos Dumnezeu, să ne sârguim a fi plăcuţi".***

După ce au trecut şapte zile, sfinţii fiind încă ţinuţi în temniţă, Lisie voievodul a venit în ţările acelea şi în cetatea Sevastiei. Apoi, şezând la judecată împreună cu voievodul Agricolae, în ziua a opta a poruncit să-i aducă pe sfinţii patruzeci de ostaşi.

Sfinţii mergând la judecata cea nedreaptă, Chirion fericitul îi sfătuia astfel pe fraţii săi: ***"Fraţilor, să nu ne temem. Au doar nu ne ajută Dumnezeu în războaie, când Îl chemăm pe El şi biruim pe vrăjmaşi? Aduceţi-vă aminte când am fost într-un război mare oarecând şi toate cetele noastre s-au pus pe fugă, iar noi singuri, numai patruzeci, am rămas în mijlocul vrăjmaşilor şi ne-am rugat lui Dumnezeu cu lacrimi şi, cu ajutorul Lui, pe unii i-am ucis, iar pe alţii, rănindu-i, i-am izgonit. Şi întru atâta mulţime de potrivnici şi într-un atât de mare război, nici unul din noi n-a fost rănit.***

Iar acum numai trei s-au sculat asupra noastră: satana şi voievozii Lisie şi Agricolae. Mai bine-zis, numai vrăjmaşul cel nevăzut ridică război asupra noastră. Oare unul singur va putea să biruiască patruzeci? Să nu fie.

Deci se cuvine nouă acum să facem ceea ce făceam totdeauna, adică să alergăm la Dumnezeu cu fierbinte rugăciune. Iar El, ajutându-ne, nici legăturile, nici muncile nu ne vor vătăma pe noi. Oare nu totdeauna o rânduială ca aceasta păzeam? Căci, când intram în război, cântam acest psalm: Dumnezeule, întru numele Tău mântuieşte-mă şi întru puterea Ta mă judecă! Dumnezeule, auzi rugăciunea mea, ia în urechi graiul gurii mele. Şi acum acelaşi lucru să facem, că ne va auzi Dumnezeu şi ne va ajuta!"

Atunci cântau sfinţii psalmul acela, până ce au fost duşi la judecată. La priveliştea aceea se adunase tot poporul cetăţii. Iar când au stat înaintea lui Lisie şi a lui Agricolae, Lisie voievodul căutând spre dânşii, a zis: *"Mai mari dregătorii socotesc că poftesc bărbaţii aceştia".*

Şi a zis către sfinţi: *"Vrednicii mai mari şi mai multe daruri decât alţii veţi lua de la mine, numai de vă veţi supune legilor împărăteşti, ca să aduceţi jertfă zeilor. Vi se dă voie de alegere ca, ori închinându-vă zeilor, să luaţi mai mari daruri şi cinstiri, ori, de vă veţi lepăda a face aceasta, îndată vă veţi lipsi de dregătoria ostăşească şi la munci veţi fi daţi".*

Răspuns-a Sfântul Candid: "Nu numai cinstea ostăşească, ci şi trupurile noastre să se ia de la noi, că nimic mai scump nu este nouă, nimic mai cinstit, decât Hristos, Dumnezeul nostru".

Atunci a poruncit voievodul ca să bată cu pietre pe sfinţi peste gură.

Iar Sfântul Candid a zis: ***"O, boierule al întunericului şi învăţătorule a toată fărădelegea, începe să faci acestea şi vei vedea răsplătirea".***

Iar voievodul, scrâşnind din dinţi, a zis către sfinţi: *"O, răi slujitori! Pentru ce nu faceţi mai degrabă cele ce se porunceşte vouă?"*

Iar slujitorii idoleşti, luând pietre, când voiau să arunce asupra sfinţilor, ei aruncau unul asupra altuia şi unii pe alţii se ucideau. Iar sfinţii mucenici, văzând aceea, se întăreau întru Domnul şi se făceau mai cu îndrăzneală.

Atunci voievodul, pornindu-se spre mânie, a apucat o piatră şi a aruncat asupra unuia din sfinţi; iar piatra aceea a lovit pe voievod în obraz şi i-a sfărâmat gura.

Atunci Sfântul Chirion a zis: Cei ce se luptă cu noi au slăbit şi au căzut. Cu adevărat sabia lor a intrat în inimile lor şi arcele lor se vor sfărâma.

Voievodul a zis: *"Aşa mă jur pe zei, cum că o vrăjitorie s-a arătat întru dânşii".*

Iar Sfântul Domnos a zis: "Astfel mă jur pe Hristos, cum că Dumnezeu a biruit, făcând ca feţele voastre cele fără de ruşine, care grăiau asupra Fiului Său nedreptate, să le acopere de ruşine. Au nu te ruşinezi, nebunule şi diavole, plin de întunericul cel mai de jos. Străinule de tot adevărul, semănătorule de sminteli, Agricolae, tu eşti cap al diavolului, iar boierul cel dimpreună cu tine este coadă a mâniei şi amândoi sunteţi slugi ale satanei. Dacă la începutul muncilor ce ni le-aţi adus nu v-aţi încredinţat de puterea lui Dumnezeu care este cu noi, apoi începeţi alte munci".

Slujitorii tiranului au zis către sfinţi: *"O, cei mai fără de minte vrăjmaşi ai zeilor noştri şi străini de mila lor, pentru ce nu le aduceţi jertfe?"*

Sfântul Chirion răspunse: "Noi cinstim pe Unul Dumnezeu, pe Iisus Hristos, Fiul Său şi pe Sfântul Duh şi ne sârguim a săvârşi cu îndrăzneală alergarea nevoinţei noastre, ca după ce vom birui înşelăciunea voastră, să primim cununile vieţii celei fără de moarte".

Apoi voievodul a poruncit să-i ducă iarăşi în temniţă ca să se gândească ce le va mai face.

Deci, fiind închişi sfinţii în temniţă, au început a cânta: ***Către Tine, Cel ce locuieşti în cer, am ridicat ochii noştri şi, precum sunt ochii slugilor în mâinile stăpânilor lor, aşa şi ochii noştri sunt către Domnul, Dumnezeul nostru, până ce se va milostivi spre noi.***

După rugăciune, în ceasul al şaselea din noapte, s-a auzit către dânşii glasul Domnului, Care li s-a arătat, zicându-le: "Cel ce crede în Mine, de va şi muri, viu va fi. Îndrăzniţi şi nu vă temeţi de muncile cele de puţină vreme, că degrabă vor trece; răbdaţi puţin, pătimiţi după lege ca să primiţi cununi".

Cu o mângâiere ca aceasta de la Domnul nostru Iisus Hristos fiind întăriţi sfinţii, au petrecut acea noapte veselindu-se cu duhul. Iar după ce s-a făcut ziuă, din porunca tiranului au fost aduşi din temniţă înaintea lui. Şi ei au grăit către acei necuraţi judecători: ***"Fă-ne orice voieşti, că noi suntem creştini şi nu voim să ne închinăm idolilor".*** Sfinţii, grăind acestea, au văzut pe diavol

lângă Agricolae, ţinând în dreaptă o sabie iar în stânga un şarpe şi îi grăia la ureche: *"Al meu eşti, îmbărbătează-te"*.

Atunci voievodul, împreună cu Lisie, au poruncit ca pe toţi sfinţii patruzeci de mucenici să-i ducă legaţi la iezer; că era un iezer lângă cetatea Sevastiei, care avea apă multă. Răbdând vitejeşte cele de aici şi bucurându-se de cele nădăjduite, sfinţii mucenici grăiau unul către altul: ***"Nu de haine ne dezbrăcăm, ci pe omul cel vechi lepădăm; aspră este iarnă, dar dulce este Raiul; iute este gerul, dar plăcută este desfătarea. Pentru Raiul pe care l-am pierdut să nu mai răbdăm astăzi pe noi haina cea stricăcioasă. Să defăimăm gheaţa care ne topeşte şi să urâm trupul.***

Să socotim chinurile ca pe nişte desfătări şi să alergăm spre lacul cel îngheţat întocmai ca spre o apă plăcută. Să nu ne înfricoşăm de vremea aceasta de iarnă ca să fugim de înfricoşătorul foc al gheenei. Să ardă piciorul, ca să dănţuiască în veci; iar mâna să se rupă, ca să se înalţe către Domnul. Să nu ne fie milă de firea cea muritoare, ci să alegem mai bine moartea ca să ne încununăm cu cununi de biruinţă de la Hristos, Dumnezeul şi Mântuitorul sufletelor noastre".

Când pătimeau acestea sfinţii mucenici, era iarnă, fiind un ger cumplit şi vânt mare. Deci i-a băgat dezbrăcaţi în mijlocul iezerului, pe când se pleca ziua spre seară; şi împrejur au pus ostaşi şi pe străjerul temniţei ca să străjuiască pe mucenici. Şi era în marginea iezerului un feredeu (baie), făcut înadins pentru că dacă vreunul din mucenici, slăbind de ger, ar voi a se pleca la închinarea la idoli, să iasă din apă şi să se încălzească într-acel feredeu cald.

Sosind ceasul întâi din noapte şi gerul întărindu-se mai cumplit, trupurile sfinţilor îngheţau de ger. Atunci unul dintr-înşii, neputând să rabde, s-a despărţit din acea sfântă ceată şi a alergat la feredeu. Dar când şi-a atins piciorul de pragul feredeului, abia simţind căldura, îndată a căzut mort. ***Iar sfinţii, dacă au văzut pe acel fugar plecând de la dânşii, au strigat către Dumnezeu într-un glas: "Au doară în râuri Te vei mânia, Doamne? Au doar în râuri este mânia Ta, sau în mare pornirea Ta? Pentru că cel ce a căzut de la noi ca apa s-a vărsat şi toate oasele i s-au risipit, iar noi nu ne vom depărta de la Tine, căci ne vei învia şi numele Tău vom chema, pe Tine, pe Care Te laudă toată făptura, balaurii şi toate adâncurile, focul, grindina, zăpada, gheaţa şi duhul cel de vifor; Cel ce umbli pe mare ca pe uscat şi valurile cele sălbatice le alini, prin ameninţarea mâinii Tale. Acum Acelaşi eşti, Doamne, Cel ce ai ascultat rugăciunile lui Iacob, când fugea de certarea lui Isav, fratele său; Cel ce ai ajutat lui Iosif şi l-ai izbăvit din primejdie; Cel ce ai auzit pe Moise care a dat semne şi minuni***

în Egipt împotriva lui Faraon şi a poporului său şi a despărţit marea şi pe poporul Tău l-a scos în pustie; Cel ce ai ascultat pe Sfinţii Tăi Apostoli, ascultă-ne şi pe noi, Doamne, ca să nu ne înece viforul apei, nici să ne înghită adâncul, că am sărăcit foarte. Ajută-ne, Dumnezeule, Mântuitorul nostru, că am stat în adâncul apei şi ni s-au udat picioarele în sângele nostru; uşurează-ne de sarcină şi alinează iuţimea văzduhului, Doamne, Dumnezeul nostru, că spre Tine nădăjduim, ca să nu ne ruşinăm şi să cunoască toţi că ne-am mântuit, strigând către Tine".

Dar în ceasul al treilea din noapte i-a strălucit o lumină ca soarele, atât de caldă, ca în vremea secerişului şi a izgonit gerul, iar gheaţa a topit-o şi a încălzit apa.

Iar ostaşii cei ce străjuiau se cuprinseseră de somn, numai străjerul temniţei nu dormea. El, auzind pe sfinţi rugându-se lui Dumnezeu, cugeta în sine cum cel ce scăpase la feredeu s-a topit îndată ca ceara de căldură, iar ceilalţi, petrecând în ger atât de mare, sunt încă vii. Şi, căutând către dânşii, a văzut o lumină strălucindu-i; şi, ridicând ochii în sus, voia să vadă de unde vine spre dânşii acea lumină. Atunci a văzut pogorându-se din cer, spre capetele sfinţilor, nişte cununi prealuminoase, treizeci şi nouă la număr; şi cugeta, zicând în sine: "Nu sunt patruzeci de oameni care pătimesc? Pentru ce nu este cununa a patruzecea, ci numai treizeci şi nouă?"Înţelegând că acela care a fugit la feredeu este lepădat din ceata sfinţilor şi pentru aceasta cununile nu sunt în număr deplin de patruzeci, a deşteptat pe străjeri şi, dezbrăcându-se de hainele sale, a sărit în iezer, înaintea ochilor acelora, strigând şi zicând cu mare glas: "Şi eu sunt creştin!" Apoi, stând în mijlocul sfinţilor mucenici, a zis: "Doamne, Dumnezeule, cred în Tine, precum şi aceştia au crezut, numără-mă în ceata lor şi mă învredniceşte să pătimesc pentru Tine, împreună cu aceşti robi ai Tăi, ca făcându-mă iscusit, să mă găsesc vrednic de Tine!" Şi s-a făcut desăvârşit numărul de patruzeci al sfinţilor mucenici, căci străjerul temniţei a împlinit locul celui căzut. Iar numele lui era Aglaie.

Astfel, împlinindu-se numărul cetei mucenicilor, diavolul, văzându-se biruit şi ruşinat, s-a prefăcut în asemănare de om şi, tânguindu-se, striga în auzul tuturor: "Vai mie, sunt biruit de bărbaţii aceştia şi acum sunt la toţi de râs şi de ocară, că n-am avut prieteni şi slugi de un suflet ca să nu fi fost biruit! Deci ce îmi rămâne mai mult, decât numai să întorc inima boierilor mei şi să ardă trupurile sfinţilor şi să le arunce în râu ca nici moaştele lor să nu rămână?"

Iar Sfântul Chirion a strigat, zicând: "Cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeul nostru? Tu eşti Dumnezeu, Care faci minuni! Căci pe cel ce

era asupra noastră, ca pe noi l-ai făcut, Stăpâne, şi micşorarea zecimii a patra ai împlinit-o, iar pe satana l-ai ruşinat". Deci au început cu toţii a cânta psalmul acesta: ***Mântuieşte-mă Doamne, că a lipsit cel cuvios.***

A doua zi au mers necuraţii tirani la iezer şi, văzând pe sfinţii mucenici în apă fiind vii, neînghеţaţi de frig şi de ger, s-au mirat şi meşteşug vrăjitoresc îl socoteau pe acela, deoarece şi apă în iezer o simţeau că este caldă. După aceea, văzând şi pe străjerul temniţei stând în apă între mucenici, mai mult s-au mirat şi au întrebat despre dânsul pe ostaşi: *"Din ce pricină a făcut aşa?"*

Iar ostaşii au răspuns: *"Noi am fost cuprinşi de somn greu, iar el, toată noaptea nedormind, fără de veste ne-a deşteptat şi am văzut o lumină mare, unde stăteau mucenicii; iar el, degrabă dezbrăcându-se şi aruncându-şi hainele sale, a sărit la dânşii, strigând aşa: "Şi eu sunt creştin!""*

Atunci tiranii, umplându-se de mânie, au poruncit ca, legându-i, să-i târască la mal; şi, ducându-i de acolo la locul cel de muncă, au hotărât să li se sfărâme gleznele cu ciocane. ***Făcându-se acea cumplită muncă, maica unui tânăr de treizeci de ani, anume Meliton, dintre sfinţii mucenici care pătimeau, venind acolo, îi întărea cu cuvinte de îmbărbătare pe sfinţi, spre vitejeasca răbdare. Căci, temându-se ca nu cumva fiul ei, ca un tânăr ce era, să se înfricoşeze şi să slăbească în munci, cu dinadinsul spre dânsul întinzându-şi mâinile, îl învăţa grăind: "Fiul meu cel preadulce, mai rabdă încă puţin ca să fii desăvârşit. Nu te teme, fiule. Iată Hristos stă înainte, ajutându-ţi!"***

Iar sfinţii mucenici, fiind sfărâmaţi şi acum sufletele lor dându-le Domnului, grăiau: "Sufletul nostru ca o pasăre s-a izbăvit din cursa vânătorilor; cursa s-a sfărâmat şi noi ne-am izbăvit. Ajutorul nostru este întru numele Domnului, Cel ce a făcut cerul şi pământul!" Şi zicând toţi "Amin", şi-au dat lui Dumnezeu sfintele lor suflete.

Iar Sfântul Meliton, fiul acela care era îndemnat de maica-sa, încă mai răsufla. Deci tiranii au poruncit slujitorilor ca, punând în care trupurile sfinţilor, să le ducă spre ardere; iar pe tânărul acela l-au lăsat abia răsuflând, având nădejde că va fi încă viu. Însă maica-sa, văzând pe fiul ei singur, lăsându-şi slăbiciunea femeiască şi având tărie bărbătească, a luat pe fiul său pe umeri şi fără de temere mergea după car. Iar Mucenicul Meliton, care era dus de maica sa, bucurându-se, şi-a dat sufletul său în braţele lui Hristos. Iar maica sa, ajungând carele, a pus trupul fiului său mort peste trupurile sfinţilor.

După ce i-au dus la locul cel de ardere, aproape fiind de râu, ostaşii au adus o mulţime de vreascuri şi de lemne şi au făcut un stog foarte mare şi, punând pe dânsele mucenicestile trupuri, le-au aprins. Iar după ce a ars stogul acela, au rămas oasele sfinţilor. Şi au zis între dânşii tiranii: *"De vom lăsa aşa oasele acestea, le vor lua creştinii şi vor umple toată lumea cu dânsele, împărţindu-le spre pomenirea lor. Deci să le aruncăm în râu ca nici praful lor să nu rămână!"* Atunci au aruncat rămăşiţele de la moaştele sfinţilor în râu, spre pierderea desăvârşită a pomenirii mucenicilor.

Iar Domnul, Cel ce păzeşte toate oasele plăcuţilor Săi, n-a lăsat să piară în apă nici o părticică din ele, ci pe toate le-a păzit întregi. După trei zile s-au arătat sfinţii, fericitului Petru, episcopul acelei cetăţi, zicându-i: "Vino noaptea şi ne scoate pe noi din râu!" Iar el, luând clerul său şi bărbaţi cucernici, a mers la malul râului, noaptea fiind foarte întunecoasă. Şi iată că deodată s-au luminat oasele sfinţilor în apă ca stelele; şi oriunde se afla cea mai mică părticică, locul acela strălucea ca de o lumină. Deci, adunând episcopul din apă toate oasele sfinţilor, până la unul, le-a pus într-un loc cinstit.

Astfel, cei ce au pătimit pentru Hristos şi s-au încununat de El, ca nişte lumini strălucesc în lume. Ei în Dumnezeu au crezut şi pe Hristos L-au mărturisit, iar de Duhul Sfânt nu s-au lepădat şi s-au preamărit de către Preasfânta şi Făcătoarea de viaţă Treime, lăsând pomenirea vieţii lor, spre mântuirea tuturor celor ce cred în Tatăl, Fiul şi Sfântul Duh.

Iar numele acestor patruzeci de Sfinţi Mucenici sunt acestea: "Chirion, Candid, Domnos, Isihie, Ieraclie, Smaragd, Valent, Vivian, Evnichie, Claudie, Prisc, Teodul, Eutihie, Ioan, Xantie, Ilian, Sisinie, Aghie, Aetie, Flavie, Acachie, Ecdit, Lisimah, Alexandru, Ilie, Leontie, Gorgonie, Teofil, Dometian, Gaie, Atanasie, Chiril, Sacherdon, Nicolae, Valerie, Filoctimon, Severian, Hudion, Meliton şi Aglaie".

Sfinţii patruzeci de mucenici au fost prinşi şi au pătimit pentru Hristos, mai înainte de patru calende ale lui martie, adică în douăzeci şi şase zile ale lunii februarie. Şi şi-au dat sufletele lor Domnului în al şaptelea idiş al lui martie, adică în ziua a noua a lunii martie, stăpânind Liciniu în Răsărit. Dar mai ales împărăţind Domnul nostru Iisus Hristos, Căruia se cuvine slavă, cinstea şi închinăciunea ca şi Tatălui şi Sfântului Duh, în veci. Amin.

Sfinții 40 de mucenici din Sevastia - drumul spre sfințenie

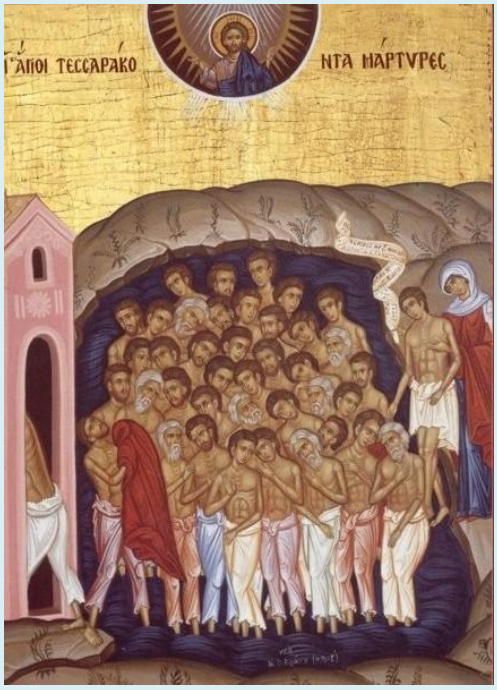

Pentru că au refuzat să se închine idolilor, cei 40 de mucenici au fost aruncați în apa înghețată a lacului Sevastiei. Pentru rugăciunile lor, apa lacului s-a încălzit, iar 40 de cununi strălucitoare s-au coborât deasupra lor. Dar una dintre cununi nu mai avea pe cine să se așeze, căci unul dintre mucenici, ieșind din apă ca să se salveze, a murit, așa că unul dintre soldați s-a aruncat și el, văzând minunea, și a mărturisit că și el este creștin.

***

Trăind pe vremea împăratului Licinius, în secolul al IV-lea, cei 40 de mucenici erau soldați creștini, în Armenia. Aflând guvernatorul Armeniei, Agricola, despre ei, i-a silit să se închine idolilor, dar pentru că au refuzat au fost închiși vreme de opt zile și bătuți cu pietre.

În cele din urmă, au fost condamnați la moarte prin înghețare în lacul Sevastiei. La miezul nopții însă, unul dintre cei 40 a ieșit din apa înghețată și, alergând spre baia caldă, pusă acolo de cei ce se închinau idolilor, a murit. Atunci ceilalți au început să se roage cu mai multă ardoare, încât apa lacului s-a încălzit, iar 40 de cununi strălucitoare s-au coborât deasupra lor.

Dar una dintre cununi nu mai avea pe cine să se așeze, căci unul dintre mucenici murise, așa că unul dintre soldați s-a aruncat în apă, văzând minunea, și a mărturisit că și el este creștin.

Ieșind vii din lac, le-au fost zdrobite picioarele cu ciocane și, în felul acesta, 39 de mucenici au trecut la cele veșnice.

Doar unul a mai rămas, așa că mama lui l-a purtat în brațe pe drumul unde erau duse trupurile, spre ardere, știind că se îndreaptă spre Împărăția Domnului. Astfel, și cel de al 40-lea mucenic și-a dat sufletul în mâinile lui Dumnezeu.

Sinaxar - Pomenirea Sfinţilor patruzeci (40) de mucenici, cei ce au mărturisit şi au fost chinuiţi în cetatea Sevastiei

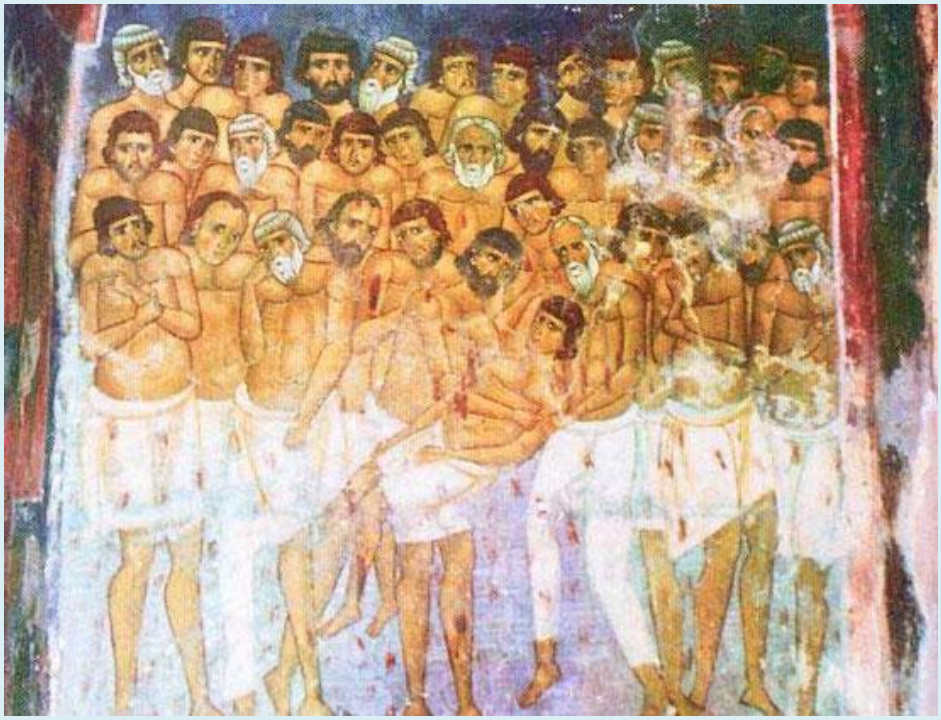

În această lună (martie), în ziua a noua, pomenirea Sfinţilor patruzeci (40) de mucenici, cei ce au mărturisit şi au fost chinuiţi în cetatea Sevastiei.

Cei patruzeci de mucenici, deşi erau de obârşie din diferite locuri, făceau parte din aceeaşi ceată ostăşească. Ei au fost prinşi din pricina mărturisirii credinţei în Hristos şi au fost duşi la cercetare.

Dar nelăsându-se înduplecaţi să jertfească idolilor, mai întâi au fost loviţi cu pietre peste faţă şi peste gură, dar pietrele în loc să-i atingă pe ei, se întorceau şi loveau pe cei ce le aruncau. Apoi au fost osândiţi, în vreme de iarnă, să petreacă toată noaptea în mijlocul unui lac, care se găsea în apropierea Sevastiei. Pe când se găseau în mijlocul apei, unul dintre ei, care iubea mai mult viaţa, ieşind din lac, a alergat la o baie din apropiere, dar de îndată ce a fost atins de căldura de acolo, s-a topit cu totul. Unul dintre ostaşii care erau de pază acolo însă a intrat laolaltă cu sfinţii în lac şi l-a înlocuit pe cel plecat, văzând în noapte pe sfinţi înconjuraţi de lumină şi cununi, pogorându-se din cer asupra fiecăruia dintre ei.

Iar când s-a făcut ziuă, sfinţii care erau leşinaţi, de abia se mai vedeau suflând. Atunci li s-au frânt fluierele picioarelor şi au luat cununile muceniciei.

Cât de plăcută s-a cunoscut a fi moartea pentru aceştia şi cât de dorită să fie îmbrăţişată se poate vedea şi din următoarea împrejurare. ***După zdrobirea***

fluierelor picioarelor, unul dintre ei, care din pricina vârstei mai tinere şi a puterii trupeşti mai sufla încă, a fost lăsat la o parte de tiran, socotind că acesta poate îl va îndupleca să-şi schimbe gândul. Dar mama lui, care în tot timpul cât mucenicii pătimiseră, rămăsese pe lângă el, văzând acum pe fiul ei, care era mai tânăr decât toţi ceilalţi, se temea ca nu cumva tinereţea şi dragostea de viaţă să-i insufle în cele din urmă teamă şi să se arate nevrednic de ceata şi de cinstea celorlalţi.

De aceea aceasta sta încremenită şi cu trupul şi cu privirea, uitându-se la el, în starea în care se găsea, dându-i curaj şi întinzându-şi mâinile, în cele din urmă şi zicând: Fiul meu preadulce, mai rabdă puţin, ca să ajungi cu adevărat şi fiu al Tatălui Celui din ceruri. Nu te înfricoşa de chinuri, căci, iată, Hristos Dumnezeu îţi stă ţie într-ajutor. Nu vei mai întâlni mai departe nici o neplăcere, nici o durere; toate acelea au trecut, pe toate le-ai învins cu vitejia ta; după acestea va fi numai bucurie, desfătare, odihnă şi veselie, din care te vei împărtăşi împărăţind împreună cu Hristos şi vei fi rugător pe lângă Dânsul, pentru mine, mama ta.

După ce sfinţilor li s-au zdrobit fluierele picioarelor, ei şi-au dat sufletele în mâna lui Dumnezeu. Iar slujitorii tiranului aducând nişte căruţe şi încărcând în ele sfintele lor trupuri le-au pornit către ţărmul unui râu, care trecea prin apropiere. Şi văzând că tânărul acela, al cărui nume era Meliton, mai sufla încă, l-au lăsat să trăiască mai departe. Când mama lui a văzut însă că rămâne singur, a socotit cã lucrul acesta înseamnă ceva mai mult decât moartea ei şi a fiului ei. De aceea, neţinând seama că este femeie slabă şi înăbuşindu-şi în suflet toată durerea de mamă, a luat pe fiul ei pe umeri şi a pornit cu el după căruţele cu trupurile sfinţilor, întocmai ca o vitează, socotind că numai atunci fiul ei va trăi cu adevărat, când l-ar vedea şi pe el mort şi părăsit împreună cu ceilalţi.

Dar, în timp ce-l purta astfel pe umere, acesta şi-a dat şi el duhul. Şi atunci mama simţindu-se eliberată de griji, s-a bucurat mult şi sufletul ei a săltat în chip plăcut de sfârşitul fiului ei. Şi ducând trupul neînsufleţit al iubitului ei fiu până la locul unde se găseau trupurile sfinţilor, l-a pus deasupra lor şi l-a numărat cu toate celelalte, pentru ca nici măcar trupul, al cărui suflet pornise să se înnumere laolaltă cu sufletele celorlalţi, să nu se deosebească de trupurile lor. Iar slujitorii aceia ai vrăjmaşului, aprinzând un foc mare, au ars trupurile sfinţilor. Apoi, pentru ca nu cumva creştinii să poată lua moaştele lor, le-au aruncat în râu.

Dar acolo, prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu, s-au strâns cu toate laolaltă într-o surpătură, de unde fiind scoase de mâinile creştinilor, ne-au fost dăruite nouă ca o bogăţie de neînstrăinat.

Sinaxar - Sfinții 40 de mucenici din Sevastia - 9 martie

https://www.trinitas.tv/sfintii-40-de-mucenici-din-sevastia-9-martie/

***

Jertfa celor patruzeci de mucenici din Sevastia a fost cunoscută și prăznuită de Sfânta Biserică încă din perioada contemporană lor.

Mari părinți ai Bisericii, sub impresia evenimentului sau a amintirii sale, ne-au lăsat predici și discursuri impresionante. Vasile cel mare, Grigorie de Nyssa, Gaudențiu de Brescia sau Efrem Sirianul sunt doar câțiva dintre sfinții care ne-au lăsat predici și cuvinte de comemorare despre martirii din Sevastia.

De asemenea, informații despre ei avem din descrierea păstrată a sfintelor lor pătimiri, dintr-un un testament pe care l-au scris în timpul încarcerării și din alte mențiuni ale istoricilor bisericești precum Sozomen și Grigorie de Tours.

Cei patruzeci de martiri erau soldați care făceau parte din Legiunea a XII-a Fulminata și care era staționată la Melitene.

În timpul persecuției creștinilor sub împăratul roman Liciniu, acestor soldați creștini li s-a dat opțiunea să se lepede de credința în Hristos, sau să fie uciși. Rămânând credincioși au fost condamnați la moarte prin îngheț.

Aflați în temniță, au găsit puterea de a scrie un testament prin care și-au exprimat ultimele dorințe. Doreau să fie înmormântați împreună la Sareim în

apropierea Zelei, Kyrklarul de astăzi și care înseamnă tocmai patruzeci; doreau ca trupurile lor sa rămână intacte, iar dacă ar fi fost izbăvit de pedeapsă tânărul rob aflat cu ei Eunico, își doreau ca libertatea să îi fie cumpărată și să devină custodele mormântului lor. La finalul testamentului au transmis sfaturi credincioșilor creștini; și-au salutat prietenii și familiile și au scris numele fiecăruia dintre ei.

În ziua de 9 martie, în stadionul anexat băilor cetății Sevastia sfinții patruzeci de mucenici au fost expuși frigului înfiorător. Pentru cei ce ar fi dorit să se lepede de credință era pregătită o baie caldă.

Unul dintre soldați s-a lepădat, însă nefericitul, datorită diferenței mari de temperatură, a murit pe loc atunci când a intrat în baia caldă. Locul său a fost luat de către unul dintre soldații ce îi păzeau pe martiri, care a mărturisit cu glas înalt faptul că și el este creștin.

După ce au murit, corpurile le-au fost arse, iar rămășițele au fost aruncate în râul învecinat. Credincioșii creștini au adunat în ascuns ce s-a putut din rămășițele sfintelor lor moaște pe care le-au cinstit cu evlavie în toată lumea.

De la părinții capadocieni știm că sfintele lor moaște erau cinstite în mai multe biserici.

Chiar Sfântul Grigorie de Nyssa avea părticele, iar Gaudențiu de Brescia relatează că a primit două monahii din Cezareea care aveau părticele de moaște primite de la Sfântul Vasile cel mare.

Faptul că sfintele lor moaște aflate la cinstire în biserici din Palestina, Constantinopol și până la Roma, arată cinstirea și evlavia creștinilor pentru sfinții patruzeci de mucenici, model de râvnă și sfințenie, model de jertfă și de credință.

SFINȚII ZILEI
TRINITASTV
ÎN TIMPUL ÎNTEMNIȚĂRII, SFINȚII 40 DE MUCENICI AU SCRIS UN TESTAMENT PRIN CARE ȘI-AU EXPRIMAT DORINȚA DE A FI ÎNMORMÂNTAȚI LA SAREIM.
SFINȚII 40 DE MUCENICI DIN SEVASTIA
9 MARTIE

SFINȚII ZILEI
TRINITASTV
AU FOST CONDAMNAȚI LA MOARTE PRIN ÎNGHEȚ DIN PORUNCA ÎMPĂRATULUI ROMAN LICINIU PENTRU CĂ NU AU VRUT SĂ SE LEPEDE DE CREDINȚA ÎN HRISTOS.
SFINȚII 40 DE MUCENICI DIN SEVASTIA
9 MARTIE

Arhid. Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Sfinţii 40 de mucenici din Sevastia

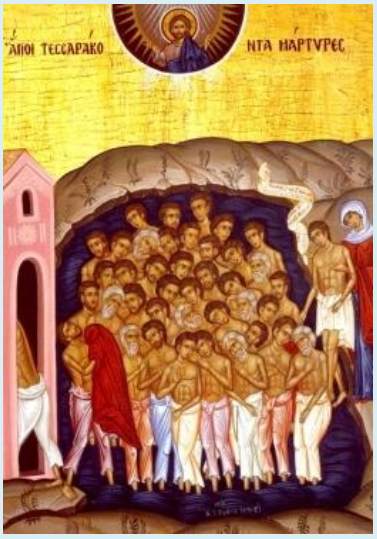

Sfinţii 40 de mucenici au trăit pe vremea împăratului Liciniu (308-324), fiind originari din părţile Capadociei, ostaşi creştini, bărbaţi viteji şi vrednici în război. Erau conduşi de Agricola, om păgân şi rău din fire, şi slujeau în cetatea Sevastia din Armenia.

Deci, aflând Agricola că sunt creştini, i-a obligat să jertfească zeilor, dar căpetenia celor 40, Chirion, s-a împotrivit. Pentru aceasta au fost aruncaţi în temniţă. Toate amăgirile, făgăduinţele şi ameninţările nu i-au clintit în credinţa lor.

Deci, venind în Sevastia un mare conducător de oaste, Lisie, acela le-a poruncit din nou să aducă jertfe idolilor, însă, cu aceeaşi nestrămutată credinţă, ostaşii creştini s-au împotrivit.

Înfuriaţi peste fire, căpeteniile au poruncit să fie dezbrăcaţi şi siliţi să intre într-un lac aproape îngheţat, iar pe maluri au pus păzitori ca nimeni să nu fugă. Unul dintre ostaşi, nemaiputând îndura gerul, a primit să aducă jertfă zeilor, dar, ieşind din apa îngheţată şi intrând în baia caldă, a murit îndată.

Atunci s-au arătat patruzeci de cununi strălucitoare peste capetele lor, însă una dintre ele stătea sus în văzduh. Văzând aceasta, temnicerul Aglaie s-a aruncat în lac, mărturisind prin gestul său pe Hristos Domnul.

Apoi au fost scoşi din apă şi li s-au sfărâmat gleznele cu ciocane grele şi, fiind arşi de vii, au primit cununa muceniciei. Moaştele lor, câte au scăpat de foc, au fost înmormântate la Sevastia, apoi s-au împărţit în toată lumea creştină.

Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Sfinţii 40 de mucenici din Sevastia

Aceşti patruzeci de mucenici au trăit pe vremea crudului împărat Liciniu (308-324), toţi fiind din părţile Capadociei, şi toţi din aceeaşi ceată de ostaşi creştini, bărbaţi viteji şi vrednici în războaie, iar conducătorul oştirii lor era Agricola, om păgân şi rău din fire, iar locul slujbei lor ostăşeşti era cetatea Sevastia, din Armenia.

Tropar, glasul 1: Pentru durerile Sfinţilor care pentru Tine au pătimit, fii milostiv, Doamne, şi toate durerile noastre le vindecă, Iubitorule de oameni, roagă-mu-ne ţie.

Deci, aflând Agricola de credinţa lor creştină, a dat poruncă să fie aduşi în faţa lui şi le-a spus: ,,Cum v-aţi arătat ascultători către mai-marii voştri în războaie, aşa să ascultaţi şi acum porunca împăratului, aducând jertfă zeilor”.

La acest îndemn, Chirion, căpetenia celor patruzeci, a răspuns: ,,Cum am luptat şi am biruit pe vrăjmaşi pentru împăratul pământesc, tot aşa voim să luptăm şi pentru Împăratul ceresc, împotriva vrăjmaşilor Lui”.

Pentru acest răspuns au fost închişi în temniţă, să se răzgândească. Dar ei n-au încetat a se ruga fierbinte lui Hristos, să-i întărească pentru mărturisirea cea adevărată. Drept aceea, toate amăgirile, toate făgăduinţele şi toate ameninţările nu i-au clintit în credinţa lor. Deci, venind în Sevastia un mare conducător de oaste, anume Lisie, acesta le-a poruncit din nou să aducă jertfă zeilor. Cu aceeaşi nestrămutată credinţă, ostaşii creştini s-au împotrivit.

Înfuriat peste fire, căpetenia a poruncit să fie dezbrăcaţi şi siliţi să intre într-un lac aproape îngheţat, pentru că era iarnă, iar pe maluri au pus păzitori, ca nimeni din ei să nu fugă. Şi, iată, unul din ostaşi, nemaiputând îndura gerul, a primit să aducă jertfa ce i se cerea; dar, ieşind din apa îngheţată şi intrând în baia caldă, anume pregătită, acesta a murit îndată, în vreme ce mucenicii, după o noapte întreagă petrecută în iezerul îngheţat, erau încă vii şi se rugau.

Atunci s-au arătat patruzeci de cununi strălucitoare peste capetele lor, însă una stătea în văzduh, deoarece fusese pregătită pentru cel ce se lepădase.

Văzând aceasta, temnicerul Aglaie a mărturisit cu glas tare: „Şi eu sunt creştin”, şi a sărit în apa cea îngheţată, făcându-se părtaş muceniceştilor pătimiri şi întregind ceata celor patruzeci, în locul celui ce se lepădase de Hristos. Au fost, apoi, scoşi din apă şi li s-au sfărâmat gleznele cu ciocane grele şi, fiind arşi de vii, au primit cununa mucenicilor.

Iar numele lor sunt: Chirion, Candid, Domnos, Isihie, Iraclie, Smaragd, Evnoic, Valent, Vivian, Claudiu, Prisc, Teodul, Eutihie, Ioan, Xantie, Ilian, Sisinie, Aghie, Aetie, Flavie, Acachie, Ecdichie, Lisimah, Alexandru, Ilie, Gorgonie, Teofil, Dometian, Caius, Leontie, Atanasie, Chiril, Sacherdon, Nicolae, Valerie, Filoctimon, Severian, Hudion, Meliton şi Aglaie. Iar moaştele lor, câte au rămas din foc, au fost înmormântate la Sevastia, apoi s-au împărţit în toată lumea creştină.

O parte din ele se găseşte la Mănăstirea Antim din Bucureşti, ca şi la alte sfinte locaşuri din ţara noastră.

Proloage - Pomenirea Sfinţilor patruzeci de mucenici care au mărturisit în cetatea Sevastiei († 320)

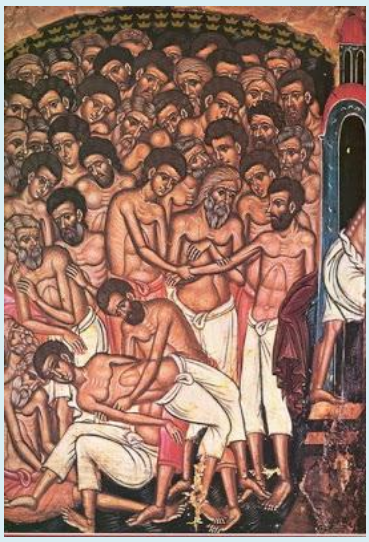

Luna martie în 9 zile: pomenirea Sfinţilor patruzeci de mucenici care au mărturisit în cetatea Sevastiei († 320).

Aceşti patruzeci de mucenici au trăit pe vremea crudului împărat Licinius (308-324), toţi din părţile Capadochiei fiind cu neamul şi toţi din aceeaşi ceată la oaste. Patruzeci de ostaşi creştini, bărbaţi viteji şi vrednici în războaie, iar conducătorul oastei lor era Agricola, om păgân şi rău din fire şi locul slujbei lor era cetatea Sevastiei, din Armenia.

Deci, aflând Agricola de credinţa lor creştină, a dat poruncă să fie aduşi în faţa lui şi le-a spus: "Cum v-aţi arătat ascultători către mai marii voştri în războaie, aşa să ascultaţi şi acum porunca împăratului, aducând jertfă zeilor".

La acest îndemn, Chirion, căpetenia celor patruzeci, a răspuns: "Cum am luptat şi am biruit pe vrăjmaşi, pentru împăratul pământesc, tot aşa, voim şi noi lupta şi pentru Împăratul ceresc, împotriva vrăjmaşilor Lui".

Pentru acest răspuns, au fost închişi în temniţă, ca să se răzgândească. Dar ei n-au încetat a se ruga fierbinte lui Hristos, să-i întărească pentru mărturisirea cea adevărată. Drept aceea, toate amăgirile, toate făgăduinţele şi toate ameninţările nu i-au clintit în credinţa lor.

Deci, venind în Sevastia un mare conducător de oaste, anume Lizie, acesta le-a poruncit, din nou să aducă jertfă zeilor. Cu aceeaşi nestrămutată credinţă, ostaşii creştini s-au împotrivit.

Înfuriaţi peste fire, căpeteniile au poruncit să fie dezbrăcaţi şi siliţi să intre într-un iaz, care era aproape îngheţat, că era iarnă, iar pe maluri au pus păzitori, ca nimeni din ei să nu fugă. Şi, iată, unul din ostaşi, nemaiputând îndura gerul, a primit să aducă jertfa ce i se cerea: dar, ieşind din iazul îngheţat şi intrând în baia caldă, anume pregătită, a murit îndată, în vreme ce mucenicii, după o noapte întreagă, petrecută în iazul îngheţat, erau încă vii şi se rugau.

Aceasta văzând, temnicerul Aglaie a avut un vis şi un tainic îndemn şi, mărturisind cu glas tare: "Şi eu sunt creştin", a sărit în apa cea îngheţată, făcându-se părtaş mucenicestilor patimi şi întregind ceata celor patruzeci, în locul celui ce se lepădase de Hristos. Au fost, apoi, scoşi din apă şi li s-au sfărâmat gleznele cu ciocane grele şi, fiind arşi de vii, au primit cununa mucenicilor.

Iar numele lor este Kirion, Candid, Domnos, Isihie, Iraclie, Smaragd, Evnichie, Valent, Vivian, Claudie, Prisc, Teodul, Evtihie, Ion, Xantie, Ilian, Sisinie, Aghie, Meletie, Flaviu, Acaciu, Ecdiciu, Lisimah, Alexandru, Ilie, Gorgonie, Teofil, Dometian, Gaie, Leontie, Atanasie, Chiril, Sacherdon, Nicolae, Valerie, Filoctimon, Severian, Hudien, Meliton şi Aglaie.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi. Amin.

Întru această zi, cuvânt al Sfântului Ioan Gură de Aur, despre cinstirea preoţimii

Purtătorul de Dumnezeu Ignatie, porunceşte, zicând episcopilor: "Luaţi aminte de voi înşivă, ca şi Dumnezeu să primească sufletele voastre şi să le mântuiască. Iar cei ce se supun episcopilor şi preoţilor, slujitorii Bisericii, împreună cu dânşii va fi şi partea lor, întru Dumnezeu".

Şi iarăşi: "Martor îmi este mie Acela, pentru care am luat lanţurile, că nu din gura omenească am cunoscut, ci, Duhul îmi propovăduieşte mie aşa, zicând: "Fără de episcop, nimic să nu faceţi. Că unde se va arăta episcopul, acolo mulţime de bunătăţi vor fi. Că unde se numeşte Hristos, acolo şi sobornicească Biserică se va aduna. Oile nu se pasc unde vor ele, ci, acolo unde le păzesc pe ele păstorii. Iar pe oile cele rămase afară de turmă şi de păstor, le răpesc fiarele şi se hrănesc cu ele."

Deci, nu se cade, fără de arhiereu nici a boteza, nici nunta a face. Acest lucru, este, dar bineplăcut Domnului: cinstirea arhiereului. Şi, cela ce cinsteşte pe arhiereu, va fi de Dumnezeu cinstit. Iar a face ceva fără de episcop, necuviincios lucru este.

Iar preoţilor se cade a li se supune, cum se supuneau apostolilor lui Hristos. Încă se cuvine şi diaconilor, adică slujitorilor tainelor lui Hristos, după toată rânduiala, întru toate a-i cinsti, pentru că, nu bucatelor, nici băuturii sunt slujitori, ci bisericilor lui Dumnezeu slujesc, deci, se cade a păzi cuvântul lor, ca focul. Drept aceea, dar, să cinstiţi pe slujitor ca pe un părinte, iar pe episcop, ca pe Însuşi Hristos. Iar pe preoţi, ca pe cei de un scaun şi apropiaţi cu apostolii, că, fără de dânşii, nu se sfinţeşte Biserica.

Mărturiseşte în privinţa aceasta şi păzitorul Legii: "Toate să le faci, orice-ţi va zice ţie preotul, nici la stânga, nici la dreapta, din cele zise:" Pentru că omul, de va trece cu vederea şi nu ascultă pe preot, este vrednic de moarte.

Încă a zis şi proorocul Maleahi: "Cuvintele din gura preotului să le păzeşti. Înţelegerea şi Legea din gura lui să le cauţi. Că este vestitor al lui Dumnezeu Atotţiitorul şi umblă îndreptând în pace pe mulţi întorcând de la nedreptăţi."

Şi altul a zis: "Cu tot sufletul tău să cinsteşti pe Domnul şi preoţilor Lui să le dai cinste. Cu toată puterea ta să iubeşti pe Făcătorul tău şi pe slugile Lui să nu le defăimezi. Teme-te de Dumnezeu şi slăveşte pe preot".

Iar Pavel, către Timotei, scrie aşa: "Preoţii cei ce se nevoiesc bine, de îndoită cinste să se învrednicească."

Şi iarăşi, se zice în Lege: "Aceştia sfinţiţi sunt de Domnul Dumnezeu, pentru că jertfe şi daruri Îi aduc lui Dumnezeu, iar pentru tine şi sfinţi sunt."

Iar Isaia zice: "Şi, voi, preoţii, vă veţi numi slugile lui Dumnezeu."

Şi Ieremia zice: "Mări-voi şi voi adăpa sufletul preotului."

Iarăşi Pavel zice: "Orice arhiereu aduce lui Dumnezeu daruri şi jertfe, care slujesc chipului şi umbrei celor cereşti, iar acum, Arhiereul nostru mai bună slujire a dobândit, cu cât şi Legea, al cărei mijlocitor este El, este mai bună şi mai aşezată pe mai bune făgăduinţe."

Asemenea, şi David zice: "Preoţii Tăi se vor îmbrăca cu dreptate şi cuvioşii Tăi se vor bucura. (Ps. 131,9).

Rugămu-vă dar, pe voi, fraţilor, să cunoaşteţi pe cei ce se ostenesc la voi şi să-i aveţi pe dânşii în dragoste. Că se cade, iubiţilor, a cinsti pe preoţi, ca pe nişte prieteni ai lui Dumnezeu, pe care i-a ales Domnul şi i-a proslăvit. Şi oamenii trebuie să dea lor cele cuvenite: că nu de la sine îşi ia cineva lui cinstea aceasta, ci se dă numai celui chemat de Dumnezeu. Nu-i îngăduit a se împotrivi preo-

tului, fiindcă cei ce se împotrivesc îşi iau asupra lor judecata. Că scris este: "Pe mai marele poporului tău să nu-l vorbeşti de rău."

Iar Domnul, arhierescul povăţuitor, zice: "Cel ce vă primeşte pe voi, pe Mine mă primeşte; şi cela ce Mă primeşte pe Mine, primeşte pe Cela ce M-a trimis pe Mine. Cela ce primeşte pe prooroc în nume de porooroc plata proorocului va lua şi cela ce primeşte un drept, în nume de drept, plata dreptului va lua..."

Dumnezeului nostru slavă, acum şi pururea şi în vecii vecilor!

Întru această zi, cuvânt despre Pafnutie monahul şi despre descoperirea bunătăţilor unui mai mare dintr-un sat.

Sfântul Pafnutie pustnicul se ruga oarecând lui Dumnezeu, ca să-i arate lui cu care dintre oamenii sfinţi este asemenea. Şi i-a venit lui un glas dumnezeiesc zicându-i: "Asemenea eşti cu mai marele din satul din apropiere."

Deci, el degrabă alergând la dânsul şi bătând la poarta lui îndată a ieşit acela, precum îi era lui obiceiul, de primea pe cei străini. Şi, primindu-l, i-a spălat lui picioarele şi, punându-i masa, l-a poftit pe el să mănânce.

Însă Pafnutie îl întreba de faptele lui şi zicea: "O, omule, spune-mi, te rog viaţa ta, pentru că pe mulţi călugări, precum mi-a arătat mie Dumnezeu, îi întreci."

Iar el se numea pe sine păcătos şi netrebnic şi pustiu de tot lucrul bun. Deci, după ce l-a mai întrebat pe el cu dinadinsul, i-a răspuns lui omul, zicând: "Eu n-aş fi voit, nici silit, să-ţi spun faptele mele, dar, de vreme ce-mi spui mie că de la Dumnezeu ai venit, iată, cele despre mine ţi le voi spune.

Eu acum am treizeci de ani, de când trăiesc şi m-am despărţit de bună voie de soţie, fiindcă, numai trei ani am trăit cu dânsa şi trei fii am avut cu ea, care îmi slujesc mie la treburi. Şi neîncetat am iubit pe străini, până în ziua de astăzi, şi nu se va putea lăuda cineva de aici, că mai înainte de noi ar fi primit străini. Şi n-a ieşit săracul, nici străinul din casa mea, cu mâinile goale. Nici pe un sărac sau scăpătat nu l-am trecut cu vederea, ci i-am dat lui mângâiere cu îndestulare. Nu m-am lăudat către fiul meu, nici n-au intrat, în casa mea, roduri străine. N-a fost sfadă pe care să n-o fi împăcat, nici n-a vorbit cineva de rău faptele mele. Iar fiii mei nu s-au atins de roduri străine, nici nu au semănat mai întâi ţarinile mele, ci am dat ajutor, mai întâi, celor ce aveau trebuinţă de semănat, iar, mai pe urmă, mi-am semănat şi pe ale mele. Şi n-am lăsat pe cel tare, ca să asupreasc pe cel sărac, nici am supărat pe cineva, în viaţa mea, nici n-au fost strâmbătăţi, pe care eu să le fi pus pe seama altcuiva. Acestea, Dumnezeu ajutându-mi, ştiu că le-am făcut."

Deci Pafnutie auzind, faptele bune ale acestuia, l-a sărutat pe creştet, zicându-i: "Blagoslovi-te-va Domnul Dumnezeu din Sion şi vei vedea bunătăţile Ierusalimului, dar faptele cele bune nu ţi-au ajuns până la aceea, care este capul bunătaţilor, adică, la înţeleapta înţelegere, cea întru Dumnezeu, pe care nu o vei putea câştiga fără de osteneală, măcar că nu puţină grijă de Dumnezeu a fost în viaţa ta. Nu-ţi asupri, dar, sufletul tău, pentru că Dumnezeu mi-a descoperit mie despre tine ca, luându-ţi crucea ta, vei merge în urma Mântuitorului."

Iar El, cum a auzit acestea, îndată, nici la ai săi spunându-le, a mers în urma lui Pafnutie. Apoi, mergând ei la un râu, n-au văzut nici o corabie.

Deci, Pafnutie i-a poruncit lui să treacă râul, pe care nu-l trecea nimeni din cei care erau din locurile acelea, pentru adâncimea lui. Iar când treceau ei râul, numai până la brâu le ajungea lor apa. Deci, l-a aşezat pe el la un oarecare loc, unde, mai înainte, se săvârşiseră alţi doi.

După aceea, Pafnutie s-a despărţit de dânsul şi se ruga lui Dumnezeu, ca să-i arate lui despre el. Şi, nu după multă vreme, a văzut sufletul lui înălţându-se de îngeri, care lăudau pe Dumnezeu şi ziceau: "Fericit este cel pe care l-ai ales şi l-ai primit, ca să se sălăşluiască în curţile Tale", iar drepţii, răspunzând, ziceau: "Pace multă este celor ce iubesc numele Tău."

Şi a cunoscut Pafnutie că bărbatul acela s-a mutat la Dumnezeu. A căruia este slava acum şi în veci ! Amin.

Testamentul Sfinţilor şi slăviţilor 40 de mucenici ai lui Hristos care s-au săvârşit în Sevastia (9 martie 320)

I

“Meletie, Aetius şi Eutihie, întemniţaţii lui Hristos, sfinţilor episcopi şi preoţi, diaconilor şi mărturisitorilor, şi celorlalţi membri ai Bisericii, salutare în Hristos.

1. După ce, prin harul lui Dumnezeu şi prin rugăciunile comune ale tuturor, vom săvârşi lupta care ne aşteaptă, atunci voim ca această dorinţă a noastră cu privire la moaştele noastre să vă fie cea mai de seamă.

Dorim ca moaştele noastre să fie strânse de cei din jurul preotului şi tatălui nostru Proidius, de fraţii noştri Crispin şi Gordius, împreună cu poporul cel râvnitor, cu Chirii, Marcu şi Sapricius, fiul lui Ammonius, spre a fi depuse în satul Sarim de lîngă oraşul Zela. Căci, chiar dacă noi toţi suntem din localităţi diferite, ne-am ales, însă, un singur şi acelaşi loc de odihnă. Deoarece împreună am dat aceeaşi luptă, ne-am hotărât să avem împreună acelaşi loc de odihnă, în locul spus mai înainte. Acestea, deci s-au părut Duhului Sfânt şi ne-au plăcut şi nouă.

2. De aceea, noi cei din jurul lui Aetius şi Eutihie şi a celorlalţi fraţi ai noştri în Hristos, rugăm pe adevăraţii noştri părinţi şi fraţi, să se reţină de la orice întristare şi tulburare, să respecte hotărârea comunităţii noastre frăţeşti şi cu

grabă să vină în ajutorul dorinţei noastre, pentru ca datorită ascultării şi iubirii noastre, să dobândiţi răsplata cea mare de la Părintele nostru comun.

3. Încă vă rugăm pe toţi, ca din moaştele noastre scoase din cuptor, nimeni să nu păstreze ceva pentru sine, ci, îngrijind de strângerea lor la un loc, să le dea celor numiţi mai înainte, pentru ca, arătând puterea sârguinţei şi curăţia ostenelilor bunătăţii şi iubirii lor, să dobândească răsplata, aşa precum Maria (Magdalena), care s-a apropiat de mormântul lui Hristos, a văzut înaintea tuturor pe Domnul şi ea, cea dintâi, a primit bucuria, binecuvântarea şi harul.

4. Iar dacă cineva s-ar împotrivi dorinţei noastre, să fie lipsit de răsplata dumnezeiască, fiind răspunzător de toată neascultarea, pierzând pentru o mică dorinţă ceea ce este drept, încercând pe cât ar fi puterea lui, să ne despartă unii de alţii, pe noi cei pe care Sfântul nostru Mântuitor ne-a unit în credinţă, prin harul şi pronia Sa.

5. Iar dacă şi tânărul Evnoicus, prin voinţa lui Dumnezeu cel iubitor de oameni, va ajunge la acelaşi sfârşit al luptei, el a cerut să aibă acelaşi loc de odihnă cu noi. Dacă, prin harul lui Dumnezeu, va fi păzit nevătămat şi va suferi încă încercări în lume, îl sfătuim să trăiască în libertate, având ca pildă martiriul nostru, şi-l îndemnăm să păzească poruncile lui Hristos, pentru ca în ziua cea mare a învierii să dobândească împreună cu noi fericirea, pentru că în lume fiind a îndurat împreună cu noi aceleaşi necazuri.

6. Căci iubirea faţă de aproapele priveşte la dreptatea lui Dumnezeu, iar cel ce nu ascultă de fraţi calcă porunca lui Dumnezeu. Căci este scris: «Cel ce iubeşte nedreptatea urăşte sufletul său».

II.

1. Aşadar, vă rog, frate Crispine, să vă depărtaţi de orice poftă şi rătăcire lumească. Căci mărirea lumii este înşelătoare şi neputincioasă, înfloreşte pentru puţin şi îndată se veştejeşte ca iarba grădinii, primind sfârşitul mai repede ca începutul. Mergeţi mai degrabă la iubitorul de oameni Dumnezeu, care dăruieşte bogăţie neîmpuţinată celor ce aleargă la El şi dă ca răsplată viaţa veşnică celor ce cred în El.

2. Timpul acesta este folositor celor ce voiesc să se mântuiască, oferind prilejul potrivit pentru pocăinţă, pentru practicarea adevăratei vieţuiri celor ce nu amână nimic pentru viitor. Căci schimbarea vieţii este neprevăzută. Şi chiar de ai cunoaşte-o, vezi ceea ce este de folos şi arată în modul acesta curăţia credinţei, pentru ca prin aceasta să ştergi urma păcatelor făptuite mai înainte. «Căci în starea în care te voi găsi, zice Domnul, în aceea te voi şi judeca».

3. Sârguiţi-vă, deci, să fiţi fără greşeală în poruncile lui Hristos, ca să scăpaţi de focul cel nestins şi veşnic. Căci glasul cel dumnezeiesc strigă: «Timpul s-a scurtat».

4. Mai presus de toate, cinstiţi iubirea, căci numai ea singură respectă datoria iubirii frăţeşti şi se supune legii lui Dumnezeu. Căci prin fratele cel văzut se cinsteşte Dumnezeu cel nevăzut. Dacă pe cei născuţi din aceeaşi mamă cuvântul (îi numeşte) fraţi, tot aşa sunt socotiţi fraţi toţi cei ce iubesc pe Hristos. Într-adevăr, Sfântul nostru Mântuitor şi Dumnezeu a spus că sunt fraţi între ei, nu cei ce sunt părtaşi firii, ci cei uniţi în credinţă, prin vieţuirea lor cea mai bună şi împlinesc voia Tatălui nostru care este în ceruri.

III.

1. Salutăm pe venerabilul preot Filip, pe Proclianus şi pe Diogene, împreună cu sfânta lor Biserică. Salutăm pe venerabilul Proclianus, cel ce locuieşte în Phydela, împreună cu sfînta lui Biserică şi cu ai săi. Salutăm pe Maximus cu Biserica lui, pe Magnus cu Biserica lui. Salutăm pe Domnuis şi ai săi, pe Iles, tatăl nostru, pe Valens cu Biserica lui. Eu, Meletie, salut rudeniile mele, pe Lutanius, Crispus, Gordius cu ai lor, pe Elpidius cu ai săi şi pe Hyperechius cu ai săi.

2. Salutăm şi pe cei din localitatea Sarim, pe preot împreună cu ai săi, pe Hesychius cu ai săi; pe Chiriac cu ai săi. Salutăm pe toţi cei ce locuiesc la Chadouthi, pe fiecare după nume; salutăm şi pe toţi cei din Charisphon, pe fiecare după nume. Eu, Aetius, salut rudele mele, pe Marcu şi Aquilina, pe preotul Claudiu, pe fraţii mei, Marcu şi Triton, pe surorile mele, pe soţia mea, Domna, împreună cu copilul meu.

3. Eu, Eutihie, salut pe cei ce trăiesc în Xiimara, pe mama mea, Iulia, pe fraţi mei, Chirii, Rufus şi Eutihie, pe sora mea Chirila, pe logodnica mea, Basilia, şi pe diaconii Claudiu, Rufin şi Precilus. Salutăm, de asemenea, pe slujitorii lui Dumnezeu: Sapricius, fiul lui Ammonius, pe Genesius, pe Suzana, împreună cu ai lor.

4. Vă salutăm, deci, pe toţi, noi cei patruzeci de fraţi întemniţaţi: Meletie, Aetius, Eutihie, Kyrion, Candidus, Aggias, Gaius, Chudion, Heraclie, Ioan, Teofil, Sisinnius, Smaragdus, Philoctemon, Gorgonius, Chirii, Severian, Teodul, Nicallus, Flaviu, Xanthius, Valeriu, Hesychius, Domitian, Domnus, Aelian, Leontie (numit şi Teoctist), Evnoicus, Valens, Acacius, Alexandru, Vicratius (numit şi Vivian), Priscus, Sacerdon, Ecdicius, Atanasie, Lisimah, Claudiu, Iles şi Meliton.

Aşadar, noi cei patruzeci de întemniţaţi ai Domnului Iisus Hristos am semnat cu mâna unuia dintre noi, Meletie, şi am întărit toate cele scrise mai înainte şi ele sunt dorinţele noastre ale tuturor.

Ne rugăm cu sufletul şi Duhul cel dumnezeiesc ca noi toţi să dobândim bunătăţile cele veşnice ale lui Dumnezeu şi împărăţia Sa, acum şi în vecii vecilor. Amin". (Actele Martirice p. 284 – 288)

Moaştele Sfinţilor 40 de mucenici din Sevastia

În Bucureşti, părticele din moaştele Sfinţilor 40 de mucenici din Sevastia se află la:

- Mănăstirea Antim
- Schitul Darvari

La Schitul Darvari se găsesc părticele de sfinte moaşte de la cei 40 de Sfinţi mucenici, de la Sfinţii mucenici Tarah şi Andronic, Sfântul mucenic Candid, Sfântul Ignatie Teoforul, Sfinţii Părinţi ucişi în Sinai, Sfântul mucenic Policarp, Sfântul Alexie omul lui Dumnezeu, Sfinţii cuvioşi părinţi ucişi în Mănăstirea Sfântului Sava, Sfântul Antonie de la Iezeru, Sfântul Ioan Gură de Aur, Sfântul Ioan Iacob Hozevitul, Sfântul Elefterie, Sfântul cuvios Gherasim de la Iordan, Sfântul cuvios Siluan Athonitul, Sfântul sfinţit mucenic Haralambie.

- Biserica Icoanei

- Biserica Mihai Vodă
- Biserica Dichiu de pe Strada Icoanei şi
- Biserica "Sfântul Alexie" de pe Calea Şerban Vodă.

Mănăstirea Acoperământul Maicii Domnului din Ellenville, statul New York:

Mănăstirea Acoperământul Maicii Domnului din Ellenville, Statul New York deţine următoarele Sfinte moaşte: Sfântul ierarh Nicolae Velimirovici; Sfântul ierarh Nicolae al Mirelor Lychiei, mare făcător de minuni; Sfinţi cuvioşi din Sfântul Munte Athos: Nil şi Nifon, precum şi ale Sfinţilor mucenici ucişi de perşi în Valea Hozevei la anul 614, Sfinţii 40 de mucenici din Sevastia.

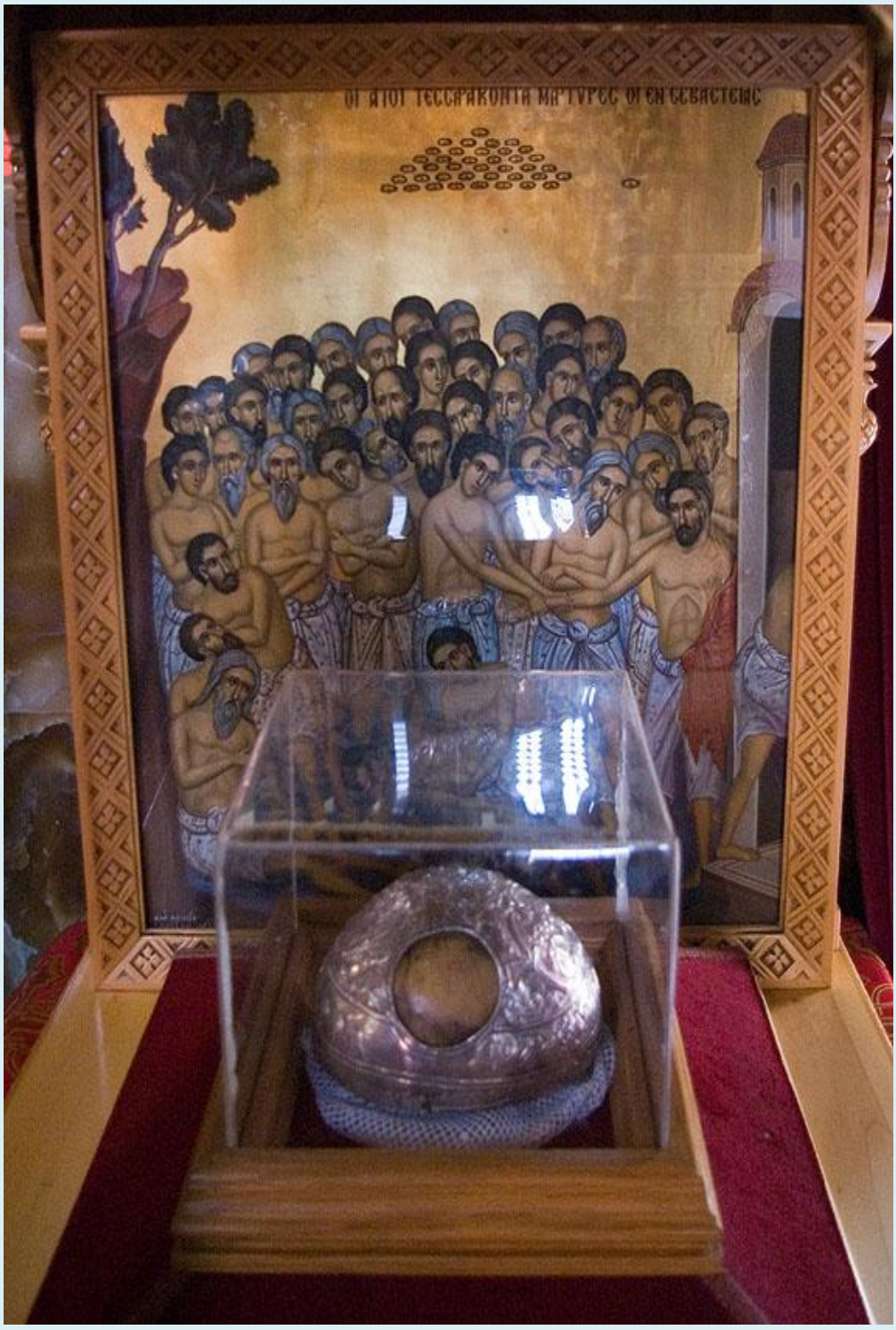

Cinstitul cap al unui Sfânt mucenic din cei patruzeci

Predici şi editoriale la Sfinţii 40 de mucenici

Părintele Ilie Cleopa - Predică la Sfinţii 40 de mucenici

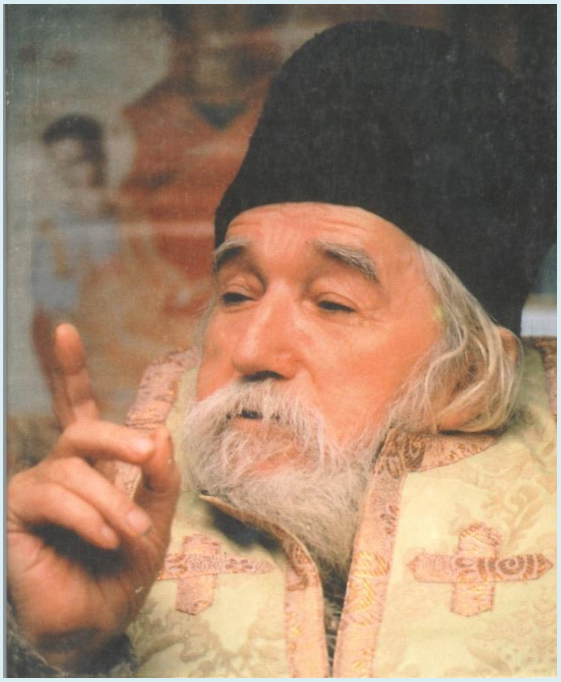

Prin răbdarea voastră veţi dobândi sufletele voastre (Luca 21, 19)

Iubiţi credincioşi, dacă ar veni aici 40 de ritori împodobiţi cu darul bunei vorbiri, nu ar fi în stare să ne vorbească îndeajuns despre viaţa şi pătimirea Sfinţilor 40 de mucenici, a căror sfântă prăznuire o facem astăzi. Şi dacă patruzeci nu ar putea face lucrul acesta, cum aş putea eu singur, cel cu totul neiscusit în frumoasa vorbire, să vă spun şi să vă zugrăvesc, prin cuvânt, o icoană atât de minunată despre chinurile, suferinţele, răbdarea şi nevoinţele acestor 40 de ostaşi viteji şi nebiruiţi ai lui Hristos de la Sevastia?

Totuşi, cerând ajutorul lui Dumnezeu, voi încerca să arăt după a mea slabă putere, istoria sfântă a pătimirii acestor 40 de mucenici, pe care Sfânta noastră Biserică Ortodoxă îi cinsteşte cu o deosebită prăznuire de aproape două mii de ani.

Sfinţii 40 de mucenici au pătimit pentru credinţa lui Hristos pe vremea păgânului împărat Liciniu, în oraşul Sevastia Armeniei, de la un eparh sălbatic şi pierzător cu numele Agricolae. Aceşti sfinţi au fost cu toţii ostaşi ai împăratului pământesc, viteji în războaie, care mai pe urmă s-au arătat şi ostaşi aleşi ai împăratului ceresc. Trei dintre ei cu numele de Chirion, Candid şi Domnos, erau foarte iscusiţi în dumnezeieştile Scripturi, şi aflându-se despre ei că sunt creştini, voievodul cel păgân i-a prins şi îi silea să se închine idolilor neînsufleţiţi, prin care păgânii aduc jertfe diavolilor.

Aducându-i la judecată, tiranul Agricolae, mai întâi i-a lăudat cu viclenie, ca să-i înşele; apoi, văzând că nu se supun, le-a spus să respecte împărăteştile legi şi să jertfească zeilor, ca să nu fie munciţi şi pedepsiţi cu moartea.

Iar ostaşii Împăratului ceresc au răspuns:"Dacă pentru împăratul pământesc am arătat atâta vitejie în războaie, precum ştii, apoi câtă vitejie şi jertfă se cuvine să aducem noi Împăratului Celui fără de moarte, Ziditorul tuturor?"

Iar păgânul eparh, văzând statornicia lor în credinţă, le-a zis: *"Una din două alegeţi: Ori să vă închinaţi zeilor şi să le aduceţi jertfe, ca să luaţi daruri de la împăratul, ori, dacă nu vă supuneţi, veţi fi lipsiţi de dregătorie şi veţi suferi munci amare".*

"Noi suntem creştini, au răspuns ei, şi pentru Împăratul nostru Iisus Hristos suntem gata a ne jertfi şi a muri". *Acestea zicând sfinţii, au fost aruncaţi în temniţă, până ce eparhul se va gândi cu ce fel de moarte să-i piardă.*

Iar sfinţii, intrând în temniţă ca într-o biserică, şi-au plecat genunchii la rugăciune, zicând: ***"Scoate-ne pe noi, Doamne, din ispită şi din smintelile celor ce fac fărădelege".***

La miezul nopţii, pe când se rugau, li s-a arătat Domnul, zicându-le: "Bun este începutul nevoinţei voastre. Iar cel ce va răbda până la sfârşit, acela se va mântui" (Matei 10, 22). Acest glas de sus auzindu-l toţi, s-au bucurat şi s-au rugat până dimineaţa.

După şapte zile Sfinţii au fost scoşi din temniţă şi aduşi la judecata nedreaptă. Pe cale, fericitul Chirion fiind mai tare în credinţă îi sfătuia pe prietenii săi, zicând: "Fraţilor, să nu ne temem! Oare nu ne-a ajutat Dumnezeu în războaie, când Îl chemam şi îi biruiam pe vrăjmaşi care erau atât de mulţi? Dar acum numai trei s-au ridicat asupra noastră: Satana, Liciniu şi Agricolae, eparhii Armeniei, sau mai bine zis numai satana, vrăjmaşul nostru cel nevăzut. Oare unul singur va putea să ne biruiască pe noi patruzeci? Să nu fie!"

Deci i-a întrebat eparhul dacă se leapădă de Hristos că să jertfească idolilor. Dar ei nici n-au vrut să audă. Apoi le-au promis dregătorii şi averi, numai să împlinească porunca împăratului.

Ei însă strigau într-un glas: ***"Noi suntem ostaşii lui Hristos şi suntem gata să murim pentru El. Iar averile şi cinstea împăratului nu ne trebuie, căci aşteptăm răsplata vieţii viitoare".***

Atunci eparhul a poruncit să-i bată cu pietre şi să-i arunce din nou în temniţă. ***Aici s-au rugat sfinţii lui Dumnezeu până târziu, iar la miezul nopţii au auzit un glas de sus: "Cel ce crede în Mine, de va şi muri, va fi viu. Îndrăzniţi şi nu vă temeţi de munci, că în curînd se vor sfârşi. Ci răbdaţi puţin şi veţi primi cununi de biruinţă!"***

A doua zi Sfinţii 40 de mucenici au fost scoşi din nou la judecată. Ei însă au răspuns eparhului într-un glas: ***"Faceţi-ne orice voiţi, că noi suntem creştini şi nu ne vom închina idolilor!"*** *Auzind aceasta eparhul, s-a sfătuit cu ai săi şi a hotărât să-i arunce în temniţă până seara. Apoi a dat sentinţă de moarte şi anume să fie dezbrăcaţi de haine şi aruncaţi în lacul Sevastiei din apropiere, ca să moară de frig, fiind iarnă şi ger.*

Auzind Sfinţii mucenici hotărârea de condamnare la moarte prin îngheţare, au dat laudă lui Dumnezeu şi s-au rugat cu lacrimi să le dea putere a răbda chinurile până la sfârşit. Apoi, îmbărbătându-se unul pe altul, s-au sfătuit în ce loc doresc să li se aşeze cinstitele moaşte după ce vor lua cununa muceniciei.

La îndemnul celor mai viteji dintre ei, Meletie, "ostaşul lui Hristos", împreună cu alţi doi, a scris o scrisoare de mărturisire şi de îndemnare către fraţii lor de acasă. Scrisoarea s-a păstrat până astăzi sub numele de "Testamenul Sfinţilor 40 de martiri ai lui Hristos, care s-au săvârşit în Sevastia".

La asfinţitul soarelui, Sfinţii 40 de mucenici au fost dezbrăcaţi de haine şi aruncaţi goi în lacul îngheţat al Sevastiei. Era ger cumplit şi se chinuiau de iuţimea frigului. Dar ei strigau la Dumnezeu să le dea putere şi răbdare până la sfârşit. Unii mai slabi strigau: "Iute este gerul". Iar cei mai tari, răspundeau: "Dulce este Raiul!" Alţii ziceau: "Rece este gheaţa!" Ceilalţi îi îmbărbătau, zicând: "Fierbinte este dragostea de Dumnezeu!" Şi aşa se întăreau unii pe alţii, luptându-se cu frigul şi durerea.

Pe malul lacului se afla o baie cu apă caldă, ca cei ce se vor lepăda de Dumnezeu să scape acolo de moarte. Şi iată că un ostaş din cei patruzeci, slăbind de ger, a alergat la acea baie şi cum a deschis uşa a căzut jos mort, pentru că se depărtase Duhul Sfânt de la el. ***Pe la miezul nopţii o rază dumnezeiască s-a revărsat din cer, a topit gheaţa şi a încălzit pe Sfinţii Mucenici. Apoi s-au coborât din văzduh 40 de cununi strălucitoare peste capetele ostaşilor lui Hristos. Una, însă, plutea deasupra, căci unul din ei se lepădase. Atunci un ostaş ce păzea pe mucenici, văzând cununa a strigat: "Şi eu sunt creştin". Apoi, dezbrăcându-se, s-a aruncat în lac şi cununa s-a aşezat pe capul lui.***

Dimineaţa cei 40 de martiri au fost scoşi vii din lac şi li s-au zdrobit fluierele picioarelor cu toiege până ce şi-au dat sfintele lor suflete în mâinile lui Hristos. ***Numai cel mai tânăr dintre ei, anume Meliton, nu murise. Păgânii au aşezat trupurile Sfinţilor în care, să le ducă afară din cetate ca să le ardă. Dar mama Sfântului Meliton, văzând că fiul ei rămâne jos, îmbărbătându-se de Duhul Sfânt, l-a luat în spate şi alerga după carele acelea, ca să nu fie despărţit de ceilalţi ostaşi ai lui Hristos. "Vreau să fiu mamă de mucenic!" strigă ea, îndemnându-şi fiul să rabde până la capăt. Pe cale Sfântul Meliton s-a săvârşit în spatele mamei sale şi s-a adăugat celorlalţi.***

Trupurile sfinţilor au fost arse într-un cuptor, iar cenuşa lor a fost aruncată în apă. Puţinele rămăşiţe din moaştele lor au fost adunate pe ascuns şi duse la o biserică spre cinstire, cum ceruseră Sfinţii în testamentul lor.

Iubiţi credincioşi, iată ce înfricoşate chinuri au răbdat Sfinţii 40 de mucenici, pentru dragostea lui Hristos. I-au bătut şi închis în temniţă, dar ei nu s-au înfricoşat. I-au aruncat goi, iarna, în lacul îngheţat, dar ei nu s-au lepădat de credinţa în Dumnezeu.

Strigau păgânii care îi chinuiau: *"Închinaţi-vă zeilor şi veţi lua de la noi cinste şi averi".*

Iar ei răspundeau: ***"Noi suntem creştini şi nu ne trebuie cinste şi avere pe pământ. Averea noastră este credinţa în Hristos şi viaţa veşnică!"***

Apoi le ziceau: *"Ieşiţi din apa îngheţată şi intraţi în baie, ca să fiţi vii şi să jertfiţi idolilor!"*

Iar ei strigau: ***"Nu ne lepădăm de Hristos! Rămânem în ger să murim pentru El, decât să trăim în baie împreună cu diavolul!"***

Vedeţi, fraţilor, credinţa mucenicilor, răbdarea şi bărbăţia lor? Vedeţi cât de greu s-a apărat dreapta credinţă în Dumnezeu până astăzi? I-au bătut, i-au aruncat goi în lacul îngheţat, i-au ispitit cu cinste, cu averi şi baia cea caldă, dar ei nicidecum nu s-au lepădat de Hristos. Le-au zdrobit picioarele până şi-au dat sufletele, iar ei strigau până în ultima clipă: ***"Suntem creştini şi nu ne lepădăm de Hristos!"***

Numai unul s-a lepădat şi a murit, dar Dumnezeu a ales pe altul în loc.

- ✓ *Fericiţi sunt Sfinţii 40 de mucenici, căci, cu răbdarea şi credinţa lor, ne-au îmbărbătat pe toţi să ne apărăm dreapta credinţă de secte şi de necredinţă!*

- ✓ *Fericiţi sunt cei ce rabdă necazurile vieţii cu curaj şi nădejde în Dumnezeu.*
- ✓ *Fericiţi cei ce nu-şi vând sufletul diavolului pentru averi şi cinste trecătoare!*

Vedeţi credinţa şi bărbăţia mamei Sfântului Meliton? Ea nu plângea că fiul ei moare pentru Hristos, ci se temea să nu se lepede de El şi să nu fie lepădat din ceata Sfinţilor mucenici. Curajul acestei mame este aproape unic în Biserica noastră. Să învăţăm mult din tăria şi bărbăţia ei. Mamele creştine să nu-şi ucidă copiii, ci să-i nască şi să le dea o bună creştere duhovnicească. Să-i păzească de păcate şi de ispitele înşelătoare ale tinereţii, care le aduc boală şi moarte. Să-i înveţe de mici dreapta credinţă, rugăciuni şi ascultare de păstori, de Biserică şi de mai marii lor.

În ţara noastră Sfinţii 40 de mucenici sunt mult cinstiţi şi pomeniţi. În această zi credincioşii aduc la biserică 40 de colaci în formă de 8, după numărul Sfinţilor 40 de mucenici, care se cheamă popular "sfinţi" sau "mucenici".

Să ştiţi că aceşti 40 de colăcei împletiţi simbolizează cele 40 de cununi care le-au luat din cer pentru credinţa şi răbdarea lor. Sunt făcuţi din pâine dulce şi în formă de 8, pentru că acest semn simbolizează veşnicia şi dulceaţa vieţii veşnice din ceruri.

Numele acestor 40 de sfinţi sunt: Kirion, Candid, Domnos, Isihie, Iraclie, Smaragd, Evnichie, Valent, Vivian, Claudie, Prisc, Teodul, Eutihie, Ioan, Xantis, Iulian, Lisinie, Aghie, Altie, Flavie, Acachie, Eodit, Lisimah, Alexandru, Ilie, Gorgonie, Teofil, Dometian, Gae, Leontie, Atanasie, Kiril, Sacherdon, Nicolae, Valerie, Filactimon, Severian, Andion, Meliton şi Aglae.

Sfinţii 40 de mucenici ai lui Hristos au fost prinşi spre pătimire la 26 februarie şi şi-au dat sufletele în mâinile Domnului la 9 martie, pe vremea păgânului împărat Liciniu, împărăţind peste noi Domnul şi Dumnezeul nostru Iisus Hristos, Căruia I se cuvine slavă, cinstea şi închinăciunea, împreună cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt, în vecii vecilor. Amin.

Sfântul Vasile cel mare – Omilie despre Sfinţii 40 de mucenici

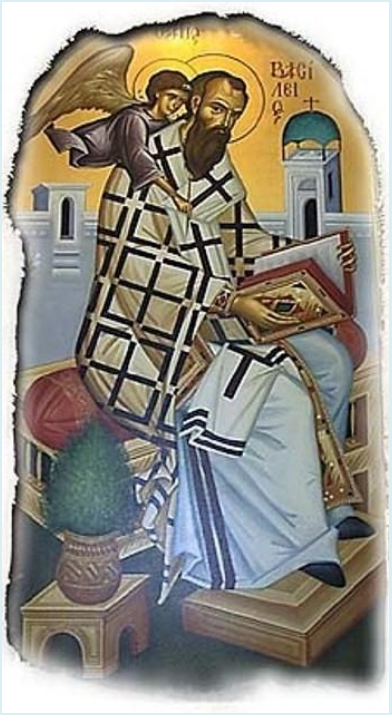

S-ar putea oare îndestula iubitorul de mucenici numai cu pomenirea mucenicilor? Că cinstirea dată celor buni este o dovadă a dragostei noastre faţă de Stăpânul obştesc. Nu, pentru că cel care laudă pe bărbaţii vrednici nu va întârzia a-i şi imita în împrejurări asemănătoare.

Fericeşte, deci, cu toată inima pe cel care a suferit mucenicia, ca să fii şi tu, prin voinţă, mucenic şi să pleci din această lume, învrednicit de aceleaşi răsplăţi ca şi mucenicii fără prigoană, fără foc şi fără biciuiri.

N-avem de lăudat un mucenic, nici doi, nici nu merge numărul celor fericiţi până la zece, ci patruzeci de bărbaţi, care au avut un singur suflet în deosebite trupuri, dar toţi, într-un gând şi într-o unire a credinţei, toţi au arătat aceeaşi răbdare în chinuri şi aceeaşi stăruinţă pentru adevăr; toţi, la fel unii cu alţii: egali în cuget, egali în mucenicie. Pentru aceea au fost învredniciţi să ia şi aceleaşi cununi ale slavei.

Ce cuvânt ar putea egala vrednicia lor? Nici patruzeci de limbi n-ar ajunge să proslăvească virtutea atâtor bărbaţi. Şi totuşi, chiar dacă ar fi fost numai unul care ar fi trebuit prăznuit, ar fi fost destul de mare să biruiască puterea cuvintelor mele, dar încă o mulţime atâta de mare, o falangă militară, o armată de nedoborât, la fel de nebiruită în războaie şi de cu neputinţă de lăudat cu cuvântul.

Hai, dar, să-i aducem în mijlocul nostru, istorisindu-le viaţa şi înfăţişând tuturor, ca într-o icoană, faptele de vitejie ale bărbaţilor, să dăm celor de faţă folosul obştesc ce-1 avem de la ei.

Oratorii şi pictorii înseamnă adeseori vitejiile războinicilor; unii îi împodobesc cu cuvântul, iar alţii îi zugrăvesc în tablouri, încât şi unii şi alţii au îndemnat pe mulţi la fapte de vitejie; că ceea ce povestirea prezintă prin auz, aceea pictura, fără de glas, înfăţişează prin imitare. Tot aşa şi noi, să amintim celor de faţă vitejia bărbaţilor şi aducând oarecum înaintea ochilor faptele lor, să mişcăm spre faptă pe cei mai curajoşi, pe cei care sunt prin voinţă asemenea lor. ***Acesta este rostul cuvântului de laudă în cinstea mucenicilor: să îndemne la virtute pe cei adunaţi să le prăznuiască pomenirea.***

Cuvântările de laudă întru pomenirea sfinţilor nu se pot supune regulilor oratorice ale cuvântărilor de laudă. Că oratorii, în discursurile lor, au ca material pentru laudă faptele şi întâmplările din lume; dar ***pentru aceia pentru care lumea a fost răstignită cum este cu putinţă ca ceva din cele din lume să le dea pricină de laudă ?***

Cei patruzeci de mucenici n-au avut o singură patrie; fiecare se trăgea din altă parte. Cum, oare, să-i numim: oameni fără patrie sau cetăţeni ai întregii lumi ? După cum la strângerea darurilor cele date de fiecare sunt comune tuturor celor care au contribuit, tot aşa şi cu fericiţii aceştia: patria fiecăruia este patria comună a tuturora, că toţi au dăruit unul altuia patria lor. ***Dar, mai bine spus, de ce să căutăm patriile lor pământeşti, când putem şti care este patria lor de acum; că patria mucenicilor este cetatea lui Dumnezeu, al cărei meşter şi creator este Dumnezeu, este Ierusalimul cel de sus, cetatea cea liberă, mama lui Pavel şi a celor asemenea lui.***

Fiecare din mucenicii prăznuiţi era dintr-un alt neam de oameni; dar neamul cel duhovnicesc era unul pentru toţi, că Dumnezeu, Tatăl lor, este obştesc, iar ei toţi sunt fraţi; nu pentru că s-ar fi născut dintr-un bărbat şi dintr-o femeie, ci pentru că s-au făcut asemenea unii altora prin înfierea Duhului întru unirea cea săvârşită dată de dragoste. Cor pregătit, număr mare adăugat celor ce din veci laudă pe Domnul; nu adunaţi unul câte unul, ci deodată mutaţi în ceaţa sfinţilor.

Dar care este chipul mutării lor ? Deosebiţi de toţi ceilalţi prin mărimea trupului, prin floarea şi puterea vârstei, au fost rânduiţi să slujească în armată. Pentru iscusinţa lor în război şi pentru vitejia sufletului lor au căpătat cele dintâi ranguri de la împăraţi, iar pentru vitejia lor erau cunoscuţi tuturora.

Când a fost dat acel edict fără de Dumnezeu şi nelegiuit ca să nu se mărturisească Hristos sau să se aştepte primejdii, s-a pornit din partea

judecătorilor nedreptăţii, ură mare şi sălbatică, prigoană a credincioşilor, fiind ameninţaţi cu tot felul de munci. S-au urzit împotriva lor curse şi viclenii; au fost născocite felurite munci: călăii erau neînduplecaţi, focul gata, sabia ascuţită, crucea înfiptă; erau pregătite groapa, roata, bicele. Unii creştini fugeau, alţii se supuneau, alţii şovăiau. Unii s-au înfricoşat de ameninţări, înainte de începerea chinurilor; alţii, care erau aproape de cei chinuiţi, au leşinat; alţii au intrat cu curaj în luptă, dar mai pe urmă, nemaiputând să îndure muncile până la sfârşit, au părăsit lupta la mijlocul ei, şi ca şi cei surprinşi pe mare de furtună, au pierdut ce câştigaseră la început prin răbdare.

Atunci aceşti ostaşi nebiruiţi şi viteji ai lui Hristos au păşit în mijloc ; comandantul le arăta poruncile împăratului şi le cerea să se supună lor; dar ei cu voce slobodă, cu bărbăţie şi curaj, fără să se înfricoşeze de cele ce vedeau şi fără să se înspăimânte de ameninţări, au spus că sunt creştini.

O, fericite limbi, care aţi slobozit glasul acesta ! Văzduhul a fost sfinţit primindu-1, îngerii l-au lăudat auzindu-1, diavolul împreună cu demonii au fost răniţi, iar Domnul l-a înscris în ceruri!

Fiecare ostaş, când a păşit în mijloc, a spus: ***«Sunt creştin!».*** Şi după cum cei care participă la luptele din stadion îşi spun îndată numele şi apoi se îndreaptă spre locul de luptă, tot aşa şi aceştia atunci au aruncat numele, pe care îl aveau de la naştere şi s-a numit fiecare cu numele Mântuitorului obştesc. Toţi au făcut aşa: cel care venea în urmă se alătura celui dinainte. Astfel toţi au căpătat un singur nume. Nu se mai numea unul cutare şi celălalt cutare, ci toţi s-au numit creştini.

Ce a făcut atunci prefectul? Şi era cumplit şi foarte iscusit fie prin a ademeni cu cuvinte dulci, fie prin a-i îndepărta de Hristos cu ameninţări. Mai întâi i-a încântat cu vorbe dulci, încercând să le slăbească tăria credinţei, spunându-le: *«Nu jertfiţi tinereţea voastră şi nici nu schimbaţi viaţa aceasta dulce cu o moarte înainte de vreme! E o nebunie ca cei obişnuiţi să fie întâii în războaie să moară de o moarte vrednică de făcătorii de rele!».* Le-a făgăduit apoi averi, le-a dat onoruri din partea împăratului, le-a împărţit ranguri şi căuta să-i înşele cu felurite viclenii. Dar, pentru că nu s-au lăsat înşelaţi de ispita aceasta, tiranul s-a îndreptat spre celălalt chip al vicleniei: i-a ameninţat cu răni, cu moarte, cu chinuri cu neputinţă de suferit.Tiranul aceasta a spus, dar mucenicii ce?

«Pentru ce ne ispiteşti, au zis ei, o, duşmanule al lui Dumnezeu, să ne desparţi de Dumnezeul cel viu şi să slujim demonilor pierzători, oferându-ne bunurile tale ? Ne dai oare atât de mult cât încerci să ne iei? Urâm darurile tale, prilej de pierzanie; nu primim o cinste care este mama necinstei! Ne dai averi care rămân aici şi o slavă care se vesteşeşte. Ne faci cunoscuţi împăratului, dar ne

înstrăinezi de adevăratul împărat. De ce ne mai oferi cu atâta stăruinţă puţinele lucruri din lumea aceasta ? Noi dispreţuim întreaga lume! Tot ce se vede în lume n-are pentru noi un preţ egal cu cele ce dorim. Uită-te la cerul acesta cât este de frumos la vedere şi cât e de măreţ! Uită-te la pământ cât este de mare! Priveşte şi minunile din el! Nimic din toate acestea nu poate egala fericirea drepţilor. Acestea trec, dar ale noastre rămân; un singur dar dorim: cununa dreptăţii. O singură slavă râvnim: slava din Împărăţia Cerurilor. Dornici suntem să căpătăm cinstea cea de sus; de chinul din iad ne înfricoşăm. Focul de acolo ne îngrozeşte, acesta, cu care voi ne ameninţaţi, este prietenul nostru, că ştie să respecte pe cei ce dispreţuiesc pe idoli. Săgeţi de copii socotim rănile ce ni le veţi face. Loviţi trupul nostru, care, dacă va rezista mai mult, se va încununa cu mai multă strălucire, iar dacă se va sfârşi mai repede, va pleca scăpând de nişte judecători atât de silnici, care slujind trupului, ambiţionaţi să conduceţi şi sufletele, care dacă nu sunteţi cinstiţi mai mult decât Dumnezeul nostru, vă înfuriaţi ca şi cum aţi fi insultaţi cu cele mai mari insulte şi ne ameninţaţi cu aceste groaznice chinuri, socotind o crimă credinţa noastră în Dumnezeu. Dar nu veţi întâlni oameni fricoşi, nici iubitori de viaţa aceasta pământească şi nici oameni care se înfricoşează iute, că e vorba de dragostea de Dumnezeu. Suntem gata să suferim tot felul de chinuri: să fim traşi pe roată, să fim răsuciţi, să fim arşi de vii!».

Când tiranul acela, îngâmfat şi barbar, a auzit cuvintele acestea n-a mai putut suferi curajul bărbaţilor. Fierbând de mânie se gândea ce mijloc să născocească, ca să le facă moartea îndelungată şi crudă totodată. Şi a găsit mijlocul. Uitaţi-vă cât de îngrozitor! Văzând că este friguroasă clima ţării şi că era şi iarnă, a aşteptat să se însereze, pentru ca frigul să fie mai puternic; sufla atunci şi crivăţul. A poruncit, deci, să fie dezbrăcaţi până la piele şi să fie lăsaţi goi pe lacul din mijlocul oraşului sub cerul senin, ca să moară îngheţaţi.

Cei care aţi încercat gerul iernii ştiţi negreşit că felul acesta de chin este cumplit. Că nici nu-i cu putinţă să înţeleagă alţii grozăvia chinului acestuia decât numai cei care l-au încercat mai înainte. Trupul, supus la ger, se înnegreşte mai întâi în întregime, că îngheaţă sângele; apoi se zbate, se frământă, dinţii tremură, vinele se strâng şi tot trupul fără voie se zbârceşte. Durere groaznică şi suferinţă nespusă pătrund până în măduva oaselor, pricinuind celor îngheţaţi chinuri cu neputinţă de suferit. Apoi cad vârfurile mădularelor, ca şi cum ar fi arse de foc căci căldura, alungată din vârfurile trupului şi îngrămădindu-se înăuntrul lui, lasă moarte mădularelor din care a fugit şi produce dureri şi celorlalte mădulare spre care a venit. Astfel, din pricina îngheţării sângelui, moartea se apropie încetul cu încetul.

Au fost, aşadar, osândiţi să-şi petreacă noaptea sub cerul liber, atuncea când lacul, în jurul căruia era zidit oraşul în care au pătimit sfinţii aceste chinuri, era

neted ca un hipodrom; îngheţase complet şi se întărise atât de mult din pricina gerului, încât locuitorii puteau merge fără grijă pe el.

Atuncea când râurile, veşnic în mişcare, înlănţuite de gheaţă, îşi opresc curgerile lor, când firea nestatornică a apei dobândeşte tăria pietrelor, iar vânturile aspre ale crivăţului omoară orice vietate. Pe o astfel de vreme, deci, la auzul poruncii - şi uitaţi-vă acum la curajul bărbaţilor ! - sfinţii şi-au aruncat cu bucurie şi cea din urmă haină şi s-au îndreptat la moartea prin îngheţ. Se încurajau unul pe altul, ca şi când ar fi fost vorba să ia lucrurile unui duşman căzut în luptă, spunând: ***«Nu ne dezbrăcăm de haine, ci îndepărtăm pe omul cel vechi, cel stricat de poftele înşelăciunii. Îţi mulţumim, Doamne, că aruncăm păcatul odată cu haina aceasta. Dacă din pricina şarpelui ne-am îmbrăcat cu păcatul, să ne dezbrăcăm de el de dragul lui Hristos. Să nu ţinem mai mult la haine decât la paradisul pe care l-am pierdut! Ce să dăm în schimb Domnului ? A fost dezbrăcat şi Domnul nostru. Ce lucru mare dacă robul suferă ce-a suferit Stăpânul? Dar, mai bine spus, noi suntem cei care L-am dezbrăcat pe Domnul; că soldaţi erau şi cei care au îndrăznit aceasta; ei L-au dezbrăcat şi şi-au împărţit hainele Lui loruşi. Prin fapta noastră să ştergem vina scrisă împotriva noastră! Aspră-i iarna, dar dulce-i paradisul! Dureros e îngheţul, dar plăcută odihna! Să suferim puţină vreme şi sânul patriarhului ne va încălzi! Să schimbăm o singură noapte cu toată veşnicia! Să ardă piciorul, ca să dănţuiască veşnic cu îngerii! Să se desprindă mâna, ca să aibă îndrăzneală să se înalţe către Stăpânul!***

Câţi dintre camarazii noştri n-au căzut în luptă ca să rămână credincioşi unui împărat pământesc! Oare noi nu vom jertfi viaţa aceasta pentru credinţa în adevăratul împărat? Câţi făcători de rele n-au suferit moartea, pentru că au fost surprinşi săvârşind nelegiuiri ? Oare noi nu vom suferi moartea pentru dreptate? Să nu ne dăm îndărăt, camarazi! Să ne luptăm cu diavolul! Trupurile noastre nu sunt decât trupuri! Să nu le cruţăm! Pentru că trebuie negreşit să murim, să murim ca să trăim! Fie, Doamne, jertfa noastră înaintea Ta! Să fim primiţi ca o jertfă vie, bine plăcută Ţie. Prin gerul acesta să ne aducem ardere de tot, jertfă frumoasă, ardere de tot nouă, mistuită nu prin foc, ci prin ger».

Spunând între ei aceste cuvinte de îndemn şi încurajându-se unul pe altul, au petrecut noaptea, stând de strajă ca la război. Sufereau cu bărbăţie durerile de faţă, se bucurau de bunătăţile nădăjduite şi-şi bă-teau joc de vrăjmaş.

Una le-a fost rugăciunea tuturora : ***«Patruzeci am intrat în luptă, patruzeci să fim încununaţi Stăpâne! Să nu lipsească la număr nici unul! Cinstit este numărul! L-ai cinstit cu postul cel de patruzeci de zile. Prin el a intrat în lume***

legea. Cu post de patruzeci de zile Ilie, căutând pe Domnul, a reuşit să-L vadă!».

Aşa le-a fost rugăciunea! Dar unul din numărul lor, doborât de durere, a dezertat şi a fugit. Jale ce nu se poate povesti a lăsat în sufletele celorlalţi. Domnul însă, n-a lăsat neîmplinite rugăciunile lor. Cel care era însărcinat cu paza mucenicilor şi se încălzea într-o baie din apropiere privea la cele ce aveau să se întâmple. Era gata să primească pe ostaşii care vor fugi. Că tiranul s-a mai gândit iarăşi şi la aceea de a fi o baie în apropiere, care putea da grabnic ajutor celor care aveau să-şi schimbe părerea. Dar ceea ce a fost născocit cu gând viclean de duşmanii credinţei, de a găsi adică un astfel de loc în apropierea locului de mucenicie, unde îngrijirea grabnică, ce li se oferea, putea să zdruncine statornicia luptătorilor, tocmai aceea a arătat mai strălucită răbdarea mucenicilor. Că nu este răbdător omul, care în lipsă de cele de trebuinţă nu poate face altceva, ci acela care rabdă relele, deşi are din belşug putinţa desfătării.

Pe când, dar ostaşii sufereau mucenicia, paznicul, care se uita să vadă ce se va întâmpla, a văzut străină privelişte: îngeri s-au pogorât din ceruri şi au împărţit din partea împăratului ceresc mari daruri ostaşilor. Au împărţit daruri tuturor celorlalţi; pe unul numai l-au lăsat nerăsplătit, socotindu-1 nevrednic de cinstirile cereşti. Era tocmai acela care în clipa aceea, doborât de dureri, fugise la duşmani.

Jalnică privelişte pentru cei drepţi! Ostaşul fugar, viteazul prizonier, oaia lui Hristos pradă fiarelor ! Ci ceea ce-i şi mai vrednic de plâns este că a pierdut şi viaţa veşnică şi nici de aceasta pământească nu s-a bucurat; că îndată ce s-a băgat în apa cea caldă i s-a dezghiocat trupul. Cel care a iubit viaţa aceasta pământească a murit, păcătuind fără vreun folos.

Paznicul, când l-a văzut că fuge şi aleargă spre baie, a luat locul dezertorului şi-a aruncat hainele de pe el, s-a amestecat cu cei goi, strigând aceeaşi mărturisire ca şi sfinţii: ***«Sunt creştin!».*** Cu neaşteptata lui schimbare a uimit pe ostaşi. A completat numărul; iar prin adăugarea lui le-a mângâiat durerea pricinuită de dezertor. Noul venit a imitat pe soldaţii aşezaţi în ordine de luptă; aceştia când cade unul din primul rând îi completează îndată locul, ca nu cumva să se strice ordinea de luptă din pricina celui căzut. Aşa a făcut şi acesta. A văzut minunile cereşti, a cunoscut adevărul, a fugit la Stăpân şi a fost numărat cu mucenicii. S-au reînnoit cele întâmplate cu ucenicii: a plecat Iuda şi în locul lui a venit Matia. A fost următor al lui Pavel: ieri prigonitor, azi binevestitor . Şi el a avut de sus chemarea, «nu de la oameni, nici prin oameni». A crezut în numele Domnului nostru Iisus Hristos ; a fost botezat în numele Lui, nu de altcineva, ci de propria sa credinţă; nu cu apă, ci cu propriul lui sânge.

Şi astfel, când s-a făcut ziuă, au fost daţi focului, deşi mai suflau încă, iar rămăşiţele focului au fost aruncate în râu, încât mucenicia fericiţilor a trecut prin întreaga fire : au luptat pe pământ, au răbdat văzduhul, au fost daţi focului, apa i-a primit. Lor li se potrivesc cuvintele psalmistului: «Am trecut prin foc şi apă şi ne-ai scos la odihnă».

Aceştia sunt cei care au primit în paza lor ţara noastră, care, ca nişte turnuri dese, ne dau apărare tare împotriva asalturilor duşmanilor. Ei nu s-au închis într-un singur loc, ci au fost găzduiţi în multe locuri şi au împodobit multe ţări. Şi minunat este că nu cercetează despărţiţi unul de altul pe cei care îi primesc, ci dănţuiesc uniţi, amestecaţi unii cu alţii. O, minune! Nici nu lipsesc la număr şi nici nu le creşte numărul. Dacă îi tai în o sută nu depăşesc numărul, iar dacă îi aduni întru unul singur, rămân tot patruzeci, ca şi focul; că focul care aprinde alt foc, rămâne întreg aşa cum era şi cei patruzeci de mucenici sunt toţi împreună şi toţi în fiecare. Sunt binefacere îmbelşugată, har neîmpuţinat, ajutor grabnic creştinilor, biserică de mucenici, oaste de biruitori, cor al celor ce proslăvesc pe Dumnezeu.

Trebuie să te osteneşti, oare mult, ca să găseşti pe unul care să se roage pentru tine Domnului ? Nu, că sunt aici patruzeci, care într-un singur glas înalţă rugăciunea. ***«Acolo unde sunt doi sau trei adunaţi în numele Domnului, acolo este şi El în mijlocul lor».***

Dar acolo unde sunt patruzeci, cine va pune la îndoială prezenţa lui Dumnezeu? Cel întristat să-şi caute scăparea la cei patruzeci de mucenici; cel vesel tot la ei să alerge; unul, ca să găsească izbăvire de dureri, iar celălalt, ca să-şi păstreze veselia. Lângă aceşti sfinţi mucenici găseşti pe femeia credincioasă care se roagă pentru copiii ei, care cere întoarcerea soţului din călătorie şi vindecarea celui bolnav.

Faceţi cererile voastre împreună cu mucenicii! Tinerii să imite pe cei ce au fost de o vârstă cu ei, părinţii să se roage ca să ajungă părinţi ai unor asemenea copii, mamele să ia de aici pildă de bună mamă!

Că mama unuia din fericiţii aceia, văzând pe ceilalţi că şi muriseră de frig, iar fiul ei că încă răsufla, datorită vigoarei lui şi a rezistenţei sale la chinuri şi că fusese lăsat de călăi cu gândul că-şi va schimba părerea, ea ca adevărată mamă de mucenic, l-a ridicat cu mâinile sale şi l-a pus în căruţa în care se aflau şi ceilalţi pentru a fi duşi la rug. N-a lăsat să-i curgă lacrimi nevrednice, nici n-a rostit vreo vorbă necuviincioasă şi nepotrivită cu împrejurarea, ci a spus: ***«Du-te, copilul meu, pe drumul cel bun cu cei de o vârstă cu tine, împreună cu camarazii tăi. Nu rămâne de ceată! Să nu te înfăţişezi Stăpânului în urma celorlalţi!».***

Într-adevăr, din rădăcină bună, vlăstar bun. Curajoasa mamă a arătat că a hrănit pe fiul ei mai mult cu învăţăturile credinţei decât cu lapte. Şi cum a fost crescut, aşa a şi fost trimis de credincioasa lui maică.

Diavolul a plecat ruşinat; a pus întreaga fire în mişcare împotriva mucenicilor, dar a văzut că toate uneltirile lui au fost biruite de virtutea bărbaţilor. A fost învinsă noaptea cu vântul ei aspru, vremea geroasă a ţinutului, epoca anului, goliciunea trupurilor.

Cor sfânt! Ceată sfinţită! Adunare nedezbinată! Păzitori obşteşti ai neamului omenesc! Prieteni buni la nevoie! Ajutători în rugăciune! Mijlocitori prea puternici! Stele ale întregii lumi! Flori ale Bisericii! Pe voi pământul nu v-a acoperit, ci cerul v-a primit! Vouă vi s-au deschis porţile Raiului! Privelişte vrednică de oştirea îngerilor, vrednică de patriarhi, de profeţi, de drepţi! Bărbaţi care, în floarea vârstei, au dispreţuit viaţa şi au iubit pe Domnul mai presus de părinţi, mai presus de copii. Erau într-o vârstă în care viaţa era plină de nădejdi, dar an dispreţuit viaţa aceasta trecătoare, ca prin mădularele lor să laude pe Dumnezeu.

S-au făcut privelişte lumii, îngerilor, oamenilor , au ridicat pe cei căzuţi, au întărit pe cei şovăielnici, au făcut de două ori mai mare celor credincioşi dorinţa de mucenicie, cu toţii au înălţat un singur trofeu al credinţei în Dumnezeu şi cu toţii au fost împodobiţi cu o singură cunună a dreptăţii în Hristos Iisus Domnul nostru, Căruia cinstea şi puterea în vecii vecilor. Amin.

(extras din Sfântul Vasile cel mare – Scrieri - III. Omilii şi cuvântări - Omilia a XIX-a - La Sfinţii 40 de mucenici)

Sfântul Ioan Gură de Aur - Predică la sărbătoarea Sfinţilor 40 de mucenici din Sevastia

„Venind cei dintâi, socoteau că vor lua mai mult şi au luat şi ei câte un dinar” (Mt. 20, 10).

Contra lăcomiei de avere

Cine este pricina atâtor rele din lume? Iubirea de bani, pofta cea fără de minte a bogăţiei, această boală nelecuită, acest foc ce nu se stinge niciodată, acest despot care asupreşte pe toată lumea.

De aceea, eu de multe ori v-am sfătuit să vă feriţi de lăcomia averii şi nu voi înceta de la aceasta, deşi poate mulţi mă ocărăsc şi zic: nu va mai conteni el oarea se lupta cu limba sa împotriva celor bogaţi şi a da război asupra lor?

În adevăr, însă, nu eu tăbărăsc asupra bogaţilor, nu eu sunt vrăjmaşul lor, ci, din contră, eu fac şi vorbesc toate numai spre binele lor; pe când ei înşişi ascut sabia asupră-le, fiindu-şi sieşi vrăjmaşi.

Bogăţia este un rob necredincios, care fuge de la domnul său. Totuşi ar fi bine dacă ea numai ar fugi de la stăpânul său, dacă nu l-ar duce şi pe dânsul la pieire! În faptă însă, ea nu numai că fuge de la stăpânul său, ci adeseori şi pe dânsul îl aruncă în nenorocire, făcându-se vânzătorul lui şi vătămându-i mai mult tocmai pe acel stăpân care mai tare a iubit-o.

Aşa bogăţia este un rob necredincios, un ucigaş, un vrăjmaş neîmpăcat, o fiară sălbatică, o beznă înfricoşată, prăpăstioasă, o stâncă ascuţită acoperită de valuri, o mare plină de furtuni, un stăpân aspru şi despotic, mai nesilnic decât un barbar, un duşman, un potrivnic neîmpăcat, care niciodată nu curmă ura sa. Cu totul altminteri este sărăcia. Ea este un loc sigur de scăpare, un liman liniştit, o siguranţă nedezminţită, o bucurie fără primejdie, o plăcere curată, o viaţă fără nelinişte, muma înţelepciunii, frâu contra semeţiei, mijloc de mântuire de pe-deapsă şi rădăcină a smereniei.

Dar spune-mi, pentru ce tocmai de dânsa fugiţi voi aşa de tare şi pentru ce o socotiţi voi inferioară bogăţiei, acestui duşman, acestui ucigaş de oameni, acestei fiare răpitoare? Căci aşa trebuie cineva să numească lăcomia de avere şi pofta cea fără de minte după comori! Dar pentru ce oare voieşti a-ţi face casnic al tău pe un vrăjmaş neîmpăcat?

Pentru ce întărâţi o fiară, pe care ar trebui să o domoleşti? Dar vei întreba poate, în ce chip ea s-ar putea îmblânzi? Eu pot să vă spun aceasta, dacă veţi lua seamă la cuvintele mele. Cum se poate ea îmblânzi?

Înainte de toate trebuie să ştim cât este ea de sălbatică. Dar cât de sălbatică este ea? După chipul leilor, al pardoşilor şi al urşilor. Dacă ei se închid într-un loc întunecat şi deosebit, ei se fac mai cumpliţi şi mai furioşi.

Tocmai aşa se întâmplă şi cu bogăţia. Dacă se închide, atunci ea face zgomot şi se înfurie mai rău decât leul. Iară dacă o scoţi din închisoarea cea întunecoasă şi o împărţi la săraci, atunci această fiară sălbatică se face blândă ca o oaie, vânzătorul se face acum apărătorul şi mijlocitorul tău, stânca cea primejdioasă se preface într-un liman sigur şi furtuna într-o drăgălaşă linişte.

Ceva asemenea poţi să vezi la corăbii. Dacă ele sunt prea încărcate cu mărfuri, se scufundă, iară dacă povara lor este măsurată, atunci ele aleargă cu uşurinţă peste valuri.

Aşa ni se întâmplă şi nouă. De ai grămădit prea multă bogăţie, se cere numai o mică furtună, sau o neizbutire neaşteptată şi corabia ta se prăpădeşte împreună cu oamenii săi (adică împreună cu sufletul tău). Iar dacă tu strângi numai atâta avere pe cât îţi este de trebuinţă, poate să vie şi o furtună puternică, tu vei trece valurile cu uşurinţă.

Aşadar, nu dori mai mult decât ai trebuinţă, ca să nu pierzi totul, adună mai mult decât este neapărat, ca să nu ţi se ia şi cele neapărate, si să nu păşeşti peste marginile cele cuvenite, ca să nu te lipseşti de toate.

Descotoroseşte-te mai ales de prisosinţă, pentru ca, cel puţin, să ai de ajuns cele de nevoie. Nu vezi tu că şi vierii taie viţa, pentru ca puterea ei să nu iasă prin frunze şi prin curpeni, ci să rămână în rădăcină, aducând cu atâta mai bune roduri.

Fă şi tu asemenea. Taie frunzele şi curpenii ce sunt de prisos şi întoarce toată puterea la aducerea de roade. Dacă tu nu faci aceasta câtă vreme eşti norocit, negreşit ai să te aştepţi ca nenorocirea să vie asupra ta. Deşi este încă linişte, totuşi tu trebuie să te temi de furtună. Măcar că eşti sănătos, trebuie să gândeşti la boală, măcar că eşti bogat şi întărit, totuşi trebuie să gândeşti la sărăcie. Sfânta Scriptura zice lămurit: „Adu-ţi aminte de foamete în vremea saturării, şi de sărăcie şi lipsă în zilele avuţiei" (Sir. 18, 25).

Dacă tu vei cugeta aşa, atunci te vei folosi de bogăţie cu cumpătare şi înfrânare, şi vei suporta sărăcia cu mare statornicie. Când vine o nenorocire neaşteptată, ne aruncă în confuzie, iară când vine una aşteptată mai dinainte, nu ne poate zgudui şi mâhni în aşa mare grad.

De aceea, totdeauna când vei aştepta sărăcia şi nenorocirea, vei avea două foloase deodată: nu te vei sumeţi în norocire şi în nenorocire nu te vei tulbura, nici nu te vei arunca la pământ. O nenorocire aşteptată este ca şi când ai fi încercat-o. Eu socotesc aşa: de eşti bogat, aşteaptă în toate zilele să fii sărac. Pentru ce? O astfel de aşteptare poate să-ţi aducă cele mai mari foloase. Adică cel ce aşteaptă sărăcia, nu se va îngâmfa întru bogăţie, nu va fi molatic, nici dezmierdat, nici nu va pofti avere străină.

Căci aşteptarea unită cu frica îi slujeşte în loc ele pedagog, îl face dibaci şi cuminte, înfrânează simţirea lui, nu lasă să-i crească plantele cele rele ale lăcomiei de avere, ci le taie cu frica de nenorocire, ca şi cu o secure.

Acesta este un folos neobişnuit de mare pe care îl câştigi prin aşteptarea sărăciei. Nu mai mic este încă şi al doilea folos, ce urmează din acesta, adică, când cu adevărat se iveşte sărăcia, tu nu deznădăjduieşti.

Aşadar noi totdeauna să ne temem de a ajunge la sărăcie, pentru ca să nu simţim amărăciunea sărăciei. Adesea tocmai de aceea vine sărăcia asupra noastră, căci noi n-am aşteptat-o; căci chiar aşteptarea nenorocirii ar fi îndreptat pe om, şi nenorocirea însăşi n-ar fi venit asupra lui.

Dovadă de aceasta dau locuitorii Ninivei, fiindcă ei aşteptau nenorocirea cea grozavă pe care le-o prevestise profetul Iona, şi tocmai prin această aşteptare a piericiunii ce-i ameninţa, au îmblânzit mânia lui Dumnezeu.

Dimpotrivă, iudeii, care n-au crezut profetului care a predicat pieirea Ierusalimului, au încercat într-adevăr această înfricoşată nenorocire. Solomon zice aşa: „Înţeleptul, temându-se, se fereşte de rău; iară cel fără de minte, nădăjduindu-se în sine, se amestecă cu fărădelegea” (Pild. 14, 16).

Cel ce având bogăţie gândeşte la sărăcie, acela nu va săraci lesne. Când însă frica de sărăcie nu te cuminţeşte, atunci trebuie să vină asupră-ţi sărăcia însăşi, pentru ca să te aducă la dreapta socotinţă.

Aşadar, de eşti bogat, aşteaptă sărăcia; de te afli într-o norocire şi prisosinţă, teme-te de foamea cea viitoare; de eşti cinstit, gândeşte că poate şi necinstea să vină asupra ta; de eşti sănătos, să ai totdeauna boala înaintea ochilor.

Cumpăneşte de-a pururea firea lucrurilor omeneşti, care sunt schimbătoare şi trecătoare ca undele unui pârâu ce curge repede sunt iuţi ca fumul ce se pierde în aer, sunt nimicuri ca umbra ce piere degrabă.

Dacă tu totdeauna vei fi plin de astfel de gândiri înţelepte, nici norocirea nu te va îngâmfa, nici nenorocirea nu te va putea dărâma. Dacă tu nu te vei lipi de bunurile cele de faţă, atunci nici pierderea lor nu-ţi va pricinui durere nemăsurată. Dacă vei obişnui duhul tău cu aşteptarea nenorocirii, tocmai prin aceasta vei scăpa de multe nenorociri, fără care te va ajunge, nu te va zgudui prea tare?

Ca dovadă a celor zise de mine, am să vă povestesc o istorie din Vechiul Testament. Fericitul Iov era un bărbat vrednic de mirare, mare şi vestit pretutindeni, un luptător pentru cucernicie, un biruitor a toată lumea. El a suportat tot felul de lupte şi a ridicat mii de monumente ale biruinţei sale asupra satanei. Şi acest bărbat a fost bogat şi sărac, însemnat şi nesocotit, binecuvântat cu mulţi copii şi iarăşi lipsit de dânşii. El a locuit în palaturi împărăteşti, dar a şezut şi pe gunoi; a fost îmbrăcat cu haine strălucite, dar a fost şi acoperit peste tot cu lepră; a fost odinioară slujit de mulţi robi şi roabe, iar mai târziu atacat de multe batjocuri, când casnicii si prietenii îi făceau multe imputări, iar femeia sa îl defăima.

La început îi curgeau toate bunătăţile cu prisosinţă, bogăţie mare, putere şi consideraţie, cinste, pace şi siguranţă, numeroase slugi, sănătate şi bucurie pentru copiii cei mulţi şi bine formaţi. Norocirea lui nu era tulburată de nimic. Bogăţia sa părea sigură, starea lui cea bună - trainică, şi drept, căci Dumnezeu din toate părţile îl păzea şi îl apăra. Dar mai pe urmă el a pierdut toate norocirile acestea. Mii de furtuni s-au înfuriat împotriva casei lui, lovire peste lovire şi cu o putere grozavă. Toată avuţia i s-a răpit.

Robii şi fiii lui au murit năprasnic, pierzându-şi viaţa în timpul prânzului, nu prin sabie, ci prin satana, care a răsturnat casa peste dânşii. Curând s-a înarmat contra dreptului femeia sa, casnicii şi prietenii lui l-au defăimat şi ocărât; el a trebuit să părăsească casa şi să locuiască pe gunoi, plin peste tot de bube şi de răni, acoperit de sânge şi de puroi, acest bărbat tare ca oţelul şi ca fierul.

O durere venea peste alta, ispitirile erau nesuferite, noaptea mai grea decât ziua, iar ziua încă mai grozavă decât noaptea. El spunea aşa: „De mă culc, zic: când va fi ziuă? Şi dacă mă scol, iarăşi: când va fi seară? Şi sunt plin de dureri de seara până dimineaţa" (Iov 7, 4). Pretutindeni nu erau decât bezne, nimeni care să-l mângâie; din contră - mii de defăimători.

Dar şi în aceste furtuni, şi în mijlocul acestor grozave valuri, Iov a stat tare şi nemişcat şi pricina era, cum am zis, aceea că el, pe când a fost bogat a gândit la sărăcie, pe când era sănătos aştepta boala, iar pe când era tată a mulţi copii se credea a fi fără copii. De aceasta el se temea întotdeauna şi această grijă niciodată nu a ieşit din inima sa, căci el cunoştea firea lucrurilor omeneşti şi gândea la nestatornicia lor.

De aceea zicea el: „Frica de care m-am temut, mi-a venit mie, şi de ce m-am speriat, aceea m-a întâmpinat" (Iov 3, 25).

Aşadar, el de-a pururea aştepta nenorocirea şi de aceea nu s-a tulburat, când ea a izbucnit. Pentru că el mai dinainte cumpănise în duhul său astfel de întâmplări rele şi de aceea când ele au năvălit în faptă, el le-a suportat cu nobleţe şi cu statornicie, iar fiindcă aceste lupte el mai dinainte le-a socotit şi le-a aşteptat, de aceea ele, când au sosit în faptă, n-au mai putut să-l zdruncine.

Iar cum că, pe câtă vreme a posedat el norocirea, inima lui n-a fost stăpânită de ea, poţi să te încredinţezi de la el însuşi, cand zice: „Pus-am eu puterea mea în aur? Sau nădăjduit-am eu în pietrele cele scumpe? (Iov 31, 24-25). Ce zici tu, omule? Nu te-ai bucurat de bogăţia care îţi curgea din toate părţile? Negreşit nu, răspunde el. Şi pentru ce? Pentru că cunoşteam deşertăciunea şi nestatornicia ei, ştiam că stăpânirea ei nu este trainică. De aceea el nu se bucura de bunurile pământeşti peste cuviinţă, iar la pierderea lor n-a fost cu totul zdrobit, căci el cunoştea firea si însuşirea lor.

Auzind acestea, iubiţilor, să nu ne lăsăm înfrânţi de sărăcie, dar nici de bogăţie să nu ne mândrim şi să nu ne arătăm! Mai vârtos să rămânem neschimbaţi la schimbarea norocului şi să secerăm roada înţelepciunii celei creştineşti, pentru ca chiar aici, pe pământ să fim într-adevăr norociţi şi să ne împărtăşim de bunurile cele viitoare, prin harul şi iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos! Amin.

Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - Pomenirea celor 40 de mucenici din Sevastia Armeniei

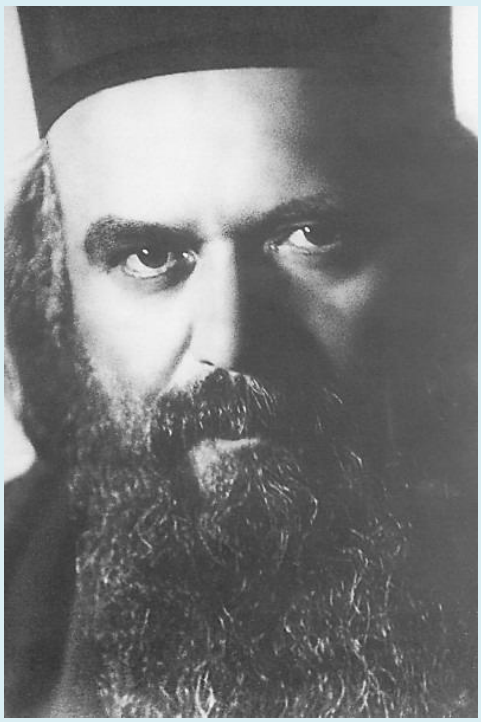

Toţi aceştia au fost soldaţi în armata romană, şi puternic credincioşi Mântuitorului Hristos. Când au început prigoanele împotriva creştinilor de sub împăratul Liciniu, ei au fost aduşi înaintea comandantului.

La ameninţarea că vor fi devestiţi de onorurile lor militare, unul dintre ei, ***Sfântul Candid, a răspuns: „Nu doar onorurile militare, ci chiar şi trupurile noastre poţi să ni le iei, căci nici o onoare nu este mai înaltă decât aceea de a fi ai lui Hristos Iisus, Dumnezeul nostru.”***

După aceasta comandantul a poruncit slugilor lui să-i bată cu pietre pe ostaşi. Dar pietrele pe care slugile le aruncau asupra ostaşilor creştini se întorceau şi izbeau pe cei care le aruncau, lovindu-i şi de moarte. Una dintre ele a izbit capul comandantului, zdrobindu-i toţi dinţii.

Torţionarii, înfuriaţi ca nişte fiare sălbatice, i-au legat pe cei patruzeci şi i-au băgat până la gât într-un lac îngheţat, punând gărzi pe mal care să-i împiedice să fugă. Timpul era cumplit de geros, iar apa lacului a îngheţat în jurul trupurilor mucenicilor. Ca să le facă şi mai mare chinul, şi pentru a-l convinge măcar pe unul să se lepede de Hristos şi să se închine idolilor Romei, torţionarii au amenajat o baie la marginea lacului, în vederea ochilor mucenicilor. Cu adevărat, unul dintre ei a căzut şi s-a lepădat. El a ieşit din iezer şi a intrat în baie.

Şi iată, o lumină minunată a venit din cer şi a încălzit apa, împreună cu trupurile mucenicilor. Odată cu lumina, s-au pogorât din cer şi treizeci şi nouă de cununi peste capetele lor.

Văzând aceasta, una din gărzile de pe mal şi-a scos toate hainele de pe el, a mărturisit cu glas mare numele lui Hristos Dumnezeu şi a intrat în lac, ca să se învrednicească el celei de a patruzecea cununi, în locul celui care trădase. Cu adevărat, a patruzecea cunună s-a pogorât pe creştetul lui.

A doua zi toţi locuitorii oraşului au aflat cu uluire şi au văzut că mucenicii nu muriseră.

Dar necuratul judecător a poruncit să li se zdrobească fluierele picioarelor, iar trupurile lor să se arunce în apă, aşa încât creştinii să nu-i mai poată găsi. Dar în a treia zi mucenicii s-au înfăţişat în vedenie lui Petru, arhiereul cetăţii, poruncindu-i să adune moaştele lor şi să le scoată din apă.

Episcopul împreună cu clerul său au ieşit chiar atunci, în noaptea întunecoasă, şi au văzut trupurile mucenicilor strălucind puternic în apă. Fiecare os care fusese smuls din trup plutea la faţa apei, strălucind ca o candelă. Episcopul a adunat cu cinste aceste rămăşiţe mai scumpe decât orice piatră scumpă şi le-a îngropat cu cinste.

Sufletele acestor mucenici care s-au jertfit pentru noi toţi s-au înălţat la Stăpânul Hristos, înviate în slavă. Ei au luat mucenicia cu cinste, acoperindu-se de slava cea nepieritoare, la anul 320 după Hristos.

Cântare de laudă la Sfinţii 40 de mucenici

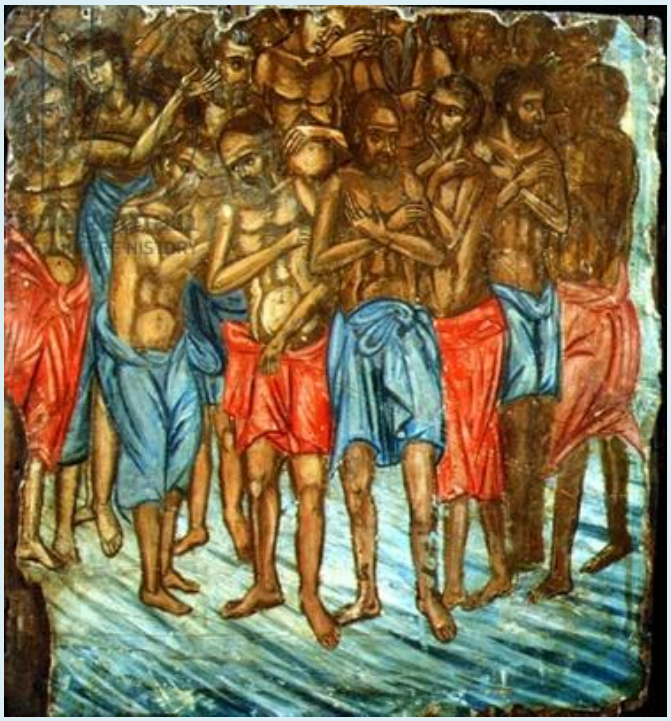

Sfinţii mucenici, cu trupurile încătuşate de ger,
Puternic credinţa o au ţinut.

Luminaţi de nădejde,
Ei au strigat către Dumnezeul lor iubit:
„O, Tu, care ai uimit lumea
Cu înfricoşata Ta moarte şi înviere,
O, Doamne, învie-ne pre noi!

Căci tăria cerului şi toată zidirea
Pe Tine Te laudă,
Şi adâncurile toate, focul, grindina şi gheaţa
Te laudă pe Tine.

Tu pe robul Tău Moise cu tot cu popor
Din robia Egiptului ai scos,
Iar apoi pe Iosua, fiul lui Nun, şi apoi pe Elisei,
Poruncind firii apele să le liniştească şi să le despartă.

Ajută-ne acum şi nouă, robilor Tăi,
Care credem întru Tine, precum ai ajutat pururea
Tuturor robilor Tăi celor din veac.

Nu îngădui frigului să fie mai tare ca omul,
Nu îngădui ca noi, cei 40 de mucenici ai Tăi,
Să fim daţi de batjocură nelegiuiţilor.

O, Tu poţi toate, Stăpâne,
Care toate le stăpâneşti.
Căci Tu prefaci focul în gheaţă, şi gheaţa, în foc.

Iată, pentru Numele Tău, gerul ne ucide trupurile
Ca o fiară sălbatică,
O, ajută-ne nouă ca Numele Tău Cel Atotputernic
Pretutindeni să fie slăvit!"

Mucenicii din lac, încătuşaţi de gheaţă,
S-au încălzit minunat de la lumina cea pogorâtă de sus.
Ei au murit cu cinste şi au rămas mucenici patruzeci
Până la sfârşit,
Spre spaima, groaza şi ruşinea necredincioşilor
Celor ce zac în întuneric.

Mitropolitul Augustin de Florina - Sfinţii 40 de mucenici

Despre cei 40 de mucenici pe care-i prăznuim vom vorbi astăzi. Voi încerca să ofer pomenirii lor câteva flori.

Cine au fost aceşti sfinţi? Au fost soldaţi. Erau în floarea vârstei. Erau corpul cel mai ales al Armatei Romane. Aveau înălţime, prezenţă, aveau experienţă în război. Aveau şi bărbăţie, aveau şi supunere, desăvârşită ascultare faţă de superiorii lor. Erau exemple militare.

Odată, însă, cei 40 de mucenici s-au răsculat. De ce? S-au răsculat împotriva împăratului Liciniu, care îi prigonea pe creştini. Dispoziţia spunea: Cine va fi prins că vorbeşte despre Hristos va fi arestat şi va fi supus la pedepse mari şi va fi condamnat până şi la moarte.

Cei 40 de mucenici nu s-au temut, nu şi-au închis gura. Când Îl iubeşti pe Hristos, nu poţi să taci. I-au arestat imediat şi i-au dus în faţa guvernatorului cetăţii, pe nume Agricolaos. Şi acesta le zice:
- Nu aţi auzit de porunca ce interzice să se vorbească despre Hristos?

- Am auzit de porunca împăratului. Dar o altă poruncă, net superioară, porunca lui Hristos ne spune să mărturisim numele Lui cel sfânt pretutindeni.

Agricolaos porunceşte să fie aruncaţi în temniţa militară până dimineaţă. Dimineaţă îi scot. Îi întreabă dacă şi-au schimbat părerea. Răspunsul a fost negativ.

- Păcat de voi, le spune guvernatorul.

- Nu ne schimbăm părerea. Este singura dată când nu ne supunem poruncii.

- Nu daţi ascultare?

Guvernatorul s-a mâniat. Se gândea cum să-i chinuiască mai mult. La un moment dat, priveşte afară. Toate erau îngheţate.

- Am găsit! Aaaa... - spune - Diseară, când frigul va fi puternic, aruncaţi-i goi în lacul îngheţat şi o să vedem dacă după aceea Îl mai mărturisesc pe Hristos.

I-au dezbrăcat de tot. Cum i-a născut mama lor. Copii între 20 şi 27 de ani. Într-o clipă i-a aruncat în lacul îngheţat. Mucenicia din cauza frigului este groaznică. Nu sunt medic ca să vă descriu cum vine moartea din cauza frigului. Precum copiii Eladei au suferit îngheţuri în munţii înalţi, aşa şi aceşti 40 de mucenici.

Nu s-au temut. Nu s-au înfricoşat. Erau bucuroşi. Da! - n-au decât să nu creadă necredincioşii - Dădeau petrecere. Şi spuneau unul către altul: Curaj, fraţilor! O dată trecem din viaţă! După puţin, toate se sfârşesc şi ne vom afla în faţa lui Dumnezeu. Noaptea aceasta este istorică pentru noi. Curaj, fraţilor! „Aspră este iarna, dar dulce este Raiul!" Aşa spuneau şi-şi făceau rugăciunea: Hristoase, dăne putere! Patruzeci am intrat în lac, patruzeci să ieşim! Să nu fie nici un trădător!

Atunci - acolo, în lacul îngheţat - s-au întâmplat trei minuni, una mai mare decât alta.

Prima: un străjer care-i păzea aude din cer cântări foarte melodioase. A rămas extaziat văzând Puterile cereşti care ţineau cununi şi se apropiau de mucenici. Dar unui mucenic îngerul nu i-a pus cunună. Ce s-a întâmplat? Acesta s-a temut, s-a îndoit. S-a hotărât să iasă din lacul îngheţat şi să meargă aproape de foc, ca să se încălzească. Când străjerul a văzut cununa rotindu-se prin aer, iar pe mucenic lepădându-se, i-a lăsat pe ceilalţi camarazi ai săi în postul de pază, s-a dezbrăcat şi s-a aruncat în lacul îngheţat, spunând: "Şi eu sunt creştin!"

A doua minune: Dimineaţă, aproape că muriseră toţi. Trupuşoarele lor erau cristalizate. Doar unul nu-şi dăduse sufletul. Şi, în aceeaşi clipă, o femeie alergă lângă el. Era mama lui. Veniseră cu carele şi-i puneau unul peste altul, ca pe nişte vite tăiate, pentru a-i duce să-i ardă. Mama l-a luat în braţe şi i-a spus: Copilul meu, nu te despărţi de camarazii tăi. Nu te lipsi de tovarăşii tăi. Şi l-a ridicat pe braţe şi l-a dus. Unde? În car! O, mamă care ai avut atâta eroism!

I-au ars pe toţi. Şi ca să nu rămână ceva şi să ia creştinii, au aruncat moaştele lor în râu.

Atunci s-a întâmplat şi a treia minune. Creştinii au văzut o lumină. Strălucea râul, ca şi cum ar fi căzut diamante şi safire în ape. Pe deasupra pluteau rămăşiţele arse ale martirilor! Creştinii au adunat sfintele moaşte, care sunt mai preţioase decât aurul şi argintul.

În felul acesta şi aceşti 40 de mucenici puteau să spună, împreună cu Sfântul Cosma Etolianul: ***„Trecut-am prin foc şi prin apă, dar ne-ai scos la odihnă!"***(Ps. 65, 12).

Nu v-am spus care a fost patria celor 40 de mucenici? Este Asia mică. Patria lor există până astăzi, dar nu mai are pe bisericile ei cruce. Există încă lacul Sevastia. Locuitori ai Sevastiei erau cei 40 de mucenici.

Comparaţi acum, iubiţii mei, viaţa celor 40 de mucenici cu viaţa noastră şi mai ales în ceea ce priveşte mărturisirea credinţei. Ce înseamnă mărturisirea credinţei? Creştinismul nu te mai costă azi nimic. Nu-ţi consemnează numele, nici nu te dă afară din funcţie dacă mergi la biserică. Sunteţi liberi să mergeţi la biserică. Ia, imaginaţi-vă să iasă un decret care să spună: Cine merge la biserică, va fi arestat!... Dar vin zilele acestea! Va înceta creştinismul uşor şi comod şi va veni creştinismul sângelui. Aceasta este o pauză. Nu petreceţi, nu vă distraţi! Pregătiţi-vă mai dinainte!

Pe cei 40 de mucenici i-au pus în linie şi i-au întrebat: Ce sunteţi?

Răspundeau în două cuvinte: „Sunt creştin!". Asta s-a auzit de 40 de ori. Patruzeci de canoane împotriva diavolului. Şi aceste două cuvinte le-au plătit cu capul lor.

Acum, unde este mărturisirea credinţei noastre? Ne-a pus diavolul lacăt la gură şi nu-L mărturisim pe Hristos. De aceea zice marele Vasilie: "O, fericite limbi, doar pentru aceste două cuvinte - "Sunt creştin!" - v-aţi dus în Rai!"

- ✓ *În clipa în care mucenicii au spus "Sunt creştin!", s-au întâmplat patru lucruri: În ceruri, de fiecare dată când se auzeau cuvintele "Sunt creştin!", muzica îngerilor se auzea cântând în cor: Slavă Ţie, Hristoase, care naşti astfel de copii-eroi.*
- ✓ *Al doilea: A urlat diavolul, ca să vorbesc pe scurt! Vroia să-i prindă în mreaja fricii, dar nu a putut!*
- ✓ *Al treilea: Un înger scria numele lor în cartea mărturisitorilor credinţei, pe ale cărei coperţi scrie: **"Oricine va mărturisi pentru Mine înaintea oamenilor şi Eu voi mărturisi pentru el înaintea Tatălui Meu care este în ceruri!"** (Matei 10, 32).*

- ✓ *Şi ultimul: Doar ce au spus: "Sunt creştin!" şi s-a curăţit aerul! Ce înseamnă asta? Că noi, cu picioarele noastre, murdărim pământul. Cu mâinile noastre facem cele ruşinoase şi celelalte; aşadar, atunci când limba noastră va zice "Sunt creştin!", prin mărturisire se face curăţirea.*

Toţi trebuie să ne supunem curăţirii! Toţi trebuie să trecem prin Iordanul pocăinţei.

Din păcate, în vremurile din urmă puţini se vor pocăi. Atunci, un om credincios va fi o raritate. Mai uşor va fi atunci să găseşti diamante decât să găseşti un creştin credincios. Da, a spus-o Hristos: ***"Când voi veni", zice „oare voi mai găsi credinţă pe pământ?"*** (Luca 18, 8).

Când va veni Hristos? Nu ştim când. Deodată, trâmbiţa cerească va suna şi va cutremura toate. Va străluci cinstita Cruce. Se va arăta Cel răstignit ca să judece pământul. Să-i judece pe împăraţi, pe judecători, pe medici, pe preoţi, pe episcopi, pe toţi. Va veni Domnul! Dar nu ca un Prunc, nici ca Răstignit. Şi atunci, înaintea Lui, ***„tot genunchiul se va pleca"*** (Filipeni 2, 10). Tot genunchiul va îngenunchea şi fiecare inimă va plânge şi fiecare limbă va cânta şi va zice: ***"Unul Sfânt, Unul Domn Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu Tatăl"*** (Filipeni 2, 11). Amin.

† Episcopul Augustin
(Kozani, 8.03.1964)

(Traducere din elină: monahul Leontie)

Sfântul Asterie al Amasiei - Cuvânt de laudă la Sfinţii mucenici

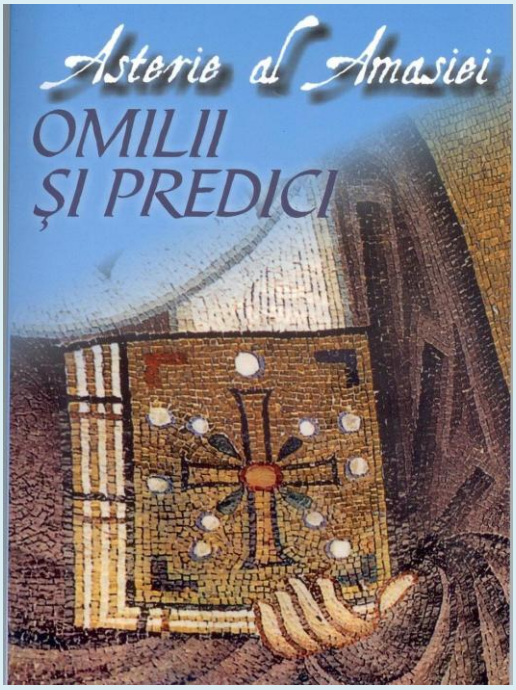

După cum se vede, putem avea foarte mari foloase chiar de la duşmani foarte înverşunaţi şi cu neputinţă de împăcat. Iar acest adevăr se vede nu numai din experienţa cea de toate zilele, dar şi din cele petrecute de curând. Dacă diavolul nu-i prigonea pe creştini şi n-ar fi pornit război împotriva Bisericii, n-am fi avut mucenici; iar dacă n-ar fi fost mucenici, viaţa noastră ar fi fost tristă şi fără de sărbătoare. Căci ce este egal în valoare cu aceste sărbători? Ce este atât de cinstit şi de frumos ca a vedea întreaga cetate, ieşind cu mic cu mare din cetate spre a veni la acest loc sfânt ca să prăznuiască, cu cea mai adevărată evlavie, aceste curate taine?

Şi adevărata evlavie este a te închina şi a cinsti pe cei care au suferit cu răbdare patimi pentru Domnul şi care s-au pregătit pentru cea mai mare primejdie, moartea. Cei îndeobşte prăznuiţi azi au ajuns corifei şi înainte-stătători. Oameni nemuritori, din pricina vieţii lor frumoase; veşnic vii, pentru că au dispreţuit viaţa; au schimbat sângele lor cu Împărăţia Cerurilor şi au declarat trupul cel ispititor binefăcător sufletului. Aşa lucrează voinţa cea bună, când ea este în om ca un conducător de care de luptă, când i se supun ei toate pornirile şi mişcările, şi când ţine gândurile cu grijă, ca pe nişte frâuri, lovind pe cea sălbatică şi înfrânând pe cea care este peste măsură de iute, pentru ca nu cumva drumul vieţii să ajungă neordonat şi primejdios.

Mucenicii sunt nu numai dascălii unei bune vieţuiri, ci şi acuzatorii păcatului. Ascultă cum poate fi mucenicul acuzator.

⇒ *Dacă acela a biruit prin răbdare para focului, pentru ce tu nu îmblânzeşti prin castitate desfrânarea?*

⇒ *Dacă mucenicul nu avea nici o milă de bogăţia şi banii pe care i-a lăsat, pentru ce tu nu dispreţuieşti puţin argint pentru dreptate?*

⇒ *Dacă mucenicul nu şi-a iubit rudele mai mult decât pe Dumnezeu, ci s-a despărţit de soţie, copii şi cei mai dragi lui, pentru ce nu osândeşti simpatia ta pentru persoanele care întâmplător au oarecare legături de familiaritate cu tine, pentru ce treci peste dreptate , pentru ce spui că este o nebunie frica de Dumnezeu?*

⇒ *Dacă mucenicul s-a dezbrăcat de trup pentru Dumnezeu, pentru ce tu nu te lipseşti de o singură haină ca să îmbraci pe cel sărac?*

Toate acestea comparate unele cu altele dovedesc felul nostru rău de purtare. Aşadar, sau să ne ruşinăm de sfinţi ca de nişte dascăli, sau să ne temem de ei ca de nişte acuzatori. Să arătăm că viaţa noastră imită pe cei cinstiţi de noi. Să avem tot atâta încredere în Dumnezeu pe câtă au avut sfinţii atunci când s-au supus poruncilor şi au nădăjduit cu tărie în făgăduinţe.

Nădejdea cea bună a bunătăţilor spirituale este un dascăl puternic de bărbăţie şi răbdare. Această nădejde stă în sufletul omenesc ca un zălog vrednic de credinţă şi ca o arvună sigură, şi porunceşte ca să privim, fără teamă, orice primejdie şi să ne purtăm în viaţa de toate zilele cu bărbăţie. Şi aceasta se întâmplă în mod obişnuit. Căci noi, oamenii, suntem în aşa fel formaţi de la natura ca să ne purtăm cu moliciune şi fără hotărâre faţă de muncile care n-au nici o răsplată şi, dimpotrivă, să ne ocupăm de acelea care au la sfârşit răsplată şi cinste.

Din această pricină, toţi mucenicii au dat atenţie cuvintelor evanghelice, în care Domnul îndeamnă pe sfinţii şi de Dumnezeu iubitorii atleţi ai credinţei şi zice: „Dacă cineva Mă va mărturisi pe Mine înaintea oamenilor, îl voi mărturisi şi Eu pe el înaintea Tatălui Meu”.

Întemeiaţi pe această mărturisire a Domnului, mucenicii au suferit, cu sufletul neschimbat, ascuţişul sabiei, au mers în foc, fiecare şi-a oferit spatele spre biciuiri, li s-au sfâşiat coastele cu vârful unghiilor, au răbdat lanţuri de fier, şi au fost duşi în locuinţele întunecoase ale închisorilor; s-au topit de foame şi s-au veştejit de sete; ca nişte pietre îşi dădeau feţele lor celor ce-i loveau; auzeau insultele, ca nişte surzi; tăceau ca nişte muţi în faţa celor ce-i insultau şi-i batjocoreau; au fost expuşi în faţa gloatelor şi în teatre; erau purtaţi, prin piaţă şi prin for, cu trupurile complet goale, şi ceea ce-i mai dureros nu numai bărbaţi, ci şi femei. Unii au fost arşi în foc, alţii au îngheţat din pricina gerului. Ne-au împărţit faptele lor de vitejie în felurite chipuri, pentru ca să învingă chiar prin moartea lor.

Pentru aceea îmbrăcăm cu cinste evlavioasele lor trupuri, vasele alegerii, uneltele fericitelor suflete, casele în care au locuit filosofi; le păstrăm ca pe nişte odoare de mare preţ pentru toată viaţa, ne înarmăm cu ele ca şi cu merite proprii; biserica se întăreşte cu mucenicii după cum se întăreşte un oraş cu soldaţi viteji; se fac în cinstea lor prăznuiri obşteşti şi ne desfătăm de bucuria sărbătorilor. Cei cuprinşi de greutăţi şi nenorociri omeneşti se grăbesc, ca la un azil, la locul de odihnă al prea fericiţilor mucenici. ***Din pricina îndrăznelii lor faţă de Dumnezeu, facem din ei mijlocitorii rugăciunilor şi cererilor noastre. La locurile de odihnă ale mucenicilor săracii scapă de sărăcie, bolnavii sunt vindecaţi, iar ameninţările puternicilor zilei adorm. Sfintele locuri de odihnă ale mucenicilor sunt limane liniştite pentru toate tulburările şi furtunile vieţii.***

Astfel, tatăl sau mama îşi ia în braţe copilul bolnav, lasă la o parte spitalele şi pe doctori şi se refugiază la ajutorul unui om care n-a învăţat medicina. Venind la unul dintre mucenici, prin el se roagă Stăpânului, întrebuinţând aceste cuvinte către mijlocitor: *„Pătimind pentru Hristos, roagă-te pentru patimă şi boală! Având îndrăzneală către Dumnezeu, pune cuvânt bun pentru semenii tăi. Chiar dacă ai părăsit viaţa noastră, totuşi cunoşti suferinţele omeneşti. Te rugai şi tu altădată mucenicilor pe când nu erai mucenic. Atunci când cereai, dobândeai; acum, pentru că ai, dă! În cinstea ta, cere pentru noi folos şi câştig. Să fim vindecaţi prin rana ta, după cum a fost lumea vindecată prin a lui Hristos!”*

Altul, care voieşte să se însoare, face începutul căsătoriei sale prin rugăciune către mucenici. Cine vrea să plece în călătorie cu corabia nu ridică ancora corăbiei înainte de a chema în ajutor, prin mucenici, pe Stăpânul mării.

Locul de odihnă al mucenicilor este un cămin obştesc pentru cetele de săraci şi şiruri de sărmani. Mucenicii sunt căutaţi pretutindeni pe uscat şi pe mare. Şi negreşit, pe bună dreptate. N-au săvârşit dreptatea, ca majoritatea oamenilor, ci au purtat crucea pe trupul lor; n-au împrăştiat banii, ci şi-au vărsat sângele. Nu aveau milă de cel sărac [exprimare retorică ce nu trebuie înţeleasă câtuşi de puţin literal: sensul este că nu [doar] aceasta este fapta cărora le datorează ei sfinţenia, n.n.], dar nici de ei înşişi nu s-au milostivit; n-au vizitat pe cel chinuit în închisoare, dar ei înşişi au purtat lanţuri. Pentru aceasta au cules slavă şi cinste în locul răbdării şi al chinului. Aşa sunt mucenicii!

Cum erau însă tiranii ucigaşii lor, care gândeau lucruri grozave despre ei, care se lăudau cu trufie, şi nu cunoşteau pe Stăpânul lor? Mugeau mai înfricoşător decât leii, alergau mai iute decât leoparzii, sfâşiau mai rău ca urşii, vărsau sânge mai mult decât lupii, vicleneau ca vulpile. Acum însă zac mai netrebnic decât cei cu adevărat morţi; uitarea a acoperit viaţa lor; au ca mormânt iadul şi ca amintire necinstea; se căiesc, dar în zadar; suspină, dar fără de folos. Celor chinuiţi de ei însă le-a urmat o amintire neştearsă şi o laudă nemuritoare.

Cei mai în vârstă au primit de la bătrâni povestirile despre viaţa şi cinstea mucenicilor, şi au predat cultul mucenicilor, la rândul lor, bunicul nepotului, tatăl, copilului, aşa că au făcut nemuritoare lauda. În chipul acesta viaţa păstrează, din generaţie în generaţie, aceste sărbători ca pe o moştenire nefurată, dar mai bine spus ca pe un bun mai de preţ decât moştenirea. Într-adevăr, averile moştenite sau sunt furate de hoţi, sau sunt luate de duşmani ca pradă de război sau se pierd din pricina vitregiei vremurilor, pe când prăznuirea bărbaţilor sfinţi nu este întreruptă nicicând, atât timp cât vor fi ani, cât va curge timpul, cât va avea cerul soarele, cât va hrăni pământul fiinţele sale, iar marea, vietăţile ei. Dar adevărat vorbind, chiar când vor înceta de a mai fi stihiile lumii acesteia, slava mucenicilor şi a drepţilor nu se va stinge, nici nu va pieri împreună cu creaţia cinstea cuvenită lor; dim-potrivă atunci mai mult va înflori slava lor, căci este mutată spre viaţa cea nemu-ritoare a omenirii.

Necredincioşii şi cei care pun la îndoială nădejdea noastră despre viaţa viitoare au putinţă să ia dovezi nezdruncinate cu privire la buna noastră aşteptare din cele ce se petrec în viaţa de aici.

Iată, este plină lumea de ciclul anual al atleţilor lui Hristos şi fiecare loc are po-menirea sfinţilor. Orice timp al anului dăruieşte celor care sărbătoresc pomenirea mucenicilor istorisirile vieţii lor ce sunt mai de folos decât toate darurile şi produsele pământului. Dacă cineva ar fi prieten râvnitor al mucenicilor şi şi-ar da silinţa să prăznuiască patimile tuturor mucenicilor, n-ar trece zi din an fără sărbă-toare. Fiecare zi are o podoabă mai frumoasă decât ciclul solar, faptele de vitejie ale mucenicilor.

Dar când potrivnicul celor buni se luptă puternic împotriva tainei creştinilor, aruncându-i pe toţi în pulbere, şi se silea să-i acopere cu pământ prin propriile lui gânduri şi să se îndeletnicească în zadar cu ocupaţiile lutului, Dumnezeu, pregătind de luptă, prin porunci, mulţime de bărbaţi viteji şi instruindu-i pentru răbdare şi putere, au ţinut piept neruşinării şi vicleniei omenirii. Aceşti bărbaţi au dus o luptă nouă şi neobişnuită. N-au biruit lovind şi biciuind, ci, suferind şi fiind tăiaţi, au făcut măreţe fapte de vitejie.

Dar poate că vei întreba, ascultătorule:

- Ce fel de victorie de război este aceasta? În ce constă această victorie? În a fi torturat, biciuit, în a-ţi sfârşi viaţa prin foc, sau prin sabie, sau prin chinurile din închisori?

- Află, însă, că războiul credinţei este purtat cu totul în alt chip decât celelalte războaie! Celelalte războaie îşi au vitejia în a ucide; acestea dobândesc victorii prin suferinţă şi moarte.

Îndrăzneala celor drepţi mijloceşte pentru lume. Diavolul a avut parte tocmai de contrariul celor ce intenţiona, căci a pregătit oamenilor tot atâtea ajutoare câţi mucenici ucideau. Şi în orice faptă a lui, diavolul a păţit la fel. Când se gândea că împiedică răspândirea credinţei, atunci pregătea creşterea credinţei.

Înţeleptul Dumnezeu întorcea intenţiile celui nebun şi rău împotriva lui. Găsim acest lucru confirmat de întreaga istorie: aruncarea lui Moise în râu, vinderea lui Iosif. Chiar de la început diavolul a ucis pe al doilea om ca să taie sămânţa celor credincioşi; dar a ieşit cu totul dimpotrivă. De atunci, ucigaşii sunt urâţi foarte mult, pentru că Dumnezeu a blestemat pe Cain. Acelaşi lucru şi cu Hristos; satana a lucrat prin iudei ca să-L răstignească. La fel a păţit diavolul cu privire la mucenici; mulţi dispreţuiesc mormintele lor; îşi bat joc de vrednicia lor şi spun: Nu este om? N-a putrezit trupul lor? Nu stă amintirea lor în puţine moaşte, şi acelea uscate? Aceste obiecţii le fac mai cu seamă elinii şi eunomienii. Să le răspundem şi unora şi altora.

Noi nu ne închinăm mucenicilor, ci îi cinstim ca pe nişte adevăraţi închinători ai lui Dumnezeu. Nu ne închinăm oamenilor, dar admirăm pe cei care s-au închinat cum trebuie lui Dumnezeu în vremea încercărilor. Îi aşezăm în sicrie frumoase şi ridicăm biserici pe locul lor de odihnă, prin construcţii măreţe, ca să râvnim cinstea celor ce s-au sfârşit în chip bun. Nu rămâne răsplătită râvna noastră către ei, ci ne bucurăm de sprijinul lor pe lângă Dumnezeu. Pentru că nu e de ajuns rugăciunea noastră ca să induplecăm pe Dumnezeu la vreme de nevoi şi de rugăciune - căci rugăciunea noastră nu este rugăciune, ci pomenire de păcatele noastre - de aceea alergăm la semenii noştri iubiţi de Stăpân, pentru ca ei, prin faptele lor mari, să vindece păcatele noastre. Care este dar crima dacă noi ne silim să plăcem lui Dumnezeu cinstind pe mucenici? Ce acuzaţie ni se poate aduce dacă ne refugiem la sprijinitori?

Dar să analizăm şi faptele şi obiceiurile tale, acuzatorule, dacă tu crezi că eşti lipsit de orice păcat! Cum poţi avea o asemenea credinţă, când tu nu numai că cinsteşti pe nenumăraţi oameni morţi, dar te închini lor ca lui Dumnezeu? N-ai îndumnezeit tu, din pricina nebuniei tale, pe Ceres şi pe Persefona? N-ai ridicat tu două temple în cinstea acestor femei, pe care le cinsteşti prin jertfe şi te închini lor prin tot felul de acte de cult? Nu-l formează misterele din Eleusis punctul central al religiei tale, unde se adună locuitorii Aticei şi toată Grecia ca să săvârşească zadarnice acte de cult? Nu este acolo coborârea cea întunecată şi acele întâlniri cinstite ale preotului cu vestală, singur el cu ea? Nu se sting făcliile, iar poporul cel mult şi nenumărat socoteşte ca cele făcute de cei doi la întuneric înseamnă mântuirea lor? Nu te închini tu lui Dionisie Tebanul - îţi spun patria lui ca să cunoşti pe om - un cultivator de vii şi un iubitor de vin, născocitorul beţiei, care trage pe oameni spre beţie, care face ceea ce înfierează

pe beţivii neînfrânaţi, care se îmbată cu bătrânul Silinu, ospătează cu satirii dănţuitori, a cărui viaţă nu-i decât istoria beţiei? Nu aduci tu jertfe, ca lui Dumnezeu, lui Hercule, bărbatului zdravăn care a avut parte de un trup puternic şi viteaz şi te închini lui pentru că a făcut multe fapte de vitejie şi a supus fiarele? Apoi nu te închini şi-l cinsteşti pe Esculap, care colindă de ici, colo cu cutia cu leacuri?

N-ai putea să tăgăduieşti că nu faci asta! Nu sunt în toată lumea temple în cinstea lui Esculap, a lui Hercule, a lui Dionisie, dovezi ale zădărniciei tale? Judecând astfel, eu voi fi socotit nevinovat, căci eu nu mă închin la mucenici, nici nu-i numesc dumnezei; tu însă, prin acuzaţiile ce ni le aduci, eşti vinovat, întocmai ca aceia ce acuză înainte pe alţii din pricina conştiinţei lor rele. Ţi-a fost dovedit că tu te închini la oameni, nu la zei.

Aceste puţine lucruri, din cele multe, am avut de spus către păgâni. Nu-i deloc de mirare dacă voi, ereticii, iudeii noii şcoli, necinstiţi pe mucenici, odată ce respin-geţi pe Hristos şi-L despărţiţi de Tatăl prin doctrina voastră, a asemănării cu Tatăl, şi socotiţi ca spurcate locurile în care se odihnesc trupurile sfinte! Dar voi, care nu vreţi să înţelegeţi cele întâmplate, temeţi-vă de a vă numi creştini, odată ce urâţi pe mucenici împreună cu păgânii!

Nu ştiţi că cel dintâi mucenic a fost Hristos, primul Care a pătimit şi a lăsat robilor Săi râvna de mucenicie? După El au venit Ştefan, luptătorul, al cărui nume indică slava cea după Dumnezeu, şi apoi ceilalţi ucenici şi apostoli. Gândeşte-te că printr-o singură insultă îi necinsteşti pe toţi aceştia: pe Ioan Botezătorul, pe Iacov, numit fratele Domnului, pe Petru, pe Pavel, pe Toma - îi numesc numai pe aceştia, căci ei sunt conducătorii mucenicilor - apoi multimea nenumărată care a murit pentru viaţă. Prin gândurile şi cuvintele tale îi insulţi mult şi aduci o mare primejdie asupra ta prin duşmănia împotriva lor. Fiecare mucenic a învins pe diavol împreună cu ceata lui de draci, a fost între îngeri şi este păstrat ca luptător vrednic pentru ziua vestirii învierii.
Atunci, la arătarea Dumnezeului şi Mântuitorului nostru, mucenicul va fi de faţă; va deschide cu îndrăzneală gura, se va bucura de vederea îngerilor, fericindu-se pe sine întru slava lui Dumnezeu cu loviturile de bice, cu lanţurile, cu torturile şi cu sfârşitul său plin de câştig, pentru că a ajuns luişi pricinuitorul vieţii celei nesfârşite.

Când auzi cuvintele mele ştiu ce gândeşti. Tu spui:
- Primesc şi eu asemenea lucruri. Dacă voi trăi în chip virtuos, nu voi fi nici mai rău, nici mai lipsit de cinste decât cei admiraţi acum.

- Dar mai cu seamă cuvintele acestea sunt ale unui îngâmfat, îndreptăţindu-se pe sine ca şi fariseul lăudăros şi lipsit de orice smerenie. Este clar însă că cel care mai întâi nu se smereşte nu se înalţă. Este hotărârea Domnului.
Dar, spune-mi, nu vrei să te încredinţeze cineva că vei ajunge la fel cu mucenicii dacă vei respecta pe cei care ţi-au deschis drumul evlaviei, pe povăţuitorii faptelor bune, pe dascălii virtuţii, care te-au învăţat răbdarea şi dispreţuirea morţii? Ia învăţătură de respect şi recunoştinţă de la felul de purtare al mucenicilor din lumea aceasta faţă de dascălii lor! Deşi ajung la fel de învăţaţi ca şi dascălii lor şi întru nimic mai prejos în arta învăţată de la ei, totuşi iubesc piepturile dascălilor, îi respectă, îi laudă, le dă întâietate şi-i îngrijesc ca pe nişte părinţi.

Sfinţii au multă putere, chiar dacă mor; iar după ce au plecat din viaţa aceasta fac bine oamenilor.

⇒ *Martor al celor spuse este Elisei; el, după ce a plecat din viaţă şi a murit, a primit harul nemuritor şi nedespărţit al lui Dumnezeu, har care sălăşluia lângă trup şi lângă oasele sale neînsufleţite. Căci ştii, ucenicule, cititor sârguincios al Scripturii, ca un mort era dus de rudele sale la groapă; pentru că au năvălit pe neaşteptate hoţi sau duşmani, lucruri care de obicei se întâmplă în timp de tulburări, a fost aruncat mortul în mormântul prea fericitului profet şi imediat a înviat şi s-a întors la cei vii. Ce vom spune de cele întâmplate? Nu avea cunoştinţă dreptul de cele întâmplate? Nu şi-a îndreptat rugăciunea ca şi pentru copilul Şunamitei? Adevărul celor întâmplate nu ne îngăduie să interpretăm altfel învierea celui mort. Elisei era mort de mulţi ani; trupul lui, descompus în pământul înrudit cu ţărâna de acelaşi fel cu el. Minunea aceasta a arătat, în mod evident, că Dumnezeu slăveşte şi după moarte pe oamenii Lui şi face mari minuni la sicriele lor şi la locurile lor de odihnă, pentru ca totdeauna cei vii şi urmaşii să-şi termine viaţa cu garanţia existenţei unei vieţi mai bune.*

Tot astfel şi Ilie, dascălul acestui profet, după ce a fost urcat la cer cu căruţa de foc, trăind în cealaltă viaţă, şi după ce a plecat dintre oameni la locul pe care l-a moştenit, a lăsat cojocul ca un simbol îndestulător al puterii lui. Totuşi, ce valoare avea acela? Nu era altceva decât o piele moartă şi stricată de vreme. Cu toate acestea, a făcut Iordanul să se retragă, a tăiat apa în două şi a stat despărţită, ca pe timpul lui Isus Navi cel din vechime, închipuirea celui ce avea să vină. Cu toate că nu era de faţă, totuşi Tesviteanul era prezent şi haina filosofului a ajutat pe ucenic; iubirea de oameni a lui Dumnezeu i-a dăruit trecerea fără primejdie a râului şi a cinstit hainele sfinţilor ca şi cum ar fi însufleţite. Şi ca să arate în chip precis că minunea cu râul nu s-a făcut din pricină că a lovit apa cu cojocul, ci din pricina cinstei celui care a fost purtat de

căruţă şi înălţat la cer, apa curgea ca de obicei şi nu s-a întâmplat nimic neobişnuit când Elisei a lovit apa. Elisei, văzând că nu reuşeşte, a strigat:" Unde este Dumnezeul lui Ilie?". După ce a strigat, a atins a doua oară apa şi îndată râul şi-a despărţit cursul, a arătat pământul uscat şi mergând, ca pe uscat, a trecut de cealaltă parte.

Când a murit Iacov, Iosif nu l-a iubit atât ca tată al său propriu, cât l-a cinstit ca patriarh al neamului său, ducându-i rămăşiţele lui din Egipt cu acea pompă de care s-a dus vestea, aşa după cum Moise ne-a lăsat în scris şi această istorie a vieţii patriarhului, împreună cu istoria facerii lumii şi cealaltă istorie. Mai târziu, trupul lui Iosif a fost răpit de sub ochii lui Faraon, cum s-ar exprima cineva, de poporul lui Israel care pleca din Egipt. Trupul lui Iosif era necontenit împreună cu poporul şi era purtat cu grijă ca un talisman izbăvitor de rele, bun şi sigur al celor şase sute de mii. Aveau acelaşi respect faţă de racla strămoşului ca şi faţă de sfântul chivot, care purta legea lui Dumnezeu.

Pentru aceea şi David, rugând cândva pe Dumne-zeu ca să fie milostiv şi binevoitor faţă de popor, rugându-L prin nenumărate rugăciuni să conducă Ierusalimul ca şi mai înainte cu o bună purtare de grijă, după ce suferise lovituri dese şi repetate nenorociri, zice aşa; "Cel care păstoreşti pe Israel, ia aminte; Cel care povăţuieşti pe Iosif ca pe o oaie". David roagă pe Dumnezeu în numele celor iubiţi şi prieteni; şi este întrebuinţată cu dibăcie rugăciunea, ascunzând şi acoperind oarecum prin numele Sfinţilor părinţi păcatele unei mulţimi necredincioase.

Acelaşi sens îl are şi povestirea despre Sodoma. Când Dumnezeu s-a mâniat pe sodomiţi şi a adus peste ei pedeapsa, spusă mai înainte lui Avraam, Avraam s-a rugat pentru ei şi i-a cerut lui Dumnezeu ca de dragul celor drepţi din Sodoma să mântuiască tot poporul. Şi a început Avraam de la cincizeci de drepţi şi a ajuns până la zece. Dumnezeu a consimţit îndată la rugămintea sa, ca şi cum faptele celor zece drepţi puse pe un cântar, ar fi contrabalansat nenumăratele păcate ale păcătoşilor. S-au scris acestea ca să ne arate nouă tuturor că chiar un drept este mare lucru în faţa lui Dumnezeu; dar pentru că numărul de zece nu era complet, căci poporul păcătos al sodomiţilor nu avea nici atât de puţini drepţi, a fost nevoie să li se dea călcătorilor de lege o aspră pedeapsă. Totuşi, Dumnezeu a alungat pe Lot repede din locurile osândite, şi s-a mântuit el împreună cu tot neamul, căci Dumnezeu, în cinstea dreptăţii Sale, i-a mântuit şi pe toţi ai săi.

Mare bogăţie este omul drept! În primul rând, de folos lui, iar apoi, vistierie neîmpuţinată celor din neamul lui. Nu se vede, dar este totdeauna de faţă şi învaţă pe ceilalţi prin fapte. A murit demult, dar trăieşte prin binefacerile lui.

Moştenire bună şi nefurată pentru copil, pe care timpul o cheltuieşte, iar hoţii nu o fură, pentru că este netrupească şi imaterială şi petrece în suflete netrupeşti.

Vezi că şi slăviţii şi de veşnică pomenire israeliţi au fost lipsiţi de toate, au pierdut chiar pământul strămoşesc, dar n-au fost lipsiţi de a se numi cu numele strămoşului lor iubit de Dumnezeu. Când erau robiţi de barbari, au fost eliberaţi pentru dreptatea părinţilor; când trăiau în pustie, au fost hrăniţi de dragul părinţilor; când păcătuiau necontenit şi huleau adeseori şi erau socotiţi vrednici de pedeapsă nimicitoare, au fost cruţaţi pentru Avraam şi au căpătat iertare pentru Israel, copii învârtoşaţi la inimă, mântuiţi în cinstea părinţilor.

Ştii, studiosule, că la început, când Dumnezeu a chemat pe Moise de la păzitul oilor la conducerea poporului, a spus îndată către rob: "Eu sunt Dumnezeul tatălui tău, Dumnezeul lui Avraam şi Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacov", iar mai jos puţin adaugă: „Adună pe bătrânii fiilor lui Israel şi le vei spune lor: Domnul Dumnezeul părinţilor voştri mi S-a arătat mie, Dumnezeul lui Avraam şi Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacov".

Astfel, Dumnezeu de la început pecetluieşte pe urmaşi cu numele părinţilor drepţi, ca printr-o pecete, căci ştie că este lucru bun şi folositor de a fi cunoscut după numele lor. În cursul timpului însă, când poporul s-a pornit să-l insulte pe binefăcător şi să dispreţuiască pe Mântuitorul său, când au căzut în idololatria viţelului şi s-au închinat unui craniu neînsufleţit, pierzând înţelegerea sufletească şi raţională, Moise, pedagogul cel plin de suferinţe, neputând să înduplece pe Stăpân ca să aibă milă de ucenici, recurge la pomenirea părinţilor şi-şi face rugăciunea sa împreună cu aceia: „Fii milostiv faţă de răutatea poporului, aducându-ţi aminte de Avraam, de Isaac şi de Iacov, slugile Tale, cărora Te-ai jurat pe Tine însuţi ca să înmulţească sămânţa lor ca stelele cerului".

Mare este urgia, iar mânia de neînlăturat, dar înţeleptul şi dibaciul rugător, punând în jurul lui pe atâţia sfinţi şi aruncând lui Dumnezeu, prin amintire, multele rugăciuni ale bătrânilor, a stins flacăra pedepselor. A tămăduit rănile unor fii nebuni prin milă de părinţi.

Părăseşte acum cărţile lui Moise şi îndreaptă-te spre cărţile Împăraţilor. Vei vedea şi acolo că este cruţat un copil, pentru că este rodul unui părinte iubitor de Dumne-zeu. Iar acesta este celebrul Solomon. În scurgerea vremii, nemaifiind stăpân pe patimi, ci mai degrabă rob şi un senzual neînfricat din pricina nepăsării vieţii, a schimbat şi religia părintească, a făcut idoli, scandalul legii; Dumnezeu îi spune:

„Împărţind voi împărţi împărăţia ta şi o voi da pe ea robului tău; dar nu voi face aceasta în zilele tale, din pricina lui David, tatăl tău; din mâinile fiului tău o voi lua”.

Acestea ne învaţă istoria. Dar acelaşi lucru ne învaţă şi cântările psalmilor: „Eram mai tânăr şi am îmbătrânit; dar n-am văzut pe cel drept părăsit, nici sămânţa lui cerând pâine”.

Dar, după cum se pare, odată ce sufletul este aţâţat împotriva adevărului şi este îndreptat spre a introduce dobitoceşte noutăţi în loc de a trăi în chip ordonat, nimic nu mai este în stare să-l întoarcă spre calea cea dreaptă şi rânduită; muşcă zăbala şi, ca un cal greu de condus, se îndreaptă spre prăpastie, biruind mintea care-l călă-reşte prin impulsul său spre rău.

Acelaşi lucru se poate vedea la aceşti eunomieni. Acestora într-adevăr le place să se numească mai degrabă ucenici ai lui Eunomiu decât ucenici ai lui Hristos; insultă pe Dumnezeu, necinstesc pe oamenii lui Dumnezeu; se ruşinează mai mult de locurile de odihnă ale sfinţilor decât se ruşinează oamenii cu minte de capiştile idoleşti şi de locurile spurcate şi întinate ale păgânilor. Dar se cuvenea ca aceia care practică această nebunie şi socotesc obrăznicia faţă de toţi drept virtute, să se ruşineze chiar de glasurile dracilor, care strigă şi mărturisesc cu strălucit glas puterea mucenicilor, de glasurile dracilor care numesc pe nume pe fiecare mucenic, ca şi cum ar fi de faţă, pe mucenicul care alungă şi pune pe fugă pe cei care îi tiranizează pe oameni. Tot atât de folositor este fie a invoca cetele atleţilor credinţei împotriva duhurilor necurate, fie a invoca pe îngerii care stau alături de sfintele racle în cinstea celor răposaţi; oricăruia te-ai adresa este întru slava celor ce au suferit pentru dragostea de Hristos.

Binefacerile mucenicilor se văd în fiecare zi, mereu şi mereu altele. Mucenicii slobozesc pe cei stăpâniţi de duhurile satanice; cei care lătrau ca şi câinii şi erau stăpâniţi altădată de bolile cu neputinţă de povestit ale nebuniei, se văd acum cuminţiţi.

Din înseşi minunile mucenicilor vedem mărturisită puterea rugăciunii sfinţilor. După cum pe vremea Mântuitorului se plimbau de colo până colo printre evrei mărturiile neîndoielnice ale puterii Mântuitorului nostru: cei vindecaţi de lepră, orbi cărora li s-a vindecat vederea, şi paraliticul care mergea neîmpiedicat, ale cărui mădulare au fost înzdrăvenite, tot astfel şi acum, cei care au purtat credinţa pentru Cel răstignit oferă dovezi evidente ale harului primit de la Stăpân, vindecând în felurite chipuri bolile semenilor lor.

Se vede aceasta şi la Pavel, şi la Petru. Pavel a alungat demonul pitonicesc, iar Petru a vindecat pe ologul care stătea la uşa templului; ei, prin puterea minunilor, au întors pe evrei şi pe elini la ascultarea Evangheliei.

Dar ceata rea a ereticilor, care tulbură acum rău viaţa noastră, nu cinsteşte pe mucenici nici silită de măreţia minunilor. Numesc locurile de odihnă cimitire şi morminte obişnuite şi se scârbesc de intrările în mormintele mucenicilor, ca şi cum s-ar atinge de-o mortăciune, neaducându-şi aminte de acele cuvinte dumnezeieşti cântate de buzele tuturor: „Cinstită este înaintea Domnului moartea cuvioşilor Lui”.

Să ne rugăm aşadar lui Dumnezeu; să rugăm pe mucenici ca să roage pe Stăpânul obştesc să dea duh de umilinţă celor stăpâniţi de rătăcirea eretică, ca, nimicindu-se dihonia, ca un zid, să venim toţi la unirea frăţească, în Hristos Iisus, Domnul nostru, Căruia se cuvine slava în veci. Amin”.

(Extras din cartea Sfântul Asterie al Amasiei - Omilii şi Predici)

Înaltpreasfinţitul Panteleimon, mitropolit de Antinoe - Cuvânt la Sfinţii 40 de mucenici

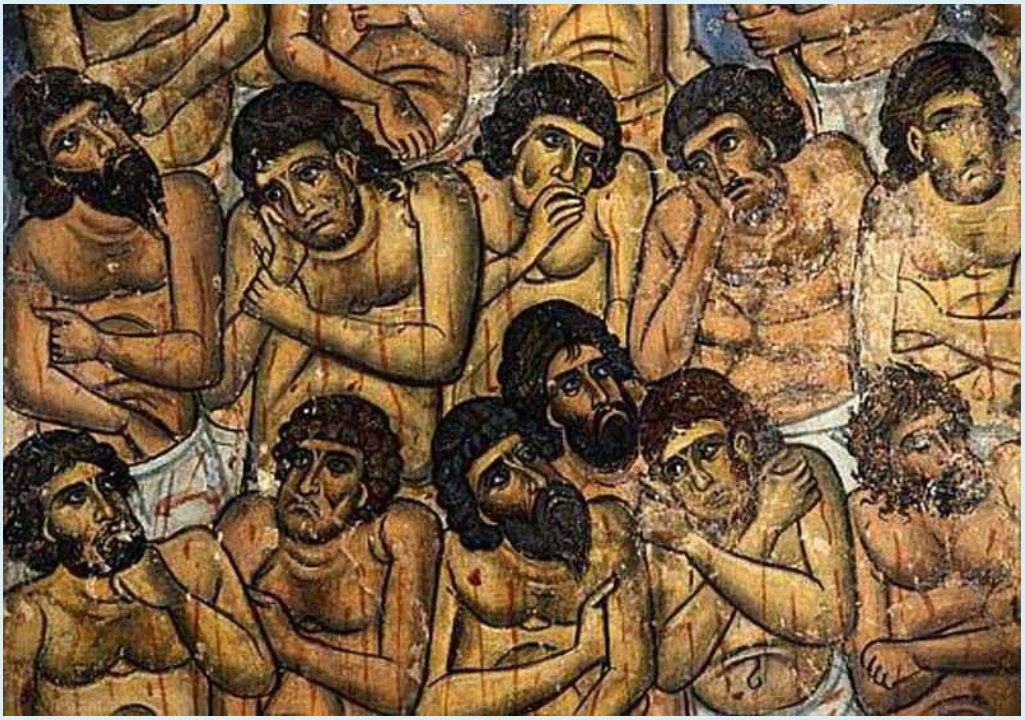

Pe 9 martie, Sfânta noastră Biserică Ortodoxă prăznuieşte pomenirea Sfinţilor 40 de mucenici care au primit mucenicia în cetatea Sevastiei din Asia Mică (Ancira, Turcia).

Sfinţii 40 de mucenici proveneau din diferite ţări. Toţi erau soldaţi şi au trăit în vremea împăratului Liciniu în jurul anului 320 d.Hr. Aceşti soldaţi ai lui Hristos au fost arestaţi, deoarece erau creştini ortodocşi şi şi-au mărturisit public credinţa lor în Hristos. După ce au fost interogaţi în cadrul tribunalului militar i-au legat cude la frigul mare la căldură, a murit imediat. Paznicul, care urmărea cele ce se întâmplau, s-a aruncat în lac mărturisindu-şi credinţa în Hristos. Aceasta a făcut-o, deoarece pe toată durata nopţii văzuse o lumină cerească luminând întregul lac, unde erau mucenicii, şi lanţuri grele şi i-au întemniţat. În momentul în care idolatrii aruncau cu pietre peste feţele şi gurile martirilor, pietrele nu-i loveau pe aceştia, ci se întorceau şi-i loveau doar pe cei care le aruncau. Prin urmare, pentru că iarna acelui an era foarte grea şi frig şi îngheţ mare căzuseră peste cetatea Sevastiei, sfinţii au fost condamnaţi să fie aruncaţi cu totul goi în lacul cetăţii.

Sfinţii au fost conduşi la lac. Aproape de lac era o baie în care idolatrii au aprins un foc mare pentru a-i înfricoşa pe mucenici. Aşadar, cel care voia să se lepede de Hristos ar fi putut să se încălzească şi să-şi salveze viaţa. Soldaţii împăratului i-au aruncat pe mucenici în apele îngheţate ale lacului. Frigul era atât de mare

încât toate îngheţaseră. În această mucenicie unul din cei 40 s-a împuţinat cu sufletul şi s-a lepădat de Hristos. Intrând însă brusc în baie, de la frigul mare la căldură, a murit imediat. Paznicul, care urmărea cele ce se întâmplau, s-a aruncat în lac mărturisindu-şi credinţa în Hristos. Aceasta a făcut-o, deoarece pe toată durata nopţii vedea o strălucire cerească luminând întregul lac, unde erau mucenicii, şi 40 de cununi strălucitoare deasupra capetelor martirilor. Când unul a apostaziat, a văzut că s-a îndepărtat şi cununa lui. Aşadar, văzând toată această măreţie, s-a aruncat în lac, mărturisind credinţa lui în Hristos.

Mucenicii au suferit această cruntă mucenicie toată noaptea. Când s-a făcut ziuă, pentru că leşinaseră, le-au zdrobit fluierele picioarelor, iar împăratul a poruncit să le ardă trupurile. Astfel, au încărcat trupurile sfinţilor mucenici într-o căruţă.

Între cei 40 de mucenici era unul mai tânăr decât toţi, care se numea Meliton. Acest tânăr suferise cu răbdare chinurile pentru Hristos. Nu s-a împuţinat cu sufletul, nu a cedat şi nu s-a dat înapoi. A rămas credincios, dar din pricina tinereţii vârstei, împăratul s-a îndurat de el şi l-a dăruit mamei lui cu nădejdea că va trăi şi se va lepăda mai târziu de credinţa în Hristos. Însă mama eroică şi credincioasă lui Hristos, văzându-şi copilul încă viu şi temându-se ca nu cumva să se înfricoşeze şi să se afle nevrednic de cinstea şi slava camarazilor săi, stătea lângă el şi îşi sfătuia copilul să dovedească bărbăţie şi îi spunea: „Dulcele meu copil, îi spunea, de acum copil al cerescului Părinte, mai rabdă încă puţin, ca să devii mucenic desăvârşit al lui Hristos, nu te teme de chinuri. Iată, Hristos stă nevăzut întru ajutorul tău, încă puţin, copilul meu, şi nu vei mai suferi nimic chinuitor. Toate chinurile au trecut, ai învins toate grozăviile cu bărbăţia ta. În urma tuturor acestora se cuvine să te bucuri şi să împărăţeşti împreună cu Hristos şi să devii mijlocitor pentru maica ta".

Aşadar, văzând iubitoarea mamă că soldaţii încarcă trupurile martirilor într-o căruţă, iar pe fiul ei l-au lăsat, cu nădejdea că va trăi, n-a mai ţinut seama de neputinţa ei trupească şi ridicându-şi copilul în spate alerga după căruţă. Când s-a încredinţat că a murit pe umerii ei, sălta bucurându-se pentru sfârşitul aducător de bucurie al fiului ei. Aşadar, a luat sfântul lui trup şi l-a aşezat deasupra movilei cu celelalte rămăşiţe ale celorlalţi împreună-pătimitori.

Soldaţii au aprins un foc mare şi au ars trupurile sfinţilor, după care tot ce rămânea aruncau în râu din ură ca să nu le ia creştinii. Dar Dumnezeu s-a îngrijit şi moaştele s-au adunat singure într-o râpă a râului, de unde creştinii le-au adunat şi constituie pentru toţi ortodocşii o bogăţie duhovnicească, o binecuvântare şi un izvor al harului dumnezeiesc şi al vindecărilor.

Viaţa şi mucenicia Sfinţilor 40 de mucenici ne încurajează în lupta noastră duhovnicească a postului. Să nu ne înfricoşăm, ci cu curaj şi cu credinţă în Mântuitorul Hristos să-L rugăm să ne întărească credinţa.

(traducere din elină: monahul Leontie)

Arhimandritul Iustin Pârvu - Fermentul muceniciei

„Nu cu răzvrătire, nu cu nemulţumire, nu revoltaţi mergeau martirii în faţa prigonitorilor, ci ca nişte miei spre junghiere…” (Arhimandritul Iustin Pârvu)

“De ce a îngăduit Domnul nostru, Iubitorul de oameni, asemenea dezlănţuiri ale diavolului şi slugilor sale împotriva făpturii sale? Deoarece aceşti fraţi ai lui Hristos au devenit, prin mucenicia lor, jertfa cea sângeroasă adusă pe altar pentru păcatele noastre ale tuturor. Ei sunt mieii jertfiţi de preoţii Vechiului Legământ pentru iertarea păcatelor poporului. Ei sunt răscumpărarea noastră. Datorită lor noi trăim, avem (încă) libertate, avem Biserica, datorită lor, prin Hristos, porţile iadului nu au biruit-o şi nici nu o vor birui. Ei sunt cei ce stau cel mai aproape de Hristos, deoarece au făcut, până la capăt, ceea ce a făcut şi Hristos pentru noi: şi-au pus trupul şi sufletul şi-au jertfit întreaga viaţă, pentru noi. Şi „mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca viaţa lui să şi-o pună pentru prietenii săi” (Ioan 15:13).

Dragostea, aşadar, este fermentul muceniciei. Dragostea pentru Hristos şi pentru aproapele, o dragoste care nu este omenească, nu cunoaşte exaltarea, nu este nici măcar eroism sau onoare. Este dragoste dumnezeiască, de la Duhul Sfânt, ce provine din cunoaşterea lui Dumnezeu prin împlinirea poruncilor Sale.

Sfântul Ioan Gură de Aur, tâlcuind fericirile din predica de pe munte a Mântuitorului, arată că suferirea prigoanelor, a ocărilor şi a necazurilor urmează împlinirii primelor porunci: ale smereniei, pocăinţei, milostivirii şi căutării păcii cu Dumnezeu. De aceea, mucenicul nu este un fanatic, nici un simplu erou cum se găsesc, destui, în istoria lumii. Însuşi apostolul Pavel, martirizat şi el de împăratul Nero, a scris: „De aş da trupul meu ca să fie ars, iar dragoste nu am, nimic nu-mi foloseşte” (1 Cor. 13:3).

Prin urmare, nu oricare dintre noi va putea merge până la mărturisirea lui Hristos, dacă în mărturisire se va amesteca ceva omenesc, meschin, pătimaş, un rest de necredinţă şi de interes. Jertfa nu poate fi decât rodul lepădării totale de sine sau cel puţin al unei dispoziţii sincere a sufletului de a-L urma cu toată fiinţa pe Hristos”.

Singhel Ioan Buliga - Despre iubirea acestei lumi

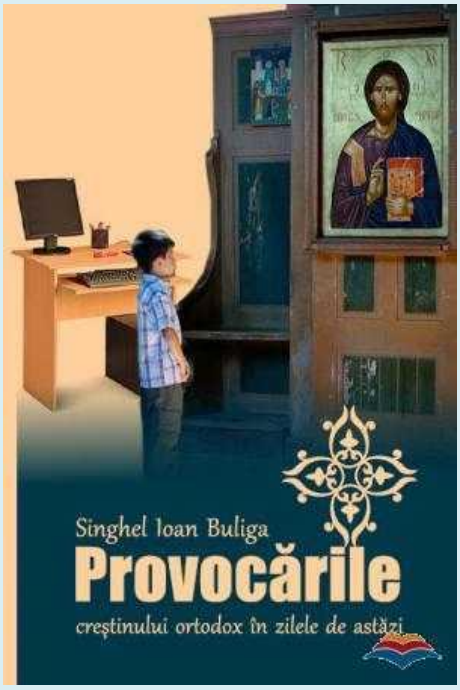

“Sfinţii 40 de mucenici au primit cununa muceniciei fiind băgaţi pe timp de iarnă într-un lac. Unul dintre ei nemaiputând îndura frigul, a primit să aducă jertfă zeilor, şi ieşind din apă a intrat într-o baie caldă şi a murit pe loc. Aici se împlineşte cuvântul Mântuitorului: „Cine va voi să-şi scape sufletul îl va pierde” (cf. Marcu 8, 35), pentru că dacă ar fi rămas să mai îndure puţin ar fi primit cununa muceniciei şi viaţa veşnică, însă ieşind să aducă jertfă zeilor şi-a pierdut şi viaţa aceasta şi sufletul.

Care este motivul pentru care el nu a mai suportat frigul? Gândul la lumea aceasta. Dacă ar fi avut gândul la Hristos şi la Împărăţia de sus, atunci ar fi rămas împreună cu ceilalţi. „Rece este apa”, spunea cel care se gândea la cele de

jos, şi care şi-a pierdut sufletul. „Dulce este Raiul”, spunea cel care se gândea la cele de sus, şi şi-a mântuit sufletul.

Având o descoperire a bunătăţilor viitoare, cel care îi păzea a sărit în apă în locul celui care a ieşit afară, şi a mărturisit că şi el este creştin, şi a luat cununa muceniciei împreună cu ceilalţi.

Noi nici nu băgăm de seamă de câte ori, în fiecare zi, ne lepădăm de Hristos, şi vrem să plăcem lumii, în loc să ne îngrijim să plăcem lui Dumnezeu.

Lauda lumii şi dorinţa de a fi cât mai sus, lumeşte vorbind, ne face să intrăm într-un joc murdar, din care, dacă nu ne convertim la Hristos, nu mai ieşim niciodată. Necazurile şi permanenta ameninţare a lor, ne fac să renunţăm la mărturisire şi să găsim scăparea imediată. Astfel nu ne folosim sufleteşte şi nici nu scăpăm de necazuri, ci zi de zi, ne adâncim mai mult în baia caldă a cârtelii care nu face altceva decât să ne îngreuneze necazul.

Lumea aceasta îl neagă pe Hristos, prin faptele ei, iar noi trebuie să mergem împotriva curentului, având îndrăzneala de a înfrunta nebunia acestei lumi, prin curajul unei vieţi împreună cu Hristos“.

(Din: Singhel Ioan Buliga, Provocările creştinului ortodox în zilele de astăzi, Editura Egumeniţa, 2012)

Pr. David Popescu - Predică la prăznuirea Sfinților 40 de mucenci din Sevastia

E început de primăvară. Luna lui Mărţişor a venit din nou aducându-ne o dată cu ghioceii speranţelor o adiere de dincolo de lume, împreunată cu parfumul scumpelor amintiri ale trecutului Bisericii noastre, ale jertfelor celor care, pentru Hristos şi Evanghelie, au trăit, s-au luptat, şi unii, cu sângele lor, au pecetluit adevărul atotputerniciei lui Dumnezeu şi a Fiului Celui Născut din Tatăl plin de har şi de adevăr.

În acelaşi timp, sufletele noastre se simt mai uşoare. Natura se deschide o dată cu primăvara, cu mugurii copacilor, cu florile şi se împleteşte cu o altă primăvară, în care, intrând cu toţii în perioada Postului celui mare, în murmurul şi taina cântărilor Triodului. Aruncăm ancora nădejdii, o dată cu mărturisirea interioară a rugi: „uşile pocăinţei, deschide-mi mie, Dătătorule de viaţă...” dincolo, în aria strălucitoare a luminii pascale, a învierii lui Hristos.

Procesul acesta interior primeşte acum, în primăvară, o interpretare cosmică şi cu tăria credinţei, simţindu-ne integraţi organic în procesul transformării naturii, strigăm cu toată fiinţa noastră „Binecuvântată fii, primăvară a naturii şi a învierii vieţii”, a reînvierii întregii firi şi a învierii lui Hristos.

O dată cu aceasta privim la chipurile din icoană ale sfinţilor: eroilor credinţei şi ai Bisericii şi-i rugăm să ne împărtăşească nouă din tăria credinţei lor, din elanul lor spiritual, cu care să ne încălzim sufletele, înarmându-le în lupta pentru mântuirea noastră şi a semenilor noştri.

Nenumărate sunt martirologiile pe care evlavia creştină le-a păstrat în tezaurul ei de valori ale Evangheliei. De aceea şi azi, când Biserica prăznuieşte pomenirea celor 40 de mucenici, cântăm o dată cu veacurile: „Muceniceşte făcându-vă ostaşi ai lui Hristos şi vitejeşte surpând pe vrăjmaşul cununi din cer luând, împreună cu îngerii vă veseliţi.”

Ziua pomenirii celor 40 de mucenici - cinstiţi în Biserica noastră românească în mod deosebit - este împletită cu obiceiuri de pomenire a morţilor şi cu împărţeli la săraci.

Pentru că mulţi vor să cunoască faptele şi mucenicia acestor martiri, să răsfoim în cărţile sfinte şi să vedem ce a consemnat cronica în legătură cu ei.

În prima jumătate a veacului al IV-lea, în Sevastia din Armenia stăpâneau trupele romane. Comandantul lor se numea Licinius. Edictul de la Milan, dat de către Cezarul Constantin la anul 303, prin care se dădea libertate creştinilor să-şi desfăşoare cultul lor, nu era un fapt împlinit. Din acest an şi până în anul 325, când avea să se ţină Primul Sinod Ecumenic la Niceea, sub Sfântul Constantin cel mare, avea să mai curgă mult sânge de creştin pe albia istoriei. Persecuţiile contra creştinilor continuau, uneori ca şi pe vremea cruzilor cezari anteriori.

În armata ce se afla în Sevastia se găseau însă şi soldaţi creştini, care primiseră Evanghelia lui Hristos, precum erau cei 40 de credincioşi, de fel din părţile Capadociei, voinici şi viteji în lupte. Fiind pârâţi comandantului lor, Agricola, că sunt creştini, sunt chemaţi în faţa lui. „După cum v-aţi arătat ascultători către mai marii voştri în lupte, se cuvine acum să ascultaţi şi porunca împărătească şi să aduceţi jertfe zeilor”, le-a cerut Agricola. Nu ştia necunoscătorul suflet că în inimile acestor oameni stăpânea Iisus Hristos! Nu cunoştea dumnezeieştile porunci şi poveţe ieşite de pe buzele Mântuitorului! Nu auzise niciodată cuvintele sfinte: „Omule, de ai câştiga lumea toată şi ţi-ai pierde sufletul tău, nimic nu-ţi foloseşte”. Nu descifrase din Evanghelie cuvintele lui Iisus: „Daţi Cezarului ce este al Cezarului şi lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu”.

Auzind acest îndemn al comandantului roman, cel mai în vârstă dintre ei a răspuns: „Aşa cum am luptat şi am biruit pe vrăjmaşi pentru împăratul lumesc, tot aşa vom lupta şi pentru Împăratul ceresc, împotriva oricui I s-ar împotrivi”.

Mâniat peste măsură, comandantul a dat poruncă să fie aruncaţi cu toţii în temniţă, unde aveau timp să se răzgândească. Acolo, ei nu încetară să se roage, cu şi mai multă credinţă, ca Dumnezeu să le dăruiască tărie să poată mărturisi, în orice situaţie, credinţa lor cea adevărată în Hristos, Fiul lui Dumnezeu, şi în Evanghelia Sa.

Nu putem enumera toate îndemnurile amăgitoare, toate făgăduielile, toate propunerile de a primi bani sau alte bunuri, dregătorii şi cinstiri, şi nici toate ameninţările. Acestea nu au reuşit însă altceva decât să le întărească şi mai mult credinţa. Acolo, între zidurile reci, nu aveau în faţa ochilor decât suferinţele biruitoare şi jertfele înaintaşilor lor, care şi-au dăruit viaţa şi fiinţa pentru credinţa în Hristos. Nu aveau în faţa ochilor decât Crucea Mântuitorului şi Sfintele Sale Patimi, răstignirea cea încununată cu strălucita zi a Învierii. Cântăreau cu măsura fiinţei lor dulceaţa chinurilor pentru Evanghelie şi asemenea celor trei tineri şi proorocului Daniel, în groapa cu lei, murmurau zicând: „Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului întru toţi vecii”.

Tot atunci s-a întâmplat că a venit în Sevastia un vestit general roman Lisie. Acesta, auzind de întâmplarea cu cei 40 de ostaşi creştini, a poruncit să fie scoşi din temniţă şi aduşi în faţa lui. Poruncindu-le să jertfească zeilor le-a spus că în caz de neascultare vor fi osândiţi la moarte. Cei 40 de sfinţi din nou s-au împotrivit. Văzând aceasta, generalul a dat poruncă să fie toţi dezbrăcaţi şi aruncaţi într-un lac aproape îngheţat, iar pe margini a pus ostaşi să-i păzească să nu fugă vreunul. Firea omenească este slabă şi cu totul neputincioasă, mai ales acolo unde credinţa se micşorează. De dureri şi frig unul dintre aceştia, nemaiputând îndura a ieşit din apă şi a cerut să fie pus să aducă jertfă zeilor. După ce a adus jertfa, a fost introdus într-o baie caldă şi imediat a murit.

În timpul acesta, ceilalţi 39 nu încetau să cânte şi să implore putere de la Dumnezeu ca să poată birui chinurile. Şi atunci s-a petrecut un fapt neaşteptat: unul dintre paznici, văzând că unul dintre ostaşi ieşise din apă, a mărturisit că şi el este creştin şi a sărit în apă lângă ceilalţi, împlinind la loc numărul de 40.

În cele din urmă, chinuitorii, văzând marea lor credinţă, dar şi neascultarea poruncii împărăteşti, i-au scos din lac, le-au zdrobit fluierele picioarelor, asemenea celor doi tâlhari răstigniţi cu Hristos, şi i-au osândit să fie arşi, drept pildă pentru ceilalţi ostaşi.

Şi ne spune martirologiul că, pe când îi încărca în căruţă spre a fi duşi la locul unde trebuiau să fie arşi, unul dintre mucenici nu a avut loc în căruţă, iar mama lui, văzând aceasta, l-a luat pe umerii săi slabi, a pornit cu el după ceilalţi şi l-a aşezat lângă ei.

Nu putem exprima în cuvinte simţămintele şi grija acelei mame bineînţeles, creştină - care, în braţe cu trupul fiului ei martirizat, alerga cu teamă ca nu cumva acesta să fie despărţit de tovarăşii lui de chinuri. Nu voia ca fiul ei să piardă cununa şi poate se simţea mândră în sufletul ei că fiul pe care l-a născut şi l-a crescut de acum se afla la un loc cu Hristos, în împărăţia Sa. Se gândea, poate, sărmana, la cuvintele Mântuitorului spuse tâlharului celui drept pe crucea de pe Golgota: „Azi vei fi cu Mine în Rai" şi la durerea Maicii Domnului când îşi văzuse Fiul răstignit şi pus în mormânt. Momentul acela emoţionant al ducerii pe umeri a fiului ei rămâne un moment impresionant în paginile martirologiilor creştine.

De aceea Mineiul ortodox aduce azi la pomenirea cea de peste an a celor 40 de mucenici din Sevastia cuvinte de laudă pentru marea lor credinţă şi pentru jertfa lor martirică. Era în vremea marilor selecţii de viaţă creştină, în care Evanghelia lui Hristos era persecutată, dar după cum spunea marele scriitor Tertulian „sângele martirilor era sămânţa creştinilor".

Aşa s-au înmulţit creştinii şi a prosperat Biserica prin spiritul acesta de jertfă, de lucrare a credinţei, de ridicare a omului spre treptele superioare ale umanităţii.

Pe moaştele acestor Sfinţi martiri s-au ridicat bisericile noastre, ca pe nişte mărturii ale supremei iubiri pentru Hristos şi pentru Sfânta Evanghelie.

Şi pentru că aceşti Sfinţi 40 de mucenici nu au rămas în anonimat şi numele lor au fost cunoscute, îi pomenim şi noi cu evlavia celor două secole de viaţă creştină: Chirion, Candid, Domnus, Isihie, Iraclie, Smaragd, Evnichie, Valent, Claudie, Prist, Teodul, Eutihie, Ion, Xantie, Iulian, Sisinie, Aghie, Actie, Flavian, Acachie, Eodit, Lisimah, Alexandru, Ilie, Grigorie, Teofil, Dometian, Gaius, Leontie, Chiril, Atanasie, Sacherdie, Nicolae, Valerie, Filoctimon, Severian, Hudim, Meliton, Aglaie şi ultimul, Vivian.

Sfinţii 40 de mucenici: Timpul s-a scurtat! Acum este prilejul de pocăinţă!

Cei 40 de sfinţi mucenici prăznuiţi pe 9 martie au format o comunitate de mărturisitori ce au mărturisit pe Hristos, fiind aruncaţi într-un lac îngheţat, unde s-au încălzit prin dragostea cu care se sprijineau, se îmbărbătau şi se îndemnau unul pe altul. Oare nu cu atât mai mult ne aduc ei aminte şi de sfinţii închisorilor? Ne aducem aminte, de pildă, de un Mircea Vulcănescu, ce reuşea să îmbărbăteze atât de mult sufletele celor împreună-închişi cu el, încât, din această cauză, a fost trimis în beciul infect şi plin de apă al închisorii, acolo făcându-se pe sine pat şi pătură pentru a salva viaţa unui frate mai tânăr, jertfindu-şi-o pe a sa.

Înduioşătoarea scrisoare-testament a Sfinţilor cei 40 de mucenici nu poate să nu ne ducă cu gândul la îndemnul rostit de Sfântul mărturisitor Valeriu - Acum este timpul pentru pocăinţă! Iată că "mesajul", îndemnul mucenicesc este acelaşi în toate timpurile şi locurile de prigoană. Şi poate fi la fel de smintitor pentru cei care nu înţeleg că pocăinţa, departe de a fi "cedare" sau "defetism", înseamnă adevărata înţelepciune şi cea mai puternică armă în războiul nevăzut şi văzut. De altfel, curăţia sufletească a unor Valeriu Gafencu, Ioan Ianolide, Gheorghe Jimboiu, Constantin Oprişan, Virgil Maxim şi mulţi alţii – curăţie care era sinceritatea dragostei faţă de Dumnezeu şi respingerea hotărâtă a gândurilor răutăţii – este o altă trăsătură dumnezeiască ce ne aduce aminte, în această zi de prăznuire, şi de Sfinţii mucenici şi mărturisitori ai închisorilor.

Sfinţii 40 de mucenici din lacul Sevastia ne sunt, astfel, cu adevărat dreptar de viaţă duhovnicească şi de împreună-lucrare. Din păcate, ne sunt şi mustrare… Deoarece vedem aici că împreună-pătimirea, unitatea de nezdruncinat a comunităţii frăteşti întemeiate pe iubire, jertfă, slujire şi pocăinţă, este exact ce ne lipseşte nouă, în aceste vremuri. Şi dacă în ceată celor 40 de mucenici tot a fost unul care a slăbit în credinţă şi a apostaziat, în ciuda tuturor încurajărilor

celorlalţi, în cazul nostru – în care vrajba, răutatea şi suspiciunea între fraţi sunt la cote maxime, când singurătatea şi izolarea ne copleşesc, când dragostea frăţească nu numai că se răceşte, dar chiar este înlocuită de ură – oare cum va fi pentru noi în ceasul încercărilor celor mari? Înfricoşătoare întrebare şi perspectivă… Să ne rugăm Sfinţilor cei 40 de mucenici şi sfinţilor închisorilor să ne lumineze şi să ne povăţuiască în căile în care vom merge!

Din Testamentul Sfinţilor cei 40 de mucenici: "(…) Aşadar, vă rog, frate Crispine, să vă depărtaţi de orice poftă şi orice rătăcire lumească. Căci mărirea lumii este înşelătoare şi neputincioasă, înfloreşte pentru puţin şi se vestejeşte ca iarba grădinii, primind sfârşitul mai repede ca începutul. Mergeţi mai degrabă la iubitorul de oameni Dumnezeu, care dăruieşte bogăţie neîmpuţinată celor care aleargă la El şi dă ca răsplată viaţa veşnică celor ce cred în El.

Timpul acesta este folositor celor care vor să se mântuiască, oferind prilejul potrivit pentru pocăinţă, pentru practicarea adevăratei vieţuiri a celor care nu amână nimic pentru viitor. Căci schimbarea vieţii este neprevăzută. Şi chiar de ai cunoaşte-o, vezi ceea ce este de folos şi arată în modul acesta curăţia credinţei, pentru ca prin aceasta să ştergi urma păcatelor săvârşite înainte. „Căci în starea în care te vor găsi, spune Domnul, în aceea te voi şi judeca".

Sârguiţi-vă, aşadar, să fiţi fără greşeală în poruncile lui Hristos, ca să scăpaţi de focul cel nestins şi veşnic. Căci glasul dumnezeiesc strigă: „Timpul s-a scurtat!" Mai presus de toate, cinstiţi iubirea, căci numai ea singură respectă datoria iubirii frăteşti şi se supune legii dumnezeieşti. Căci prin fratele cel văzut se cinsteşte Dumnezeul cel nevăzut. Dacă pe toţi născuţi din aceeaşi mamă cuvântul îi numeşte fraţi, tot aşa sunt socotiţi toţi cei care iubesc pe Hristos.

Într-adevăr, Sfântul nostru Dumnezeu şi Mântuitor a spus că sunt fraţi între ei, nu cei ce sunt părtaşi firii, ci cei uniţi în credinţă, prin vieţuirea lor cea mai bună şi care „împlinesc voia Tatălui lor din ceruri."

(Din testamentul celor 40 de mucenici, „Actele Martirice", 1982).

Ioan Bucur - Fermentul muceniciei

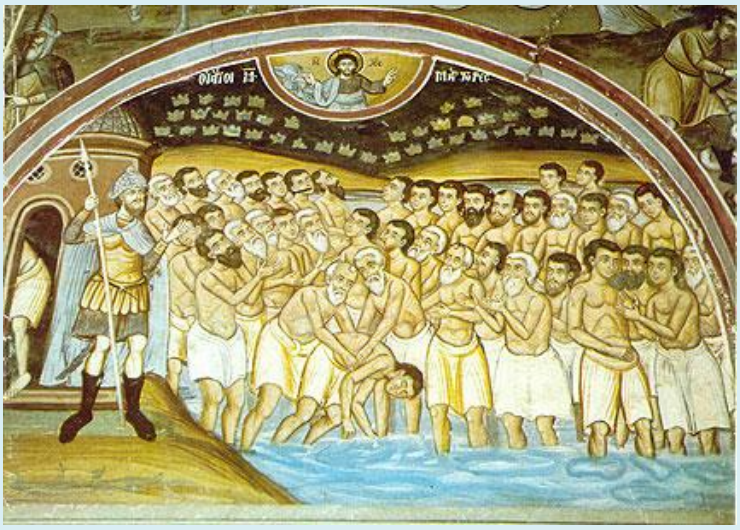

„Nu cu răzvrătire, nu cu nemulţumire, nu revoltaţi mergeau martirii în faţa prigonitorilor, ci ca nişte miei spre junghiere…” (Arhimandritul Iustin Pârvu)

“De ce a îngăduit Domnul nostru, Iubitorul de oameni, asemenea dezlănţuiri ale diavolului şi slugilor sale împotriva făpturii sale? Deoarece aceşti fraţi ai lui Hristos au devenit, prin mucenicia lor, jertfa cea sângeroasă adusă pe altar pentru păcatele noastre ale tuturor. Ei sunt mieii jertfiţi de preoţii Vechiului Legământ pentru iertarea păcatelor poporului. Ei sunt răscumpărarea noastră. Datorită lor noi trăim, avem (încă) libertate, avem Biserica, datorită lor, prin Hristos, porţile Iadului nu au biruit-o şi nici nu o vor birui. Ei sunt cei ce stau cel mai aproape de Hristos, deoarece au făcut, până la capăt, ceea ce a făcut şi Hristos pentru noi: şi-au pus trupul şi sufletul şi-au jertfit întreaga viaţă, pentru noi. Şi ***„mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca viaţa lui să şi-o pună pentru prietenii săi”*** (Ioan 15:13).

Dragostea, aşadar, este fermentul muceniciei. Dragostea pentru Hristos şi pentru aproapele, o dragoste care nu este omenească, nu cunoaşte exaltarea, nu este nici măcar eroism sau onoare. Este dragoste dumnezeiască, de la Duhul Sfânt, ce provine din cunoaşterea lui Dumnezeu prin împlinirea poruncilor Sale.

Sfântul Ioan Gură de Aur, tâlcuind fericirile din predica de pe munte a Mântuitorului, arată că suferirea prigoanelor, a ocărilor şi a necazurilor urmează împlinirii primelor porunci: ale smereniei, pocăinţei, milostivirii şi căutării păcii cu Dumnezeu. De aceea, mucenicul nu este un fanatic, nici un simplu erou cum se găsesc, destui, în istoria lumii. Însuşi Apostolul Pavel, martirizat şi el de împăratul Nero, a scris: ***„De aş da trupul meu ca să fie ars, iar dragoste nu am, nimic nu-mi foloseşte”*** (1 Cor. 13:3).

Prin urmare, nu oricare dintre noi va putea merge până la mărturisirea lui Hristos, dacă în mărturisire se va amesteca ceva omenesc, meschin, pătimaş, un rest de necredinţă şi de interes. Jertfa nu poate fi decât rodul lepădării totale de sine sau cel puţin al unei dispoziţii sincere a sufletului de a-L urma cu toată fiinţa pe Hristos”.

(Din no. 2/februarie 2009 al revistei “Presa Ortodoxă”)

Ora de religie - Sfinţii 40 de mucenici

O sărbătoare cu o bogată rezonanţă spirituală la poporul român este pomenirea martiriului pentru credinţa creştină al celor 40 de ostaşi romani în timpul domniei împăratului roman păgân Liciniu (308-324).

Tradiţia bisericească ne consemnează că la începutul primăverii anului 320, în cetatea armeană Sebastia, 40 de ostaşi de sub comanda lui Agricola – conducătorul militar din acele locuri, au refuzat să se închine şi să jertfească idolilor. La început Agricola a aflat numai de trei dintre soldaţii săi că sunt creştini. Mai apoi, când le-a impus ostaşilor să jertfească zeităţilor romane, s-a aflat numărul real al creştinilor din armata sa. Refuzând categoric închinarea la idoli, cu toţii au fost închişi în temniţă.

După ce au stat în detenţie timp de şapte zile, în cetatea Sevastiei a sosit Lisie – un alt mare persecutor al creştinilor. Împreună au încercat din nou să-i convingă pe cei 40 de soldaţi creştini să se închine idolilor păgâni. Însă, şi această încercare a rămas fără nici un rezultat. Atunci Agricola şi Lisie au ordonat slujitorilor lor să arunce asupra ostaşilor creştini cu pietre, spre a-i înfricoşa şi pentru ca să renunţe la credinţa lor, dar nu au reuşit.

În acel început de primăvară, fiind un ger cumplit şi vânt mare, Agricola împreună cu Lisie au hotărât ca toţi sfinţii ostaşi să fie legaţi şi duşi în apa foarte rece a unui lac mai mare de lângă cetate. Alături de lac au construit un bazin în care apa era încălzită şi în care nu puteau intra decât cei ce se închinau idolilor. După un timp unul dintre ostaşii din apa îngheţată, nemaiputând să rabde frigul, despărţindu-se de ceilalţi, a alergat la bazinul cu apă caldă, dar când a întins piciorul spre apă fierbinte, îndată a murit.

Atunci, unul dintre străjerii care au văzut întâmplarea, impresionat fiind de curajul şi bărbăţia celor 39 de creştini, a ales să intre alături de ei în apa îngheţată. A doua zi, bravii ostaşi care au îndurat gerul cumplit şi apele îngheţate, au fost omorâţi în chinuri.

Vestea despre martiriul lor impresionant s-a răspândit cu repeziciune în tot imperiul. Pilda lor de curaj a fost un exemplu pentru toţi creştinii acelor vremuri de grele încercări, dar şi pentru generaţiile următoare. Osemintele sfinţilor au fost adunate cu multă cinste, păstrându-se până în ziua de astăzi într-un chivot special la mănăstirea Xiropotamu de pe Muntele Athos.

Poporul român a preţuit mult pilda celor 40 de martiri creştini. Însoţind ziua lor de pomenire cu diferite obiceiuri ce fac parte din tradiţia acestui popor. Cum ar fi cel al mucenicilor (sau măcinici) pe care gospodinele îi pregătesc cu această ocazie pentru a fi împărţiţi spre pomenirea celor morţi. Acei mici covrigei în formă de 8, care ne duc cu gândul la ∞ - semnul infinitului, al veşniciei pe care martirii au dobândit-o prin sacrificiul lor.

Biserica Ortodoxă pomeneşte amintirea matiriului celor 40 de ostaşi romani ucişi pentru credinţă. Timp de aproape paisprezece secole acest gest de sacrificiu constituie un exemplu de credinţă pentru creştinii ortodocşi din întreaga lume. Este un exemplu demn de urmat pentru noi toţi, mai ales în aceste timpuri bulversante. Exemplul tăriei credinţei lor ar trebui să constituie un imbold şi pentru creştinii de astăzi.

În faţa provocărilor acestor vremuri, trebuie să răspundem cu acelaşi curaj pe care l-au avut martirii, cei care au renunţat şi la viaţa lor, din dragoste de Dumnezeu şi din credinţă. Să avem curajul de mărturisi prin cuvânt şi prin fapte că suntem creştini. Martirii sunt cei care au avut curajul mărturisirii. Curaj pe care să-l avem toţi cei care ne mărturisim creştini.

O minune a Sfinţilor patruzeci de mucenici în satul Gomati – Halkidiki

În satul Gomati din Peninsula Halkidiki (Chalcidica) exista un metoc al mănăstirii Xiropotamu - Sfântul Munte Athos. Celelalte clădiri anexe s-au ruinat şi a rămas în picioare numai biserica ce avea hramul „Sfinţii 40 de mucenici” ce au pătimit în iezerul îngheţat din Sevastia - Asia Mică. Pomenirea lor se face pe 9 martie. Acea biserică aparţine acum de parohia din Gomati. La hram slujeşte întotdeauna mitropolitul de Ierisso şi se strâng închinători de prin satele învecinate.

De numele sfinţilor 40 de mucenici este legată o salvare de la pieire sigură a satului, prin minunea şi intervenţia sfinţilor.

***

Ne aflăm în anul 1905, când soldaţii turci au venit trimişi de Madem Aga din Stratoniki, ca să ia bărbaţi la muncă în minele metalifere. După cum se ştie, în acea vreme, toate satele din nordul Peninsulei Halkidiki, erau obligate să trimită bărbaţi la mine. Dar sătenii din Gomati s-au împotrivit violent şi i-au ucis pe soldaţii turci. Acest fapt i-a înfuriat pe turci şi Sultanul porunci să fie tot satul trecut prin foc, iar locuitorii să fie pedepsiţi în mod exemplar. Deci, de la Thessalonic s-a pornit un corp de oaste spre Gomati cu intenţia de a executa ordinul sultanului.

Însă, cum au ajuns în apropierea satului, în locul unde se află biserica sfinţilor 40 de mucenici, s-a întâmplat ceva minunat. Ofiţerului turc ce avea oastea sub comandă i s-a făcut milă de popor şi şi-a schimbat gândul: „- De ce să-i pedepsesc într-un chip atât de brutal?" A ajuns în mijlocul satului şi acolo i-a strâns pe toţi creştinii care, înspăimântaţi, îşi aşteptau dreapta osândă.

Atunci ofiţerul turc întrebă:
„- Ia spuneţi-mi, ce hram are biserica ce este în hotarele satului vostru?

– Sfinţii 40 de mucenici, răspunseră sătenii.

– Serios? E adevărat? Sfinţii 40 de mucenici? Ştiţi cum mă numesc eu? Mă numesc Sarándol! Oi fi eu turc, dar eu sunt de loc din Sevastia, unde au mărturisit sfinţii 40 de mucenici. Mama mea năştea copii, dar nici unul nu supravieţuia. Mureau toţi după naştere. O creştină a spus mamei mele să mă făgăduiască sfinţilor 40 de mucenici. Acolo în Sevastia - Asia Mică locuiau creştini şi musulmani. Eu sunt copilul care am fost făgăduit de mama mea sfinţilor 40 de mucenici şi de aceea trăiesc până în ziua de azi, altfel aş fi murit şi eu ca ceilalţi. De aceea şi port numele lor. Ei, sfinţii 40 de mucenici ce m-au salvat şi pe mine, v-au salvat astăzi şi pe voi, căci îndată ce am ajuns în dreptul bisericii lor, m-am răzgândit. Hai, sculaţi-vă să mergem toţi împreună ca să le mulţumim."

Atunci toţi, plini de recunoştinţă, în frunte cu ofiţerul turc, s-au îndreptat către biserica sfinţilor. Acolo turcul a îngenuncheat înaintea icoanei sfinţilor 40 de mucenici şi plin de emoţie a scos o liră de aur şi a pus-o la icoană.

Toţi, plini de recunoştinţă, au mulţumit sfinţilor 40 de mucenici pentru acea izbăvire minunată la care au fost martori.

Iar noi cei ce auzim şi citim această minune, să dăm slavă Dumnezeului celui în Treime, ce este „minunat întru sfinţii Săi."

(Material apărut în nr. 26 al revistei Familia Ortodoxă - Traducere din „Aghiorítiki Martyría", de Monah Gherontie Nica)

Cum l-au salvat de la moarte Sfinții 40 de mucenici pe un mitropolit

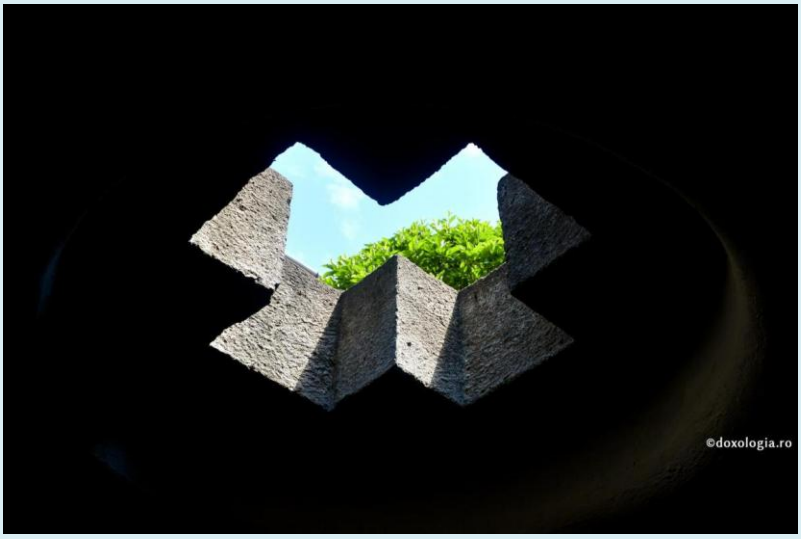

Traducere și adaptare: Tamara Hotnog
Sursa: Orthodoxologie

Aceasta este mărturia mitropolitului Iosif (Cernov, 1893-1975) despre felul în care era să moară într-o închisoare nazistă.

La Taganrog, în camerele arhiepiscopului, era agăţată o icoană a celor 40 de mucenici, pătimind în lacul din Sevasta. Pe când eram încă un tânăr ierodiacon şi ajutor de chilie al Vlădicăi Arsenie, treceam de multe ori pe dinaintea acestei icoane, însă nu dădeam cinstirea cuvenită Sfinților 40 de mucenici. Ba chiar mă îndoiam puţin de existenţa lor - poate că au existat astfel de mucenici, poate că nu...

Ei bine, în iarna anului 1943 am fost încarcerat într-o închisoare a Gestapoului, în oraşul ucrainian central Uman, unde nu existau geamuri la ferestre, iar afară era un frig aprig. Eram, practic, fără veşminte, purtând doar o sutană. În cutia aceasta de piatră îmi ceream moartea, zicând: „Doamne, lasă-mă să mor!” Totul era fără de nădejde şi nu aveam puterea să îndur frigul glacial.

Apoi, mi-am adus aminte de cei 40 de mucenici din Sevasta şi am început să mă rog lor, să le cer iertare că nu le aduc cinstirea cuvenită, că nu le înţeleg vitejia duhovnicească de mucenici. Mă rugam cu râvnă fierbinte şi, în curând, dez-nădejdea mi-a pierit din suflet. Trupul mi s-a umplut de căldură şi am simţit cum mă încălzesc tot. După ce m-au lăsat frigul şi deznădejdea, uşa închisorii s-a deschis şi mi s-a dat un pachet: Sfintele Daruri, pâine şi haine călduroase.

Forţele sovietice înaintau spre oraş, iar nemţii au început să tragă în prizonieri. Am luat Sfintele Daruri în palmă şi m-am rugat dinaintea lor toată noaptea.

Credincioşii din Uman şi-au strâns aurul şi l-au cumpărat pe ajutorul gardianului închisorii. Acela şi-a dat cuvântul că mă va ţine în viaţă. Şi, cu adevărat, în timp ce nemţii luau prizonierii cu ei sau îi împuşcau, eu am rămas viu.

Atunci când au sosit forţele sovietice, Vlădica Iosif a fost închis din nou, de data aceasta de către autorităţile sovietice. Li se părea foarte suspect să supra-vieţuieşti într-o închisoare a Gestapoului. Însă aceasta este o altă poveste.

(V. Koroleva, Lumina bucuriei într-o lume îndurerată: Mitropolitul Iosif de Alma-Ata şi de Kazahstan, Moscova, Palomnik, 2004)

Pr. Ciprian Florin Apetrei - Sfinţii 40 de mucenici, călăuzitori spre Împărăţia cerurilor

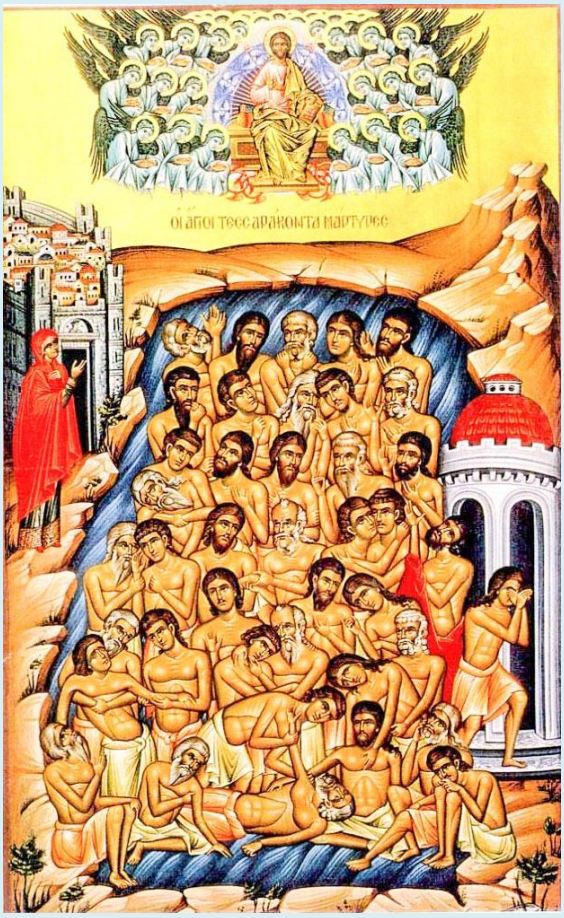

Biserica îi sărbătoreşte astăzi pe Sfinţii 40 de mucenici din Sevastia. Sunt printre cei mai populari martiri în rândul credincioşilor ortodocşi. Ziua lor de cinstire, 9 martie, este sărbătorită în mod special de creştinii din ţara noastră. Pentru ziua Sfinţilor 40 de mucenici gospodinele fac 40 de colaci, numiţi sfinţi sau mucenici. Forma cifrei 8 în care sunt făcuţi mucenicii are un sens teologic. La Sfinţii Părinţi, veşnicia creaţiei transfigurate prin Hristos Domnul este redată de expresia „ziua a opta a creaţiei”. În opoziţie cu săptămâna de şapte zile, care măsoară timpul finit, ziua a opta „arată modul existenţei mai presus de materie şi de timp”.

Mucenicii sau martirii sunt creştinii care şi-au dat viaţa mărturisind pe Domnul Iisus Hristos. Ei sunt primii sfinţi ai Bisericii, care a considerat întotdeauna că mucenicia nu ar fi fost posibilă fără ajutorul harului Duhului Sfânt.

Pe jertfa martirilor s-a zidit Biserica, de aceea în piciorul Sfintei Mese din Altarul bisericii se pun moaşte de martir. Mărturia lor stă la baza modelului creştin de mărturisire a lui Iisus Hristos ca Domn şi Mântuitor al nostru.

Apostolul Pavel spune despre ei: „Au fost uciși cu pietre, au fost puși la cazne, au fost tăiați cu ferăstrăul, au murit uciși cu sabia, au pribegit în piei de oaie și în piei de capră, lipsiți, strâmtorați, rău primiți. Ei, de care lumea nu era vrednică…” (Evrei 11, 37-38). În evenimentul mărturiei lor se ascunde taina iubirii și legăturii care-i unește pe toți sfinții mucenici, pe cei care au mărturisit și pe cei care mărturisesc acum.

Din epoca persecuțiilor Bisericii de către împărații romani am moștenit cultul martirilor, născut ca o manifestare firească a credinței creștine pe care mucenicii creștini au mărturisit-o cu statornicie și curaj și s-au încoronat, pentru chinurile îndurate și pentru moartea lor martirică, cu cununa nemuririi și a vieții veșnice.

Minunile din lacul înghețat

Sfinții 40 de mucenici erau soldați creștini, aflați în armata împăratului Licinius, care stăpânea partea de răsărit a Imperiului Roman. Conform izvoarelor istorice, în anul 320, Agricola, guvernatorul Armeniei, aflând că sunt creștini, le ordonă să își renege credința și să se închine idolilor. Cei 40 de mucenici refuză să facă acest lucru, astfel Agricola decide să îi întemnițeze timp de 8 zile și ordonă să fie torturați.

Văzând faptul că aceștia nu sunt dispuși să renunțe la creștinism, Agricola decide să îi condamne la moarte prin înghețare în lacul Sevastiei. Dintre toți cei 40, unul a decis să renunțe la creștinism, însă în momentul în care a ieșit din lac a murit pe loc. Totuși, locul acestuia a fost luat de către un soldat martor la eveniment. Deși guvernatorul Agricola spera că aceștia vor renunța la creștinism, în decursul nopții în care mucenicii se aflau în lac, s-au petrecut minuni remarcabile: la început, apa lacului s-a încălzit, astfel topindu-se gheața, iar apoi 40 de cununi strălucitoare s-au pogorât din ceruri deasupra mucenicilor.

La auzul acestor vești, guvernatorul decide să îi scoată din lac și să le fie zdrobite fluierele picioarelor, iar apoi să fie lăsați să moară. După moartea acestora, trupurile lor au fost arse, iar cenușa a fost aruncată în lac. Părți din sfintele moaște ale acestora, care au scăpat focului, se pot găsi în diverse biserici aparținând spațiului ortodox.

Sfinții 40 de mucenici sunt un exemplu de urmare și mărturisire a Domnului nostru Iisus Hristos și sunt cinstiți în mod deosebit de creștini, încă din secolul al IV-lea.

În acest sens, din viața Sfântului Vasile cel mare aflăm că familia lui avea spre cinstire moaște de la Sfinții 40 de mucenici.

Cea mai veche consemnare a acestor mucenici se află într-o predică a Sfântului Vasile cel mare, arhiepiscopul Cezareii Capadociei, rostită într-o biserică ridicată în cinstea mucenicilor.

Un alt sfânt părinte capadocian, Grigorie de Nisa, fratele Sfântului Vasile cel mare, a rostit două omilii despre Sfinţii 40 de mucenici în biserica închinată lor.

Sfântul Efrem Sirul, de asemenea, i-a elogiat pe cei 40 de mucenici.

Colacii în forma cifrei opt

Creștinii ortodocși din România îi cinstesc în mod deosebit și au o evlavie specială pentru acești sfinți care au suferit moarte martirică în Sevastia Armeniei.

În ţara noastră sărbătoarea creştină a Sfinţilor 40 de mucenici din Sevastia s-a suprapus peste începerea anului agricol tradiţional şi a generat o sărbătoare trădiţională românească, Mucenicii sau Măcinicii. În ziua Sfinţilor 40 de mucenici, în comunităţile rurale era momentul ce deschidea, de fapt, ciclul sărbătorilor de primăvară, presărat cu numeroase obiceiuri în satul tradiţional românesc.

Pentru ziua Sfinţilor 40 de mucenici gospodinele fac 40 de colaci numiţi sfinţi sau mucenici. În Moldova, aceştia au forma cifrei 8 şi sunt copţi din aluat de cozonac, apoi unşi cu miere şi nucă. În Dobrogea şi Muntenia, mucenicii sunt mai mici şi sunt fierţi în apă cu zahăr, cu scorţişoară şi nucă, simbolizând lacul

în care au fost aruncaţi Sfinţii mucenici. Aceştia sunt duşi la biserică pentru a fi binecuvântaţi şi apoi sunt consumaţi în familie.

Forma cifrei 8 în care sunt făcuţi mucenicii în zona Moldovei are un înţeles teologic şi ne arată influenţa monahală isihastă din mănăstirile moldave în viaţa credincioşilor din această zonă.

Cifra 8 în teologie semnifică ziua a opta. În acest sens, în teologia Sfinţilor Părinţi, veşnicia creaţiei transfigurate prin Hristos Domnul este redată de expresia „ziua a opta a creaţiei". În opoziţie cu săptămâna de şapte zile, care măsoară timpul finit, ziua a opta „arată modul existenţei mai presus de materie şi de timp" (Sfântul Maxim Mărturisitorul), defineşte un nou început şi o altă stare care nu va mai fi supusă schimbării, pentru că ziua a opta nu se va sfârşi niciodată şi nici nu va fi măsurată cu perioade trecătoare ale timpului, ci „va fi un timp format nu din succesiuni de momente trecătoare, pieritoare, ci din relaţia de dragoste plenară, care se săvârşeşte neîncetat într-o transfigurare dinamică «din slavă în slavă» (II Corinteni III, 18)", după cum afirmă Christos Yannaras.

Ziua a opta este caracterizată de desfiinţarea distanţei fizice - dintre Dumnezeu şi om, înseamnă unirea lui Dumnezeu cu Adam cel universal, fără să atingă sau să forţeze libertatea fiecărei persoane. După cuvintele Sfântului Maxim Mărturisitorul, pentru cei vrednici, unirea va fi „desfătare dumnezeiască şi mai presus de orice înţelegere", în timp ce pentru nevrednici, pentru cei care refuză iubirea jertfelnică a lui Dumnezeu, această unire se va transforma într-o „suferinţă de negrăit". Iubirea lui Dumnezeu specifică zilei a opta este întotdeauna cea care judecă după dreptate, cea care dă fiecăruia după dreptate: „Și vor ieşi cei ce au făcut cele bune spre învierea vieţii şi cei ce au făcut cele rele spre învierea osândirii" (Ioan 5, 29).

Din cele prezentate mai sus despre ziua a opta înţelegem că mucenicii în forma cifrei 8 ne arată că Sfinţii 40 de mucenici ne sunt călăuzitori prin mucenicia lor spre ziua a opta, cea care nu se sfârşeşte niciodată şi este a bucuriei celor drepţi în Împărăţia cea nepieritoare a lui Dumnezeu.

Pr. Ciprian Florin Apetrei - Colaci în forma cifrei opt pentru Sfinţii 40 de mucenici

Creştinii ortodocşi din România îi cinstesc în mod deosebit şi au o evlavie specială pentru Sfinţii 40 de mucenici care au suferit moarte martirică în Sevastia Armeniei şi pe care i-am pomenit în data de 9 martie.

Pentru ziua Sfinţilor 40 de mucenici gospodinele fac 40 de colaci numiţi sfinţi sau mucenici.

În Moldova, aceştia au forma cifrei 8 şi sunt copţi din aluat de cozonac, apoi unşi cu miere şi nucă. În Dobrogea şi Muntenia, mucenicii sunt mai mici şi sunt fierţi în apă cu zahăr, cu scorţişoară şi nucă, simbolizând lacul în care au fost aruncaţi Sfinţii 40 de mucenici.

Aceştia sunt duşi la biserică pentru a fi binecuvântaţi şi apoi sunt consumaţi în familie.

Forma cifrei 8 în care sunt făcuţi mucenicii în zona Moldovei are un înţeles teologic şi ne arată influenţa monahală isihastă din mănăstirile moldave în viaţa credincioşilor din această zonă.

Cifra 8 semnifică ziua a opta. În acest sens, în teologia Sfinţilor Părinţi, veşnicia creaţiei transfigurate prin Hristos Domnul este redată de expresia „ziua a opta a creaţiei”. În opoziţie cu săptămâna de şapte zile, care măsoară timpul finit, ziua a opta „arată modul existenţei mai presus de materie şi de timp” (Sfântul Maxim Mărturisitorul), defineşte un nou început şi o altă stare care nu va mai fi supusă

schimbării, pentru că „ziua a opta” nu se va sfârşi niciodată şi nici nu va fi măsurată cu perioade trecătoare ale timpului, ci „va fi un timp format nu din succesiuni de momente trecătoare, pieritoare, ci din relaţia de dragoste plenară, care se săvârşeşte neîncetat într-o transfigurare dinamică «din slavă în slavă» (II Corinteni 3, 18)”, după cum afirmă Christos Yannaras. Ziua a opta este caracterizată de desfiinţarea distanţei fizice - dintre Dumnezeu şi om, înseamnă unirea lui Dumnezeu cu Adam cel universal, fără să atingă sau să forţeze libertatea fiecărei persoane.

Sfinţii 40 de mucenici din Sevastia

Cea mai importantă sărbătoare a lunii martie este considerată ziua de 9/22 martie, atât conform calendarului creştin ortodox, cât şi celui popular. În această zi sunt sărbătoriţi cei 40 de Sfinţi mucenici din Sevastia, numiţi în tradiţia populară mucenicii sau măcinicii.

Substratul creştin

Cei 40 de sfinţi mucenici au fost soldaţi creştini şi au trăit pe timpurile împăratului Licinius, unul dintre acei care prigonea creştinii. Sfinţii făceau parte din Legiunea a XII-a Fulminata din Armenia. Se zice, că ei au refuzat să se închine idolilor declarând în faţa guvernatorului Agricolae că îl vor urma pe Iisus Hristos. Revoltat de cele auzite, generalul îi întemniţează pe cei 40 pentru opt zile şi ordonă să fie bătuţi cu pietre, timp în care se spune că Mântuitorul li s-a arătat întărindu-le astfel credinţa şi pregătindu-i pentru cele ce aveau să urmeze.

După aceste chinuri, guvernatorul i-a condamnat la moarte prin îngheţare în lacul Sevastiei. Pe la miezul nopţii însă, unul dintre cei 40 de mucenici, a ieşit din apă din cauza gerului. Alergând spre baia caldă, pusă de cei ce slujeau idolilor, a murit. Cei rămaşi să îndure gerul au început să se roage şi s-a petrecut o minune: apa lacului s-a încălzit, gheaţa s-a topit şi 40 de cununi strălucitoare au pogorât asupra mucenicilor. Unul dintre soldaţii de pază, uimit că în miezul nopţii o lumină din cer încălzeşte apa şi că o cunună din cele 40, pogorâte peste mucenici, nu are peste cine să se aşeze, s-a aruncat în apă, mărturisind că şi el este creştin. Şi pentru că au fost scoşi vii din lac, trupurile lor au fost arse, iar oasele aruncate în lac. După trei zile, cei 40 s-au arătat episcopului Petre,

cerându-i să-i scoată din apă. Creştinii le-au scos şi le-au îngropat trupurile cu mare cinste.

Obiceiuri. Tradiţii. Superstiţii.

Sărbătoarea creştină s-a suprapus cu cea de început a anului agricol tradiţional şi a generat o sărbătoare tradiţională moldovenească - Mucenicii sau Măcinicii.

În credinţa populară în această zi se încheie Zilele Babelor, lăsând loc Zilelor Moşilor. Sărbătoarea a pornit, probabil, de la importanţa deosebită pe care oamenii de altădată o acordau cultului moşilor. Moşii închipuind în fapt sufletele morţilor. Se credea că aceste suflete patronau viaţa pământenilor, mai ales la pragurile de timp (la cumpenele dintre anotimpuri, adică în preajma echinocţiilor şi solstiţiilor), reveneau de unde plecaseră acum când începea noul an vegetaţional.

Aşadar pentru a întâmpina cum se cuvine sufletele strămoşilor, gospodinele fac şi astăzi Sfinţişori (colăcei) de Măcinici. Mâncatul lor are conotaţii magice, îmbunând spiritele strămoşilor şi asigurând un trai liniştit în anul care urma.

Numiţi şi mucenici, Brăduleţi, aceşti colăcei i-ar închipui pe cei 40 de sfinţi ucişi la Sevastia, pe vremuri femeile, făcând chiar 40 de colăcei; cei mai mulţi fiind daţi de pomană în special copiilor săraci. Sărbătoarea Măcinicilor era una dintre cele mai aşteptate sărbători de către copiii de altădată.

Prin Bucovina se obişnuia ca, în locul colăceilor, să se facă 40 de plăcinte cu varză. În aceste preparate trebuia să se pună neapărat miere şi nuci, pentru că se credea, că ele asigură legătura viilor cu morţii, respectiv învierea prin moarte.

Uneori, mai ales săracilor, pe lângă colăcei, li se dădea de pomană şi băutură. Alteori, oamenii ieşeau în vii şi livezi pentru a bea …40 sau 44 de păhărele de vin (în tradiţia geto-dacă se considera că au existat 44 de sfinţi martiri); câte puţin din fiecare păhărel era vărsat la rădăcina viilor şi pomilor spre a rodi. Cei care nu puteau bea atâta trebuiau măcar să guste de 40 de ori dintr-un păhărel. Se credea că făcând astfel se adăuga tot atâta sânge peste an, în acest mod fiind ajutaţi şi Mucenicii să prindă curaj şi să spargă gheaţa iernii. Îndeobşte această beţie rituală avea loc noaptea, scopul principal, fiind restabilirea forţelor vitale şi trezirea naturii la viaţă, băutura având acum calitatea de ofrandă adusă morţilor.

Alte practici şi credinţe specifice de Măcinici: în această zi (sau a doua, a treia zi) se obişnuia să se scoată plugul şi să se meargă cu el la arat, se semăna usturoiul, ceapa, se răsădea curechiul, femeile aşteptând să culeagă de 40 de ori

mai mult cu condiția ca înainte de semănat să bată 40 de mătănii şi să dea de pomană 40 de sfinţişori şi 40 de lumânări.

Se credea, că vremea de mucenici se va repeta şi în următoarele 40 de zile, iar dacă plouă pe 9/22 martie, atunci va ploua şi la Paşti, dacă tuna, vara va fi prielnică pentru toate culturile; dacă îngheţa în noaptea dinaintea acestei zile, atunci toamna va fi lungă.

Se mai zicea în popor, că mucenicii ne scapă de patruzeci de necazuri, dar şi de alte sute de mii. Se considera că cum încetează Babele, Moşii îndată încep a bate cu măciucile sau ciocanele în pământ, anume ca acesta să se dezgheţe, să intre gerul şi să iasă căldura, să crească iarba verde.

Pe vremuri cei mai mulţi nu lucrau în această zi lucrări grele, mai cu seamă femeile, ci o ţineau şi o serbau, pentru că cică toţi sfinţii din an se strângeau în această zi spre a lua parte la liturghia cu sobor, dar şi pentru că sfinţii dezgheaţă pământul şi apa, nu se lucra, de teamă că vor fi loviţi cu măciucile.

Sărbătoare importantă în viaţa strămoşilor noştri, care deschidea un ciclu de zile benefice, zile în care legătura dintre cer şi pământ era mai strânsă ca niciodată faţă de toate celelalte zile ale anului. Această legătură, în opinia înaintaşilor noştri, era vitală acum la începutul anotimpului cald.

Astăzi, dintre toate practicile străvechi, mai există obiceiul ca femeile să coacă în ziua de 9/22 martie 40 de figurine din aluat - „sfinţişori” sau „mucenici”, reminiscenţe ale idolilor neolitici ai fertilităţii, iar bărbaţii să bea câte 40 sau 44 de pahare de vin sau rachiu. „Sfinţişorii” sunt făcuţi din aluat dospit şi au forma antropomorfă a cifrei opt – cifra echilibrului cosmic. Odată scoşi din cuptor, ei se ung cu miere de albine şi se presară cu nuci măcinate, apoi după ce sunt sfinţiţi la biserică, se împart persoanelor prezente, familiei, rudelor şi vecinilor, mai ales copiilor pentru sufletul morţilor.

Cătălin Acasandrei - Testamentul Sfinților 40 de mucenici - unul dintre cele mai impresionante documente din epoca persecuțiilor

În fiecare an, în data de 9 martie, Biserica Ortodoxă îi prăznuiește pe Sfintii 40 de mucenici torturaţi în Sevasta Armeniei la începutul secolului al IV-lea.

Foto: Pr. Silviu Cluci

Foto: Constantin Comici

Au refuzat să se închine idolilor şi au fost aruncați în apa înghețată a lacului Sevastiei. Pentru rugăciunile celor 40 de mucenici, apa lacului s-a încălzit, iar

40 de cununi strălucitoare s-au coborât deasupra lor. Dar una dintre cununi nu mai avea pe cine să se așeze, căci unul dintre mucenici, unul dintre ei ieșind din apă ca să se salveze, a murit - așa că un soldat văzând minunea, s-a aruncat și el în lac și a mărturisit că este creștin.

În Vieţile sfinţilor găsim și numele celor care au pătimit în lacul înghețat din Armenia veacului al IV-lea: Chirion, Candid, Domnos, Isichie, Iraclie, Smaragd, Evnichie, Valent, Vivian, Claudie, Prisc, Teodul, Eutihie, Ion, Xantie, Ilian, Sisinie, Aghie, Aetius, Flavie, Acachie, Ecdit, Lisimah, Alexandru, Ilie, Gorgonie, Teofil, Domitian, Gaiu, Leonte, Atanasie, Chiril, Sacherdon, Nicolae, Valerie, Filoctimon, Severian, Hudion, Meliton și Aglaie.

Conform acestor nume, unii sunt greci, alţii latini, dar printre ei erau, cu siguranţă, şi armeni.

Nu avem informații certe despre actul juridic de condamnare al acestora, dar ni s-a păstrat până astăzi testamentul care însoţea, conform practicii, actul juridic. Acest testament a fost redactat sub forma unei scrisori de către Meletie (Meliton), unul dintre cei 40 de martiri, ajutat de Aetius şi Eutihie şi adresat preoţilor, părinţilor, fraţilor, surorilor, soţiilor, copiilor, prietenilor şi cunoscuţilor lor.

În Actele martirice, cel de-al 11-lea volum al colecției Părinți și Scriitori Bisericești, citim că ideea centrală a acestei scrisori-testament constă în dorința unanimă a celor 40 ca trupurile lor, după ardere, să fie depuse în localitatea Sărim de lângă oraşul Zela, din Armenia și ca nimeni să nu ia vreo părticică din osemintele lor: „Dorim ca moaştele noastre să fie strânse de cei din jurul preotului şi tatălui nostru Proidius, de fraţii noştri Crispin şi Gordius, împreună cu poporul cel râvnitor, cu Chirii, Marcu şi Sapricius, fiul lui Ammonius, spre a fi depuse în satul Sărim de lângă oraşul Zela”.

Ei roagă apoi, în ceea ce îl privește pe Evnichie, probabil sclav în cadrul Legiunii a XII-a Fulminata, că dacă și el va suferi martiriul, moaștele să îi fie depuse în acelaşi loc cu ale lor. Iar dacă, prin harul lui Dumnezeu, Evnichie nu va suferi martiriul, aceștia îi recomandă să trăiască toată viaţa după poruncile lui Hristos pentru ca, „în ziua cea mare a Învierii, să dobândească fericirea” alături de ei.

Spre final, asumându-și moartea martirică, ei îi salută pe toți cei cunoscuți, având credinţa în harul şi puterea lui Dumnezeu, care Îi va aduce la viaţă în ziua Judecății, alături de preoţii, părinţii, soţiile, copiii, fraţii, surorile şi prietenii lor.

Prin urmare, simplitatea redactării, cât şi unele detalii toponimice, sinceritatea, puterea şi curajul martirilor de a înfrunta durerile, alături de informaţiile detaliate despre părinţii şi rudele lor, constituie criterii relevante care pledează în favoarea autenticităţii acestui important document istoric.

Cătălin Acasandrei - Închinăm 40 de pahare sau ne rugăm Sfinților 40 de mucenici?

Trăind pe vremea împăratului Licinius, în secolul al IV-lea, cei 40 de mucenici erau soldați creștini din Armenia (orașul Sivas din Turcia de astăzi) și făceau parte din Legiunea a XII-a Fulminata.

În anul 320, aflând guvernatorul Armeniei, Agricola, despre ei, i-a silit să se închine idolilor dar, pentru că au refuzat, au fost închiși vreme de opt zile și bătuți cu pietre. În cele din urmă, au fost condamnați la moarte prin înghețare în lacul Sevastiei. La miezul nopții însă, unul dintre cei 40 a ieșit din apa înghețată și, alergând spre baia caldă, pusă acolo de cei ce se închinau idolilor, a murit. Atunci ceilalți au început să se roage cu mai multă ardoare, încât apa lacului s-a încălzit, iar 40 de cununi strălucitoare s-au coborât deasupra lor.

Pentru că una dintre cununi nu mai avea pe cine să se așeze, căci unul dintre mucenici murise, un soldat s-a aruncat în apă, văzând minunea, și a mărturisit că și el este creștin. Ieșind vii din lac, le-au fost zdrobite picioarele cu ciocane și, în felul acesta, 39 de mucenici au trecut la cele veșnice. Doar unul a mai rămas, așa că mama lui l-a purtat în brațe pe drumul pe care erau duse trupurile, spre ardere, știind că se îndreaptă spre Împărăția Domnului. Astfel, și cel de-al 40-lea mucenic și-a dat sufletul în mâinile lui Dumnezeu.

Sărbătoarea creștină a Sfinților 40 de mucenici din Sevastia s-a suprapus peste debutul anului agricol tradițional, la hotarul dintre iarnă și vară, și a generat o sărbătoare tradițională românească: Mucenicii sau Măcinicii. Această supra-punere peste începutul anului agricol a dat naștere unor obiceiuri specifice.

Pe 9 martie se prepară Sfinţi sau Sfinţişori, pe care creştinii îi duc la biserică să fie sfinţiţi şi îi dau de pomană săracilor, pentru sufletele morţilor.

În Moldova, aceștia au forma cifrei 8 - simbol al veșniciei - și sunt copți din aluat de cozonac, apoi unși cu miere și nucă.

Tradiția mai spune că, dacă femeile sădesc semințe în această zi într-o răsadniţă, acestea nu vor fi atacate de insecte tot timpul anului.

Însă, unul dintre cele mai cunoscute obiceiuri din această zi este consumarea celor 40 de pahare de vin, despre care se spune că reprezintă sângele vărsat de cei 40 de Sfinți mucenici din cetatea Sevastei. Deși acest obicei este doar o reminiscență a sărbătorilor bahice ale antichității, s-a transmis până în zilele noastre credința populară conform căreia vinul băut de Măcinici se transformă, pe parcursul anului, în sânge și putere de muncă.

Sigur că trebuie să militățm în tot ceasul pentru păstrarea tradițiilor strămoșești, să le dăm valoare și să le ducem mai departe, conștienți fiind de importanța acestui tezaur pe care alții îl risipesc, însă nu putem nega faptul că există în jurul nostru și creștini urmăritori de sărbători care așteaptă astfel de momente doar ca să închine câteva pahare în plus.

Această închinare a lor este departe de trăirea creștină autentică, de închinarea „plăcută, cu evlavie şi cu sfială” pe care ne-o recomandă Sfântul apostol Pavel (Evrei 12, 28) și, de aceea, trebuie să ne ferim să transformăm unele sărbători în serbări cu formă sau ambalaj creștin, dar cu un conținut contrar mărturisirii și vieţuirii ortodoxe.

Având în vedere că ne aducem aminte de jertfa Sfinților 40 de mucenici cu foarte puțin timp înainte de prima zi a Postului mare, se cuvine să închinăm nu 40 de pahare, ci să ne rugăm sfinților prăznuiți, având în minte, totodată, îndemnul Sfântului apostol Pavel, care îi asigura pe romani că „Împărăţia lui Dumnezeu nu este mâncare şi băutură, ci dreptate şi pace şi bucurie în Duhul Sfânt” (Romani 14, 17).

Un răspuns sintetic pe care ar trebui să îl dăm unui astfel de obicei se regăsește și în finalul testamentului celor 40 de Sfinți mucenici - îndemn la fel de valabil și astăzi, ca și în urmă cu 1700 de ani: „Să vă depărtaţi de orice poftă şi rătăcire lumească. Căci mărirea lumii este înşelătoare şi neputincioasă, înfloreşte pentru puţin şi îndată se veştejeşte ca iarba grădinii, primind sfârşitul mai repede ca începutul. Mergeţi mai degrabă la iubitorul de oameni Dumnezeu, care dăruieşte bogăţie neîmpuţinată celor ce aleargă la El şi dă ca răsplată viaţa veşnică celor ce cred în El”.

Icoane

Fresce zgrăvite în anul 1564, de la Mănăstirea Stavronikita din Sfântul Munte Athos, Grecia:

Sfântul mucenic Chirion

Sfântul mucenic Candid

Sfântul mucenic Domnos

Sfântul mucenic Isihie

Sfântul mucenic Ieraclie

Sfântul mucenic Smaragd

Sfântul mucenic Valent

Sfântul mucenic Vivian

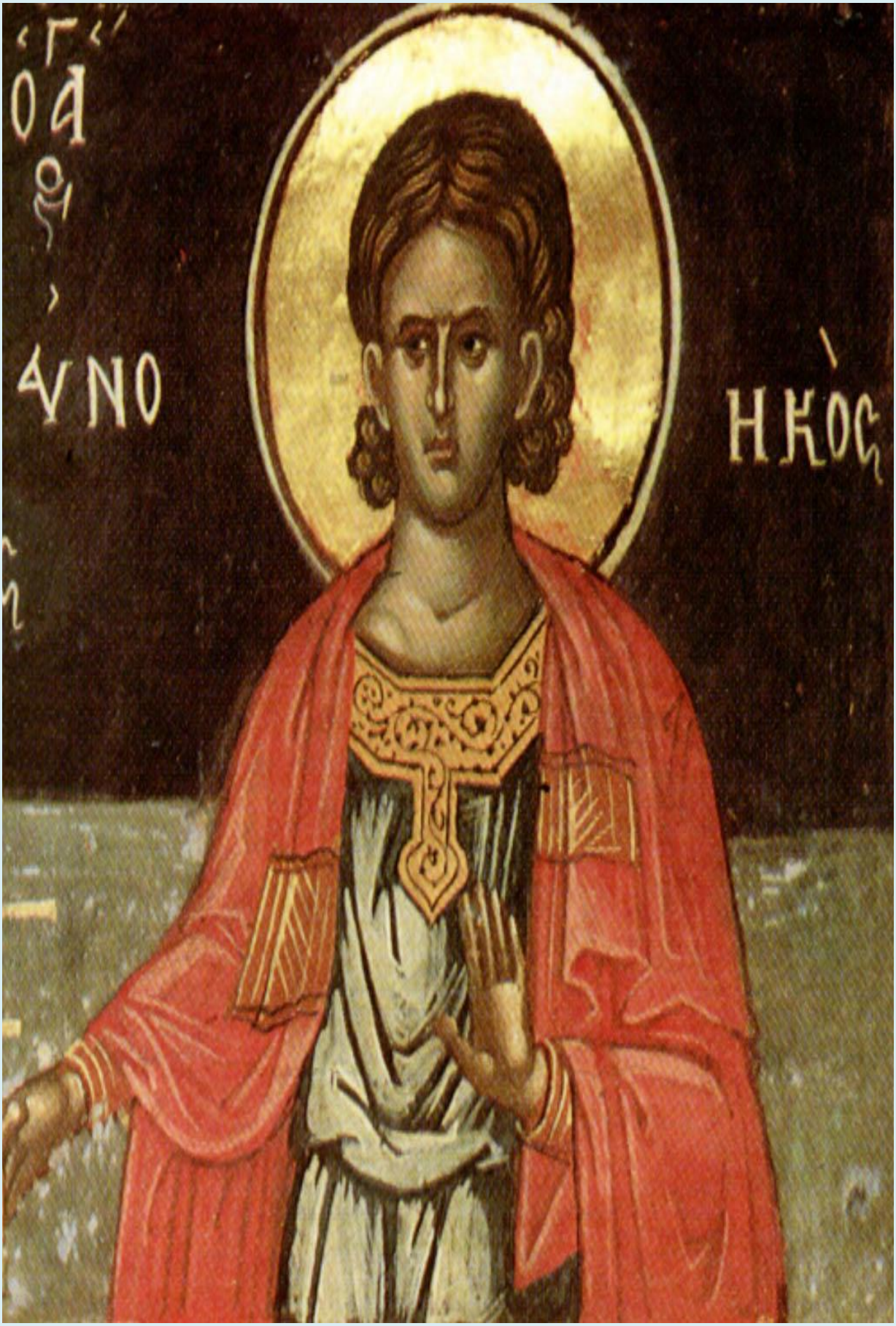

Sfântul mucenic Evnichie

Sfântul mucenic Claudie

Sfântul mucenic Prisc

Sfântul mucenic Teodul

Sfântul mucenic Eutihie

Sfântul mucenic Ioan

Sfântul mucenic Xantie

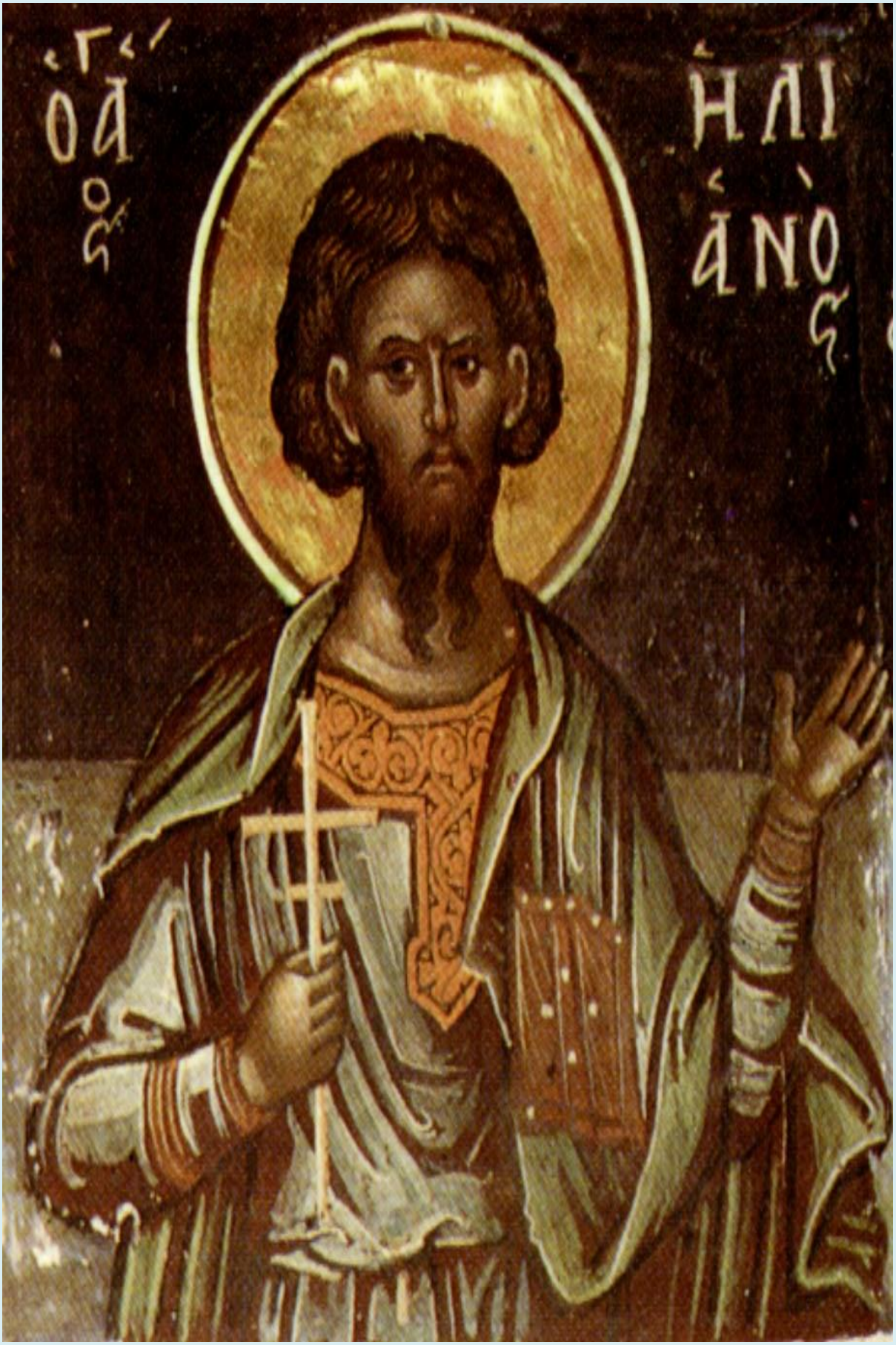

Sfântul mucenic Ilian

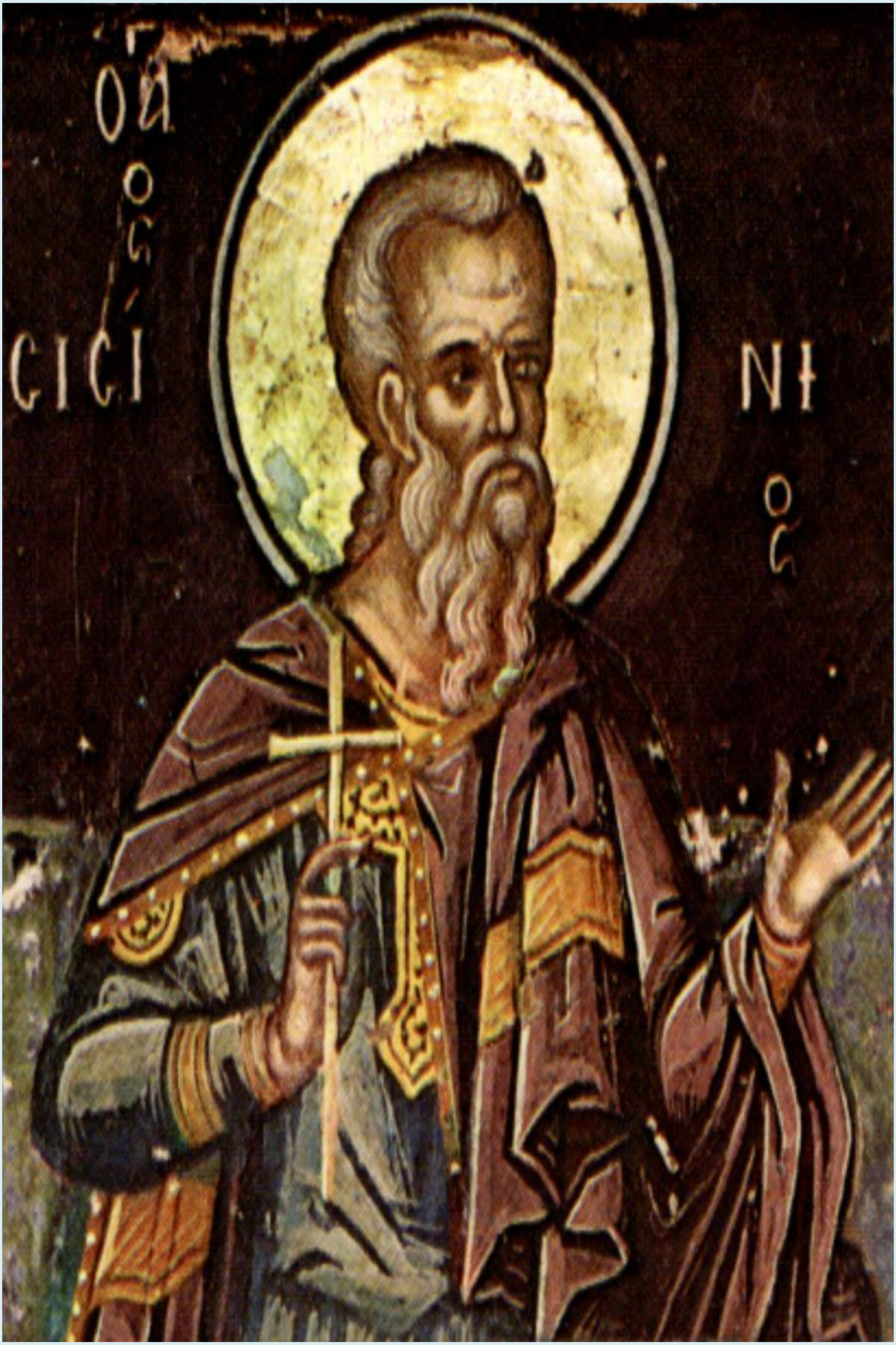

Sfântul mucenic Sisinie

Sfântul mucenic Aghie

Sfântul mucenic Aetie

Sfântul mucenic Flavie

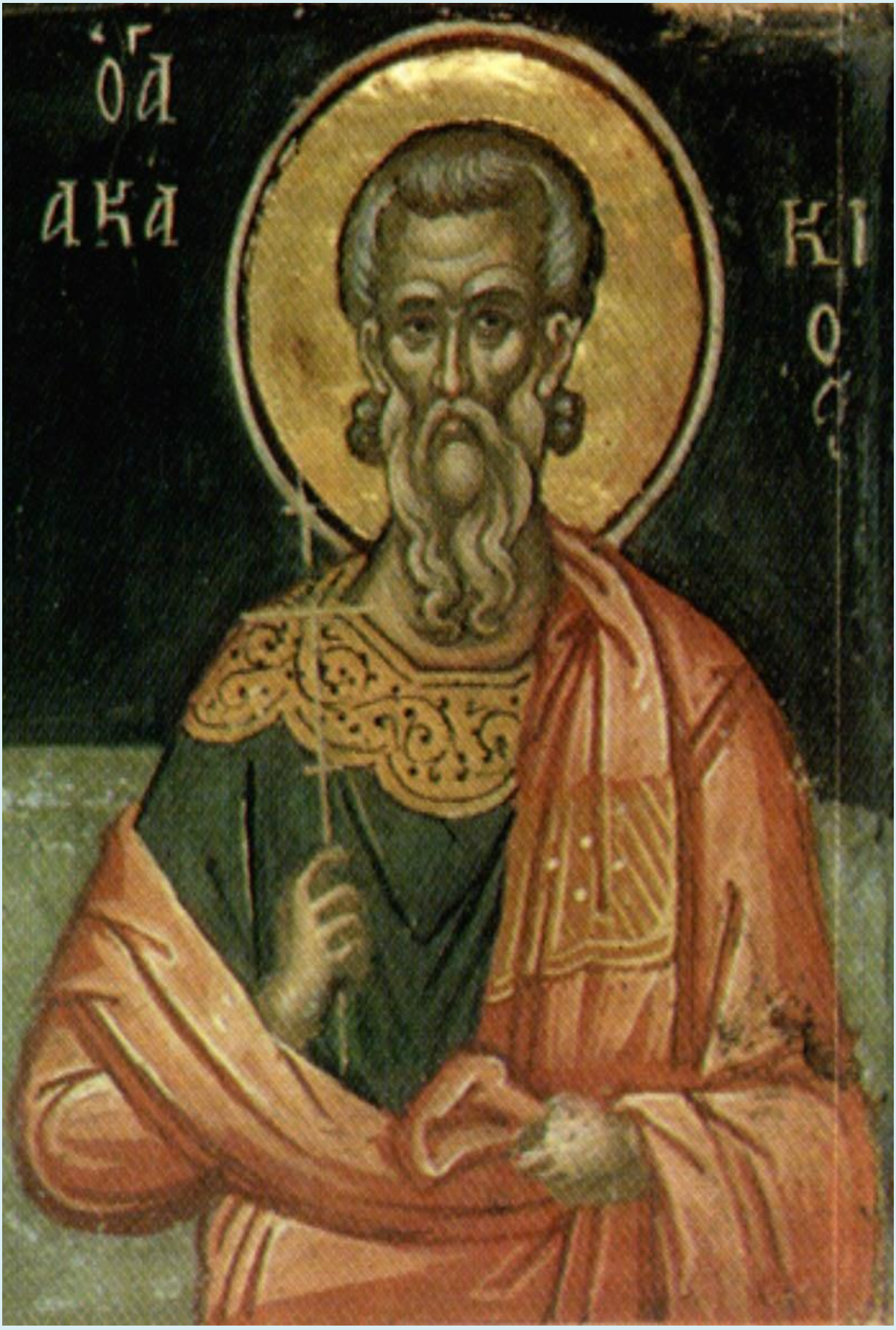

Sfântul mucenic Acachie

Sfântul mucenic Ecdit

Sfântul mucenic Lisimah

Sfântul mucenic Alexandru

Sfântul mucenic Ilie

Sfântul mucenic Leontie

Sfântul mucenic Gorgonie

Sfântul mucenic Teofil

Sfântul mucenic Dometian

Sfântul mucenic Gaie

Sfântul mucenic Atanasie

Sfântul mucenic Chiril

Sfântul mucenic Sacherdon

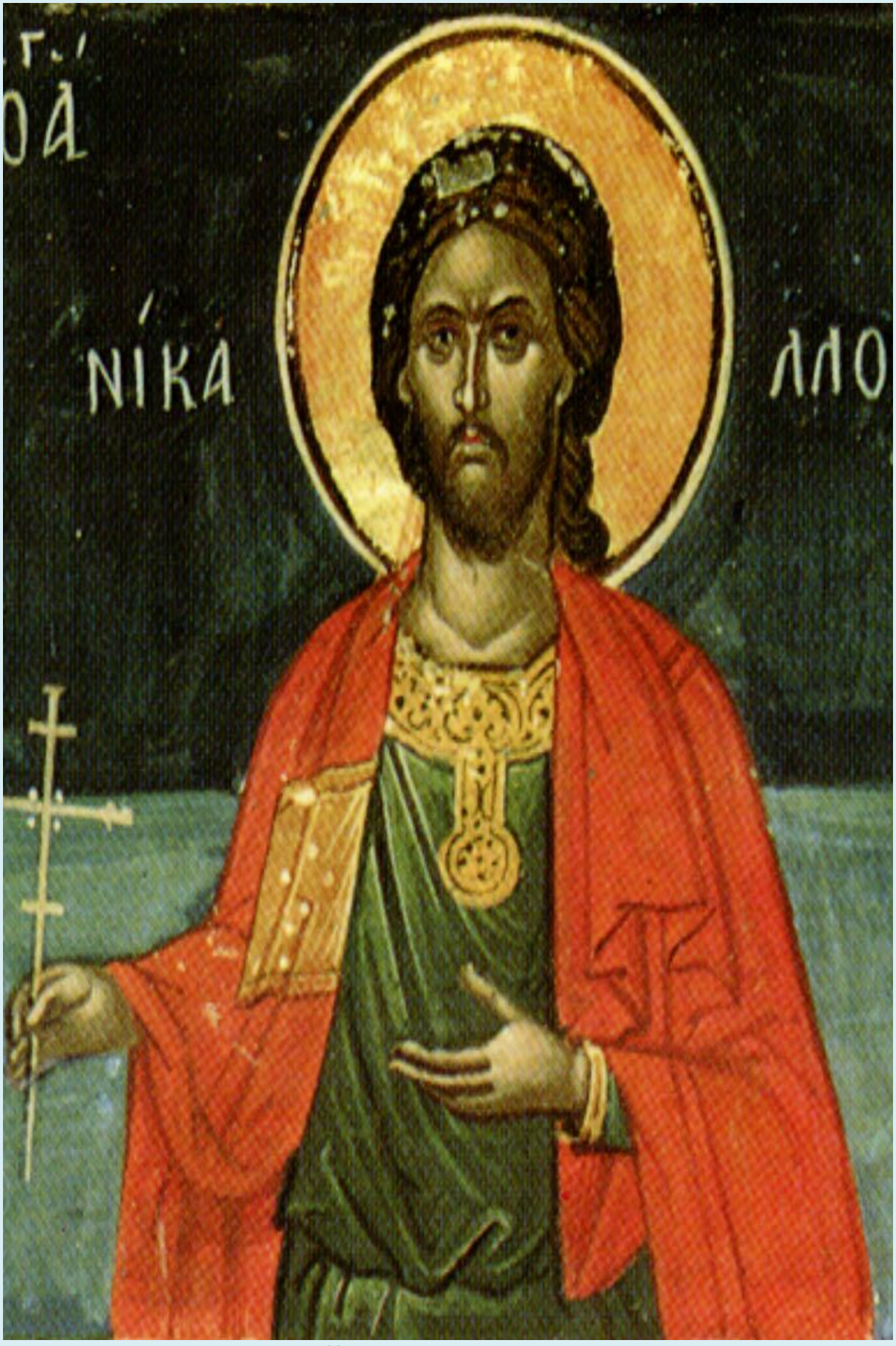

Sfântul mucenic Nicolae

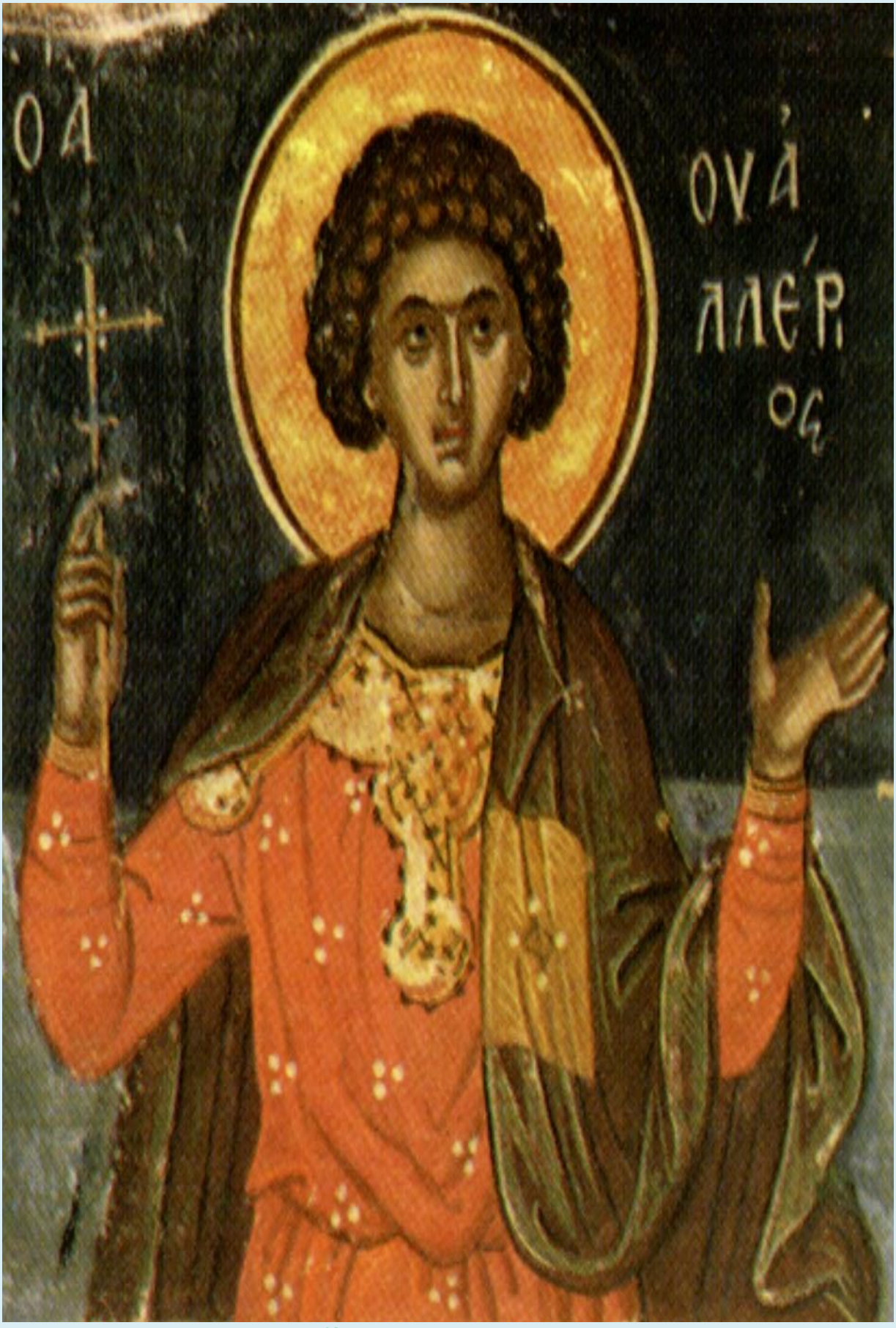

Sfântul mucenic Valerie

Sfântul mucenic Filoctimon

Sfântul mucenic Severian

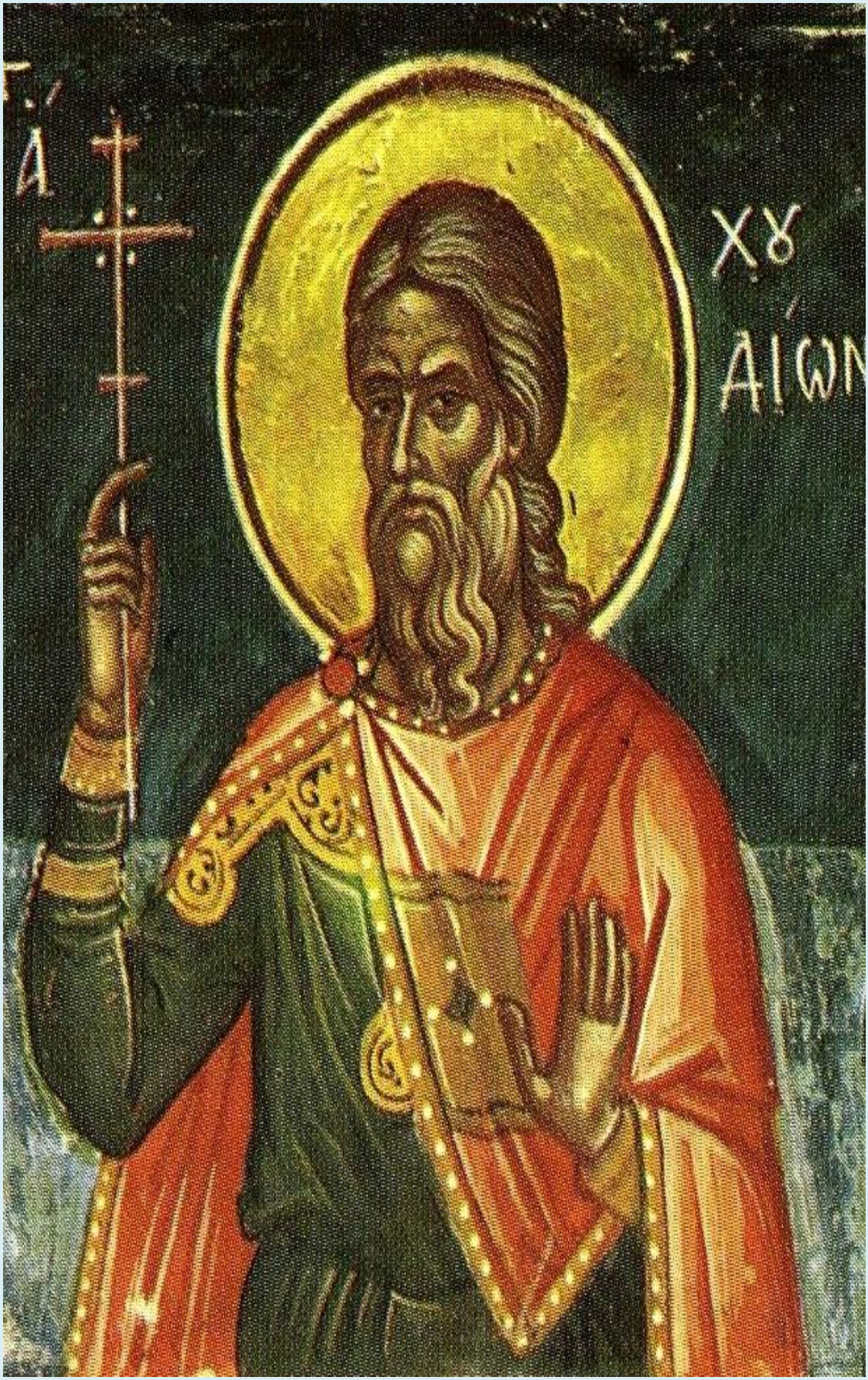

Sfântul mucenic Hudion

Sfântul mucenic Meliton

Sfântul mucenic Aglaie

9 martie

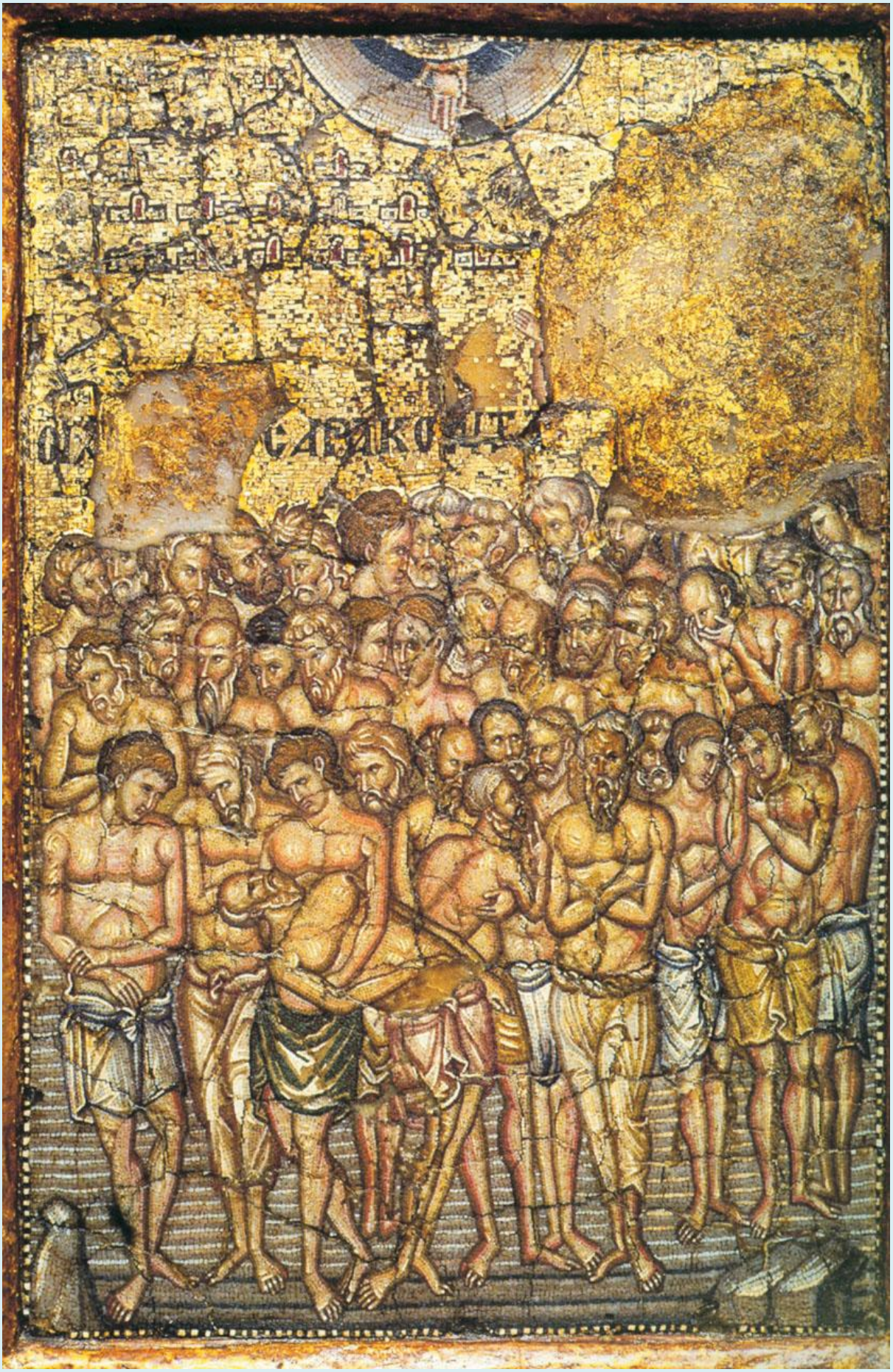

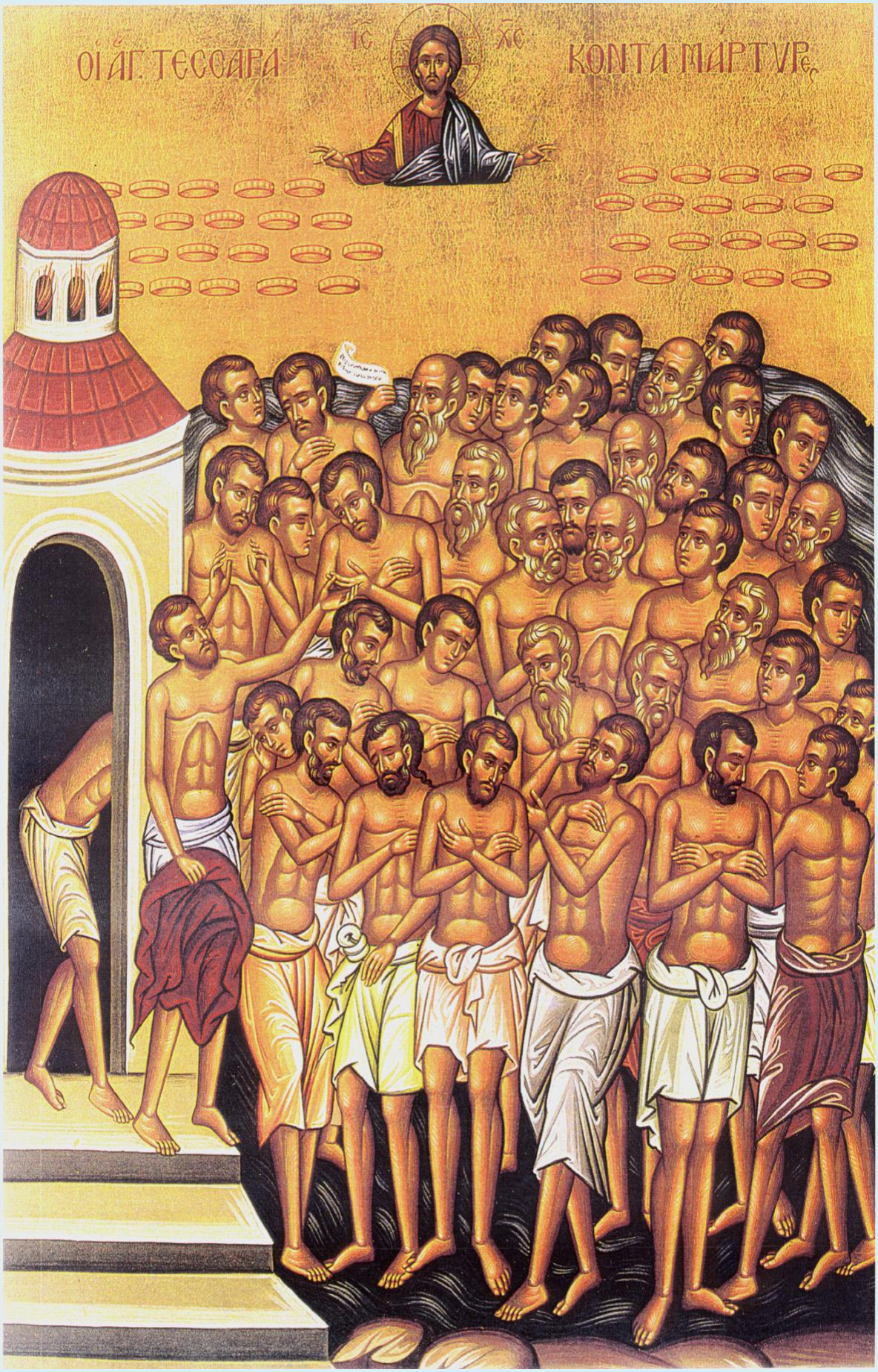
Οἱ Ἅγ. Τεσσαρά
ΙC ΧC
κονται μάρτυρες

ΟΙ ΑΓ. ΤΕΣΣΑΡΑ
ΙΣ
ΧΣ
ΚΟΝΤΑ ΜΑΡΤΥΡ
eikonografos.com

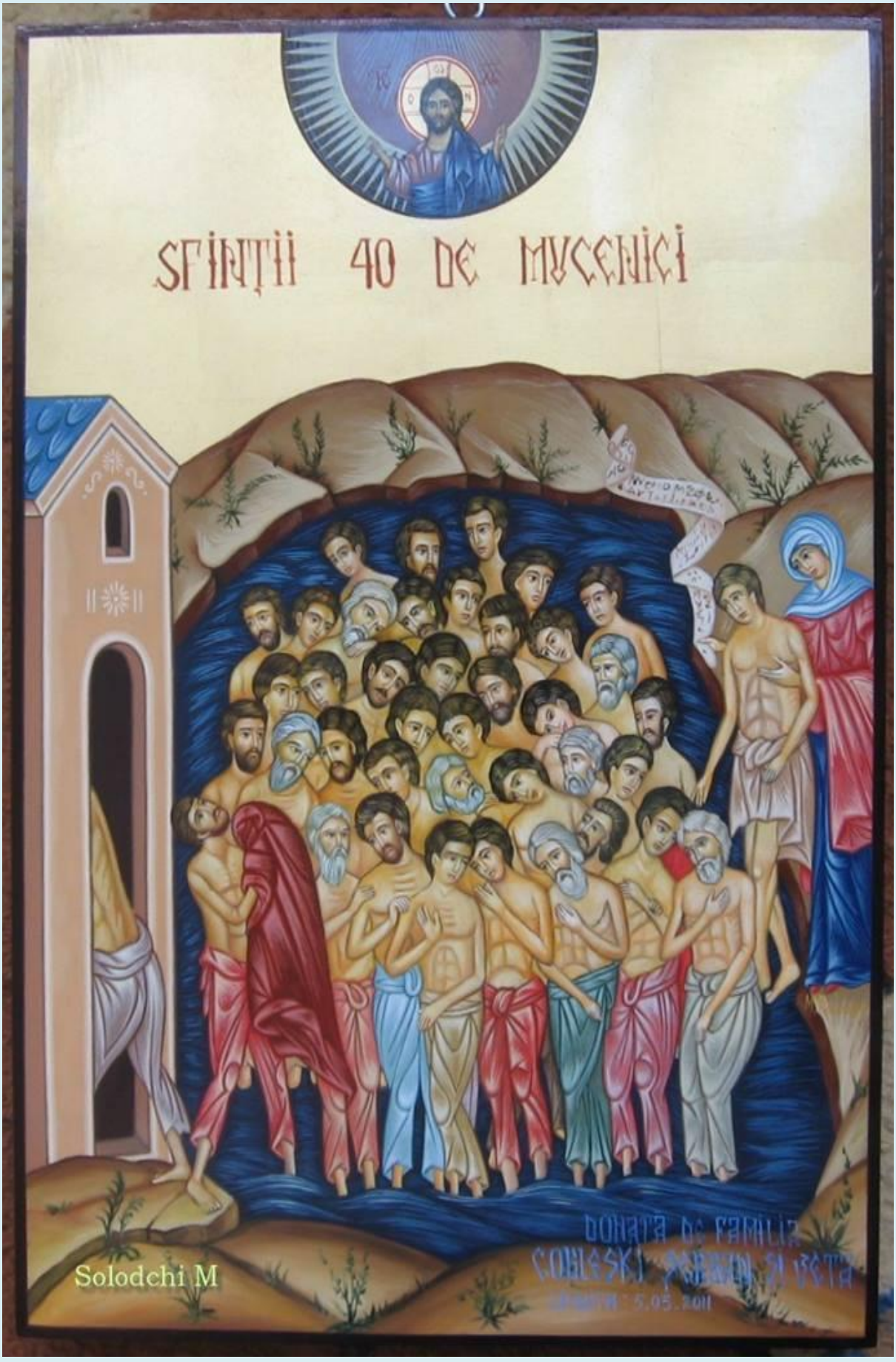
SFINȚII 40 DE MUCENICI
Solodchi M

SFINȚII PATRUZECI DE MUCENICI

SFINȚII PATRUZECI DE MUCENICI

SFINȚII PATRUZECI DE MUCENICI

СТЫХ ЧЕТЫРЕСЯТЬ МУЧЕНИКОВЪ СЕВАСТИЙСКИХЪ

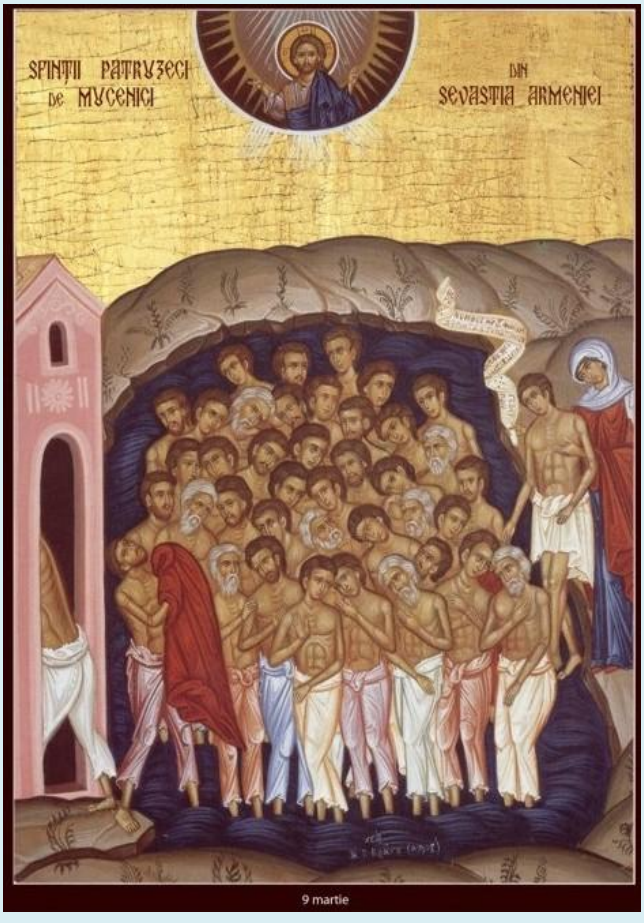
SFINȚII PATRUZECI
DE MUCENICI
DIN
SEVASTIA ARMENIEI
9 martie

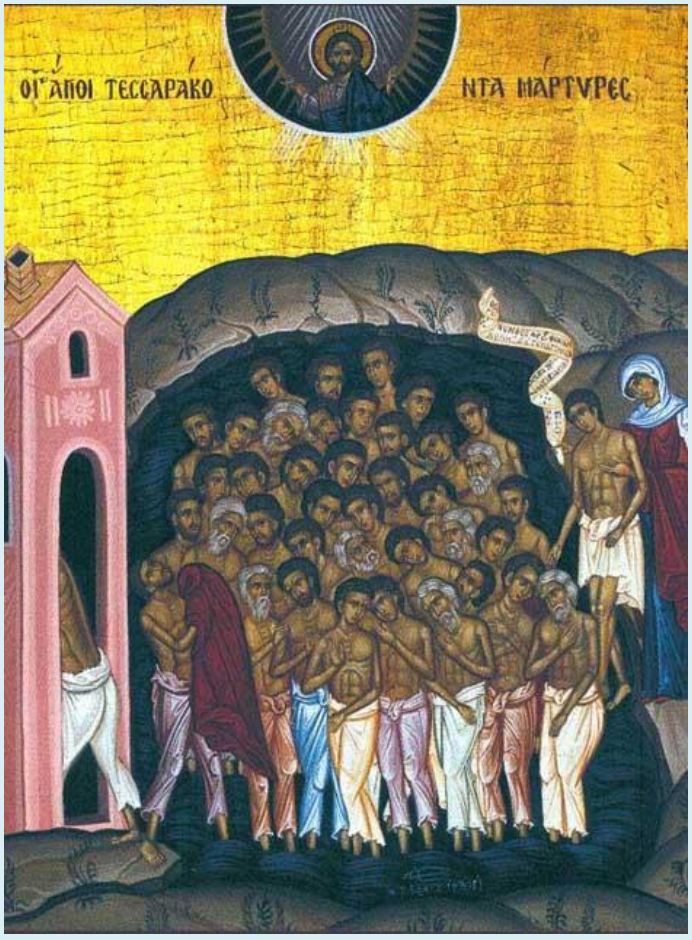
ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟ
ΝΤΑ ΜΑΡΤΥΡΕΣ

FORTY HOLY MARTYRS OF SEBASTE

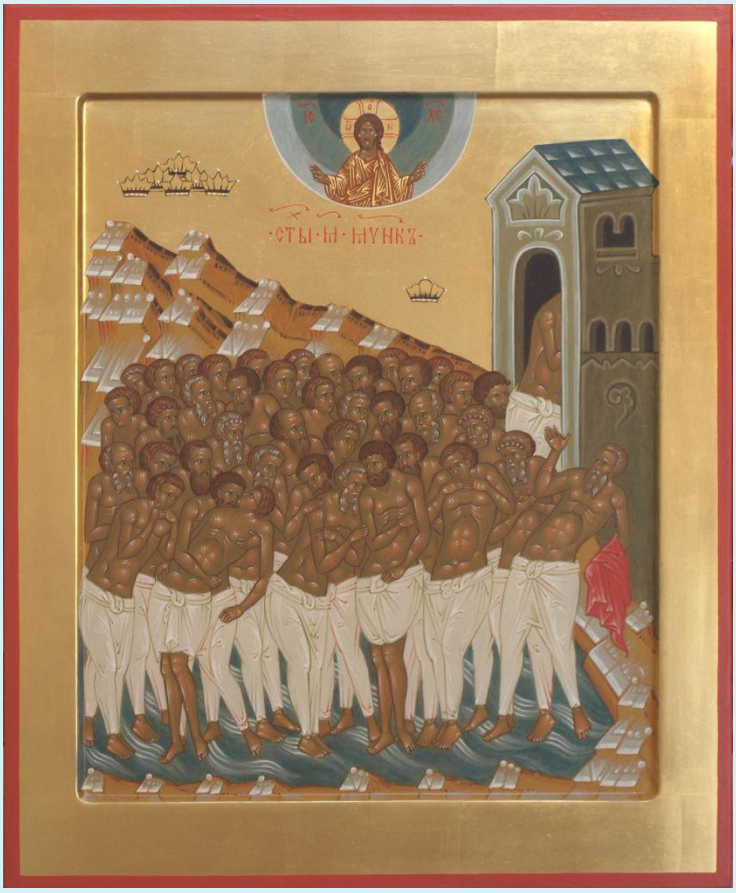
·СТЫ·М·МУНКЪ·

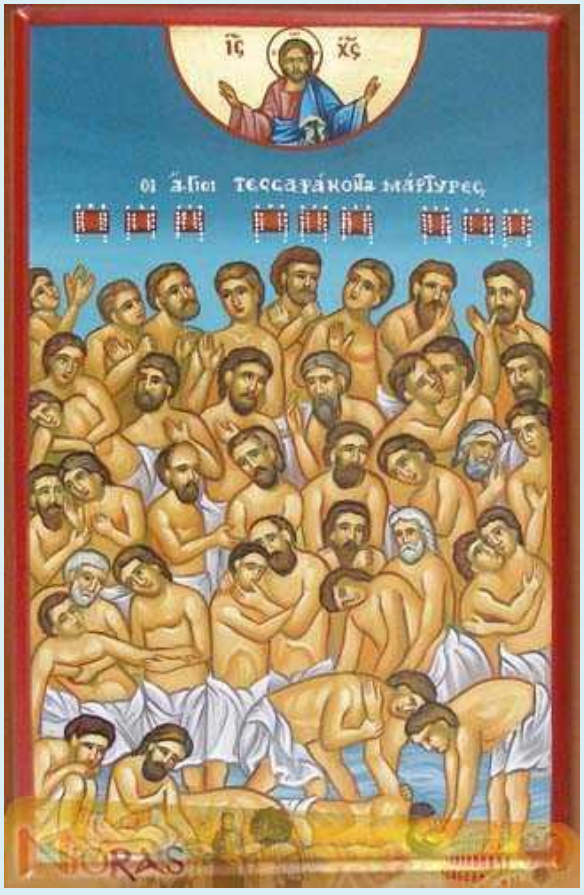
ІС ХС
ОІ А҆ГІОІ ТЕССАРА́КОНТА МА́РТУРЕС
MORAS

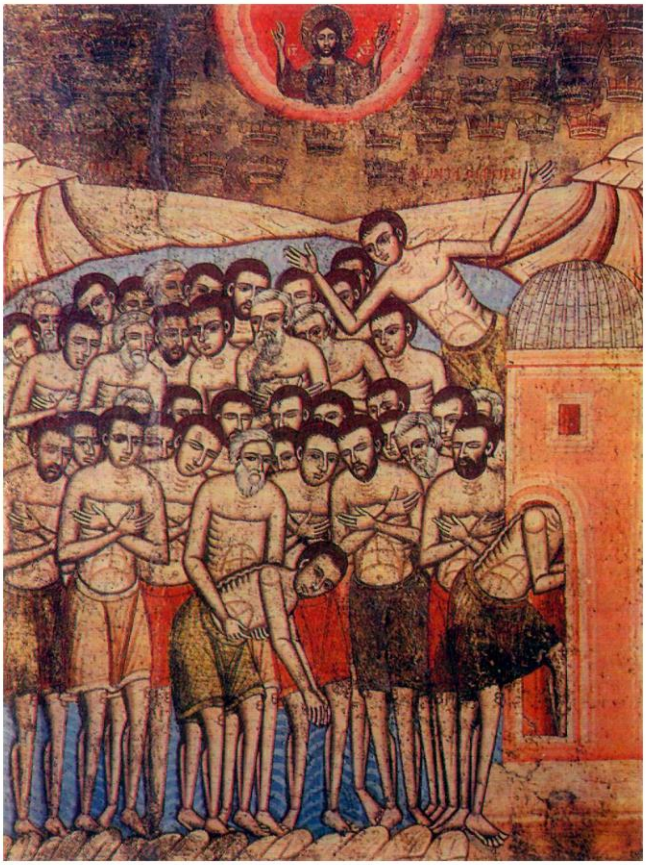

ΟΙΚΙΤΟΙ
ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΑ

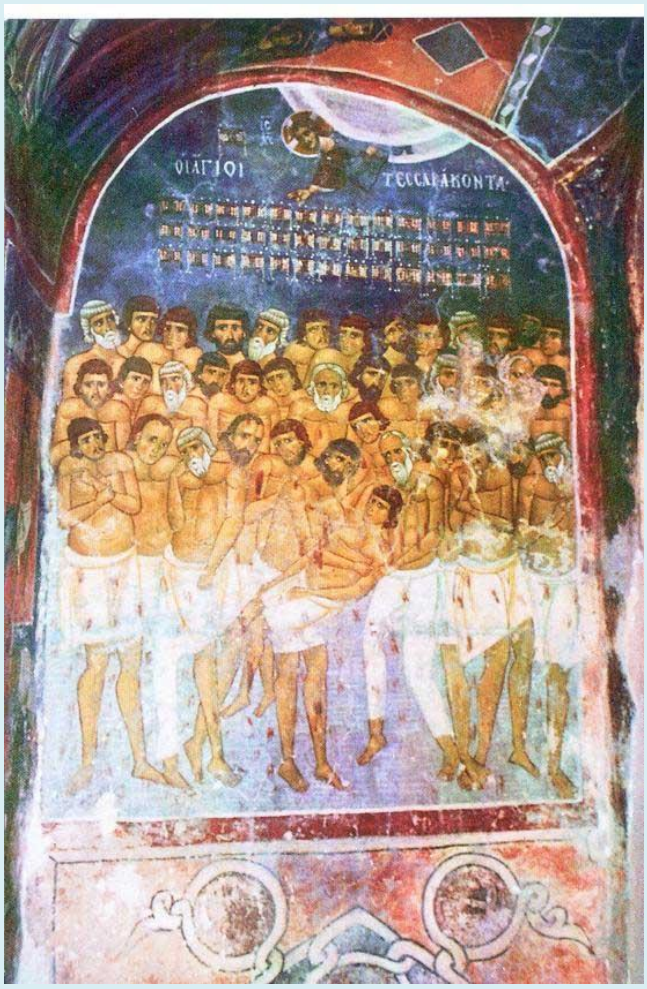
ΟΙΑΓΙΟΙ
ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΑ

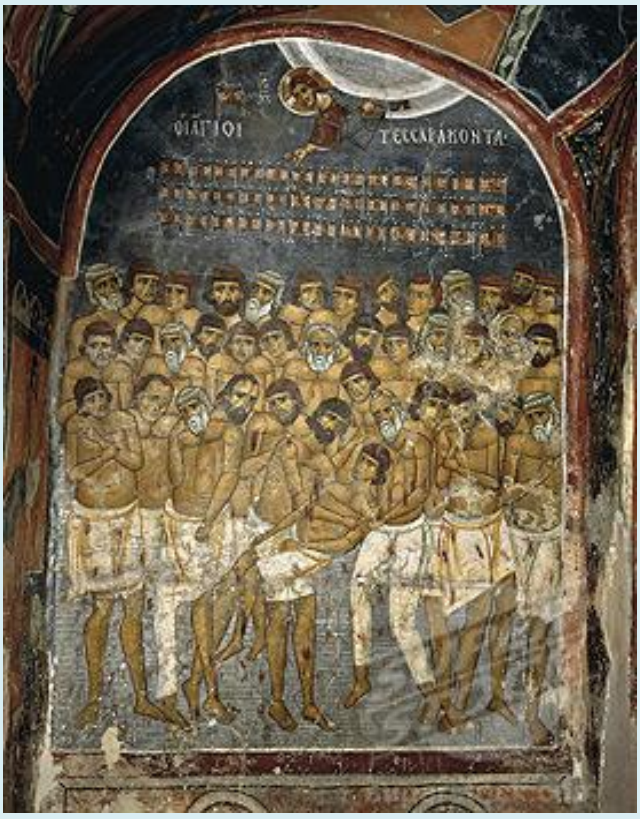
ΟΙΑΓΙΟΙ
ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΑ

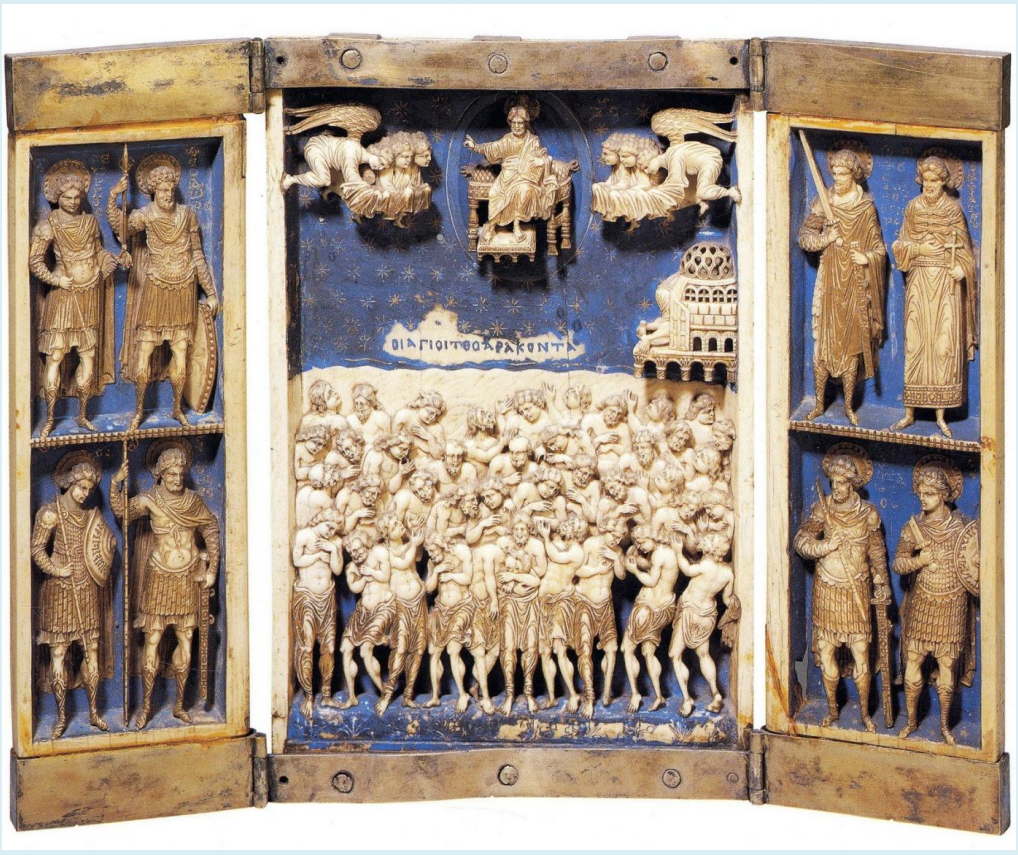
ΟΙΑΓΙΟΙΤΟΣΑΡΑΚΟΝΤΑ

ΙC
ΧC
ΟΙΑΓΙΟΙΤΟΣΣΑΡΑΚΟΝΤΑ

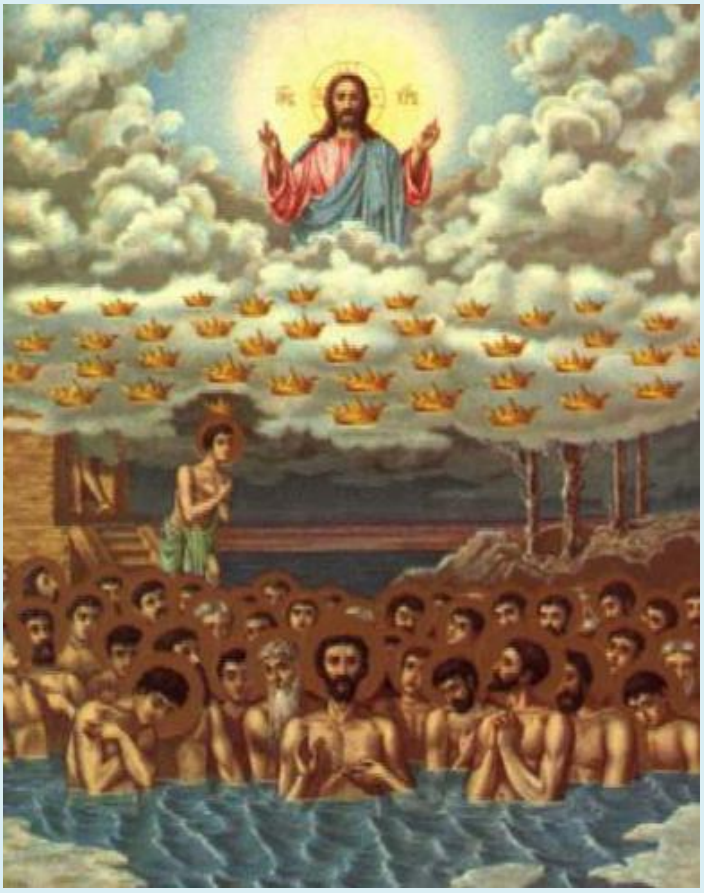

Frescă a Părintelui Arsenie Boca la Drăgănescu - Sfinţii 40 de mucenici de Mucenici

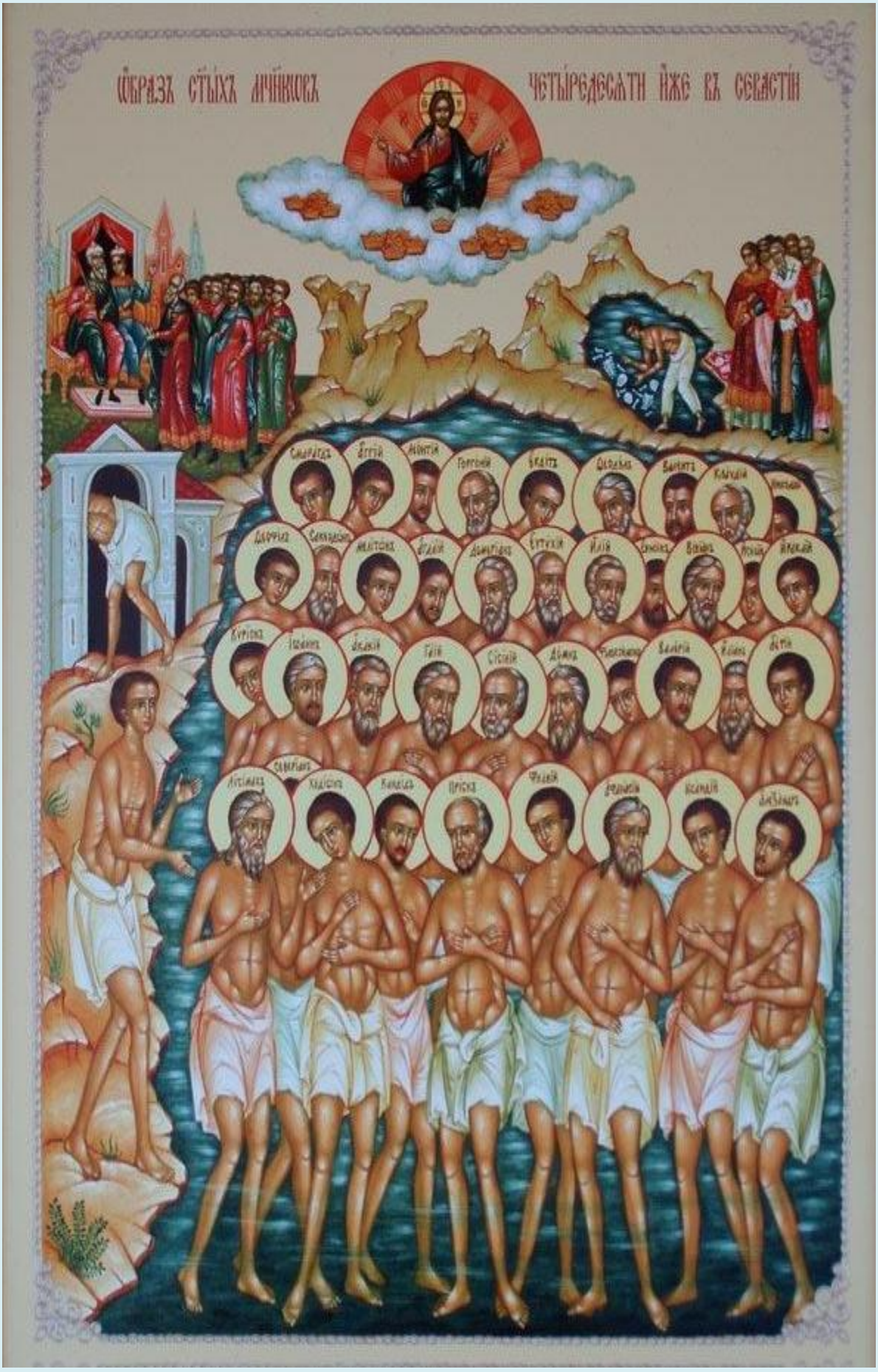
ОБРАЗЪ СТЫХЪ МУЧЕНИКОВЪ ЧЕТЫРЕДЕСЯТИ ИЖЕ ВЪ СЕВАСТІИ

40 МУЧЕНИКЪ

DOXOLOGIA.ro
Sfinții
40 de
Mucenici
din Sevastia

Sfinții 40 de Mucenici din Sevastia

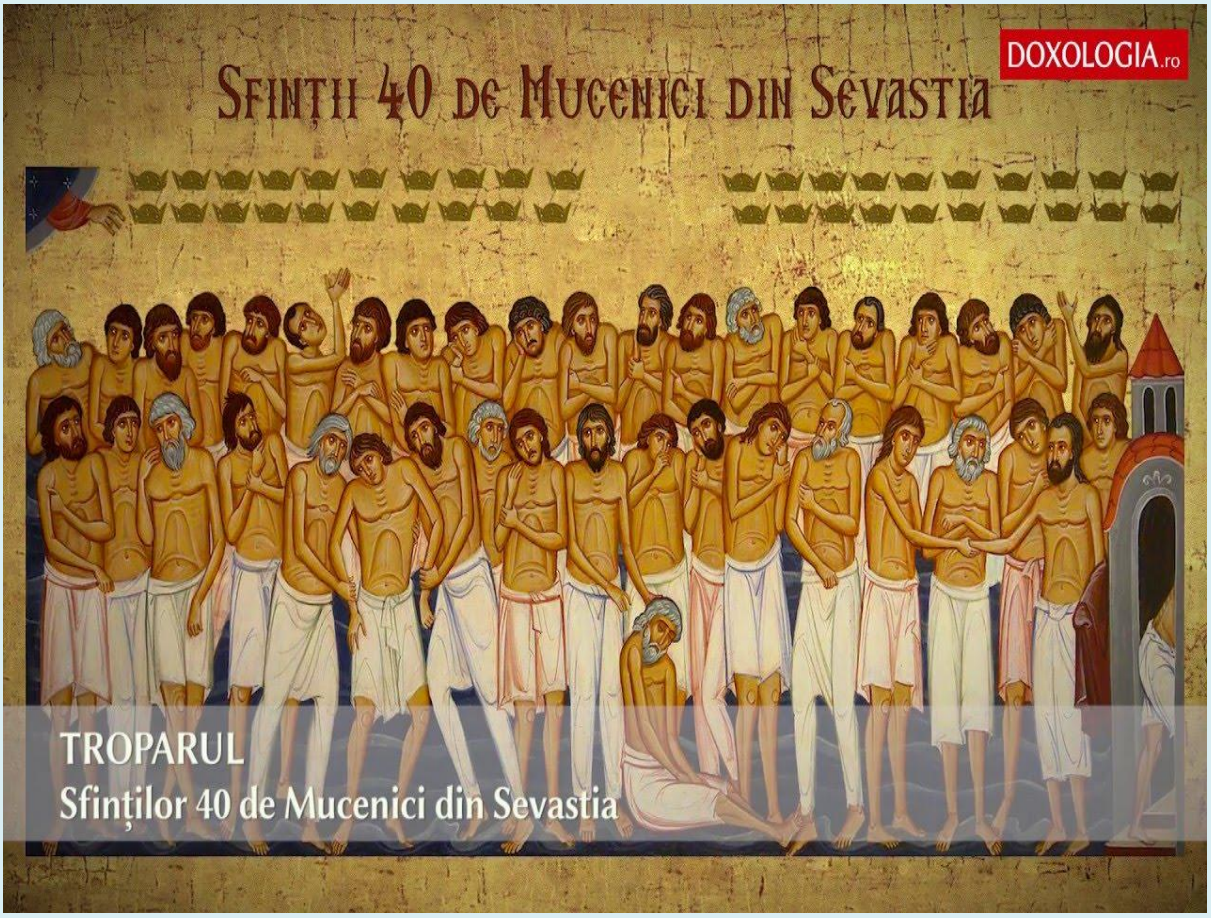
Sfinții 40 de Mucenici din Sevastia
DOXOLOGIA.ro
TROPARUL
Sfinților 40 de Mucenici din Sevastia

Sfinţii 40 de Mucenici
„În această zi credincioşii aduc la biserică 40 de colaci în formă de 8, care se cheamă popular *sfinţi* sau *mucenici*. Sunt făcuţi din pâine dulce şi în formă de 8 pentru că acest semn simbolizează veşnicia şi dulceaţa vieţii veşnice din ceruri."
Arhimandritul Ilie Cleopa
©doxologia.ro

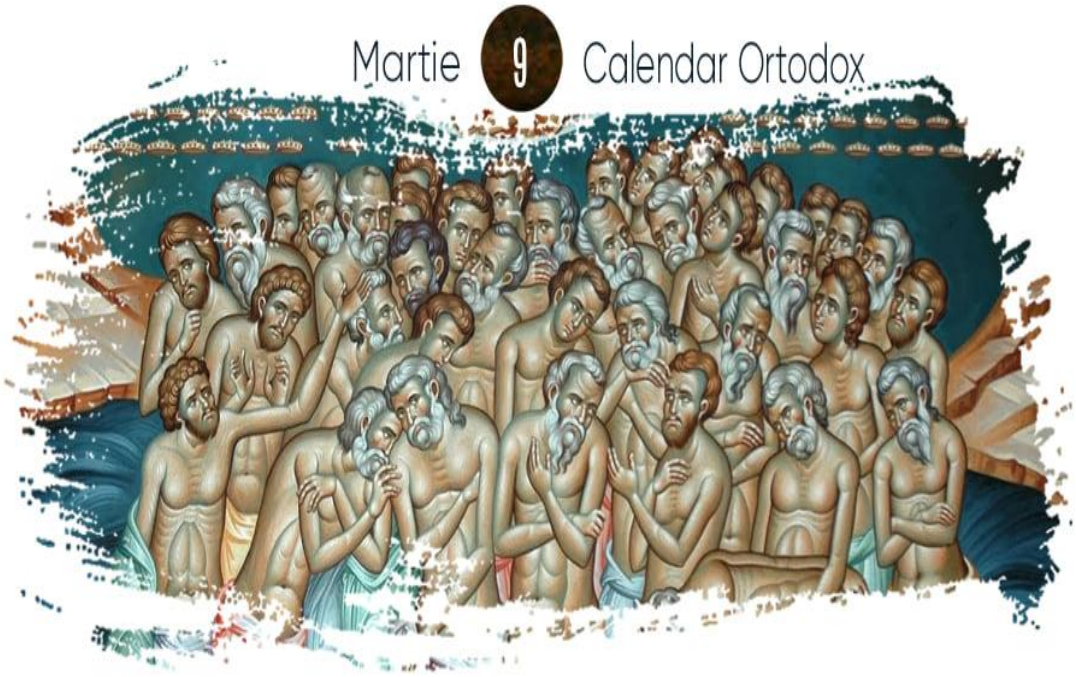

Sfinții 40 de Mucenici din Sevastia

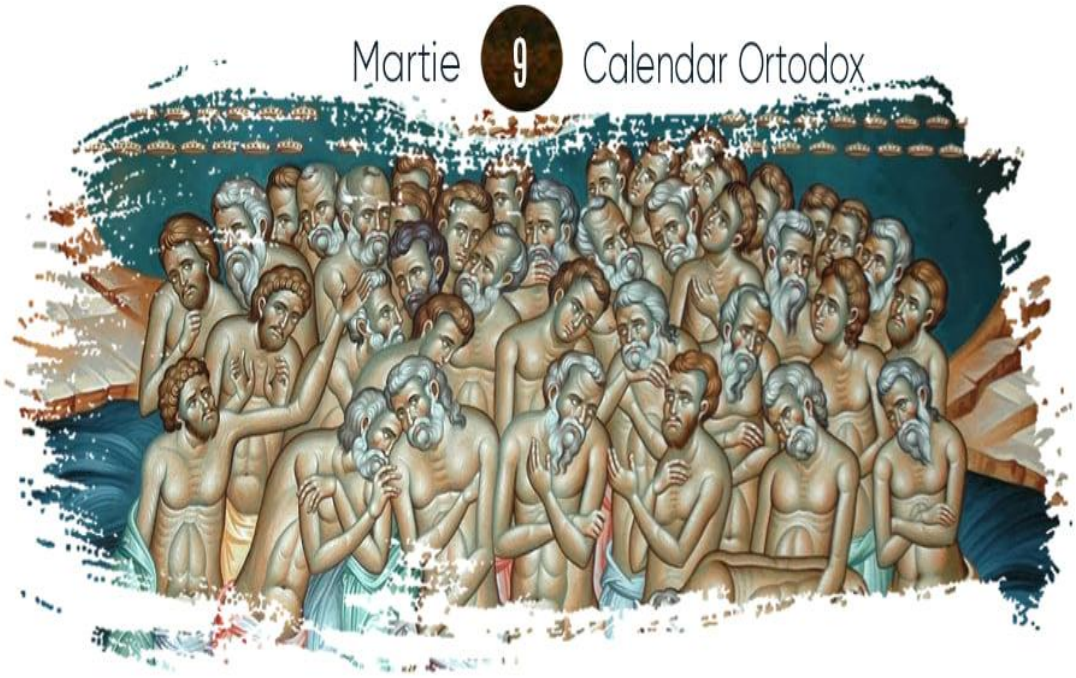

Sfinții 40 de Mucenici din Sevastia

SFINȚII 40 DE MUCENICI
din Sevastia

1. CHIRION
2. CANDID
3. DOMNOS
4. ISICHIE
5. IRACLIE
6. SMARAGD
7. EVNICHIE
8. VALENT
9. VIVIAN
10. CLAUDIE
11. PRISC
12. TEODUL
13. EUTIHIE
14. IOAN
15. XANTIE
16. ILIAN
17. SISINIE
18. AGHIE
19. AETIUS
20. FLAVIE
21. ACACHIE
22. ECDIT
23. LISIMAH
24. ALEXANDRU
25. ILIE
26. GORGONIE
27. TEOFIL
28. DOMITIAN
29. GAIU
30. LEONTE
31. ATANASIE
32. CHIRIL
33. SACHERDON
34. NICOLAE
35. VALERIE
36. FILOCTIMON
37. SEVERIAN
38. HUDION
39. AGLAIE
40. MELITON

„Lui Dumnezeu Cel fără de moarte
și drept, Îi dăm în mâini sufletele noastre și
spre El nădăjduim, până la cea mai de pe
urmă răsuflare a noastră și nu ne lepădăm de
credința pe care o avem într-Însul".

DOXOLOGIA.ro

Troparul Sfintilor 40 de Mucenici din Sevastia

9 Martie - Glasul 1

Purtătorilor de chinuri, cinstiți patruzeci de ostaşi ai lui Hristos, prin foc şi prin apă ați trecut şi v-ați arătat împreună locuitori cu îngerii. Cu care rugați-vă lui Hristos, pentru cei ce vă laudă pe voi cu credință. Slavă Celui Ce v-a dat vouă tărie; Slavă Celui Ce v-a încununat pe voi; Slavă Celui Ce a dăruit prin voi tuturor tămăduiri!

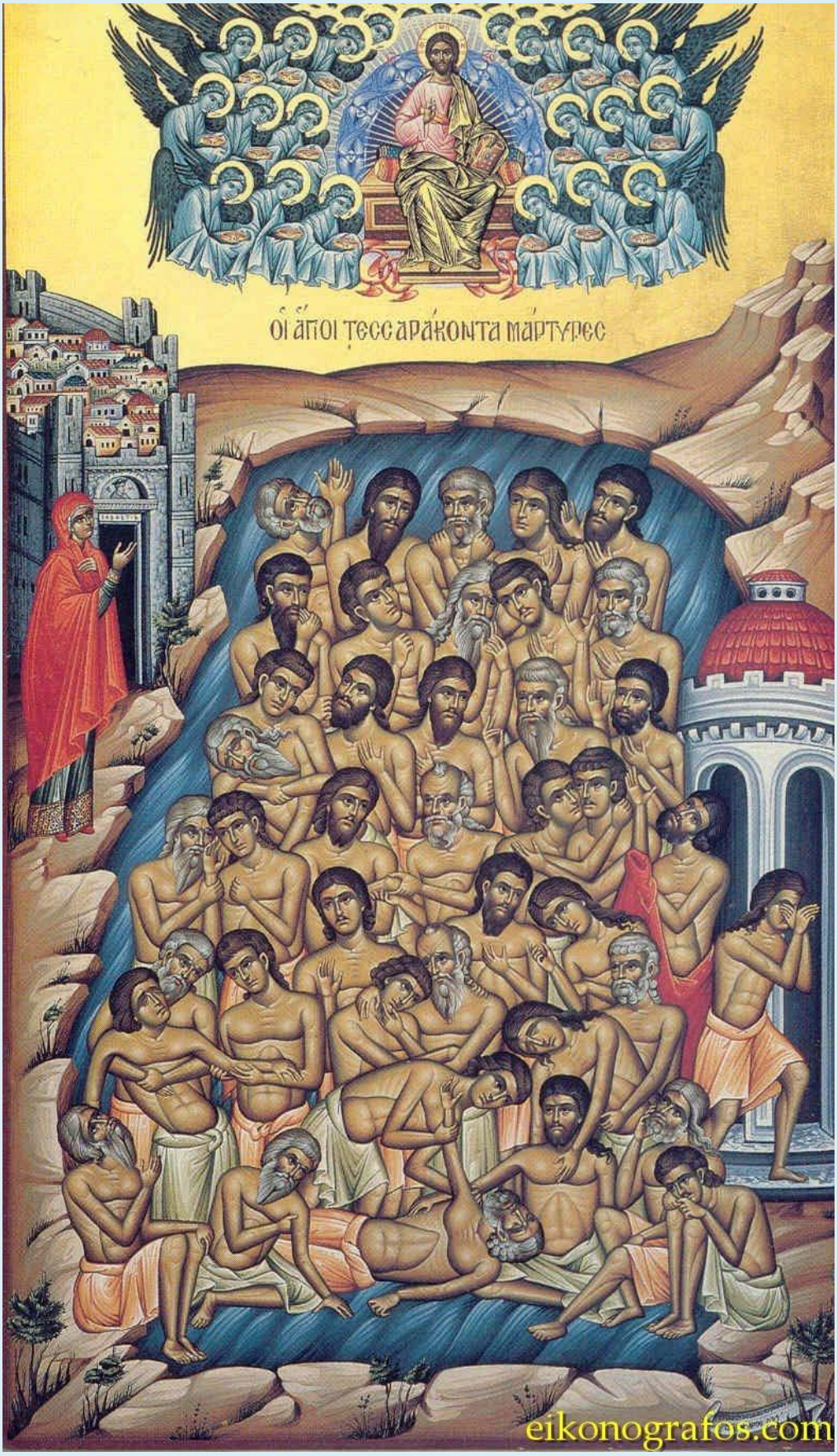

Bucură-te, ceată prea luminată a mucenicilor!